

Pressklipp om Afghanistan

PRESSKLIPP OM AFGHANISTAN

☐ utges varannan månad som en nyhets-service för SAKs medlemmar, lokal-kommittéer och styrelse.

☐ detta nummer är sammanställt och redigerat av Börje Almqvist och Peter Hjukström.

☐ pressklipp till kommande nummer mottages tacksamt från läsekretsen till adress:

**Svenska Afghanistankommittén
Sturegatan 16
114 36 STOCKHOLM**

Märk kuvertet med "Pressklipp".

☐ prenumerationspriset för 1997 är 250 kronor och inbetalas på pg 64 23 90-9, Svenska Afghanistankommittén. Notera på inbetalningskortet att betalningen avser prenumeration på "Pressklipp".

☐ Detta nummer är presslagt 961230

September-December 1996

Årgång 8

Natt i Kabul

Foto: PRESSENS BILD

Segervissa talibaner närmar sig Kabul. För två månader sedan intog de staden. SYDASIENS Bo Gunnarsson befann sig strax innan staden föll. Dagarna präglades av visslande projektiler, jakten på en taxirånare och samtal med oroliga Kabulbor.

Projektiler, taxirån och förvirring

Dramatiska dagar innan Kabul föll

Det har varit en lång natt i Kabul. Talibanerna har bjudit på stort fyrverkeri från sina skyttevärn i stans södra delar. Röda spårljus från båda sidor korsade himmeln, bangarna kom titt som tätt och ofta nära och maskingevärens smatter ekade mellan bergen.

Tillsammans med BBC:s filmteam var jag nere vid fronten tidigare på kvällen. I svagt månljus och med det spöklika, utbombade kungapalatset i ryggen försökte

vi placera de stridandes positioner.

Det visade sig vara lättare än vi anat: De visslande projektilerna slog ned bara 200 m från oss.

Talibanerna var 12 km närmare Kabuls kärna än vad säkerhetstjänstens folk sagt.

Vi var alla iklädda hjälmar och skottsäkra västar precis som BBC:s arbetsskyddsregler säger men det kändes inte alls tryggare.

På återvägen genom den öde huvudsta-

den förvånas vi över att det inte längre finns några checkpoints eller tecken till militär aktivitet.

Ingen säger något – vi har ju alla sett hur läget är.

Min tolk och hjälpare, **Abdul**, är också oroad när han dyker upp på förmiddagen.

– Allah förbjude att de tar Sarobi, säger han.

Han är tajik, lojal till **Rabbanis** regim

VÄND!

FORTS.

och en stor beundrare av Massoud, den ende mujahedinledaren som stannade kvar inne i landet under den nio år långa kampen mot den sovjetiska ockupationsarmén.

Den etniska tillhörigheten är en orsak till att hans starka antipatier mot talibanerna som består mest av pashtuner från södern.

Men också deras kvinnosyn upprör honom.

– Den strider mot den heliga koranen och drar islam i vanrykte, säger han.

Abdul är varken liberal eller moderat utan snarare bokstavstrogen fundamentalist.

En ganska beläst lekman.

– Ingenting i koranen förbjuder utbildning av kvinnor, säger han. Tvärtom. Profeten Muhammad – fred över honom – uppmanade alla att söka lärdom om det så skulle ske i fjärran Kina. Att hålla kvinnorna utanför kunskapens fält är som att jämställa dem med djur.

Likt många muslimer famlar han efter argument för att bevisa att islam inte är kvinnofientligt.

– Haditherna (profetverserna) ger kvinnorna rätt till sexuell njutning, säger han. Mannen uppmanas att göra sin hustru uppheads.

Brutal taxikille

Mitt program under den knappa vecka som jag är i Kabul har spikats av slumpen: Vid ankomsten hit rånedes jag av en brutal ung taxikille som viftade med en kalashnikov och hotade att från tre decimeters håll blåsa bort allt jag hade i huvudet.

Hela bagaget med kameror, nytagen film, anteckningar, pass och kontanter försvann.

Jag hade tur som klarade livhanken när jag lyckades ta mig ut ur taxin och fly ut i mörkret förföljd först till fots och senare av den bilburne rånaren.

Det var en fasansfull upplevelse och första gången under 25 år i Asien som jag råkade ut för något så dramatiskt.

Efter en sömnlös natt hos BBC:s Alan Pierce gäller det först och främst att få fram ett nytt pass, tillfredsställa försäkringsbolaget hemma och informera afghanska UD:s presstjänst om det skedda.

Abdul ställer helhjärtat upp.

Grönt te och kakor

Men var gör man en polisanmälan i Kabul? Den polis som hjälpte mig efter rånet ville inte ens ge sitt namn utan ritade bara ned några kråkor i ett papper som betydde "säkerhetschef".

Det problemet löser UD:s talesman dr Minhaj som bullar upp med grönt te, kakor och ett stort fat med härliga vindruvor.

– Det är inte så ofta vi har utländska journalister här numera, säger han. Det verkar som om alla vant sig vid kriget och är

Foto: PRESSENS BILD

"En kvinna i en slöja är likt en pärla i en mussla" enligt fundamentalistisk propaganda.

Kvinnornas situation i Afghanistan är svår oavsett om man, som kvinnorna på bilden, måste fly hemifrån eller om man tillhör den segrande sidan.

blinda för det som händer.

Han fixar omedelbart ett möte med vice utrikesministern dr Ghafoorzai som tar sig tid trots att han någon timme senare skall åka till New York och FN:s generalförsamling.

Mer te, mera druvor, rundsnack om lag och ordning, talibaner och kvinnor. Sedan dyker Ali Engineer, 36, toppman i säkerhetstjänsten, upp med alla sina livvakter för att ta över spaningarna över rånaren.

Jag har ett bra signalement på rånaren och tillbringar de närmaste sex timmarna på fältet – Kabuls busstationer – och blir sen hembjuden till honom.

– Det finns för många som inte har någonting alls och dessutom en klick laglösa som dödar folk lika lätt som flugor, säger Ali och skyller på det som han säger "eviga krigandet".

Att vara pank är inget oöverkomligt hinder i Kabul. Många har travar av sedlar men vad är dom värda?

– Islamsk jämställdhet, skämtar Abdul. Vi går gata upp och ner och tittar in i alla fotostudios och kameraaffärer vi ser, dricker te, diskuterar livet och antyder vårt intresse av att köpa en Nikonkamera.

Alla är överens om att vintern blir den svåraste hittills.

Struntar i slöjan

Vi besöker Pressens Hus och möter kvinnliga journalister som alla är emot den burkha som påtvingats dem i ett dekret som de totalt struntar i.

Alla är emot den men ändå går åsikterna isär: En del menar att det är en tvångströja, andra att den ger frihet från männens närgångna blickar.

– När männen inte kan se om kvinnorna är unga eller gamla, fula eller söta så antas de dem inte, säger **Laila Yalda** som är redaktör för kvinnotidningen *Madh* som regeringen just beslutat att lägga ned.

Laila, en parant dam strax under 40 som rodande berättar om sitt förestående bröllop, är känd bland eliten i Kabul som landets egen "wallraffare".

I en svart *burkha* – första gången som jag använde en, fnissar hon – reste hon i somras till Khost och flera andra områden där talibanerna styr för att rapportera om vad som skett.

– Jag tror inte att jag skulle kunna uthärda att leva under talibanernas lagar, suckar hon.

Madh går i graven men ingen av dem verkar ta det särskilt hårt.

– Kanske är det förningar om att något värre väntar, skämtar **Amina Sahar**, just gift sig med en mujahedin. Om talibanerna kommer förbjuds alla tidningar.

Utanför Pressens Hus ser jag ett plakat med en kvinna i svart slöja.

"En kvinna i slöja är likt en pärla i en mussla", säger texten som är författad av *Departementet för Främjande av Dygder och Förhindrande av Synd*.

För femtioelfte gången svär jag över att jag inte har ens den minsta lilla kamera.

Strategiskt viktigt plats

På BBC håller Alan och Philip på att läsa in speakertexter till tre TV-inslag som de filmat under dagen i Sarobi.

– Det blir svårt för talibanerna att komma fram den vägen, säger Alan och visar

tittarna hur strategiskt viktig den här platsen är.

Ali Engineer, säkerhetschefen som leder utredningen av rånet, dyker inte upp på söndagskvällen då han bestämt att göra en stor operation med tjugotalet civilklädda agenter vid ändstationen för bussarna från Mazar-i-Sharif.

Nu efteråt förstår jag att det berodde på att han redan kände till befälhavaren Masouds planer att överge Kabul.

På måndagen får jag plats på Röda Korsets flight till Peshawar och bara fyra dygn senare faller Kabul.

BBC hann inte sända något av Alans utmärta reportage från Sarobi.

Bo Gunnarsson

Foto: PRESSENS BILD

Talibanernas biträdande utrikesminister, Shir Muhammed Stanekzai, svarar på frågor under en presskonferens.

Fruktade och föraktade av många kabulbor

"Talibanerna är inga riktiga muslimer"

Efter två månader med den nya ordningen så tycks vanligt folk ha mer bråttom än tidigare, deras blickar är skyggare och männens skäggstubb, beardrad under hot, är snart halvvannan centimeter lång.

I dag rapporterade BBC att fyra av UNHCR:s lokalanställda av okänd orsak arresterats, att arbetsstyrkan halverats sedan sju kvinnor förvägrats att fortsätta jobba och att organisationen nu gett myndigheterna besked om att de inte längre kan fullgöra sitt uppdrag.

– Vi måste markera att det finns en gräns för allt, säger en uppgiven talesman.

Alla hjälporganisationer har sagt sak samma och hotat att dra sig ur Afghanistan.

Vardagen är tillbaka i Kabul när det här skrivs. Talibanerna, de nya herrarna, har hunnit finna sig tillrätta i en stad som de flesta av dem aldrig tidigare besökt och deras ord och kalashnikovs är lag.

Några få har gjort det men de flesta fortsätter att hoppas.

– När det blir fred i hela Afghanistan så kan vi överväga att under vissa förhållanden tillåta kvinnor att arbeta igen, sa kulturministern Amir Khan Motaqi nyligen.

Talibanerna har gett Kabul fred efter fyra år av missiler och bombningar som lagt nästan hela stan i ruiner. Fronten har flyt-

tats 50 km till andra sidan av huvudstaden och de utjägade regeringstrupperna ligger nedgrävda i bergsslutningarna med stan inom skotthåll. Ställningskrig sedan sex veckor och alla undrar om Massoud gör ett sista försök innan snön faller i mitten av december. Snön kan försvåra trupperörel-

ser men hindrar som alla vet inte raketer och artilleri.

Och det är krig i nordväst med en flyktväg från Badshih och Dostums uzbekmilis bombar Herats flygplats.

Ingen tror längre på löften om fred. Fortfarande finns det förstås folk i Kabul som gillar den lag och ordning som talibanerna infört. Men bitterheten är så

mycket större. Och norr om stan har man de nya herrarna som fördrevs efter en knapp veckas ockupation.

Skräckhistorierna från Charikar och Bagram är många: Talibanerna gick bärsärk när bybor gjorde uppror och släpade bort många män som avrättades i en ren vendetta.

De må ha varit tajiker men också Kabuls pashtuner har reagerat.

– Vi trodde de var bra människor, säger en butiksägare till BBC. Sen tog de varor utan att betala för sig, de slog på kvinnor och äldre män och kidnappade ungdomar som rekrytering till kriget... Inte ens ryssarna gjorde så.

Fattigdom och misär

Trots att konflikten i Afghanistan i dag är mer etniskt betingad än någonsin så har välutbildade pashtuner ofta ingenting till övers för sina talibanska stamfränder.

Talibanernas ursprung är fattigdom och misär. Familjer som sänder sina söner till koranskolor gör det sällan av övertygelse utan för att de kan få mat, kläder, logi och uppfostran utan kostnad. Många är också föräldralösa, övergivna, förlorade eller oönskade.

Väldigt många kommer också från de sydligaste provinserna vilket gör att pashtunerna från hjärtlandet inte känner samma närhet till dem.

– Det är hjärntvättade ungdomar, sa en afghansk läkare till mig fyra dagar innan Kabul föll.

Väldigt många betraktar dem som obildade bondpojkar som saknar förståelse till självständigt tänkande och av religiöst svammel lurats tro att de är oövervinnerliga och välsignade av Allah för korståg mot *kafirer*, otrogna.

Deras kalashnikovs, brutala arrogans och kompromisslöshet stöter bort också de troende.

Ideligen får man höra Kabulbor säga att "de är inga riktiga muslimer".

Auran av mystik som fick så många lokala krigsherrar att utan strid ge sig för dem har definitivt försvunnit efter den misslyckade offensiven mot Panjshirdalen och Salangpasset.

Det blir allt svårare att se någon skillnad mellan dem och de mujahedingrupper som de bekriagar i islams namn.

Genuint folkligt stöd

Man hittar också rader av okända befälhavare i talibanernas led och en av dem, mullah **Rocketi**, som häromåret höll två kineser och 11 pakistanska tjänstemän gisslan i 17 månader i

sitt försök att återfå "bortrövade" stingermissiler, utnämndes nyligen till vice arméchef.

Talibanerna är föraktade också i Herat som de styr sedan september i fjol och i Jalalabad men förefaller ha ett genuint folkligt stöd i byarna och på landsbygden där de återställt lugnet.

De verkar totalt oberörda av vad stadsborna tycker: För dem är Kabul fortfarande fullt av fiender och ondska – allt från kommunister till intellektuella.

I Kabul bränns varje fredag hindi-filmer, videokassetter, bilder, böcker, TV-apparater, kameror och kosmetika på bål.

De 60-tal tidningar och tidskrifter som gavs ut i Kabul under **Rabbanis** tid har stängts och ersatts med *Shariat*, islamsk lag, som likt Kabul Radio mest innehåller dekret och nya bestämmelser.

Många afghanistan-experters menar att talibanerna kommer att bli mer flexibla med tiden och att de nu tvingas dölja sin okunskap och bristande erfarenhet bakom en attityd av kompromisslöshet.

Jag lutar snarare åt att det beror på att rörelsen är oenig när det gäller prioriteringar och målsättningar. Tre fraktioner kan urskiljas, en liberal, en hårdare och en som är strikt religiös. De flesta i ledarskapet var okända fram till i våras och det är fortfarande svårt att identifiera deras ideologiska tillhörighet.

Kritik från FN

En titt på deras egen huvudstad Kandahar avslöjar att det sociala priset är högt ännu efter två år. Representanter för Röda Korset har larmat om att varken kvinnor eller barn längre kommer till stans största sjukhus och att många som insjuknar uppenbart dör i hemmet i brist på läkarvård.

Samma tendenser kan redan ses i Kabul där bara enstaka av de många kvinnliga läkarna tillåts fortsätta att arbeta. Kritiken från FN och olika organisationer kan leda till vissa lättnader men det är föga troligt att ledarskapet skall göra avkall på en av de viktigaste religiösa principer de slagits för.

Utsikterna till en fredlig lösning förefaller små. Båda sidor har föreslagit en demilitarisering av Kabul men de kan inte komma överens om var man skall dra gränserna. Ingen lutar heller på den andra sidan och risken av att konflikten blir rent etnisk ökar.

Bo Gunnarsson

Nervöst för grannarna

Illa tilltygade av talibanerna

tvingades Ahmad Shah

Massouds armé i oktober dra

sig tillbaka till Panjshirdalen,

norr om Kabul, varifrån han en

gång inledde upproret mot den

dåvarande kommunistiska re-

gimen i Kabul 1978.

Massoud, försvarsminister i den störtade presidenten **Burhanuddin Rabbanis** regering, börjar nu om från början igen.

Rabbani har fördömt den talibanska regeringen som olaglig, och svurit att fortsätta kampen tills den är borta. Men Rabbanis och Massouds förmåga att stå emot är beroende av internationellt och regionalt stöd, och huruvida talibanerna vinner erkännande utomlands som Afghanistans legitima regering. Och det har, med undantag för stöd från Pakistan, hittills inte inträffat.

Tvärtom har Ryssland, Iran och Uzbekistan uttryckt djup oro över maktövertagandet i Kabul. Så gott som alla länder i regionen och längre bort har sina speciella intressen att försvara i landet.

USA tror, enligt en konfidentiell rapport från utrikesdepartementet, att Indien, Ryssland och Iran kommer att sluta upp bakom Massoud. Och trots att USA inte längre är aktivt i Afghanistan är man mån om att motverka iranskt inflytande i området. Därigenom slits man mellan att stödja Pakistan, som backar upp talibanerna, och att inte stöta sig med Indien och Ryssland, som stödjer Massoud. Washingtons begäran att talibanerna ska bilda en representativ regering kommer knappast att förverkligas, eftersom rörelsen förefaller fast besluten att utöva total kontroll över hela landet.

Iran är nervöst av flera orsaker. Talibanerna är inte bara sunnimuslimer, utan fastner militant anti-shia, och kan mycket väl utgöra ett hot mot den shiitiska hazaraminoriteten i centrala Afghanistan. Iran betraktar sig som skyddsmakt för hazaras, som deltar i kampen mot talibanerna.

– Detta är en katastrof och vi beklagar den djupt, sade Irans president **Hashemi Rafsanjani**. Vi har upprepade gånger avrått afghanerna från att försöka lösa sina problem med krig, men olyckligtvis lyssnar de inte.

Irans utrikesminister **Ali Akbar Velayati** har träffat sin ryske kollega **Yevgeny Primakov** i FN, något som stärkt spekulationer om att Ryssland och Iran är på väg att finna en gemensam strategi mot talibanerna. Iranska tjänstemän i FN har uttryckt sin oro över att hazaraminoriteten är i fara. Hittills har inte talibanerna lyckats erövra hazaras viktigaste fäste i Hazarajat.

Iran har också försett Rabbani med såväl vapen

VÄND!

FORTS.

som kapital, men det har försvårats i och med att det saknas direkta landförbindelser mellan Massouds styrkor och Iran. Förmodenheter skulle dock kunna omdirigeras genom Centralasien och Ryss-land. Teheran håller dock ett trumfkort gentemot talibanerna: **Ismael Khan**, den tidigare guvernören över Herat och västra Afghanistan och allierad med Mas-soud. Khan drevs ut ur Herat förra året av talibanerna, men han har fortfarande kommando över 8 000 man trupper som nu befinner sig i östra Iran. Bland Herats persisktalande befolkning sjuder redan missnöjet mot den pashtundominerade talibanregeringen, och ett stort uppror uppges vara under planering. När Iran finner tiden mogen kan det bli aktuellt att föra Ismael Khan tillbaka till Herat.

Samtidigt kan Irans relationer till Pakistan, spända redan i dag på grund av Islamabads stöd åt talibanerna, ytterligare försämrats. Trots många möten förhindrar deras intressekonflikt i Afghanistan ett närmande mellan länderna.

Ryssland stödde Rabbanis regering i Kabul och fruktar att en Pakistan-understödd pashtunsk rörelse som talibanerna kommer att kunna sprida sig och utgöra ett hot mot Rysslands sårbara centralasiatiska buk.

Om Moskva beslutar sig för att aktivt satsa i Afghanistan är det ganska enkelt att fortsätta förse Massouds styrkor med förnödenheter via Uzbekistan och Tajikistan. Graden av insatser från Rysslands sida kommer också att avgöra vilket stöd som de centralasiatiska republikerna ger.

Indien är övertygat om att talibanerna är en pakistansk produkt, och stödjer därför helhjärtat Massoud och alla tänkbara oppositionsallianser.

Indiska diplomater flydde Kabul strax före maktövertagandet eftersom de fruktade repressalier från talibanerna, som är starkt anti-hinduiska.

Talibanerna har också stött upproret i indiska Kashmir, och Indien befarar att de kan erbjuda en tillflyktsort och militär träning åt kashmiriska rebeller. Indien är den främste tillskyndaren på det diplomatiska planet att bygga upp en regional allians mellan New Delhi, Moskva och Teheran för att stoppa talibanerna och stödja Massoud.

Indien uttryckte djup oro över det talibanska maktövertagandet:

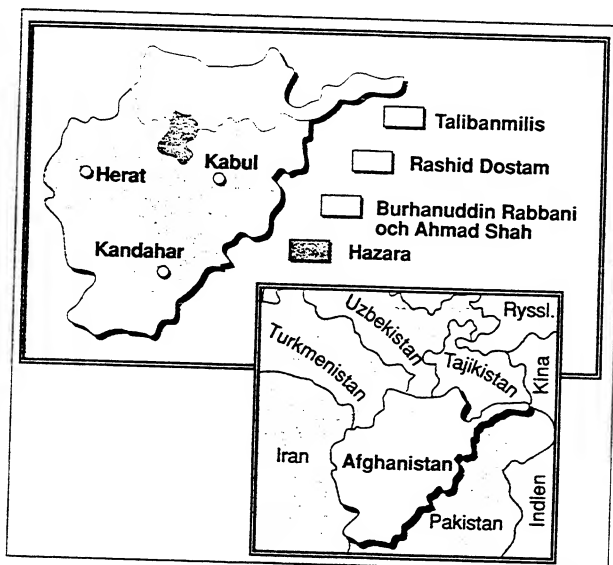
– Pakistan kommer nu att ha mer tid över åt att destabilisera Kashmir, eftersom man inte behöver ägna kraft åt den af-

ghanska fronten, sade indiske utrikesministern **Salman Haider**.

Pakistan är den enda allierade i regionen som talibanerna kan räkna med.

Den starka pashtuniska lobbyen i Pakistan vill hjälpa talibanerna att återuppbygga infrastrukturen i Afghanistan och åter knyta samman Kabul och Peshawar. Dessa pakistanska pashtuner är också djupt inblandade i smuglingen mellan Pakistan, Afghanistan, Iran och Centralasien och har till stor del finansierat talibanerna.

Islamabad väntas snabbt hjälpa till med att reparera huvudvägarna Peshawar-

Afghanistans grannar ser oroligt på hur landet splittras i olika grupperingar.

Jalalabad-Kabul och Quetta-Chaman-Kandahar i söder och återställa elektricitet och telefonförbindelser. Men man tvingas något hålla igen på sitt stöd för att undvika att stöta sig med Indien, Iran och de centralasiatiska länderna. Pakistan försöker därför förmå talibanerna att söka en uppgörelse med tajiker och uzbekier i landet, men talibanerna har sällan brytt sig om sådana politiska råd från Pakistan. Om Pakistan accepterar talibanernas renodlat pro-pashtunsk politik kan man förvänta sig vederläggning från Massoud och länder i området.

Uzbekistans president **Islam Karimov** har i hemlighet länge stött den uzbekiske krigsherren i norra Afghanistan, general **Rashid Dostam**, med tanks, stridsflygplan och teknisk personal. Karimov anser att de sex halv-autonoma uzbekdominerade provinserna i norra Afghanistan utgör en buffert mot spridningen av islamisk fundamentalism. Karimov tros ha uppmuntrat Dostam att sluta upp tillsammans med Massoud, för att bättre motstå talibanernas försök att erövra norra delen av landet.

Uzbekistan fruktar, liksom de övriga fyra centralasiatiska republikerna, ett Afghanistan som domineras av de pashtunfundamentalistiska talibanerna. Om talibanerna vore flexibla nog att erbjuda Dostam autonomi i norr skulle de kunna hitta en allierad i den uzbekiska ledaren.

Men sådan flexibilitet kan inte förväntas att finna hos talibanerna, eftersom varje form av uzbekisk autonomi strider mot deras princip om en enad islamisk nation.

Turkmenistan, totalt beroende av ryska trupper för sin egen säkerhet, var tidigare nära allierat med Herats starke krigsherre Ismael Khan. Den talibanska ockupationen av Herat och andra provinser på gränsen mot Turkmenistan kom som en chock för den turkmenska regeringen. Det finns i västra Afghanistan en ansevärd turkmensk befolkning, som genom historien diskriminerats av pashtunerna, och Turkmenistan ser sig som dessa människors enda beskyddare.

Tajikistan, sönderslitet av inbördeskrig och med en regering som helt och hållet backas upp av ryska trupper, har ställt sig välvilligt till sina tajikiska stamfränder, ledda av Rabbani, i Afghanistan. Massoud och Rabbani har utvecklat nära relationer till regimen i Dushanbe. Men man upprätthåller också starka band med den islamiska oppositionen i Tajikistan, som försöker stötta president **Imamali Rakhmanov**.

Om Ryssland beslutar sig för att rusta upp Massouds styrkor kan Moskva i gengäld kräva att Massoud drar bort sitt stöd åt den tajikistanska oppositionen och i stället helt och fullt allierar sig med president Rakhmanov. Kortsiktigt skulle Massoud i sin nuvarande belägenhet säkert kunna tänka sig att göra så.

Många afghanska tajiker stödjer också tanken på ett större Tajikistan – där de tajikiska delarna av Afghanistan skulle slås ihop med Tajikistan. Detta skulle kunna bli ett verkligt alternativ om talibanerna tvingar in tajikerna i ett hörn. Men Massoud, som är en afghansk nationalist, motsätter sig den tanken.

Ungefär 15 000 ryska soldater längs den tajikisk-afghanska gränsen har försatts i högsta beredskap:

– Situationen just nu i Afghanistan oror oss oerhört. Det tvingar oss att förstärka vår yttre gräns, säger Tajikistans president Rakhmanov

Ahmed Rashid

Far Eastern Economic Review

Översättning och bearbetning: Lars Eklund

SISTA SIDAN: Här har afghanska flickor gå i skolan

Unistankommittén väddar om stöd till flickskolorna i Afghanistan.
som följer med detta nummer av SYDASIEN.

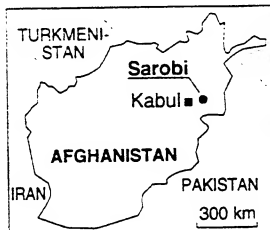

Kabul på randen till sammanbrott

SUD 26/9-96
Talibangerillan intog viktig stad nära Afghanistans huvudstad

KABUL (TT-AFP, AP) ● Efter nya framgångar för den islamiska talibangerillan ökade på onsdagen trycket mot den afghanska huvudstaden Kabul. Afghanska iakttagare som inte ville bli namngivna ansåg att Kabul stod på randen till sammanbrott.

Gerillan själv hävdade att den intagit en förort bara sex kilometer från Kabul. Inga oberoende källor bekräftade uppgiften. Men den afghanska regeringen begärde ett krismöte i FN:s säkerhetsråd. Sent på onsdagskvällen uppmanade säkerhetsrådet parterna att upphöra med striderna och börja förhandla om fred.

Efter hårda strider natten till onsdagen hade talibangerillan intagit staden Sarobi och erövrat det närbelägna vattenkraftverket Naghloo, varifrån huvudstaden Kabul får sin el.

En talesman för talibanerna sade till nyhetsbyrån AIP i

Pakistan att rebellstyrkan var på väg mot Tagobdalen, som ligger mellan kraftverksdammen och Bagramflygplatsen, som är det enda flygfältet under regeringsstyrkornas kontroll. AIP uppgav vidare att ett 50-tal regerings-soldater hade dödats.

Företrädare för de afghanska regeringsstyrkorna bekräftade att Sarobi fallit men sade att regeringsstyrkorna fortfarande kontrollerade en platå nära staden och att de gått i ställning 30 kilometer från Sarobi. Regeringssidan tillbakavisade vidare uppgifterna att det viktiga Naghlookraftverket hade fallit.

Regeringssidan svarade på de talibanska framryckningarna

med att bomba flygbasen i den talibankontrollerade staden Jalalabad. Enligt AIP hade regeringsstyrkorna också sprängt en bro 25 kilometer öster om Kabul för att hindra gerillan.

Några oberoende rapporter om krigsutvecklingen förelåg inte. Iakttagare konstaterade dock att Sarobis fall och hotet mot kraftverket innebär ett allvarligt bakslag för president Burhanuddin Rabbani och premiärminister Gulbuddin Hekmatyars koalitionsstyrkor som försvarar Kabul. Sarobi ligger längs huvudvägen från Kabul och dess fall begränsar regeringssidans kontaktmöjligheter med omvärlden.

Talibaner tar Kabul

Afghanistan. Regeringstrupper överger huvudstaden.

DN 28/9-96
Från TT-AFP och Reuters

KABUL Talibanerillan har intagit Afghanistans huvudstad Kabul även om sammanstötningar rapporterades på torsdagskvällen från stadens utkanter. Talibanerna har enligt sin talesman i Peshawar i Pakistan även erövrat den viktiga flygbasen Bagram strax norr om Kabul. De trupper som varit lojala till den sittande presidenten Burhanuddin Rabbani har har övergett staden och dragit sig norrut.

Enligt en brittisk journalist som befinner sig i Kabul har talibanerna tagit sig in i det hus där den förre presidenten Najibullah suttit i husarrest sedan den kommunistiska regimen föll för fyra år sedan. Samma källa uppgav också

att talibanerna fört bort Najibullah från huset som varit under FN:s kontroll.

Talibanernas intåg i huvudstaden föregicks av hårda strider under hela torsdagen i de östra förorterna. Enligt Röda korset har hundratals människor dödats och skadats och sjukhusen är överfulla. Samtidigt började diplomater och hjälparbetare att lämna Kabul. När talibanerna senare togade in staden var den till stora delar övergiven och var enligt en journalist som en spökstad.

Ett stort slag rasade i området vid Pul-i-Charkhi, cirka 1,5 mil öster om centrum av den föröddade staden. Där hade regeringsstyrkorna under natten till torsdagen slagit tillbaka anfall från öster och sydväst.

Afghanistans fortsatta krig

SUD 28/9-96
● Med den islamiska talibanmilisens inmarsch i huvudstaden Kabul öppnas ett nytt, och förmodligen blodigt, kapitel i Afghanistans historia.

Trots att det på papperet funnits en modern afghansk statsbildning sedan frigörelsen från britterna 1919 har en för alla gemensam afghansk nationell identitet inte kommit till stånd. Det var endast genom stöd och påtryckningar från omvärlden som ett afghansk motstånd kunde formuleras mot de kommunistiska marionetterna i Kabul.

Visserligen begagnade sig detta motstånd av retoriken om kampen mellan islam och de otrogna och beskrev kriget mot de sovjetiska trupperna som ett nationellt befrielsekrig, men dess mobiliseringsgrund var de olika etniska gruppernas och klanhövdarnas tillfälliga allians mot en gemensam fiende.

Efter Sovjetunionens fall och kommunistregimens omedelbara kollaps 1992, föll också retoriken om det nationella och religiösa befrielsekriget samman. Det inbördeskrig som bröt ut visade att etniska

lojaliteter och kampen om kontrollen av handelsvägar och opiumodlingar vägrade tyngre än den eventuellt förenande kraft som de olika fundamentalistiska tolkningarna av islam som samtliga större aktörer i landet bekände sig till.

Det är i ljuset av denna utveckling som talibanmilisens erövringar skall ses. Talibanerna har sitt ursprung i de koranskolor som upprättades i afghanska flyktingläger i Pakistan. Organisationen har varit lierad med en islamisk rörelse i Pakistan som i sin tur står den pakistanska regeringen nära. Trots pakistanska förnekande

den är det uppenbart att den cirka 30000 man starka "studentmilisen" fått militär expert hjälp utifrån.

Men mer än det utländska stödet har talibanerna kunnat utnyttja gemene mans (och i deras tolkning av islam handlar det just om männen) trötthet på inbördeskriget.

Dessvärre lär de inbördes striderna i Afghanistan inte ta slut med erövringen av Kabul. Halva landet kontrolleras fortfarande av olika klanledare, och dessa kommer nu att i omvända roller vara den väpnade opposition som slåss mot den nya centralregimen.

Inget folk
kan styra
ensamt

● Åsen om lallbarnerna snabbt blevskt överta stora delar av Afghanistan och nu även beltriska huvudstaden Kabul, innehar det lne ut de kontrol- lerat hela landet. De har tillitls installerat sig i de etniskt gjvna områdena i östra och södra Afghanistan där främst majori- tetstaket pashtuner bor, samma etniska grupp som lallbarnerna tillhör. Den senaste tidens utveckling är främst en etnisk utpressning.

Svagt motstånd

Peter Hjukström är förbundssekreteraren för Svenska Alghemistakommittén, en religiös och politiskt obunden organisation som förmedlar svenskt bistånd, och betjänar sig flertal för tio dagar sedan. Han träffade ögonvinnern i den mylliga inlägna Östra staden Järlabod. De

beträffande att lädbränska kruspigt motar något motstånd när de gick in i staden den 11 september och senast tillätses välkomna av befolkningen.

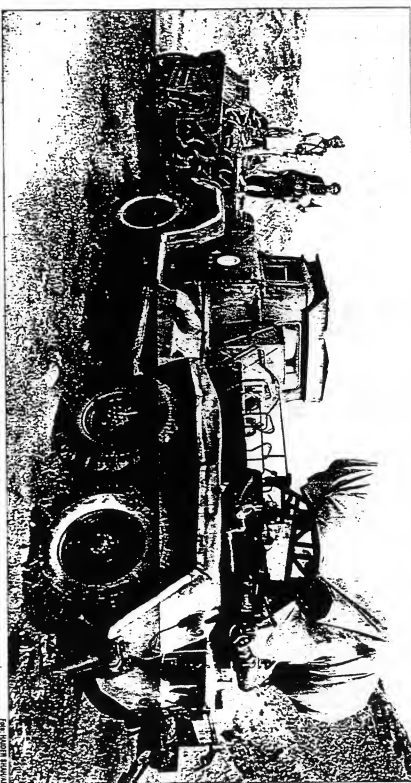
Tälldbränska betraktas som ett bättre alternativ än den lagade mat som har varit. Dessas främsta fördel är att de inte kräver någon handlar när det är tillräckligt mättnadssättande för de tillätses mättnadssättande totala inkom-
prens, där lokala småföretag ter-
roriserat befolkningen.

Fuktstörns varmar för en ra-
dialt förändrad situation när
tälldbränska nu tillåts. Kebab,
Cevizhan är på väg över en
enisk och politisk gräns. För-
sätter den mot norra kommer den
att ses som okupanter och
någon av motstånd.

Pakistan står bakom

Talibanerna dök upp på krigs-
arenan först på hösten 1994 och
anses vara en pakistansk ska-
pel, något som Pakistan dock
förnekar. Ordet talib betyder
"sökare av religiös kunskap"
och den viktigaste ledaren sägs
vara Mohammad Omar. Korei-
sen växte fram bland unga
afghanska flyktingar i Pakistan
samt studerade islam, och sedan

Pakistan som också hyser en stor grupp positioner har naturligtvis alltid stått i stort behov av folk. Strategiska är Pakistan, liksom Saudiarabien, oavsett vilka allier som fransk inflyande utövar. För Pakistan är vänskapsband i grannlandet nödvändigt för att kunna öka handelsutväxeln med de västvärldskulturer som de vill överleva.

självtillräckliga centralstatistiska

Strid mellián folkgrupper

'Tajikbørnens læsning av shi'ite om islam, är heller knappast en samlende faktor for Afghanistan. Alla politiska ledare landet hävdar att de följer den samma islam. I stället handlar striderna främst om vilken etnisk grupp som skall styra Afghanistan, och pashunerna har historiskt sett varit domine rande.

Maktbalansen rubbad

fore Sovjetunionens invasion i 1979 fanns en viss balans mellan landets grupper, men gerillafaktaget har slagit sönder de gamla strukturerna. FN räknar med att 1,5 miljoner människor

och att 5,5 miljoner fr

[illegible]

70000 dbidade

När Soyjetinmonen lämnade landet 1989 och den Soyjetstödskommunistregimen med president Najibullah föll 1992, var det stycket avslutad som inlag Kubat. Men de nya härskarna var fortfarande som inte

Narkotikasmygling ökar

[illegible]

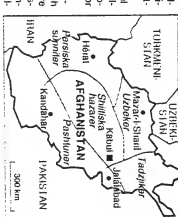
CARINA STENSSON

Fakta: Afghanistan

Yta: 652 090 kvadratkilometer. (Sveriges 411 620 kvadratkilometer)

Huvudstad: Kabul
Invånaranta: Mer
än 15 och 18 milja
ner (osäkra siffror
efter krigsåret).
Befolkningsgrup
per: Tio större oc
fler än 30 mindr
folkgrupper. Störs
ta gruppen är past
tunar cirka 4-6 mil
joner. Färdigheter

2 miljoner, uzbekisk
utöm bland annat
Valuta: Tra ölfikt.
Kostnars. Södter tr
der har lett till en
BNP/capita (sapp
158321 kronor).
Afghanistan's no
1973. Kung Zahir
1978. Hafizullah A
Moskva.

[illegible] $\cdot \text{SO}_2, \text{NO}_2$

Inget jubel över gerillans seger

DN 28/9 - 96

Afghanistan. Något hopp om en bestående fred mellan de stridande grupperna i landet finns inte.

Av Ingvar Oja

En segerrik gerillas erövring av en huvudstad brukar åtföljas av en allmän eufori. Om inte för gerillans seger så åtminstone för den vapnens tystnad som brukar åtfölja segern. Inte så i Afghanistan. Ingenting är dock normalt i Afghanistan. Talibangerillan som just tagit in i huvudstaden har tagit över en stad i ruiner och en förödd ekonomi. De kommer in i huvudstaden utan politiskt förtröende hos folket och den segerrika inmarschen leder inte heller till något vapenstillstånd eftersom motståndet inte krossats. Fienderna finns kvar, de har bara förflyttat sig och sina vapen till säkrare platser för att därifrån fortsätta striden.

Talibanernas militärt häpnadsväckande och framgångsrika marsch mot huvudstaden under de senaste två veckorna har dessutom till en del berott på att en av huvudaktörerna i det afghanska dramat hållit sig passiv i sitt högkvarter i Mazar-i-Sharif. Uzbekmilisens ledare, Rafiz Dostam, har på avstånd avvakat utgången, en passivitet som bara stärkt hans ställning allt medan rivalerna försvagats av inbördes strider.

Regeringstruppernas överraskande svaga motstånd under ledning av den legendariske gerillaledaren Ahmed Shah Massoud förefaller ha varit en medveten strategi efter som de dragit sig tillbaka norr ut mot Pansjirdalen norr om Kabul. Det var i denna dal som Massoud genom sitt gerillakrig mot de sovjetiska trupperna bygde upp sitt rykte och sina mot honom fortfarande lojala styrkor.

Han vill uppenbarligen fortsätta kriget mot talibanerna från sina gamla fästn, som han är väl förtrogen med efter ett decenniums gerillakrig mot ryska soldater.

Denna gång får han dock stöd från ryskt håll och även från tidigare sovjetiska republik - nu självständiga - som gränsar till Afghanistan.

Detta stöd kommer även uzbekgeneralen Dostam till del, en feodalherre med en slagkraftig armé som under de senaste fyra åren bytt sida flera gånger i det komplicerade afghanska inbördeskriget.

I alliansen mot talibanerna ingår ytterligare en stark krigsherre, Gulbuddin Hekmatyar, som i somras lade sig med sin forne fiende, presidenten Burhanuddin Rabbani med vilken han nu dragit sig norrut.

Talibanerna - en gruppering som byggts kring en från

pakistanska koranskolor "importerad" fanatisk sunnifundamentalism - kommer även att möta hårt motstånd om de försöker etablera kontroll i de otillgängliga bergsområdena i Hazarajat som bebos av en shiaminoritet av mongoliskt ursprung som under den sovjetiska ockupationen och under inbördeskriget haft nära kontakter med det shiamuslimska Iran.

Talibanerna har deklarerat att de ska införa ett strikt muslimskt styre i hela landet. Detta blir inte populärt hos ett folk som visserligen är muslimskt men som omfattat tron utan fanatism.

Dessutom har människor-na framför allt genom flyktninglivet och kontakterna med olika hjälporganisationer bibringats en ny syn på modernt samhällsliv där det bland annat ingår utbildning även för flickor, något som talibanerna försöker utrota i de områden där de tagit makten.

Talibernas intåg i Kabul är bara ett nytt kapitel i den afghanska tragedin som efter Sovjets reträtt helt ignorerats av omvärlden, framför allt av de politiker, de länder som försåg den antisovjetiska gerillan med sofistikerade vapen. Det är dessa vapen som används i det inbördeskrig som redan pågått i över fyra år, ett broderkrig som förstört ett land.

Talibankrigarna grep omedelbart den tidigare sovjetiske vasallpresidenten Najibullah och hans bror och hängde dem i en lyktstolpe sedan han bortförts från sin husarrest under FN-beskydd. I ett hus som varit högkvarter för FN:s impotenta försök att skapa fred i landet.

Omvärlden har - liksom de olika inhemska krigsherrarna - varit likgiltig för det afghanska folkets lidanden och denna politiskt cyniska likgiltighet fick sin makabra manifestation genast efter talibanernas intåg.

"Lugnt i Kabul"

Svensk sjuksköterska stannar. Ovisst hur talibanerna påverkar vardagslivet i staden.

Av Astrid Johansson

- Kabul är en lugn stad just nu. I går höll vi oss inne, och i dag är det inte så mycket stridsligheterna pågick hela natten. Men i dag rör sig folk ute på gatorna som vanligt.

Det säger den svenska sjuksköterskan Ann-Kristin Sundberg som sedan två veckor tillbaka arbetar på Jamhuriat-sjukhuset i Kabul för organisationen Läkare utan gränser.

- Vi har inte märkt av någon massflykt. Vi hör skottlossning då och då, men de som varit här längre tid än jag säger att det förmodligen är talibanerna som firar se-

gern med att skjuta i luften. Vad vi vet pågår inga strider nu. Och vad vi har kunnat se i dag är det inte så mycket som förstörts i staden.

Jamhuriat-sjukhuset är med sina 200 bäddar ett av de större i centrala Kabul. Ann-Kristin Sundberg arbetar på kirurgkliniken. Dels på akutmottagningen, dels med intensivvården.

Natten till fredagen kom det in ett trettiofall skadade. Under fredagen kom ytterligare ett femtiotal skadade till kliniken, varav ett tjugotal var brännskadade.

- Sjukvårdsmaterial finns än så länge, vi bedömer inte

situationen på sjukhuset som katastrofal. Men hur många som dödsats eller skadats talt sett vet vi inte. Kabul är en stor stad.

Många diplomater och hjälparbetare lämnade Kabul under torsdagen och fredagen, enligt Ann-Kristin Sundberg.

Själv tänker hon dock stanna.

- Jag har ett uppdrag på sex månader och tänker stanna kvar, jag känner mig inte orolig eller hotad. Men läget kan naturligtvis förändras. Ingen vet ju med säkerhet hur det blir när talibanerna tar över.

Gerilla i Afghanistan fortsätter offensiven

SVD 29/9-96

Striderna vållar oro i grannstater

KABUL/ISLAMABAD (AP, TT-Reuter)
● Talibaner jagade på lördagen de regeringsstyrkor som slagit till reträtt från Kabul sedan gerillan intagit den afghanska huvudstaden.

Talibanerna uppgav att de hade erövrat även Parwan-provinsens huvudort Charikar.

Beskedet gavs i den pakistanska huvudstaden Islamabad av nyhetsbyrån AIP. Enligt AIP:s källor har talibanerna kört bort den störtade president Burhanuddin Rabbanis styrkor.

Fortsätter norrut

Milisstyrkorna fortsätter nu norrut mot den avsatta regimens militärbas Jabal-us-Seraj, sade byrån. Någon bekräftelse från oberoende håll på AIP:s uppgifter förelåg inte.

Inne i staden öppnade en del butiker på nytt och människor rörde sig på gatorna. Via radio uppmanades män att återgå till sina arbeten – men kvinnorna beordrades att stanna hemma. Talibanerna har stängt skolor för kvinnor, beordrat dem att bära slöja och avstängt dem från

det offentliga livet i de områden gerillan tidigare intagit.

Gerillan avrättade också två rådgivare till den före kommunistledaren Najibullah på lördagen, dagen efter det att den tidigare presidenten själv hade hängts. Radio Kabul, som talibanerna tog kontrollen över i fredags, uppgav bara att general Jafzar och Tokhi var Najibullahs medbrottslingar. Najibullah ledde en Moskvastödd regering från 1986 tills han störtades av en allians av muslimska gerillagrupper 1992.

De många fraktionerna har sedan styrt landet i olika koalitioner medan strider fortsatt mellan grupperna.

Studentrörelse

Talibanerna uppträdde som grupp först för två år sedan, som en studentrörelse från de strikt islamiska skolorna för afghanska flyktingar i grannlandet Pakistan. Talibanerillan säger sig vilja få ett slut på de eviga striderna som slitit sönder landet, samt införa strikt islamisk lag i landet.

Det var relativt lugnt i Kabul

på lördagen men talibanstyrkor och de retirerade trupper som är lojala mot president Burhanuddin Rabbani besköt varandra med artilleri och raketer norr om huvudstaden. Det uppgav talesman för talibanerna.

Manas till försoning

USA uppmanade i fredags den nya ledningen i Kabul att återupprätta ordningen och bilda en representativ övergångsregering för att inleda en försoningsprocess.

USA:s utrikesdepartement förberedde sig för att upprätta diplomatisk representation i Kabul för första gången sedan den amerikanske ambassadören Adolph Dubs mördades 1979.

Men Rabbani, som enligt talibanerillan lämnat Kabul i ett jetflygplan, uppmanade sina anhängare att kämpa mot talibanerna. I ett uttalande via Afghanistans FN-delegation uppgav Rabbani att han beordrat regeringstrupperna att dra sig tillbaka från huvudstaden för att undvika ett blodbad. Han anklagade också på nytt Pakistan för att stödja talibanerna.

ALMA ATA (TT-AFP)

● Den muslimska talibanerillans erövring av den afghanska huvudstaden Kabul gav flera centralasiatiska länders regeringar skrämselhicka, enligt rapporter från observatörer och utsagor från talesmän på lördagen.

Från Turkmenistan i väster till Kazakstan i norr och Tadzjikistan i öster kändes följderna av Kabulregeringens fall. Från Moskva hördes dessutom oro för följdverkningar i de tre före detta sovjetiska centralasiatiska republikerna närmast Afghanistan – Tadzjikistan, Uzbekistan och Turkmenistan – där fattigdomen är utbredd, befolkningen huvudsakligen muslimsk och regeringarna auktoritära.

– Den nya krigsspiralen i Afghanistan oroar oss mycket och ser ut att föra med sig ändrade förhållanden mellan Kabul och Dusjanbe, sade till exempel Zafar Saidov, en talesman för den tadjikiske presidenten Emomali Rachmonov.

Gränsskydd förstärks

– Vi befärar dessutom att erövringen av Kabul kommer att förvärpa de etniska striderna i Afghanistan, fortsatte han och tillade att ytterligare ryska gränstrupper kan komma att placeras ut längs Tadzjikistans 170 mil långa gräns mot Afghanistan. Ryssland har redan 10 000 man stationerade i Tadzjikistan, bland annat med uppgift att hejda muslimska gerillastyrkor som från baser i norra Afghanistan gör räder in i Tadzjikistan mot Rachmonovs nykommunistiska regering.

Muslimsk lag förbjuder kvinnorna gå till arbetet

● När sjuksköterskan Ann-Christine Sundberg i Kabul kom till jobbet på lördagsmorgonen fann hon att all övrig kvinnlig personal på sjukhuset uteblivit.

– Det är förbjudet för oss att jobba, konstaterar hon dagen efter den muslimska talibanerillans maktövertagande i Afghanistans huvudstad.

Det har utannonserats att kvinnor inte får arbeta och de måste täcka sig så att bara ögonen syns om de går ut, berättar hon i telefon för nyhetsbyrån TT i Stockholm.

Själv åkte dock den svenska sjuksköterskan bil och utan dok.

– Det gäller kanske olika regler för utländska och afghanska kvinnor.

Om stämningen i staden efter gerillans inmarsch säger hon att det råder en stor osäkerhet.

– Hela livet för alla människor i Kabul kommer att bli helt annorlunda, tror man. Men hur är det ingen som vet än. Alla går och väntar.

Rasar sjukvården samman om alla kvinnor förbjuds arbeta?

Ann-Christine Sundberg säger att "det där måste gå att lösa på något sätt" och tror att det blir förhandlingar om sådana saker. Några större flyktingströmmar har inte märkts av, även om den tolk som Ann-Christine Sundberg anlitat berättat att många i hans hemkvarter vilka arbetade åt regeringen har lämnat sina hem.

Hoppas få stanna

Den unga stockholmskans eget jobb är att ge praktisk hjälp och undervisning åt andra sjuksköterskor på operationsavdelningen akut- och intensivvårdsav-

delningar på ett av Kabuls sjukhus.

– Det är meningen att jag skall vara här i sex månader, men det beror på. Om vi inte tillåts arbeta så går det ju inte. Men jag hoppas kunna stanna.

Ann-Christine Sundberg är anlitad av den franska organisationen Läkare utan gränser och kom till Kabul för bara två veckor sedan. Det är hennes första utlandsuppgift av det här slaget.

Varför valde du Afghanistan, trots den instabilitet som råder?

– Jag visste faktiskt inte så mycket, annat än att Afghanistan är ett muslimskt land med väldigt annorlunda kultur. Sådant är intressant när man kommer från vår kultur, där allt är tillåtet.

AMERY von SCHULTZ/TT

FN träffar talibaner

Kabul. Litet hopp om fredlig utveckling. *30/9-96*

De utdrivna ledarna har fortfarande stora militära resurser och de har inte blivit uppmuntrade till en dialog av FN:s senaste agerande.

Direkt från Kabul fortsätter Holl till Mazar-i-Sharif för att tala med Rasjld Dostam, krigsherran som kan bli en fiende till talibanerna och som kontrollerar nordvästra delen av landet.

Holl ämnade inte ta kontakt med den fördrivne presidenten Burhanuddin Rabbani, trots att de fördrivna ledarna enligt många bedömare är lika nödvändiga som talibanerna för en lösning av konflikten.

Det finns dock inga stora förhoppningar för en fredlig politisk lösning i inbördeskriget, även om FN-sändebudet skulle ta kontakt med alla parter, säger andra bedömare. Kriget kommer att fortsätta och de olika krigsherrarna söker i stället nya allianser.

Medan krigsherrarna förbereder sig för nya militära aktioner söker de nya ledarna införa sin fundamentalism i huvudstaden där flera kvinnor enligt nyhetsbyråerna blivit pryglade sedan de vägt sig ut utan att bara den heltäckande burkaklädseln.

Samhällslivet i Kabul kommer att drabbas av de nya religiösa bestämmelserna eftersom kvinnorna under det brutala kriget fått stort inflytande inom flera sektorer, bland annat inom den rudimentära hälsovården och inom administrationen.

Analys

Ingvar Oja

Än en gång har FN manat de stridande i det förödande afghanska inbördeskriget att lägga ner vapnen och inleda en politisk dialog.

FN:s speciella sändebud Norbert Holl har också efter talibanernas erövring av huvudstaden Kabul tagit kontakt med de nya ledarna och förklarat att det inte finns någon lösning utan talibanernas medverkan.

Däremot verkar Holl mindre intresserad av de ledare som just drivits ut ur huvudstaden, en regering som dock varit erkänd av en stor del av omvärlden.

FN-representanten Holl har fördomt den brutala avrättningen av förre presidenten Najibullah och har under en presskonferens förklarat att han diskuterat de mänskliga rättigheterna med den nya makten i huvudstaden.

Detta glörde han samtidigt som de nya herrarna i sina första budskap till undersåtarna manade männen att återvända till sina arbetsplatser medan kvinnorna skulle stanna hemma.

De senaste händelserna har åter enligt en del observatörer illustrerat att bara FN:s oförmåga till kraftfulla åtgärder utan även avslöjat ett agerande som enligt dem i stället för att sätta stopp för konflikten kan förlänga den.

FN manar talibaner respektera kvinnorätt

30/9-96

KABUL (TT-AFP)

● Hundratusentals människor har flytt ur Afghanistans huvudstad sedan talibanmilisen tagade in i fredags, sade hjälparbetare och invånare sent på söndagen. Tidigare på dagen hade FN:s särskilda sändebud Norbert Holl anlänt till Kabuls nyöppnade flygplats. Samtidigt kom rapporter om att milismän börjat prygla kvinnor som inte bär muslimsk, strikt heltäckande klädsel.

Enligt källorna i Kabul har nästan en fjärdedel av stadens drygt en miljon invånare givit sig. Massflykten började i onsdags. Hjälparbetare och observatörer bekräftade uppgiften om masflykt men föredrog att vara anonyma. De sade att en kvarts miljon flyende var en trovärdig uppskattning gjord av arbetare längs utfartsvägen norrut. Troligen förbereder sig fler kabulbor att fly, tillade de.

Respekt för FN-stadga

FN-sändebudet Norbert Holl var förtegen efter sitt första möte med talibanernas styrande sexmannaråd. Vid en presskonferens efteråt sade han dock att FN vill ha dialog och samarbete med den nya regimen "därför att FN inte tror att det afghanska problemet kan lösas utan talibanernas sam-

Afghanska muslimer pryglar kvinnor som inte följer klädlag

Metro 30/9-96

Talibanmilisen genomdriver med hårdhet de islamiska lagarna i Afghanistans huvudstad Kabul. Milismän sågs i går prygla minst tre kvinnor i Kabul vilka bröt mot budet om strikt heltäckande klädsel.

Talibanerna betar sig som om de helst skulle vilja få bort kvinnorna helt från gatorna, trots att det i islams lära inte finns några förbud mot kvinnor att röra sig ute i samhället.

Bara några timmar efter att ha övertagit Kabul i fredags uppmanade talibanerna i radio "alla systrar som har arbeten utanför

hemmet att stanna hemma tills vidare besked ges".

En stor andel av de yrkesaktiva i Kabul är kvinnor, däribland många i viktiga positioner som administratörer, läkare, lärare och sjuksköterskor.

Om yrkesförbudet blir permanent kommer det dels att betyda ett avbräck i all denna samhällsservice, dels att man skapar enorma svårigheter för alla de familjer som försörjs av kvinnor. Och de är många, eftersom tio år av krig mot den sovjetiska ockupationen och därefter sex års inbördeskrig mellan gerillagrupper gjort många kvinnor till änkor

och ensamma familjeförsörjare. Det är ännu inte klart hur talibanerna tänker hantera frågan. Ledaren för deras nyutillsatta regeringsråd, mullah Mohammad Rabbani, sa själv till journalister att islam erkänner kvinnors rätt till utbildning. Ändå har talibanerna tvingat flickskolor att stänga.

Vad gäller livet i övrigt i huvudstaden kunde man i går notera att livsmedelsleveranser nu kommit igenom och att matpriserna sjunkit i genomsnitt 15 procent jämfört med före talibanernas maktövertagande.

(TT)

Ensamma försörjare

Bara timmar efter fredagens maktskifte uppmanade talibanerna i radio "alla systrar som har arbeten utanför hemmet att stanna hemma tills vidare besked ges". Många yrkeverksamma i Kabul är kvinnor i viktiga positioner som administratörer, läkare, lärare och sjuksköterskor. Blir yrkesförbudet permanent skapar det dels ett avbräck i all denna samhällsservice, dels enorma problem för alla familjer som försörjs av kvinnor. Tio års krig mot sovjetisk ockupation och sex års inbördeskrig har gjort många kvinnor till änkor och ensamma familjeförsörjare.

I pakistanska Islamabad sade en företrädare för talibanerna att regeringsrådet nu ämnar upprätta en landsomfattande administration och skapa ordning. Först därpå kommer en politisk plan, byggd på islam, för Afghanistan att presenteras.

Enligt rapporter har den nya regimen börjat reparera huvudstadens elnät, som förstördes när talibanerna i förra veckan intog det största kraftverket öster om Kabul.

ledare

Skribenter: Rolf Alsing, Karl-Olof Andersson, Lena Askling, Sören Eriksson, Helle Klein och Olle Svenning. tel: 08-725 20 00 fax: 08-562 528 17 e-post: ledare@aftonbladet.se

Afghanistan – stympad nation

EN AV DE VIDRIGASTE regimer världen skådat på lång tid har tagit makten över Afghanistan. Och FN tvingas acceptera och samarbeta.

Talibanerna fortsätter sitt hårtåg genom Afghanistan, där den gamla islamska regeringskoalitionens trupper drivs bort. Intagandet av Kabul har inte gjort slut på det förhärjande kriget.

Därtill drabbas det plågade afghanska folket nu även unikt repressiv regim. Dess maktutövning yttar sig i summariska rättegångar, offentliga avrättningar och stympning av tjuvar, som får händer och fötter avhuggna.

Den yttrar sig i totalt kvinnoförtryck. Förbud råder mot kvinnligt yrkesarbete utanför hemmet. Skolorna har stängts för flickor. Halva folket omyndigförklaras i en bisarr tolkning av Koranen och Islam.

Svenska biståndspengar har bland annat gått till utbildning i kvinnligt ledarskap. I denna miljö blir kvinnoinriktat bistånd, kanaliserat genom Unicef och Svenska Afghanistankommittén, en omöjlighet.

Den egenrättfärdiga, extremistiska stadenrörelsen har utvecklats till en armé och en terrorregim inte av egen kraft, utan den har stötts och götts av utländska makter, främst Pakistan och Saudiarabien.

■ Talibanernas skräckvälde omyndigförklarar halva folket: kvinnorna. De kvinnoprojekt i Afghanistan som Sverige stött blir en omöjlighet.

Uppgifter finns att till sist även USA-aktivt hjälpt den Iran-fientliga, sunnimuslimska och pashtuntalande talibanrörelsen att ta makten. Då här USA också dragit på sig ett tungt ansvar men troligen bundit ris åt egen rygg.

FN:s roll är beklämmande. Den avsatte presidenten Najibullah, Afghanistans siste kommunistiske ledare, och tre andra människor hämtades helt sonika av talibanerna i de FN-lokalerna där de suttit "skyddade", skändades och hängdes.

FN-arbetet sker på nåder

"Så ska alla straffas som är emot islam", blev den betecknande kommentaren från mullah Mohammed Rabbani, det styrande talibanska sexmannarådets ledare.

FN:s sändebud i Kabul nöjer sig med att överlämna deklARATION om mänskliga rättigheter till de nya ledarna.

Vad bryr de sig.

FN och hjälporganisationerna får nu lov att arbeta på talibanregimens nåder i den trots allt nödvändiga uppgiften att hålla viss humanitär verksamhet i gång. För FN-principer, rättvisa och demokrati är maktskiftet i Afghanistan ett bakslag som kastar långa mörka skuggor.

Islamisk lag införs i Kabul

Afghanistan. Segrande talibaner beordrar kvinnor bära slöja

DN 29/9-96

Från TT/AFP

ISLAMABAD. Den segerrika muslimska talibangerillan i Afghanistan intog på lördagen ännu en stad, samtidigt som den fick oväntat stöd från en av landets förra presidenter.

- Vi hoppas att Talibaniska islamiska rörelsens seger kommer att innebära inledningen för en lysande framtid för vårt muslimska land, meddelade Afghanistans före president Sibghatullah Mojaddedi från sitt hem i Peshawar, Pakistan.

Mojaddedi var afghansk president mellan april och juni 1992.

Samtidigt meddelade talibanmilisen på lördagen att den hade erövrat även Parwanprovinsens huvudort Charikar. Några timmar dessförinnan hade koalitionsregeringens styrkor under de störta ledarna - premiärminister Gulbuddin Hekmatyar och president Burhanuddin Rabbani - meddelat att de byggt upp "starka försvarslinjer" utanför Charikar.

Talibangerillans besked gavs i pakistanska Islamabad av nyhetsbyrån AIP. Enligt AIP:s källor hade talibanerna kört bort den störta president Burhanuddin Rabbanis styrkor. Milisstyrkorna fortsätter nu norrut mot den avsatte regimens militärbas Jabalus-Seraj, sade byrån. Någon bekräftelse från oberoende håll på AIP:s uppgifter förelåg inte.

En medarbetare till den avsatte premiärministern meddelade från Islamabad att regeringsstyrkorna kommer att fortsätta kampen mot talibanerna "till varje pris".

- Hekmatyar sade att motståndsviljan är obruten och att afghanskt territorium kommer att försvaras till varje pris. Vår regering kommer att bestå. Nu står talibanerna inför svåra tider, sade talesmannen Haji Mohammad Farid.

Samtidigt som den förre presidenten Mojaddedi gav sitt stöd till talibanerna och kritiserade sina forna mujahedinkolleger Rabbani och Hekmatyar för att ha klamrat sig fast vid makten manade han talibanerna att visa tolerans.

- Vi förväntar oss att Talibanernas islamiska rörelse visar talamod, tolerans och barmhärtighet genom att respektera varje medborgares rättigheter, hette det i meddelandet.

Dagen efter talibanernas erövring av den afghanska

huvudstaden Kabul hängdes den forne presidenten Najibullah, vilket på lördagen kritiserades också av Amnesty International.

"Erövringen av Kabul bör inte få leda till ytterligare hämnmord, godtyckliga straff eller andra grymheter", meddelade Amnestys avdelning i New Delhi.

När den svenska sjuksköterskan Ann-Christine Sundberg kom till jobbet på lördagsmorgonen fann hon att all övrig kvinnlig personal på sjukhuset i Kabul hade utelivits.

- Det är förbjudet för oss att jobba, konstaterade hon dagen efter den muslimska talibangerillans maktövertagande.

- Talibanerna meddelade att kvinnor inte får arbeta och att de måste täcka sig så att bara ögonen syns om de

går ut, berättade hon för TT i telefon.

Angående striderna sade hon att de hade märkts ordentligt natten till fredagen och att det då kom många fler skadade till sjukhuset än vanligt.

- Men det var ingen katastrof, jag tror att det var sammanlagt ett 50-tal som blev skadade och bara två eller tre som dödades.

Hennes intryck bekräftade de tidigare uppgifterna om att den forna regeringens styrkor gav sig av från staden och lät talibanerna ta över utan omfattande strider.

Några större flyktingströmmar hade inte märkts av, även om den folk som Sundberg anlitat hade berättat att många i hans hemkvarter som arbetade åt regeringen hade lämnat sina hem.

Talibanerna rycker norrut

Beslut om att alla män i statlig tjänst ska anlägga skägg

Metro 11/10-96
Talibanerna fortsatte i går sin segerrika framryckning norrut mot den tredje del av Afghanistan som de inte kontrollerar. I går intog milisen nordostprovinns Kapisa utan motstånd, rapporterade nyhetsbyrån AIP.

Förskräckelse över den hårdfört konservativa politiken orsakade en flyktingström ut ur Kabul. En lokal präst, Zia-ul-Haq, förklarade flykten på följande sätt:

– Många är rädda då de kommer att svälta ihjäl om de inte ger sig av. Situationen är redan mycket svår eftersom kvinnor inte kan arbeta längre, och kvinnor är ofta de enda som tjänar pengar i familjen.

Exakt hur många som flytt huvudstaden visste ingen. Men uppskattningarna rörde sig kring 250 000 – en fjärdedel av Kabuls invånare. Strömmen tunnades ut något under gårdagen.

Talibanerna tillkännagav i går beslut om att alla militärer och

TVå afghanska kvinnor visar två olika sätt att dölja sin kropp enligt den nya religiösa kläddag som den talibanska militären infört i Kabul.

tjänstemän ska anlägga skägg – som inte får ansas – och förbud för kvinnor att arbeta.

Efter en internationell protest-storm valde talibanerna i går att något moderera sin politik mot kvinnorna. Talibanernas ledare,

mullah Mohammad Omar, tillkännagav att kvinnor ska få lön ur statskassan utan att arbeta. Konsultationer pågår nu med islamiska lärda för att bestämma kvinnans samhällsroll, så en talibantalesman. (TT-AFF)

Religiösa regler orsakar flykt

AFGHANISTAN. Talibanerna fortsatte på måndagen sin segerrika framryckning norrut mot den tredje del av Afghanistan som de inte kontrollerar. På måndagen intog milisen nordostprovinns Kapisa utan motstånd, rapporterade nyhetsbyrån AIP.

Förskräckelse över talibanernas hårdfört konservativa politik orsakade en flyktingström ut ur Kabul. En lokal präst, Zia-ul-Haq, förklarade flykten på följande sätt:

– Många i Kabul är rädda att de kommer att svälta ihjäl om de inte ger sig av. Situationen är redan mycket svår eftersom kvinnor inte kan arbeta längre, och kvinnor är mycket ofta de enda som tjänar pengar i familjen.

TT-AFF

Mystisk ledare styr talibanerna

Mulla Mohammad Omar träffar ingen utlänning *Metro 8/10-96*

Den afghanska talibanrörelsens högsta ledare, mulla Mohammad Omar, har tagit för vana att spara den ena önskade regeringen efter den andra i Kabul – utan att själv stiga fram i rampljuset.

Det är omöjligt att skaffa fram ett fotografi på honom och såvitt känt har han inte träffat en enda utlänning under de två år som gått sedan de muslimska talibanstyrkorna byggdes upp.

Så litet är känt om honom att få utomstående ens kan säga var Omar står ideologiskt i den radikala islamiska rörelse som kort efter erövringen av Kabul redan låtit pryda kvinnor som burit "olämplig klädsel" och beordrat

alla militärer och tjänstemän att odla skägg.

Vid ankomsten till Kabul, som hans styrkor intog i fredags, lät mulla Omar meddela att talibanerna, som nu kallas sig "det islamiska Afghanistans styrkor", kommer att fortsätta strida "tills korruptionens krafter helt har utrensats från landet".

Moderat muslim

Dock anser en majoritet av utländska experter på Afghanistan att mycket talar för att Omar i själva verket är en moderat muslim i fejd med de ultrakonservativa krafterna inom talibanrörelsen.

Den cirka 40-åriga Omar har "genomlidit samma helvetes-

krig" som hans kära Afghanistan har tvingats uppleva, heter det i ett uttalande från talibanrörelsen. Han miste ett öga under striderna med den sovjetiska ockupationsarmén mellan 1979 och 1989. Efter kriget vände han sitt vapen mot andra motståndsgrepp som stred om makten efter segern mot Sovjet.

Motståndet mot inbördeskriget koncentrerades alltmer till de koranstudenter som hade samlat i sydvästra Afghanistan och Pakistan under 1994. Anhängarna växte i tusentals när talibanerna satte sig före att sätta stopp för inbördeskriget.

Omar framträdde som ledare i Shoor, talibanernas styrande

råd, sedan rörelsen hade erövrat den gamla kungliga huvudstaden Kandahar, där talibanerna nu har sitt högkvarter. Trots att det gång på gång uppstår sprickor och inbördes motsättningar bland talibanerna tycks Omar ha förmåga att samla och ena rörelsen.

Internationellt erkännande

Trots den bild av oförsenlighet och dogmatism som talibanrörelsen skapat kring sig har Omar redan vidtagit åtgärder för att få internationellt erkännande.

Talibanerna vill ha ett vänskapligt förhållande med sina grannar och andra nationer. Lät Omar meddela i ett radiotal efter erövringen av Kabul. (TT)

Kvinnor får åter gå till arbetet

AFGHANISTAN I Kabul introducerade talibanerna officiellt en ny, mjukare kvinnopolitik: kvinnor ska nu få gå till arbetet och de ska också få gå i skola.

Talibanerna tillkännagav detta vid den första presskonferens de hållit sedan de intog Kabul i fredags.

Talibanbefälhavaren Abdur Razzak sa i går att han uppmanat afghanistans förre ÖB Ahmad schah Massoud att kapitulera.

– Kapitulera eller utplånas! löd ultimatum enligt Razzak.

Ingen tidsgräns har satts för Massouds svar, sa Razzak. Men planeringen pågår för ett anfall mot Panjshirdalen.

Massouds styrkor, lierade med den störtade Rabbaniregimen, sprängde i går sönder den smala vägen in i Panjshirdalen för att försvåra talibanernas framryckning.

Nyhetsbyrån AFP såg på plats hur Massouds män gravde ner dynamit och sprängde sönder vägen.

Panjshirdalen ligger tio mil norr om Kabul. (TT)

Muslimsk offensiv i Asien skrämmer Moskva

SVB 3/10-96

● De före detta sovjetiska staterna i OSS (Oberoende Staters Samväld) med Ryssland i spetsen planerar att inom kort hålla ett kristoppmöte i Kazakstans huvudstad Alma Ata. Det är utvecklingen i Afghanistan som skrämmer Moskva och länderna i Centralasien.

ANALYS

Talibanernas framgångar i Afghanistan skapar oro för en revolutionär muslimsk våg över gränserna till stater som Tadzjikistan och Uzbekistan. I Tadzjikistan rasar redan sedan 1992 ett blodigt inbördeskrig med förgreningar in i Afghanistan. 25 000 ryska soldater försöker förhindra militär aktivitet över gränsen.

Inkomster från narkotika

Det har inte lyckats i den komplicerade härvarn av politiska, religiösa, etniska och ekonomiska motsättningar. De senare handlar i mycket om narkotika. Under och efter kriget mot den sovjetiska invasionsmakten 1979-88 blev Afghanistan världens största producent av råopium. För olika krigsherrar har framställning och handel med narkotika blivit en viktig inkomstkälla. Den främsta smuglingsvägen går numera över Tadzjikistan och det hävdas att även de ryska gränstrupperna är djupt involverade i trafiken.

Ryssland är redan skakat och förödmjukat av sina nederlag mot de talibanliknande muslimska kämparna i Tjetjenien. Moskva har inte ens kunnat hålla

Afghansk gerilla bygger försvar mot talibaner

Den afghanska talibanmilisen strävar norrut, men vägar till landets norra delar är blockerade av rivaliserande styrkor, redo att möta ett talibanskt anfall. Trupper ledda av Ahmed Schah Massoud, den störtade afghanska regeringens militära ledare, lät på onsdagen evakuera Panjshirdalen, utfärda undantagstillstånd och började förbereda sig för ett anfall från talibanerna. Tidigare talibanska uppgifter gjorde gällande att gerillan trängt tre kilometer in i dalen. Några uppgifter om skadade fanns inte. <TT-REUTERS>

en republikhuvudstad inom den ryska federationen. Det är onekligen en scenförändring från 1979 då dåvarande Sovjetunionen med militära maktmedel helt försökte ta kontrollen över Afghanistan. Invasionen blev emellertid en bumerang som underminerade Sovjetstaten.

Då stöddes de muslimska motståndsgруппerna av Pakistan som även anses vara talibanernas främsta bundsförvant. Bakom Pakistan fanns USA som levererade vapen till gerillan.

USA:s roll oklar

Numera är dock USA:s roll något oklar. Visserligen har talibanerna mötts med en försiktigt avvaktande hållning i Washington och deras motståndare har bland annat haft stöd av USA:s ärkefiende Iran.

Erfarenheterna av biståndet till gerillan på 1980-talet är emellertid blandade. Åtskilliga Afghanistankämpar har anslutit sig till USA-fientliga terrorgrupper i Mellanöstern och avancerade misser har kommit på avvägar. Relationerna mellan Pakistan och USA är spända sedan 1990 på grund av Pakistans kärnvapenprogram.

USA har också sina egna problem i regionen. Den senaste militära uppbyggnaden mot Iraks president Saddam Hussein rann ut i sanden. Stater som Turkiet och Saudiarabien motsatte sig ytterligare bombningar av Irak och vägrade att upplåta flygbaser för ändamålet.

De kurdiska klanernas inbördeskrig i norra Irak har gett Saddam Hussein ett tillfälle att återta kontrollen över norra delen av landet som få tror att han försitter. USA evakuerar de kurder som har arbetat för CIA och andra amerikanska organisationer.

De kurdiska klanernas inbördeskrig i norra Irak har gett Saddam Hussein ett tillfälle att återta kontrollen över norra delen av landet som få tror att han försitter. USA evakuerar de kurder som har arbetat för CIA och andra amerikanska organisationer.

Försvagat Moskva

Från Pakistan och långt västerut är trenden ett försvagat stormaktsinflytande. Jämfört med Sovjetunionen, modell 1979, är Ryssland radikalt försvagat och åderlätet. Gränstrupperna i Tadzjikistan representerar den yttersta förmågan.

För USA var shahens fall i Iran 1979 ett första rangens bakslag och mullorna i huvudstaden Teheran har överlevt amerikanska isoleringssträvanden. Teheran stöder extrema kampgrupper i Mellanöstern. Överlevt har även Saddam Hussein och den senaste slagvåxlingen med USA har om något stärkt hans position.

Krigsherren bytte sida

Talibanernas sista stora hinder i Afghanistan tycks vara den uzbekiske krigsherren Dostam som har bytt sida åtskilliga gånger under konflikternas gång. Dostam har åtminstone tidigare haft en stor och välorganiserad krigsmakt i Afghanistans norra delar.

Talibaner står emot Dostam. De är oförutsägbara aktörer i en region som kännetecknas av narkotika, konflikter och flera stater som strävar efter, eller redan har uppnått, kärnvapenförmåga.

FREDRIK BRACONIER

Kabuls invånare tvingas till bön

AFGHANISTAN. Medlemmar av den islamistiska talibanmilisen i Afghanistan tvingade på fredagen de Kabulbor som vågade sig ut på stan att delta i bönen i stadens största moské. Under hugg och slag från vapenhot drevs folk samman på gatorna och in i Pul-i-Khishti-moskén i huvudstadens basardistrikt.

De reaktionärt islamistiska talibanerna har nu styrt Kabul i en vecka och redan ruskat om invånarna ordentligt. Stadens kvinnor har beordrats att hålla sig borta från sina arbetsplatser och att inte visa sig offentligt utan heltäckande slöjor, flickor har körts bort från skolorna och offentliga ställen där män har fått order att genast odla skägg. **DN/IT-AFP**

SVB 3/10-96

Hjälp till minoffer belönas

Den fransk-belgiska frivilligorganisation Handicap International tilldelas i dag Nansenmedaljen för sitt "enastående arbete med flyktingar". Medaljen, uppkallad efter den norske uppäktatsresanden och flyktingkommissarien Fridtjof Nansen, är en årlig utmärkelse från FN:s flyktingorganisation UNHCR. Den fransk-belgiska organisationen belönas för sitt arbete med förstörelse av landminor och med att hjälpa minoffer tillbaka till ett värdigt liv i Afghanistan, Kurdistan och flera andra konfliktområden.

Landminorna utgör ett vidrigt hot och är en av de största svårigheterna för UNHCR:s återvändandeprogram. Utan Handicap Internationals insatser skulle hundratal krigsskadade aldrig ha kunnat återvända till ett nytt liv i Kambodja, Moçambique och Bosnien, säger flyktingkommissarien Sadako Ogata.

BITTE HAMMARGREN

"Respektera kvinnors rättigheter"

London: Pakistans premiärminister Benazir Bhutto sade i britisk TV på torsdagskvällen att hon vill att den extremt fundamentalistiska talibanrörelsen i Afghanistan ser till att kvinnornas rättigheter respekteras. Människorättsorganisationen Amnesty International rapporterade i onsdags om talibanernas "terrorvälde" i Kabul. Förutom att påstådda olöslänkande och "syndare" fångas eller misshandlas offentligt har talibanerna särskilt riktat in sig på kvinnor. De förbjuds att gå till sina arbeten och alla flickskolor har stängts. Kvinnor som inte följer talibanernas strikta klädregler misshandlas på öppen gata. ITV-intervjun tillbakavisade dock Bhutto åter uppgifterna om att Pakistan stött talibanerna med vapen och pengar. <TT-AFP>

SVB 3/10-96

Ny militär uppladdning

Afghanistan. Talibanerna närmar sig motståndaren general Dostums styrka.

SVB 3/10-96

Från AP

KABUL. Samtidigt som stridsvagnar, artilleri och stridsflygplan görs i ordning inför den förväntade slutstriden i Afghanistan lägger FN-sändebudet Norbert Holl på ett extra kol i ett försök att stoppa det hotande blodbadet.

På onsdagen befann sig Holl i Mazar-i-Sharif där den uzbekiske krigsherren general Rashid Dostum har sitt högkvarter. Därifrån väntades han bege sig tillbaka till Kabul för nya överläggningar med ledningen för talibanerna, den sgeriska islamistiska rörelse som intagit huvudstaden efter att ha jagat regeringsarmén på flykten.

Dostums erkänt effektiva uzbekiska styrka är den enda kraft som fortfarande har en möjlighet att bjuda talibansstyrkorna motstånd. Hittills har båda parter undvikit att gå i krig med varandra, men sedan Kabul fallit har talibanerna närmat sig Dostums territorium i norra Afghanistan och lovat att krossa islams fiender.

En köpman som rest ned till Kabul via Salangvägen norrifrån uppgav att han sett en stor militär uppladdning på Dostums sida av bergspasset.

Talibanerna och den uzbekiska milisstyrkan står bara fyra kilometer från varandra strax söder om Salangtunneln, sade köpmannen Mohammed Zarif.

för att leta efter bevis för samöre med den tidigare regimen. De försöker allt som de kan vara oisanniskt, till exempel kassettbandspelar, kassetter, tidskrifter och lekar, brevvar Anmesty.

Organisationen upprepar också sina farhagor rörande behandlingen av kvinnor under den nya regimen.

Förtrycket efter befrielsen

TALIBANERNA ÄR DÅLIGA NYHETER – SÄRSKILT FÖR DE AFGHANSKA KVINNORNA

Hösten 1994 dök en ny mystisk gerillarörelse upp i Afghanistan – talibanerna. Nu har de intagit Kabul och genast utfärdat lagar i linje med deras egen extrema tolkning av islam. Kvinnors rättigheter beskärs drastiskt. Vilka är de? Klarar de att behålla makten?

I oktober förra året, när taliban-gerillans kanoner dånade utanför Kabul, samtalade den amerikanska Afghanistanexperten Nancy Dupree med en väninna i staden. Afghaniskan sa: "Om männen inte tänker slåss mot dem, så gör vi det!"

Historien återges i tidningen Afghanistan-Nytt. Redan då stod det klart att talibanerna var dälldes nyheter för kvinnorna i Afghanistan. I områden de kontrollerade i södra delarna av landet hade flickskolor stängts och kvinnor avstängts från sina arbeten. På några ställen förbjöds också kvinnor att vistas utomhus utan sällskap av nära manliga släktingar. De ska bära slöjor som täcker allt utom ögonen.

LIKANDE REGLER infördes i Kabul, sedan talibanerna intog staden i förra veckan. Amnesty rapporterade om terrorvåldet i staden. Uppemot 1 000 människor har fängslats och kvinnor som brutit mot de nya påbudet har piskats offentligt.

Förbudet mot flickskolor och arbetande kvinnor tycks dock nu ha upphävts, vilket kan tyda på olika åsikter bland de nya härskarna.

Omvärlden frågar sig oroligt vad som egentligen ska hända. Iran tycks som en mild västanfläkt jämfört med vad den nye härskaren i Kabul, mulla Mohamm-

mad Omar, och hans talibangerillan verkar ha i beredskap för afghanerna.

Oron och osäkerheten spås på av den mystik som fortfarande omger talibanerna.

De dök upp som från ingens stans hösten 1994 och deras framgångar var i början enorma. Stora delar av södra Afghanistan föll snabbt i deras händer. Kärntrupperna bestod av afghanska flyktingar som gått i pakistanska koranskolor.

Talibanerna är pashtuner, ett folkslag som finns på båda sidorna av den pakistansk-afghanska gränsen, och som utgör drygt 40 procent av Afghanistans befolkning.

De religiösa förbindelserna över gränsen är uråldriga. Afghanistan har ofta avslutat sina teologiska studier i pakistanska skolor. Här fanns en gammal tradition av strängt skrifttrogen islam. Traditionen hade dock luckrats upp och samhällslivet blivit mindre religiöst styrt – före den kommunistiska statskuppen 1978 och den sovjetiska invasionen året efter.

DET BLODIGA KRIG som följde bröt upp de gamla samhällsstrukturerna. Den gamla aristokratin och städernas medelklass förlorade greppet.

De religiösa ledarna tog patent på motståndet mot okkupationen. Flera gerillarörelser gjorde anspråk på att föra ett heligt krig – jihad.

Efter att Sovjet under Gorbatsjov drog sig ur Afghanistan var den gamla regimens dagar räknade. 1992 intog gerillan Kabul och presidenten Najibullah – som själv försökt bli rättrogen muslim –

lim för att återfå folkets stöd – störtades.

Befrielsen följdes dock av kaos. De senaste fyra åren har ett förhärjande inbördeskrig förts. Olika regioner har styrts av lokala krigsherrar. Handeln har omöjliggjorts av höga lokala tullar och av skoningslösa rövarband.

I DETTA LÄGE trädde den nya talibangerillan fram och sa att den tänkte göra slut på inbördeskriget. Man ville rensa bort korruptionen och införa strikt islamiskt styre.

Biståndsarbetare slog tidigt larm om hur kvinnor kränktes i de områden som talibanerna tog över.

Helt ny var nu inte rörelsen. Redan under kriget mot ryssarna talades det om de befästa koranskolorna och "de beväpnade prästerna" bland pashtunerna i södra delen av landet. De ansågs vara sällsynt effektiva gerillasoldater.

Den talibanska gerillan motogs, enligt flera utländska biståndsarbetare, som befriare i början. De avsatte lokala potenti-ter, avskaffade tullarna, införde lag och ordning.

Efter över 15 års krig blev det

möjligt att leva ett normalt liv. Utom för kvinnorna.

Biståndsorganisationer slog tidigt larm om hur kvinnors rättigheter kränktes i de områden som talibanerna tog över. I november förra året stoppade UNICEF sitt stöd till talibankontrollerade områden, i protest mot stängningen av flickskolor. Och Save The Children sin verksamhet i västra Afghanistan, av samma skäl.

Svenska Afghanistankommittén är numera största utländska biståndsorganisationen i landet.

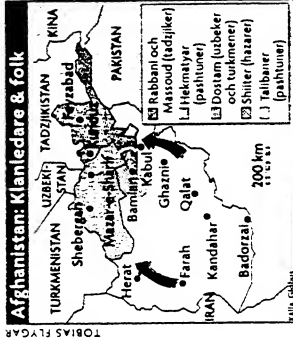
Förbundssekreteraren Peter Hjukström har de senaste tio åren gjort många resor i Afghanistan. Han betraktar talibanerna som en splittrad rörelse. Till Metro Weekend säger han:

– Alla rörelser i Afghanistan har varit en sörja av fraktioner. Det verkar gälla även för talibanerna. Där finns alltifrån jämförelsevis liberala krafter till ortodoxa, närmast neandertalmässiga personer.

PETER HJUKSTRÖM tror att talibanerna kommer att fortsätta offensiven norrut, men att de får svårt att kontrollera områden som inte bebos av pashtuner. De skulle få folket emot sig, säger han.

Han menar att talibanernas roll har varit att införa enat styre i Pashtunien, som varit allra hårdast drabbat av krigsherrar och fraktionsstrider. Deras pashtuniska karaktär bör betonas.

Att talibanerna har stöd från utlandet har länge tagits för givet, även om talibanerna förnekar det själva. Stödet antas komma främst från Pakistan, men

även från Saudiarabien. Peter Hjukström säger:

– Några 150-procentiga bevis finns inte. Men det är uppenbart att stöd har kommit. Talibanernas militära kampanj beräknas ha kostat 700 miljoner kronor. De pengarna skramlar man inte ihop bland lusfattiga afghaner.

ÄVEN OM TALIBANERNA officiellt är stränga fundamentalister, tror Peter Hjukström att det blir svårt för dem att genomdriva de hårda regler de talar om.

– Vi har pågående och omfattande utbildningsverksamhet i en stor region där talibanerna tog makten redan i januari 1995. Där går 5 000 flickor i skola, vi har alfabetiseringskurser för kvinnor och vi har barnmorsksutbildning. Först ifrågasattes allt detta av talibanerna. Men ganska snart gav de med sig.

– Talibanerna har visat sig skickliga på att återställa lag och ordning. Men som samhällsadministratörer har de visat sig minst sagt amatörmässiga, närmast inkompetenta.

– Därför tror jag att talibanerna som politisk rörelse är ett övergående fenomen.

JONAS FOGELQVIST

Talibaner skrämmar grannar

Toppmöte i Kazakstan. Störning av stabiliteten möts med "adekvat svar"

Av Disa Håstad
DN:s korrespondent

ALMA-ATA. Representanter för Ryssland och fyra centralasiatiska stater uttryckte vid ett toppmöte i Kazakstans huvudstad Alma-Ata sin allvarliga oro över läget i Afghanistan, som direkt hotar deras nationella intressen och säkerhet.

Varje försök att bryta stabiliteten vid gränsen kommer att mötas av ett adekvat svar, heter det i uttalandet som antogs vid mötet där Rysslands premiärminister Viktor Tjernomyrdin deltog som ställföreträdare för Boris Jeltsin. Tillsammans med statscheferna i Kazakstan, Kirgisistan, Tadzjikistan och Uzbekistan.

– Vår gemensamma bedömning är att konflikten rör sig mot norra Afghanistan och att mänskliga rättigheter är i fara, sade Kazakstans president Nursultan Nazarbaev efter mötet:

– Vi har uppmanat talibanerna att avbryta sin aggression.

Talibanerna är särskilt utpekade som angripare i det gemensamma uttalandet där de fem uppmanar alla stridande parter till samförstånd. Det sägs vidare att avrättningar och arkebuseringar, särskilt den motbjudande likvideringen av den förre presidenten Najibullah, för landet mot en katastrof och hotar Afghanistans självständighet.

På journalisternas frågor om staterna är beredda att som maximal åtgärd sända in trupper över gränsen svarade Nazarbaev att man inte vill blanda sig i kriget:

– Vi ska inte upprepa Sovjetunionens misstag 1979 då Afghanistan invaderades.

Presidenterna betonade att ingen särskild hjälp annat än humanitär kommer att lämnas till Afghanistan.

Uzbekistans president Islam Karimov vände sig med skärpa mot pressens sätt att beskriva klanledaren general Abdul Rashid Dostum som en "uzbekisk general".

– Hans uzbekiska nationa-

liska presidenten som vidhöll att Uzbekistan, tvärt emot vad som sägs, inte ger Dostum någon vapenhjälp.

Det är general Dostum som håller den norra ingången till Salang-tunneln som är den enda vägen till Kabul genom Hindu Kush-massivet.

– Om talibanerna bryter igenom kan de gå i vilken riktning som helst och då blir det farligt, sade Karimov.

Den ryske nationelle säkerhetsrådgivaren Alexander Lebed har redan tidigare i veckan sagt att det fanns risk att talibanerna kunde ta sig in till Buchar, en historisk stad i Uzbekistan.

Men på frågan om det därför kommer fler ryska soldater till gränsen sade Islam Karimov att man nu inte ska omgruppera trupper.

Tadzjikistans president Imamali Rachmonov fick frågan om han trodde att risken för en ny kupp i hans land, där inbördeskrig råder sedan fyra år, var större nu.

Men Rachmonov sade att han och den muslimska oppositionen – som nu befinner sig i landsflykt i Iran och Afghanistan – nu praktiskt taget har kommit överens och ska mötas i Moskva senare denna månad.

Till toppmötet, som aviserats som en samling av "sex asiatiska stater i OSS", dök aldrig turkmenerna upp. Turkmenistans president Saparmurad Nijazov för sedan länge en isolationistisk politik. Hans frånvaro kommenterades inte högt men förväntade inte de officiella representanterna för Kazakstan.

TT-Reuters: Talibanerna lät förstöra hundratals konfiskerade spritflaskor och lådvis med ölburkar i Kabul på lördagen, rapporterade västliga nyhetsbyråer.

Utländska journalister hade bjudits in att bevittna och filma hur en stridsvagn krossade flaskorna.

Alkoholkonsumtion är förbjuden i Kabul efter talibanernas maktövertagande i förra veckan. Den sprit som förstördes på lördagen hade enligt talibanerna beslagtagits på Kabuls enda fungeran-

Hårda strider i Pansjir

Afghanistan. Talibanmilisen avancerar – legendarisk gerillaledare utmanas.

6/10-96

Från TT-AFP

GULBAHAR/KABUL. Afghaniska talbammilisen gick till offensiv mot den strategiskt viktiga Pansjirdalen norr om Kabul natten till lördagen och sade sig efter många timmars hårda strider ha intagit höjderna på båda sidor om dalgången.

I viss mån är det som om kriget mot Sovjetunionen körs i repris. Nu liksom då är Pansjirdalen nyckeln till kontrollen över Afghanistan, och nu liksom på 1980-talet försvaras dalen av den militärt skicklige Ahmed Shah Massoud. Men nu representerar han den avsatta regimen och kämpar för sin egen överlevnad.

Under kraftig artillerield-

givning förberedde sig talibanerna för en attack in mot dalen. Massouds män hade sprängt sönder den enda vägen in i Pansjir, bland annat med hjälp av jordskred som utlösts med dynamit, och talibanerna försökte med slackermskinn och lastbilar röja undan hindren.

Massoud har utlyst undantagsställstånd i hela dalen och tusentals civila har lämnat Pansjir i veckan. Staden Gulbahar, där talibanernas front gick på lördagen, tömdes i veckoslutet också på de flesta av sina invånare.

Väster om Pansjir, vid den likaså strategiskt viktiga Salangtunneln genom Hindu Kush, står den uzbekiske inbördeskrigsledaren Rasjid Dostum med

sina trupper och väntar på nästa talbanoffensiv.

Talibanerna, som förra lördagen tog kontroll över huvudstaden Kabul, har erbjudit Dostum förhandlingar, men få bedömare tror att talibanerna är beredda att diskutera fred med honom förrän han kapitulera villkorlös.

De nya striderna i Afghanistan har skapat oro vid gränsen och det har kommit anbudningar om en ny rysk-led invasion, något som dock avfärdas av ledarna för talibanerna.

Tillförordnade informantionsministern Amir Khan Muttaqi sade på lördagen att Ryssland inte längre är militärt starkt nog att kunna in- vadera Afghanistan och att

det ryska folket, som inte glömt den blotta läxan av kriget på 80-talet, inte kommer att tillåta ett nytt invasionsoffensiv.

Muttaqi tillade att det naturligtvis är glädjande att talibanerna lyckas jaga skräck i en stormakt som Ryssland, som de flesta andra är rädda för.

Men även i Pakistan, där strängt religiösa strömningar spelar stor roll, väcker talibanerna anstöt. Den pakistanska regimen förmodas ha medverkat i att bygga upp och finansiera talibanerna, bland annat för att få slut på striderna mellan rivaliserande snä- tten som hindrade Pakistans handel med Centralasien genom Afghanistan.

Nu säger representanter för alla islamistiska partier i Pakistan att talibanernas överdrivna tillämpning av förenat islamiska lagar kan ge islam vanrykte och ge västvärlden förvärrad förståelse för antislamsk propaganda.

Flera företrädare för religiösa partier fördömde i pakistansk press på lördagen talibanernas kvinnodiskriminering. Talibanerna har förbjudit kvinnor att arbeta och kört hem flickor från skolorna.

Talibanernas kvinnoförbjudna politik gör att utländska biståndsgivare ifrågasätter möjligheten att fortsätta arbeta i Afghanistan, trots att förhållandena för de civila är ytterst svåra.

Talibanerna går till anfall norrut

6/10-96

SvD

Milisen försöker inta strategiskt viktig dal

KABUL (TT-AFP, SvD, Reuters)

● Den afghanska talibanmilisen gick till offensiv mot den strategiskt viktiga Panjsjirdalen norr om Kabul natten till lördagen och sade sig efter många timmars hårda strider ha intagit höjderna på båda sidor om dalgången.

I viss mån är det som om kriget mot Sovjetunionen går i repris. Nu liksom då är Panjsjirdalen nyckeln till kontrollen över Afghanistan, och nu liksom på 1980-talet försvaras dalen av den militärt skicklige Ahmed Massoud. Men nu representerar han den avsatta regimen och kämpar för sin egen överlevnad.

Massoud anses ha en stark militär kapacitet, inte minst eftersom ryssarna – ironiskt nog – tidigare har försett den nu avsatta regeringen med vapen. Talibanerna har inte mycket till övers för Massoud och hans styrka som de anser bär ansvar för landets misskötsel under de senaste åren.

Längtan efter ordning

En analys i tidningen Economist senaste nummer pekar på att talibanerna inte hittills har tvingats visa vad de går för militärt. I stora delar av landet, där de lokala makthavarna terroriserade befolkningen med godtyckliga skatter och brutalitet, hälsades talibanerna välkomna med sitt budskap; fred, ordning och islamsk lag.

Inte heller i Kabul mötte talibanerna något större motstånd. Regeringsstyrkorna lämnade i förra veckan staden relativt snabbt eftersom de sade sig vilja undvika blodbad.

Men situationen i de norra delarna är annorlunda, med militärt starka fästen som kan bjuda talibanerna kraftigt och långvarigt motstånd. Det var nämligen i de norra provinserna som ledde kampen mot ryssarna och de är skeptiska mot talibanerna, som mestadels tillhör majoritetsfolket pashtuner. Pashtunerna har traditionellt styrt Afghanistan men efter kriget mot Sovjet kräver minoritetsfolken, bland annat tadjiker och uzbekar en ny form av maktindelning.

På lördagen pågick kraftig ömsesidig artillerieldgivning

och talibanerna förberedde sig för en attack in mot Panjsjirdalen. Massouds män hade sprängt sönder den enda vägen, bland annat med hjälp av jordskred som utlösts med dynamit, och talibanerna försökte med schaktmaskin och lastbilar röja undan hindren.

Undantagstillstånd

Massoud har utlyst undantagstillstånd i hela dalen och tusentals civila har lämnat Panjsjir i veckan. Staden Gulbahar, där talibanernas front var placerad på lördagen, tömdes i veckoslutet också på de flesta av sina invånare.

Väster om Panjsjir, vid den likaså strategiskt viktiga Salangtunneln på vägen från Kabul, står den uzbekiske milisledaren Rashid Dostam med sina trupper och väntar på nästa talibanoffensiv. Dostam behärskar sex provinser i norr, är kraftigt militärt rustad och har stöd från Uzbekistan. Talibanerna har

erbjudit Dostam förhandlingar men få bedömare tror att talibanerna är beredda att diskutera fred med honom förrän han kapitulert villkorslöst.

Den kommunistiska afghanska regimen föll 1992 när Dostam och Massoud gjorde gemensam sak. Sedan dess har de gått skilda vägar.

Stärker gränsen

Ryssland och de centralasiatiska staterna norr om Afghanistan är starkt oroade av talibanernas maktövertagande. Vid ett hastigt inkallat toppmöte i Kazakstan i fredags träffades ledare för fyra före detta sovjetstater och Rysslands utrikesminister Jevgenij Primakov.

Primakov och Tadjjikistans president Imomali Rachmonov enades på lördagen om förstärkt bevakning av gränsen mellan Tadjjikistan och Afghanistan, meddelade den ryska nyhetsbyrån Interfax.

Ryssland har redan tusentals gränsvakter posterade längs den bergiga gränsen. Tadjjikistan har en islamistisk gerilla som har sina baser inne i Afghanistan. Regimen fruktar att de islamistiska talibanernas seger i Afghanistan skall ge ett uppsving till den tadjjikiska gerillan. Mötet enades i övrigt om att inte lägga sig i de interna afghanska konflikterna.

Sprit och öl förstördes i Kabul

KABUL (TT-Reuters, AFP)

● Den nya islamistiska makthavarna i Afghanistan förstörde hundratals konfiskerade flaskor sprit och lådvis med ölburkar på lördagen. Utländska journalister hade bjudits in att se hur en stridsvagn krossade flaskorna.

Talibanerna, en strängt religiös rörelse, ledd av islamiska präster, har efter sitt maktövertagande i Kabul förbjudit film, TV, musik, alkoholkonsumtion, kvinnoarbete och skolgång för flickor samt beordrat alla män att odla skägg. Tjuvar skall få händerna avhuggna och utöva avillegalt sex skall straffas ihjäl. Exakt vad som skall drabba dem som dricker alkohol eller använ-

der droger har inte sagts, bara att det blir stränga straff.

Den sprit som förstördes på lördagen hade enligt talibanerna beslagtogs på Kabuls enda fungerande storhotell, Intercontinental. När stridsvagnen rullat bort sprang horder av barn fram för att se om något fanns att rädda. En ölburk hade undgått förödelsen och togs om hand.

Omvärlden och hjälporganisationer ser med stor oråd på de strikta reglerna. Representanter för islamistiska partier i Pakistan säger att talibanernas tillämpning är överdriven och kan ge islam vanrykte och västvärlden en förevändning för förstärkt antiislamisk propaganda.

Oeniga talibaner avvaktar

DN 8/10-96

Från TT-AFP

GULBAHAR. Talibanmilisen provade på måndagen en ny taktik för att knäcka Massoudstyrkornas starka försvar av Panjsjirdalen i nordöstra Afghanistan. De tänkte anfalla från bergstopparna. Samtidigt uppmanades den uzbekiske ledaren Abdul Rasjid Dostam att vara neutral, men enligt västkällor är talibanerna oeniga om hållningen till honom.

Enligt en talibansk frontbefälhavare har planerna på att erövra den svårtillgängliga och välförvarade Panjsjirdalen landvägen nu övergivits.

Förre försvarsministern Massouds välorganiserade styrkor bjöd alltför hårt motstånd och hejdade talibanoffensiven. Därför tog sig talibanerna upp på omgivande berg för att kunna anfalla.

Det trånga bergspass som utgör porten till Panjsjirdalen var på måndagen i praktiken övergivet av talibanerna.

Slaget om Panjsjirdalen är avgörande för talibanernas möjlighet att befästa sin ställning, men även för Massouds och den avsatte presidenten Burhanuddin Rabbani och hans regerings framtid. De kontrollerar nu bara tre provinser i norr: Kunduz, Takhar och Badakhshan.

Nyckeln till den närmaste framtiden i Afghanistan verkar nu ligga i före detta kommunistgeneralen Dostams händer. Det rådde osäkerhet om var hans pansar- och flygunderstödda styrkor, tidigare allierade med Massoud, står i dagsläget.

Dostam kontrollerar inte bara de sex norra provinserna utan också den strategiskt viktiga Salangtunneln som förbinder landets norra och södra delar.

Flykt från Kabuls religiösa regim

8vo 4/10-96

Talibanernas "polis" bevakar invånarna

KABUL (TT-AFP)

● Afghaniernas fundamentalistiska talibanmilis har beordrat alla afghanerna transportmedel i Kabul att stanna fem gånger om dagen för att låta passagerarna beöda i en moské, rapporterade Radio Kabul på torsdagen.

Att delta i bönestunderna är sunnat (profeten Muhammeds tradition) och de som vägrar kommer att betraktas som syndiga, löd beskedet i den talibankontrollerade statstaden.

– Därför uppmanas alla före re av taxi, bussar och lastbilar att parkera sina fordon vid nirmasie moské och erbjuda passagerarna att delta i bönestunderna.

Uppmanar till angliver!

Fem dagar efter det att talibanerna utan särskilt stort motstånd marscherade in i Kabul är förvandlingen total i den afghanska huvudstaden.

Stadens "religiösa polis" har inte bara beordrat invånarna att delta i bönestunderna utan också att det skall ske i moskéerna – inte i hem eller på arbetsplatser som afghaner gjort i Aftloniden. Enligt ett dekret till de lokalamullorna, delägda männen och stadsdelscheferna skall människor som inte följer de nya strikta religiösa reglerna anges till de talibanska myndigheterna.

Talibanerna har också beordrat att alla bussar skall förses med en kedja eller en vägg som skiljer människens och kvinnornas utrymmen åt.

Kvinnorna får sitta längst bak om bussen har två dörrar, längst fram om fordonet bara har en dörr, sade Radio Kabul.

– Ingen man får sitta sig på dessa platser om det finns nå-

Ny front bildad mot talibanerna i Afghanistan

5.5.96 9/10-96

SALANG (TT-AFP)

● Strider utbröt på tisdagen mellan talibanmilisen och den från att ta kontrollen över hela bid Dostams trupper längs

Salangsvägen i norra Afghanistan. Det sade ögonvittnen. Samtidigt möttes den avseende presidenten Burhanuddin Rabbani och Dostam för att bilda gemensamt front mot talibanregimen i huvudstaden Kabul.

Det var deras första möte på tre år eftersom rivaliteten med Masood tvingade Dostam att avgå ur regeringen 1994.

Dostams välorganiserade stridsvagn och välturstrade trupper – pansar och stridsflyg ingår i arsenalen – är den enda återstående större styrkan som

kan hindra de islamiska förbanden, huvudsakligen bestående av majoritetssittet pastuneri, från att ta kontrollen över hela Afghanistan.

Talibanernas frontförläggare höll krigsmöte på tisdagen och enligt en av dem hade Dostams trupper ryckt fram söderut på Salangsvägen, men bejds av talibansk artilleri.

Båda sidor förberedde sig för förhandlingar om Salangtunneln och enligt en av FN:s chefsfjänsmän i Pakistans huvudstad Islamabad har världsgarnisatjonen erbjudd sig att medla för att dämpa motsättningsna mellan maktgrupperingarna.

Lnga förhandlingar har dock ännu inlemts.

Talibaner reagerar på kritik – kvinnor får jön utan jobb

IC 10-96 Helene Löf

Den nya talibanska regimen reagerade uppenbart på den storm av kritik som dess extrema regler för kvinnor orsakat inom och utom landet. På måndagen backade den i frågan om utbildning och tog också uppenbart intresset av att många kvinnor måste försörja familjer.

Kvinnor anställda av staten är fortfarande tvungna att stanna hemma, men de ska få jön ur statsskassan fastän de inte arbetar, lovade en talesman.

Lönen får de "i avsakn på nya besitt", just nu konsulteras islamiska lärda om kvinnors roll i samhället, förklarade talesmannen.

Talibanernas ledare, mullah Mohammad Omar, tillkännagav beslutet om att kvinnornas ska få jön ett speciellt dekret från talibant högkvarteret i staden Kandahar i södra Afghanistan.

En talesman för talibanerna, kan hindra de islamiska förbanden, huvudsakligen bestående av majoritetssittet pastuneri, från att ta kontrollen över hela Afghanistan.

Kampen om Afghanistan

9/10 Upsala Nya Tidning (11/6)

TALIBANMILISENS intåg i Kabul betyder inte att kampen om Afghanistan är avgjord för gott. En bred samling mot de muslimsk-fundamentalistiska maktbärarna i den afghanska huvudstaden håller på att genomföras, och en viktig framgång kunde noteras på tisdagen då den uzbekiske krigsherren Dostam anslöt sig till den störtade presidenten Rabbanis läger. En stark allians har därmed bildats mot talibanledaren mulla Muhammad Omars försök att lägga under sig också norra Afghanistan. Två tredjedelar av landet kontrolleras redan av talibanerna, men då man nu söker på från huvudsakligen muslimska områden till delar av landet där uzbekerna och tadziker dominerar kan den häpnadsväckande framgångsrika offensiven komma att köra fast. Freden ter sig med andra ord alljämnt avlägsen i det etniskt, religiöst och ideologiskt så starkt sönderdelade landet.

FN:s generalsekreterare har, liksom USA, varnat de nya maktbärarna i Kabul för att allt utländskt bistånd kan komma att frysa inne om de inte avskaffar de islamistiska lagar som betövat kvinnorna en del grundläggande rättigheter. Inget talar dock för att de fanatiskt hårdhudsade talibanledarna skall ta någon hänsyn till dessa varningar.

FAKTUM ÄR att större delen av Afghanistan nu styrs av en regim som snarast lyckas överträffa de transka och saudiarabiska stasdelningarna i strikt och fanatisk tillämpning av de inhumana shariatlagarna. Det inträffade är givetvis en stor framgång för en intolerant och offensiv inriktad variant av islam, men det som skett innebär därtlill att en ny, sannolikt destabiliserande, faktor kommit in i det pågående maktspellet i Centralasien. I flera f d sovjetrepubliker i denna del av världen har mer eller mindre auktoritära regimer accepterat ryskt stöd för att

avväjra vad man upplever som ett söderifrån kommande hot från en aggressiv islamistisk världsstreke. Inbitt eller inte är detta hot från islam också det stora och skräcknagande spöket för många ryssar. Den förre Afghanistansveteranen Alexander Lebeds skräckmålningar av situationen efter talibanernas intåg i Kabul kommer således inte direkt oväntat, även om ett inte obetydligt mätt av politisk taktik kan missgäns ligga bakom hans uttalanden. I Tadzikistan har Ryssland redan omkring 40 000 man som hjälpt till regimen mot den muslimska gerillan. De flesta av dessa styrkor är därtlill avvecklade för att hålla vakt vid landets sydgrens mot Afghanistan. Eftersom den tadzikiska gerillan opererar från stödpunkter i norra Afghanistan och kan räkna på helhjärtat stöd från talibanerna finns oenkligen ingräddelser för en riskfylld utvidgning av konflikten. Ryssarna håller sig också med en egen dominotiori som laborerar med möjligheten att "tadzikiernas" "fall" kan dra andra centralasiatiska republiker med sig i en dramatisk islamistisk positionsframflyttning. Det faktum att Turkiet nyligen för första gången fått en av islamister dominerad regering sukarar kanske inte heller helt intresse i detta traditionella fält för rysk-turkisk rivalitet.

Avsnittligt sinnade ryska nationalistiska valkomur dock kanske snarast den nya situationen, eftersom den bekräftar en av deras hotbilder och därtlill kan användas som förändring för olänska företag av något slag. Zjirinovskis betydande uttalande om att han skulle vilja "vätta sina stövar i Indiska oceanen" illustrerar karaktärymsigt den uppenbara målsättningen i Ryssland har av det förra hotellet på sydkasien. Det värsta fall-scenariot som kan skissas efter maktsskiftet i Kabul innehåller onökligen flera skrämmande inslag.

Trots talibanernas segertåg i Kabul

Afghanistan

ÖC 961010

— inget nytt Iran

I april 1992 segrade de enade islamiska gerillorörelserna över den Sovjetuppbäckade regimen, men enigheten sprack snabbt och kriget fortsatte i Afghanistan.

År följde av rån, terror och utbredd laglöshet i spåren av maktkampen mellan olika falanger med baser i folkgrupperna pashtuner, hazarer, tadjiker och uzbekier. Men givetvis var det inte ett renodlat inbördeskrig det handlade om.

— De omgivande länderna har aldrig varit redo att acceptera ett självständigt Afghanistan, och de har alla gett stöd till olika falanger för sina egna intressen, sade general Massouds talesman i Kabul förra året till ÖC.

Stamstrider

Massoud och f.d. regeringen Rabbani har sin tillhörighet bland tadjikerna i norr och är de som i dagsläget bjuder störst motstånd mot talibanrörelsen som har sina rötter i det pashtunska stamsamhället i södra delarna av Afghanistan och det angrepsande Pakistan.

Sedan talibanerna med Pakistans stöd snabbt nådde stora framgångar förra året och fick kontroll över de pashtunska områdena, sågs de som befriare av många afghaner, framför allt på "hemmaplan". Vapen samlades in och lagar började åter tillämpas — även om de hade islamiska förtecken. Men talibanernas islam är baserad i den sunnimuslimska ideologin och inrymmer därmed motsättningar till shiitismen i Iran.

Inga ayatholler

I den nya politiska situationen som har bildats behöver man knappast befara att något nytt "ayathollastyre" skall utvecklas

i Kabul. Visserligen förekommer deklamationer om att sharia — den islamiska lagen — strikt skall tillämpas, men det är huvudsakligen grundat i ett behov av att upprätta lag och ordning i de nyintagna områdena. Och yrkesförbudet för kvinnor som proklamerades vid intaget i Kabul hävdades efter fem dagar.

— I provinsen Ghazni, som har varit under talibanstyre i artion månader, fungerar vårt program precis som tidigare, säger Peter Hjukström på Svenska Afghanistankommittén som bedriver ett omfattande arbete i landet.

— Vi har flickskolor för nära 5 000 elever, och över 1 000 vuxna kvinnor får utbildning och yrkesträning. Visserligen försökte de begränsa verksamheten i början, men backade efter förhandlingar...

Ärkefiender

Kärnfrågan handlar snarare om hur de omgivande länderna kommer att reagera på det nya läget. Pakistan kommer nu genom talibanerna att dominera landet och ett av målen, att öppna handelsvägarna mot Turkmenistan och övriga Centralasien, ser ut att kunna förverkligas. Iran och Indien, Pakistans ärkefiender, kommer knappast att tolerera denna kraftiga ändring i den regionala maktbalansen.

Men visar den nya "talibanregeringen" vilja att dela med sig av makten till landets icke-pashtuner, och de omgivande länderna kan hålla fingrarna borta, så kan utvecklingen gå åt ett positivt håll. Och kunde bara hälften av de resurser västvärlden satsade för att befria landet från Sovjetkommunismen lagas ned på internationella hjälpinsatser, så lär afghanerna befrias från ytterligare många år av blodigt krig. Men detta kan man ju bara hoppas på...

LENNART BERGGREN

Talibanerna till anfall mot Dostam

AFGHANISTAN Strider utbröt i går mellan talibanmilisen och den uzbekiska ledaren Abdel Rashid Dostams trupper längs Salangriksvägen i norra Afghanistan. Det sa ögonvittnen. Samtidigt möttes den avsatte presidenten Burhanuddin Rabbani och Dostam för att bilda gemensamt front mot talibanregimen i huvudstaden Kabul. (TPAFP)

McDon 10/10-96

mat och återuppbyggnad till det nödlidande Afghanistan i det här skedet borde gå före kvinnors rättigheter.

En ledare för talibanmilisen tillbakavisade på tidiga gen kritiken från FN.

— Det afghanska samhället skiljer sig från det västerländska. I Afghanistan är det omöjligt för en kvinna att leva som i västvärlden. Vi arbetar med kvinnans rättigheter på afghanskt sätt och i skenet av islam, sade Maulvi Wakil Ahmed till nyhetsbyrån Reuters.

Han sade att det blivit ett missförstånd mellan talibanernas ledning i Kabul å ena sidan och FN, USA och andra länder å den andra. En felaktig bild har spritts av västmedier, som ser allt i Kabul genom västliga ögon. Konstaterade talibanledaren.

kritiken av talibanerna.

Flera medlemsländer i FN — understödda av Kina, som alltid opponerar sig då världsorganisationen tar upp mänskliga rättigheter — invände när andra medlemmar av FN:s säkerhetsråd kritiserade talibanernas regler för kvinnor.

Hotet att dra in biståndet är allvarligt för Afghanistan eftersom FN:s arbete står för en stor del av den utländska hjälpen. Atminstone tio stora FN-organisationer finns i landet.

Genom att utmana en fundamentalistisk regim med anledningen att deras islamiska lagar diskriminerar kvinnor har FN gett sig in på ett besvärligt område.

Boutros-Ghalis standpunkt kommer också att elda på debatten inom FN mellan dem som anser att hjälp med

dit kvinnor att arbeta utanför hemmet, den har stängt flickskolor och infört stränga regler för hur kvinnor ska klä sig; insvepta från topp till tå och med endast en öppning för ögonen.

Sedan talibanerna intog Kabul ses allt färre kvinnor på stadens gator. De få som syns uppges röra sig snabbt och utan att söka ögonkontakt med någon.

För ett år sedan drog Unicef ned på sina utbildningsprogram i områden som behärskades av talibanerna eftersom de hindrade flickor från att gå till skolan.

— Vi försätter att hålla in-ningarna tills flickor ges grundläggande mänskliga rättigheter, sade Carol Bellamy, Unicefs chef och en av rösterna i den växande FN-

Talibaner kritiserar. Boutros-Ghali anklagar talibanregimen för brott mot kvinnors mänskliga rättigheter.

DN 9/10-90

Av Torbjörn Petersson

NEW YORK. Den afghanska talibanmilisens brist på respekt för kvinnans rättigheter kan leda till att FN drar in biståndet till Afghanistan.

Hotet kommer från FN:s generalsekreterare Boutros-Ghali och riktade sig till talibanerna, som för två veckor sedan intog landets huvudstad Kabul.

Kritiken var ovanligt hård för att komma från en organisation som annars brukar avhålla sig från konfrontation i frågor som gäller mänskliga rättigheter.

— Den extrema diskrimineringen av kvinnor kan få allvarliga återverkningar för omvärldens hjälpprogram i Afghanistan, sade FN:s generalsekreterare.

Talibanmilisen har förbju-

Burkhan – befrielse eller tvångströja?

”Rätten för kvinnor att arbeta och studera går före allt”

Efter som vår tidning ägs av staten måste vi spegla islamska värden och stödja användningen av burkha. Självt vill jag aldrig bära den, säger Laila Yalda, chefredaktör för den största kvinnotidningen i Kabul, i ett samtal med Bo Gunnarsson.

Samtal i Kabul

● Denna dag kom Kabul Times ut och på BBC:siter man ett kort i takt. Tidning är år daterad den 5 september och sexton dagar sen.

– Tryckpressen är tillplattad av en bomb, utsäkt sig en afgansk journalist som jag senare möter på mediacentrat för statligt anställda murvar.

Det är oro i huset den här dagen. Taliberna har avancerat ännu en bit mot Kabul och premiärminister Hekmatyar har fattat beslut att stänga hälften av de 72 tidningar och tidskrifter som uppges finnas.

”MAHD”. DEN STÖRSTA kvinnotidningen, är ett av offren och chefredaktör Laila Yalda, en parant och frispråkig dam, suckar djupt.

– Jag skrev en ledare mot hans dekret att tvinga kvinnor in i kolsäckar och det gillade han inte, säger hon. Men kommer talibernas så stänger dom nog alla tidningar, inte bara min...
Sannolikt ja. I Kandahar där de härskat i snart två år har sonderslagna tv-apparater hängts upp i lyktstolparna, inga tidningar utges längre och folk förbjöds att lyssna på musik.

Arton är av olyckor för Afghanistan och det har bara blivit värre och värre.
”En kvinna i slöja är likt en pärla i en mussla”

På ett plakat utanför Pressens Hus ser jag en kvinna i svart slöja som bara visar ögonen.

”En kvinna i slöja är likt en pärla i en mussla”, säger texten.

I nedskriften står det att maningen de-

signas av departementet för ”Främjande av dygdet och förhållande av synd”.

– Tills helt nyligen hade vi kvinnor i flygvapnet och som busschaufförer, säger Amina Sahar, en ung journalist som går till med en mujahedin men ändå bär stark make up.

Tills nu har tre fjärdedelar av alla flickor i Kabul har gått i skola och drygt hälften av kvinnorna har haft jobb.

Burkhan, kolsäcken som fundamentalisterna sökt tvinga på dem, är ingen stor fråga.

– Snarare verkar det ha gått något av mode i plagget. Färgerna varierar från ljusblått till grönt och violett och jag ser också en och annan i orange.

De i halsvart tycks alla vara äldre kvinnor.

”Att rycka upp kvinnorna ur ekonomin skulle bidda för en katastrof”

På Chien Street, berömt hippiestråk på 60-talet, hör jag fnisset från två marmulärburkhas. De kan se mig men jag är oförmogen att urskilja något bakom nätet.

Jag minns med ens att jag för 16 år sedan kopte två burkhas i basaren här för att mina barn skulle kunna leka spöken.

Laila Yalda menar att många av de som använder burkha gör det av rent pragmatiska skäl. När mannen inte kan se om de är unga eller gamla, fula eller söta, så anpassar de dem inte.

– Många upplever den som befriande, andra ser den som en tvångströja. Efter som vår tidning ägs av staten så måste vi spegla islamska värden och stödja användningen av burkha. Självt vill jag aldrig bära den och jag har klarat mig undan.

Amina Sahar ser heller inte burkhan som någon stor fräga värd att ta strid för. – Nej, rätten för kvinnorna att studera

och jobba går utanpå allt. Tänk på att det finns minst 25 000 krigsänkor i Kabul och många ogifta kvinnor som måste försörja sig själva och sina familjer. 80 procent av stans befolkning får ändå sällan äta sig mätta, många barn är undernärmda. Att rycka upp kvinnorna ur ekonomin skulle bidda för en katastrof.

DEN RADIKALA islamismen var en total främmande kultur för Kabul också före den s k aprilrevolutionen i april 1978 då en grupp kommunister genomförde en blodig statsupp. Staden har som gammal handelskust en nästan kosmopolitisk prägel och de alltför brådstörtade reformer som kung Amanullah genomförde i slutet på 1920-talet lämnade kvar embryon till en kvinnorelax som fortlevt och stundtals blomstrat.

Under den sovjetiska ockupationen gjordes det stort propagandanummer av befrielsen av kvinnorna. President Babrak Karmal och hans älskanina, kulturministern Anahita Ratebzad, t o m förbjöd burkhan vilket retade galla på fundamentalister och traditionsburna.

”Vi försöker tala för krigsänkor och försvilade mödrar”

Laila, som var student då den Røde armén togade in i Kabul, är dubbelbelastad. Kvinnokvivist och journalist redan då och senare i Rabbanis och Hekmatyars tjänst.

– Jag hatade att jobba åt Moskva-läkarna, säger hon nu. Vi hade mer pressfrihet under Najibullahs två sista år men jag mår illa när jag tänker tillbakom. Jag levde som i en skyddad oas medan resten av landet lades i ruiner. Men jag har inget att ångra. Jag välkomnade mujahedin. De har gjort många besviken men ändå försök-

ker jag mobilisera stöd för dem. Jag har varit i taliban-kontrollerade områden och vet vad som kommer att ske om ifall...
De kvinnor som jobbar hemma har inte tid att tänka men förvärvsarbete kvinnor har sin åsikst fullständigt klar. Vi behöver ingen fred om den berövar oss all frihet och människovärde.

Amina ler frustrerat.

– Vi har levit fyra år under islamskt styre och nu hotar en än radikalare regim som påstår sig strida med Allahs mandat. Krigandet mellan klaner inom mujahedin har fläckat islam som inget annat. Det är dåliga tider för islam och värre blir det om man går tillbaka till 600-talets seder och bruk och förslår kvinnorna under förvårdning av att skydda dem. Få se hur länge talibernas skilja klara sig utan alla kvinnor som finns på departement och myndigheter.

”Mahd” går i graven. Sörjd och saknad av vem?
– Vi försöker tala för kvinnorna i flyktlägren, för krigsänkor, för de försvilade mödrar som grävt ut barn och anöriga ur bombade ruiner och som maktat sig sina yngsta tynat bort i undermåring, säger Laila. Jag vet inte om vi lyckas.

FYRA DAGAR EFTER vårt samtal tog taliberna över Kabul.

I dag ser man inte längre några färggranna burkhas i huvudstaden. De få kvinnor som vågar sig ut går klädda i svart.

Svart är talibernas färg och image.

BO GUNNARSSON

● PS: Taliberna har nu startat sin egen tidning, ”Shariat” (islamsk lag), som enligt afgansk tidningskritik översär 13 575. Inga andra publikationer tillåts utis vidare.

Oron ökar i krigstrött Kabul

Vapnen häskar, Talibaner avbyter erövringståg — fronten halvannan mil från huvudstaden.

DN 13/10-86

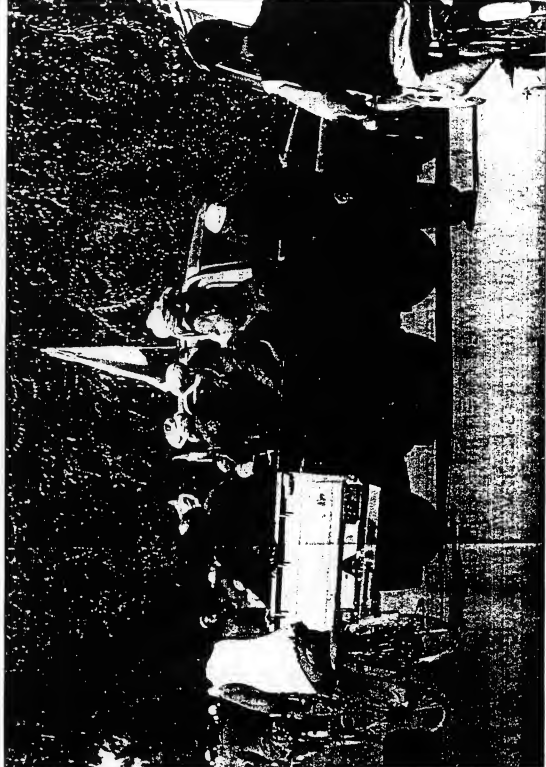
KABUL. Männen lyfte auto-
matkärnen framför bröstet
och sköter lyra fem skott i
luft. En annan sköter en
blister och tomhylsorna
dansar på laket på där den
afghanska huvudstaden ligger
kall. Men nermyrk. Vi har
ett stort antal soldater och
samma bilresan upp från Pes-
hawar i Pakistan och hamnar
i Kabul. Det handlar om en
bil som inte stannat och odlig
rosten. Men vill hjälpa
Vägen är alltså stängd när-
va. Talibanerna har tagit över
taibanan, de islamiska geril-
laolästerna. De flägar runt
drivna. Jagar beväpnade till
tänderna med ryska automat-
gevär. Det handlar om de terro-
rister, välgemensmiskar i
samma bil som har tagit över
ter som hamnar på fel ställe
på det hela taget syns de
gilla gått.

Det står obestridligt att den
afghanska huvudstaden
för ingen vet hur det på-
gående är. Det ska vända. Den

Men det är inte säkert att
de kan återgå. Håll sig
lösning över sin — till veta
fratrod och alldeles oför-
Ungsläktförbudet gäller tills
på kullen är räddat en del
och bde miljonstads
är en påfallande ungdomlig
man med veckert skägg och
man gör när man inte svarar
han tvingades om de up-
gifter som säger att talibaner-
de senaste dagarna och att
hundratals skrämda flygta ut
ochesh rapporter om oro de
traktarna av staden Herat.

Det har förekommit in-
han. Men vi har full kontroll
över situationen.

Han väntar traktarna för att
stodja vad han kallar prov-
goda förhållanden med hela
skilt med välgemmar, säger
ministern. Men det ankom-

Talibanska gerillakämpare beväpnade till tanderna har omringat små lastbilar och typhusidrivna bussar översatt i Kabul. Samtidigt fortgår livet som vanligt i den söderre delen av landet.

Ute på sin lycks minni-
staden Herat och borta syn-
genomskär och branta
brunt bröd i stora brända
kakor. -X-

Damm och friskt av från sedan
längre näröfarna blir sveger
i landskapet i brunt dis. Det
myllrar av tiggare, lyft och
Kabulborna har levt under

Man ser mycket få kvinnor på
gatorna, och de som ser är
nor ska vara täckta av kläder
tagita på naturen av alla sedan
talibanerna sagt till om sa-
ka. Många kvinnor under många
ka arg på västerländskt jour-
nalister, som enligt hennes

ved gäller de islamiska tradi-
tionerna. Det skiljer sig från
— Man underkastar sig, sa-
gen är en muslimsk kvinna. Mo-
föres till talibanerna inte är att
vet att talibanerna inte är att
kvinnorna är det hundra i
sak, de har levt bestipade i
förhållande till sina för-
trycka för fröns glänsen på
många är. Men de i skiver
dig.

uppliftnings rapporterar må-
miska befröjningsplan. I Af-
ghanistan:
— För de äldre frästa i Jalal-
abads talibansk an-
säger hon. Det överregimen-
rar utövat i de senaste trege-
anligen tagit allt. Mäni-
trycka för fröns glänsen på
många är. Men de i skiver
dig.

Man blir hennes svarat sky-
diga.

Talibaner vädjar om hjälp

Häftiga strider vid Panjsjirdalen norr om Afghanistans huvudstad

Häftiga strider mellan den afghanska talibanmilisen och den störtaade regerings styrkor rasade i går vid Panjsjirdalen.

Samtidigt väjade talibanernas utrikesminister, mullah Mohammed Ghous, om internationell hjälp till återuppbyggnaden av det hårt krigsdrabbade Afghanistan. Ghous sa till journalister i huvudstaden Kabul att landet efter 17 års inbördeskrig står inför en katastrof och att en stor del av befolkningen hotas av hunger.

– Vi hoppas att alla länder kommer att hjälpa till att bygga upp vårt land igen. Om vi inte samarbetar och får hjälp av andra kommer vi inte att klara det, sa Ghous.

Västliga hjälporganisationer, som i dag 200 000 människor ombart i Kabul är beröende av, har dock varnat för att de kan tvingas lägga ner sin verksamhet. Orsaken är att de är beröende av kvinnliga medarbetare, och den

Afghaner bär sina barn över den stenbelagda vägen för att komma undan striderna i Panjsjirdalen.

härfora islamistiska talibanrörelsen har förbjudt alla kvinnor att arbeta. Ghous beskrev dock arbetsförhållanden för kvinnor som "ett mindre problem".

– Jag ber hjälporganisationerna att fortsätta. Jag är övertygad om att mindre problem kan lösas

i framtiden, sa han. Häftiga strider rapporterades i går vid Panjsjirdalen norr om huvudstaden mellan talibanmilisen och den störtaade regerings styrkor. Resenärer från området upp gav att striderna pågick hela natten.

Talibaner på flykt mot Kabul

Afghanistan. Strategiskt viktigt fäste intogs av oppositionen.

13/10-96 DN

Från TT-AFP

KABUL. De afghanska talibanerna hävdade på lördagen stora framgångar i striderna mot den avstatta regerings armén norr om Kabul. Men rapporterna från området talade ett helt annat språk.

Regeringsarmén uppgavs ha kört ut talibanerna ur den strategiskt viktiga orten Jabul-Saraj, fallit dem i ryggen i provinshuvudstaden Charikar och drivit fundamentallisterna på flykt flykt söder ut mot Kabul.

Kallor i området kring Jabul-Saraj vid ingången till den viktiga Panjsjirdalen sade att förre finansministern Ahmed Shah Massouds trupper hade återtagit staden efter en månad lång strid. Enligt en annan förband ur den avstatta regeringsarmén angrep talibanmilisen i närbelägna Charikar. Förlosten av Jabul-Saraj innebär att talibanerna är på instängda i Panjsjirdalen utan kontakt med sin stridsstyrka och att de inte kan nå huvudstaden Kabul. Enligt en annan talibanförbud var på lördagen också in draget i hårda strider med Massouds styrkor nära Salangtunneln i Fındukuh på huvudvägen till norra Afghanistan.

Den som håller Jabul-Saraj, står till norra om Kabul, kontrollerar i praktiken också såväl Panjsjirdalen som Salangpasset, båda områdena av stor betydelse för möjligheten att söderifrån ta sig över Hindukushbergen.

Talibanerna för talibanerna tonade ned betydelsen av striderna inne i Charikar, huvudstad i provinzen Faravah, sex mil norr om Kabul. Enligt talibanerna var det bara ett tjugotal Massoudmilisen som

lyckats nåsta sig in i staden, "och dem ska vi snart ha gjort slut på".

Men en Reutersreporter som befann sig vid en talibanbemannad vägsgräns omedelbart söder om Charikar blev vittne till hur en fordonskolonn ur talibanarmén kom körande från striden i hög fart och störde förbi vägsgränsen.

Blirarna stannade några sekunder, bara för att höra med journalisterna om vägen till Kabul låg öppen, och fortsatte sedan söderut med en rivstart. Soldaterna vid gränsen öppnade eld mot de flyende fordonen med ett raketergevär som fick dem att stoppa på dem.

AP FN avstod i fredags från att bestämma vem som ska godtas som rättmätig representant för Afghanistan. Den störtaade presidenten Burhanuddin Rabbani, liksom talibanledaren, som drev honom till makten, har begärt FN:s erkännande.

Beslutet om huruvida Rabbani ska betraktas som den legitima representeren söks upp till vidare beslut. Enligt FN:s uttalande i den Öresing uttalande, med Nederländerna, stött av Ryssland, ansåg att man omedelbart skulle erkänna Rabbani. Inget datum sattes för nästa möte i frågan.

Den islamistiska talibanregeringen, som intog Kabul den 27 september, har två gånger begärt att Rabbani regering inte längre ska företräda Afghanistan i världssamfundet.

Rivaliserande grupper har slagits om makten i Afghanistan sedan de sovjetiska styrkorna drog tillbaka 1989. Rabbani blev president när kommunismregimen störtade 1992 och styrde med olika koalitioner av grupper tills han drevs ut av talibanerna.

Kvinnoförtryck i religiös dräkt

● Det finns många länder där kvinnor förtrycks, religiösa namn. I Kuwait får inte kvinnorna rösta, i Saudiarabien får de inte köra bil och inte gå ut utan att noggrant dölja sig bakom stora sjok av tyg. I Algeriet stängdes den kvinnliga löparspojman, Hassiba Boumedienne (landets främsta idrottare, med både OS- och VM-guld) att träna i smyg, för att undkomma starktalande fundamentalistiska som vill förbjuda all kvinnlig sportutövning.

Så kanske borde man inte förvånas, eller bli bestört över rapporterna som kommer från Afghanistan. I de afghanska framryckande talibanerna syns på kvinnor finns ju redan alltför väl representerat på andra håll i världen. Men det är sällan som förloken att förslå den ena halvan av befolkningen är så tydliga och hämningslösa som i dagens Afghanistan.

Talibanerna har låtit meddela att kvinnor inte längre får lämna hemmen utan att vara helt täckta. Även över anskikt,

av svarta slöjor. Och när de är gemfamn skall de alltid ledsas av en man. Kvinnoförtryck beller går i skola och de får inte längre arbeta utanför hemmet.

Förbudet mot arbete är en katastrof för alla de tusentals saker som genom eget arbete förbörjer sig, och sina barn, sedan mannen stupat i det långa och blodiga kriget.

Inom sjukvården var man snabbt tvungen att bortse från förbudet mot kvinnlig arbetskraft, eftersom patienterna blev utan vård när alla kvinnliga läkare och sjuksköterskor vingvades att stanna hemma. Dessutom får absolut inga män ta hand om någon av de motstatta könet, så att sjuka kvinnor skall få någon vård över huvud taget måste kvinnor tillåtas arbeta inom sjukvården. Men många av alla de kvinnornas skulle behövas på sjukhusen är hemma av rädsla för att stötta sig med regimen.

Talibanerna beskrivs som extremt religiösa, och de förklarar det härnåtta förtryck

ket av kvinnor genom att hänvisa till sijn religion.

Det tycks som om FN inte tänker acceptera den förklaringen. Peter Hansen, FN:s biträdd generalsekreterare för humanitära ärenden, sade vid ett framträdande i Genève att det finns planar på att stoppa all vidare bistånd till Afghanistan, om inte diskrimineringen av kvinnor upphör.

FN:s snabba reaktion är ett tecken på att något har hänt. Det tycks inte längre lika enkelt att bakom en täckmantel av religion säga sig att terrorisera ena halvan av befolkningen.

Det skulle inte behövas sägas, för det är en självklarhet: kvinnor omfattas också av det som brukar kallas för mänskliga rättigheter. Och det finns ingen anledning att låta talibaner krigare, med hjälp av FN-bistånd, sköningslöst och brutal förtrycks landets alla kvinnor. Sedan politik förtjänar bara avståndstagande, vad den än förklarats med.

Attacker nära Kabul

Afghanistan. Talibanerna pressas tillbaka i hård motoffensiv.

DN 14/10-96

Från TT-AFP

KABUL. Den afghanska talibanarmens framryckning mot den avstatta regerings krigsmakt såg på torsdagen ut att ha kommit av sig. Rapporter från områdena norr om Kabul tydde på att den avstatta regerings armé hade gått till motangrep och återerövrat platser runt flygs basen Bagram. Talibanerna motståndare endades om gemensam kampf mot de två makthavarna om inte dessa avvisar striderna.

Enligt Reuters rapporter var talibanerna i full fart med att bygga upp nya försvarslinjer söder om fronten vid den strategiska Salangtunneln under

Hindukushbergen. Resenärer från striderna sade att den avstatta regerings armé bjöd talibanerna mycket god motstånd. En grupp av dem har kommit från nära staden Charikar, sex mil norr om Kabul.

Om uppgifterna är korrekta kan talibanerna få svårt att behålla greppet om huvudstaden Kabul. Regeringsarmén, anford av förre försvarsministern Ahmed Shah Massoud, rapporterade att de så öppnat en ny front och ryckt fram mot Nangloen, en stamn norr om Kabul varifrån en stor del av huvudstadens elektricitet levereras. Det fanns inga oberoende bekräftar på dessa uppgifter, och talibanerna förnekar att de skulle ha förlorat

mark under dagens strider. Inke desto mindre rapporte-

ras talibanerna i onsdag ha börjat samla ihop uppsmän och pojkar i moskéerna, sade invånare i Kabul.

Tvångsrekrytering till den islamiska milisen sattes igång sedan talibanerna slagits tillbaka över tre mil på nordfronten.

I norra Afghanistan hålls ett område i öster av krigsherren Ahmed Shah Massoud medan nordvästra delen har tagits över av den uzbekiske generalen Abdul Rashid Dostan. Dessa båda samt Karim Khalili, ledare för den shiamuslimska alliansen Herbi-Wahdat, enades på torsdagen om att bekämpa talibanerna.

Resenärer som tagit sig till Kabul från norra Afghanis-

tan sade att de sett mängder av dödade eller sårade talbankrigare föras bort från stridsmottstånd kring Salangtunneln och att talibanerna för tillfället åtminstone tycks ha skurit plannerna på att låta berpassat, som är nyckeln till kontrollen över huvudvägen norrut från Kabul.

Talibanernas regering avvisade ett förslag från FN-medlemmen Norbert Hol om väpnad och sade att den inte tänker blanda eldströmmar förän alla afghaner har avväpnats.

Uppgifter på torsdagen om att FN skulle evakuera all utländsk personal från Kabul dementerades senare under dagen av FN:s flyktkommissariat i Genève.

Talibanerna under hårt tryck – för in förstärkningar

EK 901012

KABUL (TT-REUTER)

Den afghanska talibanmilisen utsattes på fredagen för häftig beskjutning från den avsatta regeringens armé och rapporterades föra in förstärkningar till stridsområdet från sitt högkvarter i södra Afghanistan. Strider förekom så nära huvudstaden Kabul att en stor del av de utländska hjälparbetarna fördes i säkerhet.

Den största militära flygbasen i Kabulområdet, Bagram som ligger fem mil norr om staden, besköts av den förra regeringsarmén. Minst sex granater slog enligt ögonvittnen ned bland de gamla militärplan som talibanerna har stationerade på basen.

Även på två andra platser strax norr om Kabul blev talibanerna anfallna, av allt att döma av lokala grupper som tog till vapen mot den islamistiska milisen på uppmaning av förra försvarsministern Ahmed Shah

Massoud.

Massoud, som skapade sig ett namn som begåvad strateg under kriget mot Sovjetunionen, har nu återgått till de militära metoder som blev så framgångsrika då Talibanernas försök att inta Massouds starka fäste, Panjshirdalen norr om Kabul, blev en svår motgång för de nya makthavarna. I måndags blev en stor talibanenhet avskuren av Massouds soldater och tillfogades svåra förluster. Resten av talibanstyrkan tvingades då vända uppmärksamheten från Panjshirdalen och blev sedan angripna bakifrån.

"Propaganda"

På fredagen rapporterades enligt AFP anfall mot talibanerna både norr och öster om Kabul och huvudvägen norrut skars av bara drygt tre mil från huvudstaden. En talibankommandant vid en vägsparrett norr om Kabul sade att angripna var anhängare av den förra regimen som tillåtit behålla sina vapen

men att man nu avväpnat dem.

En talesman för talibanernas provisoriska regering dementerade också uppgifterna om att den fundamentalistiska milisen skulle ha förlorat terräng norr om Kabul.

Regeringstalesmannen avfärdade uppgifterna som "talibanfientlig propaganda". Å andra sidan vägrar talibanerna att släppa fram utländska journalister till stridsområdet.

Den avsatte presidenten Burhanuddin Rabbani och hans befälhavare Massoud, den uzbekiske milisgeneralen Abdul Rashid Dostam – vars styrkor kontrollerar nordvästra delen av landet – samt den shiamuslimske ledaren Karim Khalili bildade i torsdags en allians mot talibanerna. Representanter för dessa grupperingar träffades på fredagen i Mazar-i-Sharif i norr för att diskutera hur samgåendet skall ske i praktiken. Även andra väpnade grupper deltog i mötet, rapporterades det.

Talibanerna har erbjudit motståndarna fredsförhandlingar men kräver att de först lägger ned vapnen.

Flera internationella biståndsorganisationer lät på fredagen flyga ut sammanlagt 37 utländska anställda till Pakistan. Organisationerna bedömde inte risken för ett anfall mot Kabul som omedelbart förestående men ville undvika att det blir trängsel på planen om det lite senare blir nödvändigt med massevakuerung.

Onaturligt lugn

I Kabul rådde på fredagen ett onaturligt lugn. Visa av erfarenheterna från förra fredagen, då talibansoldater med våld tvingade folk att delta i bönestunden i stadens moskéer, hade en stor del av stadsborna beslutat att hålla sig inomhus. Gatorna låg nästan öde och i den stora Pul-i-Khesthi-moskén i basarområdet deltog bara något tusental personer i bönen, mot 3 000 förra veckan.

Talibanernas övergrepp förtigs

SVD 19/10-96

UD efterlyser reaktioner från muslimska ledare i Sverige och utlandet

● Varför är det så tyst bland världens – och Sveriges – muslimska ledare när det gäller talibanernas övergrepp mot de mänskliga rättigheterna?

Ambassadör Lars Lönnback, ansvarig för UD:s islamprojekt, efterlyser rakryggade uttalanden från islamiska ledare.

Det saknas kraftfulla uttalanden från flertalet av de muslimska ledarna i världen mot talibanernas övergrepp mot de mänskliga rättigheterna, säger Lars Lönnback, som hör till UD:s idé- och analysgrupp.

Islamprojektet, som han arbetar med, initierades av regeringen förra året i syfte att förebygga konflikter mellan kulturer och religioner. Satsningen har blivit en svensk profilfråga i EU och fungerar dessutom som draghjälp i Sveriges ansträngningar att få en plats i säkerhetsrådet.

Kritiserar svensk tystnad

Ambassadör Lars Lönnbacks kritik riktar sig även mot den, enligt honom, hittillsvarande tystnaden från muslimska ledare i Sverige.

Om de vill bekämpa motståndet islam i Sverige så skulle de göra klokt i att göra en värdering av talibanerna, säger han. Han talar mot bakgrund av medierapporter från Afghanistans huvudstad Kabul, som vitt-

nar om hur talibanerna kränkt mänskliga rättigheter, förbjudit kvinnor, även ensamförsörjare, från att arbeta och utfört summariska avrättningar av sina motståndare. Enligt rapporteringen har de också tvingat människor som befinner sig på gatorna under bönetid att infinna sig i moskéerna – en politik som ligger milsvitt från det ofta citerade islamiska påbudet att det inte finns något tvång i religionen.

Motreaktioner krävs

Talibanernas framfart uppfattas av många icke-muslimer som en bekräftelse på vad islam – och där i synnerhet politisk islam – står för. Situationen kräver motreaktioner, manar Lars Lönnback.

Abd al-Haq, svensk konvertit till islam, är ordförande i paraplyorganisationen Islamiska rådet i Sverige och imam i Eskilstuna. Rörelsen organiserar runt 50 000–60 000 personer. Vad är ditt svar på kritiken om att de muslimska ledarna i Sverige är så tysta om talibanerna?

– Jag måste svara undvikande. Vår policy är att inte blanda oss i några muslimska länders politik. Talibanerna har ingen verksamhet i Sverige. Vi vet inte vilka de är, vilka som sponsrar dem. Nyhetsflödet är ju alarmerande, men det är det ju all-

tid. Vi vet inte ens vad de gör. Då är det nästan omöjligt förmig som ledare för ett trossamfund att uttala mig om dem, säger imam Abd al-Haq Kielan. Men i sin maktutövning använder sig ju talibanerna av religionen som ett argument?

– Det verkar så. I rapporter från Kabul har det berättats om hur exempelvis en krigur inte fick gå till sitt arbete och utföra nödvändiga operationer för att hon är kvinna. Hur reagerar du på det, om talibanerna hävdar att de har stöd för detta i religionen?

– Men samtidigt vet vi ju inte om det verkligen var så. Om vi visste att det var massor av fall...

Olika rapporter

Men nu finns det ju så många olika rapporter, dels från FN, dels från medier. Hur ser du på denna tolkning av islam, rent hypotetiskt?

– Vi i Islamiska rådet, som är rena sunnimuslimer, är inte alls emot att kvinnliga läkare skall arbeta. Enligt profetens sunna åligger det för både män och kvinnor att skaffa sig kunskaper på samma sätt. Enligt vår uppfattning är det klart och tydligt att kvinnor har tillåtelse att arbeta. Islam står för generositet och ädelmod och tolerans, säger imamen.

Då kan det förefalla som en

gäta varför du inte tar ställning i de religiösa frågorna som gäller talibanerna.

– Det är för att jag inte vet något om dem. Jag vet inte om talibanerna är som de framställs. Det enda jag kan säga är att vi på Islamiska rådet tar avstånd från alla yttringar av politisk islam, men att vi inte vet hur talibanerna är ännu. Men det är inget inom islam som strider mot att kvinnor skulle arbeta och gör hon det har hon dessutom rätt till sina egna inkomster.

Ingen religiös auktoritet

Mahmoud Aldebe är ordförande i Sveriges muslimska råd, SMR, en paraplyorganisation för runt hundra muslimska församlingar, mest sunnimuslimska. Enligt Aldebe har inte talibanerna någon religiös auktoritet att tala om.

– Vi ser talibanerna som en politisk rörelse, inte som en religiös. Att stoppa kvinnor har inte med islam att göra. Tvärtom, vi uppmätnar flickor att gå i skolan och utbildas sig.

Mahmoud Aldebe kommenterar kritiken mot att muslimska ledare i Sverige skulle vara så tysta om talibanerna:

– Ingen har frågor oss om det tidigare.

BITTE HAMMARGREN

Talibaner bombar byar vid Kabul

SVD 17/10-96

Försök stoppa regeringsoffensiv

KABUL (AP, TT-Reuters)

● Talibankrit stridsflyg bombade på onsdagen flera byar norr om Kabul i ett försök att hindra de afghanska regeringstyrkornas framryckning.

Talibanerna fick ultimatum att utrymma den afghanska huvudstaden, men detta avvísades kraftigt av talibanregimens informations- och kulturminister Amir Kahn Muttaqi.

Samtidigt hette det att talibanerna hade skickat sändebud till krigsherren Abdul Rashid Dostam och att Iran uppmunade till fredssamtal.

Den förvärrade konflikten i Afghanistan oroar alltmer grannarna Iran och Pakistan samt de före detta sovjetrepublikerna i Centralasien. De befärrar att kriget i islams namn kan spridas över gränserna och in i deras länder.

Nio dödade vid anfall

Nio människor uppgavs ha döts i anfallen mot Jabal-us-Saraj i en av de städer som nyligen återerövrades av styrkor lojala mot den förra försvarsministern Ahmed Shah Massoud. Talibanerna hävdar att de bara angripit militära mål.

– Det fanns inga civila där, sade talibanernas informationsminister Amir Khan Muttaqi, som också bekräftade att 5 000 talibanska soldater anlänt från södra Afghanistan för att förstärka den talibanska armén norr om Kabul.

Den strängt religiösa armén har lidit stora förluster under

striderna med Massouds styrkor längs Salangvägen och i Panjshirdalen.

De senaste dagarna har Massouds soldater slagit till mot isolerade grupper talibaner som finns längs vägen från Kabul norrut.

– Vägen norrut är uppsplittad. De olika parterna kontrollerar skilda avsnitt, sade en FN-tjänsteman.

Förbereder möte

Samtidigt som striderna rasar mellan talibanerna och Massouds styrkor förbereder sig den tredje kraften, general Rasjid Dostam, för ett möte med företrädare för talibanerna i Mazar-e-Sharif. Dostams högkvarter i norra Afghanistan.

Dostam, som redan ingått en allians med regeringsarmén och den flyende president Burhanuddin Rabbani, har trots detta fortsatt att vädja till talibanerna om förhandlingar och sökt hålla sin egen uzbekiska milis utanför striderna.

Allt fler kabulbor fruktar att striderna återigen skall drabba huvudstaden och flyr redan nu. På onsdagen var busstationen i södra delen av staden full med människor som försökte komma iväg till Jalalabad i östra Afghanistan eller till Pakistan.

Ahmed Farid, student vid tekniska högskolan, reste eftersom han fruktade att bli tvångskommenderad till talibanarmén inom kort.

– Jag skall försöka ta mig till Pakistan.

Strider utanför Kabul trots fredsförhandling

3^{SD} 19/10-96

QARABAGH (TT-Reuters)
● De nya allierade afghanska styrkorna under förre försvarsministern Ahmed Shah Massoud och uzbekgeneralen Abdul Rashid Dostam uppgav på fredagskvällen att de gemensamt intagit flygbasen Bagram några mil norr om huvudstaden Kabul. En talesman vid Massouds högkvarter sade att blandade Massoud/Dostamförband hade anfällt Bagram från två håll och drivit talibanmilisen på reträtt mot Kabul.

Det var den första gemensamma insatsen av Massouds och Dostams styrkor sedan de för en tid sedan ingick en allians mot talibanerna. I torsdags, just medan talibanerna antydde att de genom förhandlingar på väg att sluta fred med Dostam, ställde denne tiotals stridsvagnar och hundratals soldater till Massouds förfogande vid fronten. Han erkände också den bortdrivna regeringen som Afghanistan's lagliga härskare.

Nytt ultimatum

Massoud gav tidigare på fredagen ännu en gång talibanerna ultimatum att lämna Kabul. Han föreslog att FN tar militär kontroll över staden så att det blir möjligt att inleda förhandlingar om en bred regering.

Samtidigt som Massoud sade detta, och samtidigt som förhandlingar om ett slut på striderna fortsatte uppe i Mazar-i-Sharif i norr, utköptes hårda artilleridueller i ett område kring staden Charikar några mil norr om Kabul. Journalisterna vid fronten noterade att den bortdrivna regeringens trupper grävde nya skyttegravar söder om Charikar i uppenbar förberedelse för nya strider.

Tusentals på flykt

Enligt den talibankontrollerade Kabulradion och oberoende iakttagare hade talibanerna de senaste dagarna pressat den förra regeringens styrkor tillbaka norrut flera kilometer sedan mitten av veckan. På fredagen drevs de åter själva tillbaka mot huvudstaden. Striderna norr om Kabul har drivit tusentals civila på flykt. Hundratals har fått tillfällig inkvartering i staden Pul-i-Khumri norr om Salangpasset, men utländska hjälporganisationer som försöker ta hand om flyktlingarna tror sig bara ha kontakt med en mindre del av de hemlösa.

SVENSKA DAGBLADET • Söndagen den 20 oktober 1996

Afghaner manas förhandla

Grannländer vill se koalitionsregering • Bakslag för talibaner

TASJKENT (TT-AFP)
● Uzbekistans president Islam Karimov och hans gästande pakistanske kollega Farooq Leghari uppmade på lördagen de stridande parterna i Afghanistan att inleda fredssamtal.

Bara en bred koalitionsregering med deltagande av alla viktiga politiska och etniska grupper kan åstadkomma fred i Afghanistan, sade de båda statscheferna på en presskonferens i Uzbekistans huvudstad Tasjkent.

Karimov sade att en regering där bara en av parterna, oavsett vilken, är företrädare aldrig kan skapa stabilitet i Afghanistan. Han föreslog att FN och Islamiska konferensen tar initiativ till en fredskonferens för alla religiösa och etniska grupper.

Uzbekistan och Pakistan anses vanligtvis stödja var sin part

i den afghanska konflikten. Den uzbekiska ledningen har nära samarbete med den afghanske generalen Abdul Rashid Dostam, som är av uzbekisk börd, och Pakistan stödjer de islamistiska talibanerna, en rörelse som uppstått på pakistansk mark och som Pakistan trots sina förnekanden förmodas finansiera.

Intensiv diplomati

Pakistan har inlett en intensiv diplomatisk verksamhet för att få det afghanska kriget avblåst i ett läge när den egna protegen, talibangerillan, ännu kontrollerar huvudstaden Kabul och två tredjedelar av landet.

Uzbekgeneralen Dostam har nu anslutit sina styrkor till den tadzjikiske kommandanten Ahmed Shah Massoud, som är militär ledare för den fördrivna regeringen. I fredags intog de gemensamt den viktiga flygba-

sen Bagram några mil norr om Kabul och drev talibanerna flera kilometersöderut mot huvudstaden.

Dostams avsikter

Politiska bedömare i Afghanistan är inte helt klara över Dostams avsikter. Han har aldrig tidigare behjärtat slutit upp på någondera sidan i konflikten och förmodas främst slå vakt om fortsatt kontroll över de sex provinser i norr som i dag i praktiken är en självständig stat under hans ledning. Att han nu gör gemensam sak med Massoud skulle kunna vara ett sätt att hålla talibanerna på betryggande avstånd och samtidigt ett försök att försäkra sig om en viktig post i en framtida regering.

De centralasiatiska före detta sovjetrepublikerna är också mycket måna om ett snabbt slut på kriget. Talibanernas intåg i

Kabul den 27 september väckte farhågor i de norra grannländerna för att en extrem islamistisk linje skulle kunna spridas över gränserna och ge näring åt en fundamentalistisk opposition i Centralasien.

Efter att ha intagit Bagram sent i fredags erövrade Dostam/Massoud-styrkorna mitt i natten samhället Qarabagh. Talibanernas sades ha utrymt staden utan strid och rapporteras förbereda en ny försvarslinje en mil söder om Qarabagh, 45 minuters bilresa norr om Kabul. Av allt att döma skedde liknande försvarsförberedelser söder om Bagram vid en parallell väg mot huvudstaden, men det området var på lördagsmorgonen utsatt för så kraftig beskjutning att det var omöjligt för journalister att själva bilda sig en uppfattning om läget, skrev nyhetsbyrån Reuters utskande.

Kriget åter på väg drabba Kabul

3^{SD} 21/10-96

Talibanerna förstärker fronten i norr • Erbjudande om vapenvila via Pakistan

KABUL (TT-AFP)
● Invånarna i Afghanistans sönderskjutna huvudstad Kabul ryckte på söndagen få bereda sig på ett nytt slag om staden. Den bortdrivna regeringens armé uppgavs stå mindre än två mil utanför Kabul och sköt raketer mot flygfälten. Samtidigt föreslog uzbekgeneralen Abdul Rashid Dostam vapenvila "på alla fronter" från måndagsmiddagen.

Enligt talibanernas vice utrikesminister Abdul Jalil hade Dostam framfört sitt bud om vapenvila via Pakistans inrikesminister Nasirullah Babar, som med skyttelediplomati försöker få slut på striderna.

Förbud mot kvinnoarbete hindrar hjälporganisationer.

De svenska, brittiska och amerikanska avdelningarna av Rädda barnen uppmärksammar FN:s organisationer, biståndsländer och frivilliga hjälporganisationer att med gemensamma krafter försvara afghanska kvinnors och barns rättigheter. De tre räddabarnenorganisationerna sade att de kommer att tvingas avbryta sådan verksamhet i Afghanistan som direkt påverkas av "de officiella restriktionerna" för kvinnors arbete och flickors utbildning. Bland annat har amerikanska Rädda barnen redan fått ställa in den undervisning i vaksamhet mot landminor, som organisationen bedrivit i alla skolor i Kabul, eftersom 70 procent av lärarna var kvinnor. <TT-REUTERS>

Tidigare på dagen hade talibanernas radiouppgivit att islamistmilisen fört in 800 till man som förstärkning inför den väntande sammandrabbningen. De sändas till frontlinjen strax norr

om staden. Förre försvarsministern Ahmed Shah Massoud, som leder regeringsstyrkornas framryckning mot Kabul, besökte fronten och uppmade sina soldater att bereda

sig på strid om talibanerna inte frivilligt ger sig av.

En reporter från nyhetsbyrån AFP sade att styrkor underställda general Dostam avancerade mot huvudstaden strax bakom Massouds linjer. En annan nyhetsbyrå, Reuter, rapporterade emellertid att Dostams trupper närmar sig Kabul längs en parallell väg. Dostam har ingått en försvarsbund med Massoud och den shiamuslimska missens ledare Karim Khalili och sades i fredags ha deltagit i strider mot talibanerna på Massouds sida. Detta förnekar dock Dostams talesmän, och den uzbekiske krigsherren håller ännu dörren på glänt till en fredsöppnelse.

Ännu ingen vapenvila

Häftiga stider blossade upp igen i Afghanistan

3^{SD} 22/10-96

TOKYO
● Förhoppningarna om vapenvila i Afghanistan har grusats och häftiga strider rasade på måndagseftermiddagen återigen vid fronten 20-30 km norr om huvudstaden Kabul.

Båda parter ställde villkor som visade sig oförenliga, sa pakistanske inrikesministern Nasirullah Babar som den senaste veckan pendlat mellan Kabul, Mazar-i-Sharif och Kandahar i försök att undvika ett militärt slag om Kabul.

Läget dystert

Varken han eller general Rashid Dostam, ledare för den tredje parten, uzbekmilisen, ville gå med på att förhandlingarna kört helt fast men medgav att läget var "dystert".

Den enda lilla strimman av hopp är att talibanerna

för första gången under sitt två år långa och segerrika fälttåg har antytt en vilja att kompromissa.

De var dock inte villiga att betala det pris - samtal om en evakuering och avmilitarisering av Kabul - som krigsherren Massoud och den störtade Rabbani-regeringen krävde.

Deras eget bud - omedelbart nedläggande av vapen och utväxling av krigsfångar - var heller inte tillräckligt för Massoud som påstår sig vilja göra huvudstaden till en neutral och avmilitariserad zon för alla afghaner oberoende av etnisk och politisk tillhörighet.

Försiktig schackspelare

General Dostam, som för tio dagar sedan ingick en militärpakt med Massoud och som står med stora trupper, tanks och tungt artilleri nära

frontlinjen, agerar likt en försiktig schackspelare och har hittills undvikit att gå in militärt.

Exakt vad alliansen är värd vet ingen eftersom han bytt sida tre gånger de senaste fem åren och sedan länge ogillar Massoud som han 1994 krigade mot.

Det är enbart talibanernas fälttåg som drivit de två i famnen på varandra men garantier och bistånd från ex Pakistan tros kunna ändra på det.

Medlemmas misslyckande kan leda till att Massoud nu på egen hand försöker att erövra Kabul trots att det finns en halv miljon civila där vars liv och säkerhet han påstår sig respektera och värna om.

Talibanerna bombade på måndagseftermiddagen hans högkvarter i staden Jabalus-Siraj och frontlinjen samtidigt som man med tanks

och infanteri försökte slå håll på offensiven.

FN-medlemmen Norbert Holl, som under dagen anlände till Kabul, väntas göra nya försök att övertala talibanerna till en vapenvila.

FN bidrar knappast

Förslaget om en avmilitarisering av staden är dock föga realistiskt eftersom det knappast är troligt att någon av FN:s medlemsstater bidrar med fredsbevarande styrkor.

Norbert Holl nöjde sig vid måndagens samtal att förklara för talibanerna vikten av att respektera de mänskliga rättigheterna och vad FN-stadgan säger om diskrimineringen av kvinnor.

FN-stadgan är lika bindande för mig som den heliga koranen för er, sa han.

BO GUNNARSSON, text

27

En minerad stad i ruiner

Kabul. "Det ser ut som Dresden och Hamburg efter andra världskriget".

16/10-96

DNI Afghanistan

och ingen bar bakom dem raserade fasaderna. - Här hade vi allt före kriget, säger en man. - Man kunde köpa allt och alla tjänade ett levebröd. I dag har han en liten butik på trottoaren. En hög plåt och rostande armeringsjärn mötande hopsamlad och sorterat. - Det är sällan jag kan göra affärer så att det går ihop, säger han. Vi lever på lunser, bröd och te.

KABUL Nistan tre fjärdedelar av bebyggelsen i den afghanska huvudstaden har jagts i ruiner under inbördeskriget. I de södra delarna av stan kan man köra kilometer efter kilometer längs gator där varje hus är en gruvhög, där varje gränd och tvärgata är spärriad av sammanstörtade ruiner och minerade skräpbögar.

Det är en tyst och öde och ödelagd stad - det värsta som står att finna. Varken Sarajevo eller Beirut var tillräckligt valla så ödesbjudna.

Vem skall bygga upp vårt land? Vem skall bygga upp Kabul? Vi måste få hjälp. Ni i Europa måste hjälpa oss. FN måste hjälpa oss. Vi talar med en skrotnadlare vid genontärfarten i Jado Mawind, ett område som fört kriget var besatt för sin baser där allt fanns att köpa. I dag är den breda genontärfarten totalt utbombad

TT-APR Pakistan tänker bli den första stat som erkänner talibanregimen i Afghanistan. I Afghanistan har det skett en kullsvang. Talibanerna kuller och informationen om talibaner på tisdagen. Det var dock osäkert om talibanerna hade stöpt till regeringens stycke, framryckning norr om Kabul. Pakistan anklagas för att ha stött talibanerna under

tustrider mellan olika politiska fraktioner. Det ser ut som bilder från Dresden och Hamburg efter andra världskriget. Rader av skorstensstockar och grå ruiner på ömse sidor om hjälpligt upprödda gatunätet. I de fattigare områdena har bebyggelsen besittat av hus som byggts med soltorkat tegel. De har långsamt börjat återgå till sitt ursprung.

Här och var kaoset upplåta och rostande vrak av gamla pansarvagnar och ryska jeepar. När gång kan man ana spår av barrikader och försänkningar. Överallt till efterkravader och kulhäll i fasaderna.

Talibanerna, de allra flesta tillhörande den etniska gruppen pashtuner, har där de dragit fram omgående infört sin hårda regim med obönhörlig islamism. Deras ambition är att i Afghanistan bygga ett islamiskt samhälle där koranlagarna är det yttersta rättesnöret. Det betyder en samhällsordning av absolut bokstavstro och formalia som med sina restriktioner för privatlivet drabbar framför allt de utbildade klasserna. Särskilt kvinnor som vant sig vid västerländska livsbehov har drabbats hårt.

Talibanrörelsen uppstod i början av 90-talet i koranskolorna i de afghanska flyktunglägren i Pakistan. Den hade från början stöd framför allt av den pakistanska säkerhetstjänsten som redan förut stöttat de frihetskämpar som på sin tid sändes in i Afghanistan för att bekämpa de sovjetiska trupper som ockuperade landet 1979 - 1989.

Pakistan har vitala intressen i Afghanistan. Det handlar om att bygga ut nord-sydliga handelsvägar och på sikt oöjledningar från de centralasiatiska Sovjetrepubliker, som sedan 1990 lever sina självständiga liv.

En hel del av de pengar som pakistanerna delade ut till Mujahedin - och sedermera talibanerna - har kommit från USA och Saudiarabien. USA har haft olika bevekelsegrunder under olika perioder. I början, när pengarna gick till Mujahedin, handlade det om att stödja en motståndsrörelse mot Sovjet. På senare år har amerikanerna istället velat alienera och isolera Iran, Afghanistans grannar i väster. För sauderna har hela tiden gällt ett och samma motiv: att bygga ett islamiskt samhälle i Afghanistan.

Talibanerna har dessutom stöd av både pakistanska och afghanska handelsmän som i takt med den heliga gerillans aktiverande sett stora

deras tvååriga uppror mot president Burhanuddin Rabbani och hans regering, vilket förnekas i Islamabad. Arkerivalen Indien planerade på tisdagen kris-samtal med Irans regering. Afghanistan, enligt det indiska utrikesdepartementet ska den franska utrikesministern Ali Akbar Velayati komma till New Dehli för samtal inom kort.

Ett ödeland. Folk rör sig på de stora genontärfarterna, cyklar eller trölar med skottkärror och tunga bördor. Hattande lastbilar och ett otal minibusar med vacklande last på taken. Men i fördjupningarna i kvarteren hörskart och stillhet. Människorna har flytt för länge sen och även i dom hus som hjälpligt överlevt beskjutningen återstår bara skräp och brändasopor.

Till råga på allt är områdena till stora delar minerade och den som tröstar sig att kliva utanför den av hjälpspar markerade vägen blir snabbt varnad; otaliga minniskor har lemålats här. Vi frågar två småflickor som går och samlar ris och skräpvet utefter en sargad

Analys
27/10-96
Mats Lundegård
DN:s korrespondent

KABUL De islamistiska talibanernas inmarsch i den afghanska huvudstaden för drygt en månad sedan var kulmen på en långvarig utveckling. Det som såg ut som en enkel inrikespolitisk händelseutveckling är emellertid också något annat. Talibanerna - och alla andra aktörer i det afghanska dramat - spelar i ett större regionalpolitiskt spel, där bland många andra också USA och Ryssland finns med i kulisserna.

Talibanerna behärskar efter inmarschen i Kabul mer än tre fjärdedelar av Afghanistan. Deras infiltration i de södra och västra delarna av landet har skett under en tvåårsperiod. Deras framgångar har varit häpnadsväckande men möjligen har det mer än något annat berott på att deras motståndare hela tiden varit hopplöst splittrade.

Massoud har sannolikt stöd från både Ryssland och Iran, för både i Moskva och Teheran är man djupt orolig för talibanernas framfart. Ryssarna oroa sig för att talibanernas aggressiva islamism ska sprida sig upp i de gamla centralasiatiska republikerna och vidare in i själva Ryssland. I Iran är man rädd för att de sunnimuslimska talibanerna ska börja förfölja den stora shiitiska minoritet som finns i centrala Afghanistan och i trakterna kring staden Herat i väster. Iran, shiismens stamort på jorden, har bjudit fristad åt före guvernören i provinsen Herat, Ismail Khan, och det är möjligt att man vid behov kan vilja uppmuntra denne till att ingripa militärt mot talibanerna.

General Dostam började för två veckor sedan skicka soldater och pansar till fronten vid Kabul men det är oklart i vilken omfattning hans styrkor faktiskt satts in i strid. Dostam, som var militär redan i den armé som byggdes upp under den sovjetiska ockupationen, är solitt sekulariserad och avgjort inte lockad av att medverka till att bygga upp ett islamiskt Afghanistan.

Men om han för den skull faktiskt är beredd att gå i militär allians med Massoud är oklart. De båda männen sägs vara personliga fiender och i den mån de är ideologer är de absolut väsenesskilda. En sak har de dock gemensamt, båda är etniskt skiljaktiga från de pashtunska talibanerna. Massoud är tadzjik och Dostam uzbek.

Det som hände i Kabul för en månad sedan var i sig slutet på en utveckling som sett talibanerna ta över merparten av Afghanistan. Men historien är sannolikt inte slut med detta. Motsättningsarna mellan parterna i Afghanistan och deras beskyddare och tillskyndare runt om i regionen och längre bort fortsätter att vara explosiva.

Internettips:
<http://frankenstein.worldweb.net/afghan/>
<http://www.afgnews.gnet.com/>

Talibaner del i spelet

Regionalpolitik. Många intressen bakom afghanskt drama.

har dom början till små djungla skugg. - Det måste vi ha, säger en. Dom har sagt att vi ska ruka våra huvuden också men jag är inte säker på om det är ett tvång.

De grälar sinselellan om hur talibanerna skall uppfattas. Några menar att den nya helhetens kämpar kommit med något slags lugn och ro till Kabul. Ingen skjuiter i alla fall missler över deras kvarter längre.

Men andra är mer kritiska: - Hur skall dom (talibanerna) kunna regera ett land, säger en. Dom knu koranen men dom kan ingenting om modernasaker. - Jag tror att dom gamla här uppskattar dom mycket mer än vi ungdomar. Vi har varit oss, vi är blygsna på musik och andra friheter. Vi står inte ut med att sånt skall beskäras.

- I går åldade talibanerna upp en massa filmer på gatan härborta och dom kommer in i husen och sätter kassetter med musik. Dom säger att bio är förbudet, åtminstone på ett ställe skall dom bygga en moské där det fanns en biograf. - Fast vi vet ju inte hur länge dom blir här.

delar av landet stabiliseras; det är mycket enklare att sköta transporter och affärer i av talibanerna behärskade landsdelar.

Mot talibanerna står i dag dels den regering som föddes från Kabul, dels också den uzbekiske krigsherren general Abdul Rashid Dostam som i många år behärskat sex provinser i landets norra och nordvästliga delar.

Den gamla regeringens försvarsminister Ahmed Shah Massoud är en man som på sin tid vann stora lagrar för sitt motstånd mot de sovjetiska ockupanterna. Han har sin hemvist i Pansjirdalen nordöst om Kabul och det är härifrån han på sistone dirigerat sina attacker mot talibanernas front norr om Kabul.

Massoud har sannolikt stöd från både Ryssland och Iran, för både i Moskva och Teheran är man djupt orolig för talibanernas framfart. Ryssarna oroa sig för att talibanernas aggressiva islamism ska sprida sig upp i de gamla centralasiatiska republikerna och vidare in i själva Ryssland. I Iran är man rädd för att de sunnimuslimska talibanerna ska börja förfölja den stora shiitiska minoritet som finns i centrala Afghanistan och i trakterna kring staden Herat i väster. Iran, shiismens stamort på jorden, har bjudit fristad åt före guvernören i provinsen Herat, Ismail Khan, och det är möjligt att man vid behov kan vilja uppmuntra denne till att ingripa militärt mot talibanerna.

General Dostam började för två veckor sedan skicka soldater och pansar till fronten vid Kabul men det är oklart i vilken omfattning hans styrkor faktiskt satts in i strid. Dostam, som var militär redan i den armé som byggdes upp under den sovjetiska ockupationen, är solitt sekulariserad och avgjort inte lockad av att medverka till att bygga upp ett islamiskt Afghanistan.

Men om han för den skull faktiskt är beredd att gå i militär allians med Massoud är oklart. De båda männen sägs vara personliga fiender och i den mån de är ideologer är de absolut väsenesskilda. En sak har de dock gemensamt, båda är etniskt skiljaktiga från de pashtunska talibanerna. Massoud är tadzjik och Dostam uzbek.

Det som hände i Kabul för en månad sedan var i sig slutet på en utveckling som sett talibanerna ta över merparten av Afghanistan. Men historien är sannolikt inte slut med detta. Motsättningsarna mellan parterna i Afghanistan och deras beskyddare och tillskyndare runt om i regionen och längre bort fortsätter att vara explosiva.

Internettips:
<http://frankenstein.worldweb.net/afghan/>
<http://www.afgnews.gnet.com/>

”Det är Guds vilja om granaterna träffar”

19/10 -96

Afghanistan. DN:s utsända hamnade mitt i de hårda striderna norr om Kabul. Viktig flygbas uppges ha fallit

Medan granaterna utanför får det lilla betonghuset ett gunga och rusa sätter DN:s utsände och litterjur den lokala talbalkommandanten.

QARABAG. I hela huset skölvär, fönsterrutorna i ett strax bortom en mur utanför. Smällningar är omgiven av blåser och tryckvåg över den skrapiga arden. Rök och damm drar sig över huset.

En incident i kriget utanför Kabul, ett litet jordställe, en känd kungärd för rakerna portar som ligger för att utlösa förskottsvad som försäkrar.

Vi har kört en drygt trettio minuter från Kabul, till platsen i Bagran. Den söndagkvällen vägnar ligger i ett dimmigt berg. Det är jordbävningsslaget med fatiga. På många håll ligger övergräns och sönderslutna, brända och trasiga. Det dräller av förtvålade och söndertrötta kroppar, och här och var står hålla och sounda vrak efter en oändlig rad krig som trängt fram här i bakgrunden.

En dag i oktober, kriget påslagsligt efter en vecka med klara varma dagar, var den senaste veckan stött strider mellan talbalkommandanten i Bagran mot den försvarede regimens försvarare i Bagran.

En dag i oktober, kriget påslagsligt efter en vecka med klara varma dagar, var den senaste veckan stött strider mellan talbalkommandanten i Bagran mot den försvarede regimens försvarare i Bagran.

En dag i oktober, kriget påslagsligt efter en vecka med klara varma dagar, var den senaste veckan stött strider mellan talbalkommandanten i Bagran mot den försvarede regimens försvarare i Bagran.

En dag i oktober, kriget påslagsligt efter en vecka med klara varma dagar, var den senaste veckan stött strider mellan talbalkommandanten i Bagran mot den försvarede regimens försvarare i Bagran.

Norr och väster om det stora militärförstärkta Bagran har kontrollerats av talbalkommandanten. Här har fronten mot distrikt. Här har talbalkommandanten utryckt i striderna har tidvis varit inbördes krig. Här har talbalkommandanten utryckt i striderna har tidvis varit inbördes krig. Här har talbalkommandanten utryckt i striderna har tidvis varit inbördes krig.

Utröms som bekänt halvtal. Här har talbalkommandanten utryckt i striderna har tidvis varit inbördes krig. Här har talbalkommandanten utryckt i striderna har tidvis varit inbördes krig.

Utröms som bekänt halvtal. Här har talbalkommandanten utryckt i striderna har tidvis varit inbördes krig. Här har talbalkommandanten utryckt i striderna har tidvis varit inbördes krig.

Täcker. De nya allierade afghanska styrkorna under förre försvarsministern Abdul Karim Haqqani och den tidigare besvärgsmannen Abdul Rashid Dostam uppges på fredagskvällen ha tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

Massoud/Dostam förklarar att de nya allierade afghanska styrkorna under förre försvarsministern Abdul Karim Haqqani och den tidigare besvärgsmannen Abdul Rashid Dostam uppges på fredagskvällen ha tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

Massoud och Dostam styrklar att de nya allierade afghanska styrkorna under förre försvarsministern Abdul Karim Haqqani och den tidigare besvärgsmannen Abdul Rashid Dostam uppges på fredagskvällen ha tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

Massoud och Dostam styrklar att de nya allierade afghanska styrkorna under förre försvarsministern Abdul Karim Haqqani och den tidigare besvärgsmannen Abdul Rashid Dostam uppges på fredagskvällen ha tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

Massoud och Dostam styrklar att de nya allierade afghanska styrkorna under förre försvarsministern Abdul Karim Haqqani och den tidigare besvärgsmannen Abdul Rashid Dostam uppges på fredagskvällen ha tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

Massoud och Dostam styrklar att de nya allierade afghanska styrkorna under förre försvarsministern Abdul Karim Haqqani och den tidigare besvärgsmannen Abdul Rashid Dostam uppges på fredagskvällen ha tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

Massoud och Dostam styrklar att de nya allierade afghanska styrkorna under förre försvarsministern Abdul Karim Haqqani och den tidigare besvärgsmannen Abdul Rashid Dostam uppges på fredagskvällen ha tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

Massoud och Dostam styrklar att de nya allierade afghanska styrkorna under förre försvarsministern Abdul Karim Haqqani och den tidigare besvärgsmannen Abdul Rashid Dostam uppges på fredagskvällen ha tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

Massoud och Dostam styrklar att de nya allierade afghanska styrkorna under förre försvarsministern Abdul Karim Haqqani och den tidigare besvärgsmannen Abdul Rashid Dostam uppges på fredagskvällen ha tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

DN i Afghanistan
Text: Mats Lundegård
Foto: Elch Stering

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

tering, men naalles tror han runt 250 talbalkommandanten har tagit kontroll över inlagt flygbas. Bagran ligger noll noll om Kabul, den viktigaste flygbasen i Afghanistan.

Utländ

Mullah Mohammad Umars unga talibansoldater kommer från förtigdom och misär. Bara några få talibaner har utbildning utöver den som de fått i koranskolorna.

- Allah har välsignat vårt krig

Talibanernas anonyma ledare dyrkas av sina anhängare nästan som en profet

TOKYO
● Det finns troligen inga bilder på honom och han har bara - motvilligt - gett en enda intervju. Han påstod djupa sin ansikte med en tydlig hälsning när han i sällsyna fall möter någon utlänning för att inte låta "napek nazar", ett obehagligt ögonkast, från en utrogen fälla över sitt ansikte. Han betraktar allt icke islamiskt som undermåligt. Han har förlorat sitt enda öga i strid och många påstår att han också blivit av med ett ben i en landminexplosion och nu använder sig av träben. Talibanernas ledare, i dag Afghanistan härskare, är en man som världen inte vet mycket om. Han saknar bokstavligen talat ansikte.

"Öppnade egen koranskola"

Mullah Mohammad Umar, 36, undviker uppmärksamhet men dyrkas av sina anhängare nästan som en profet.

Shouran - det beslutande rådet - i Kandahar påstod också i vintras ha utnämnt honom till "Amir-ul-umminin", överhuvud för världens muslimer. En motsvarighet till statiska Khomeini som vill exportera sin revolution?

Regimerna i Moskva och de centralasiatiska republikerna fruktar det värsta.

Mullah Umar beskrivs av talesmän för talibanerna som en enkel och rättfärdig person, en person som helst håller sig i bakgrunden och låter andra tala. Han sägs ha ett speciellt sinne för humor, blandar sig gärna med folk, men är ofta oförskämd och det gäller sin säkerhet.

Han är en familjeman, har

bara en fru och en son som är 20 år och taliban-krigare, säger en anhängare.

Han har vuxit upp på en koranskola och gick därifrån in i mujahedin för jihad, det heliga kriget, mot sovjetiska Röda armén. När inkräktarna drog sig tillbaka 1989 blev han "ustad", lärare, och öppnade en egen koranskola i Kandahar i södra Afghanistan.

Utrikesprofilen

När maktkampen mellan de olika mujahedin-fraktionerna 1992 utlöste inbördeskrig som läde Kabul i ruiner, tappade Umar allt förtroende för dem. Dropen kom då befälhavare i hembyggen kidnappade och våldtog några flickor.

Mullah Umar kallade 30-åriga "talib" - religiösa studenter som han själv - till möte i sin by i Mewand och bildade talibanerna på en för alla afghaner historisk mark: Här hade brittiska armén krossats och här hade Malalai, en ung kvinna, heroiskt stridit vid sidan av vännen.

Beslutet togs i Umars lilla hus av flera. Resningen som följde var likt ett klassiskt exempel på

en marxistisk revolution även om den drevs av islamsk fanatism.

Talibanernas ursprung är förtigdom och misär. Familjer som sänder sina söner till koranskolor gör det sällan av övertygelse utan för att de kan få mat, kläder och logi utan kostnad. Många är också föräldralösa, övergivna, förlorade eller önskad.

- Tron stärkte oss, sa Mullah Umar till en pakistansk journalist imars 1995 då man redan erövrat en tredjedel av landet.

Unga talibs vågade trots sin förtigdom säga ifrån om orättvisa och Mullah Umar blev folkhjärte när han ingrep och avrättade flera ökända befälhavare.

"Vi står på de svagas sida"

Mujahedins övergrepp banade väg för den fattiga studentreligions och entusiasmens pådrivande om den 1980 då mujahedin mobiliserades för att ta sig an supermakten i norr. Lokala krigsherrar avväpnades och efter en utmaning och den lilla skaran av krigare svälde snart till en hel armé.

Ungdomar lämnade flyktinglägrens koranskolor och desillusionerade mujahedin slöt upp kring en ny vision av islamsk renhet.

- Vi står på de svagas sida och krigar mot muslimer som har gått fel, predikade Mullah Umar. Mujahedin är korrumperade och oislamska och kan inte lösa varken sina egna konflikter eller landets problem. Vi är gudfruktiga och vår väg leder till fred, välfärd och stabilitet... På några veckor hösten 1994 erövrade han hela södern och ett halvt senare stod han utanför Kabul med tanks, stridsvagnar, artilleri och 8 000 man.

Genom att höjda en högre nivå av ideologi, religion och rättfärdighet och framställt som en enda massrörelse skapade talibanerna en aura av mystik och övervinneförmåga som fick den krigströtta och lidande befolkningen att välkomna dem.

En total kompromisslöshet bidrog till fruktan och underkastelse. När talibanerna med stridsflyg tvångade med ett rymt plan med vapen till Kabul-regimen och tog besittningen på sju mån som fångar, krävde man som lösen frigivning av 60 000 afghaner som försvunnit under kriget eller stannat kvar i dåvarande Sovjetunionen.

Tillämpningen av islamsk lag - shariat - har skett utan hänsyn till person och med metoder som beskär i koranen: Anhöriga till mordoffrer har själva fått sticka kniven i mordarens hjärta, tjuvar har amputerats med köttvyr, dödsosv - Kvinnor har förbjudits att arbeta utanför hemmet, flickskolor har stängts och män har tvingats bära sig tvyska skäg.

- Jag är övertygad om att vårt

segerdåg inte kunnat ske utan Allahs välsignelse och vilja, sa Mullah Umar i den enda intervju han gett.

En Allas mandat för krig? Den största Rabban-regimen ser helt andra krafter bakom talibanerna och anklagar granne Pakistan för att inte bara ha skapat och finansierat dem utan också ha förest med dem en metafysisk ideologi.

Må så vara att talibanerna erövrade större delen av sin nu imponerande vapenarsenal, men en armé på 25 000 man kostar även här minst en miljon svenska kronor om dagen och vem står för det?

"Hans liv rena sagan"

Den indiska analytikern Aaba Dioti ifrågasätter t o m om inte Mullah Umars liv och insatser är rena sagan. Klart är att den pakistanska underrättelsetjänsten ISI och politikern Fazlur Rahman i fundamentalistiska Jamaat Ulema-i-Islami har mer än ett finger med i spelet. Men idag förefaller Mullah Umar vara sin egen man och myten kring honom bara växer. Det senaste är att han slagit en befälhavare i ansiktet för att han talat med fyra "kafirer", icke troende utländska journalister av vilka en var kvinna.

Endast få talibaner har utbildning utöver den de fått i koranskolor där man mest lär sig rabbla utantill ur den heliga boken.

Under Mullah Umars tras-hansarkammar går Afghanistan mot en oviss och tumultarad framtid.

BO GUNNARSSON, text

Omvärlden vädjar om fredssamtal

TASKENT/TT-AFP

● Uzbekistans president Islam Karimov och hans pakistanske kollega Farooq Leghann öppnade på lördagen de stridande parterna i Afghanistan att inleda fredssamtal.

Bara en bred koalition med deltagande av alla viktiga politiska och etniska grupper kan åstadkomma fred, sade de båda statscheferna i Uzbekistans huvudstad Tasjkent.

Karimov sade att en regering där bara en av parterna, oavsett vilken, är företrädd aldrig kan skapa stabilitet i Afghanistan.

Han föreslog att FN och Islamiska konferensen tar initiativ till en fredskonferens för alla religiösa och etniska grupper.

Uzbekistan och Pakistan anses stöda var sin part i den afghanska konflikten.

De flesta barnen på hemmet äter sin mat med händerna vid ett långbord med kladdiga vaxdukar på. En slev ris, en skvett bönor med röd sås och ett bröd av vad som bjöds denna dag.

FOTO: ERICH STEING

Krigets största förlorare

Afghanistan. Stank och lidande på barnhem som hotas av talibanernas strikta regim.

10/11 -96

Av Mats Lundegård
DN:s korrespondent

KABUL. Det luktar smuts i de långa, mörka korridorerna och alla barn verkar snoriga och hostiga. Många springer barfota i kylan. De är alla mycket smutsiga.

Det statliga barnhemmet i den afghanska huvudstaden Kabul är en förfärlig institution.

Vi lider brist på allting, säger chefen för det hela, Abu Muslim Mukhtar. Vi är alla oroliga för hur det ska bli i vinter. Och ett av de stora problemen är att kvinnorna som arbetade här förut inte längre får göra det. Talibanerna förbjuder det.

Han har över åttahundrafemtio barn att se till och värda. De äldsta är i femtonårsåldern, de yngsta bara några år gamla. De är alla föräldralösa, av kriget de värst drabbade. De bor i stora sovalar med enkla sängar och knöliga madrasser. Var och en har sina äpplor i en plattida under sängen. Det finns inga leksaker, inga glada teckningar på väggarna, få spel av personlig omvärld. De älska minsta sover middag när var dör. De ligger i lådor i rader, snaggade huvuden för öhrans skull, det luktar framt av urin.

Abu Muslim Mukhtar har tillitsklart att drivna hemmet med lite hjälp från utländska biståndsorganisationer. Men på sikt vet han inte hur det ska gå.

Han kan inte driva skolan

som förut eftersom majoriteten av lärarna var kvinnor. Också den ytterligare enkla sjukvård som han tidigare kunde erbjuda har fått ställas in.

Om inte den nya regimen kommer i ordning och ger oss pengar kommer allt att gå om intet, säger han. Vi kan inte klara oss själva. Och om inte kvinnorna får komma tillbaka blir det fullständigt kaos här. Man kan inte ta hand om små barn. Vi kan inte heller ta hand om de äldre flickorna på rätt sätt. Dessutom sköttes all tvätt av kvinnorna här. Nu blir allt sådant eftersatt.

Han har fyra kvinnor kvar på institutionen. De trotsar alla talibanernas förbud mot att kvinnor ska arbeta. Några bor på hemmet, andra kommer och går varje morgon och kväll.

Vi måste, säger Dilan, en av dem. Vi kan inte överge barnen som vi fått att ta hand om.

Hon är en kvinna i fyrtioårsåldern, själv barnlös och en gång övergiven av sin make för den sakens skull. Hon har varit på hemmet i elva år. Hon arbetar med de äldsta minsta barnen. Sedan talibanerna kom till Kabul arbetar hon utan lön. Hon uppträder oberoende och frimodig också inför besökare utifrån.

Är hon inte rädd för den heliga gerillans vrede?

Jag fruktar bara Gud, säger hon. En människa kan bara dö i ena. Och jag vet vad som är rätt och för mig är det rätt att ta hand om dessa

Fakta/Afghanistan

De islamiskt fundamentalistiska talibanerna erövrade Kabul slutet av september och beräknas nu kontrollera tre fjärdedelar av Afghanistan.

Offensiven norrut från huvudstaden har dock stoppats av de tidigare regeringsstyrkorna, som allierat sig med den uzbekiske generalen Abdul Rashid Dostam.

Den tidigare regeringsarmén förs av den legendariske gerillaledaren Ahmed Shah Massoud, som spelade en huvudroll när de

sovjetiska trupper som ockuperade Afghanistan åren 1979-89 drevs ut ur landet.

De senaste veckorna har strider rasat strax norr om Kabul, men alliansen mot talibanerna har inte lyckats inta staden. Under förtägen bombades Kabuls flygfält två gånger.

Hittills fruktösa fredsförhandlingar under FN-ledning förs mellan representanter för general Dostam och talibanerna i Pakistans huvudstad Islamabad.

barn som inte kan dra försorg om sig själva.

Hon har trakasserats av talibanerna på sin väg till barnhemmet men de har inte fysiskt hindrat henne från att gå dit.

Fast jag vet kvinnor som misshandlats av dem, säger hon. Jag har sett det själv. De har slagit dem med sina vapen. Vi går till matbespisning.

Det är ett mycket och kaotiskt lärmånde rum där barnen sitter på bänkar vid långbord med kladdiga, gröna vaxdukar.

De får mat i en lucka i väggen, en slev ris i den buckliga aluminiummalliken, en skvett bönor med röd sås och ett bröd.

De älska flesta åter med sina händer. De förefaller alla glajuka och alla har brist på tiden är knapp tillmätt.

Kön till korridorerna trycker på.

Vi talar med Muhammed Baki, en tolvtåring från provinsen Badkshan, nordöst om Kabul.

Jag är här för att jag är föräldralös, säger han. Min pappa dog i kriget mot ryssarna. Jag bodde hos min morbror men till sist hade de inte mat nog. Det fanns inte heller någon skola där.

Han har inte träffat sin mamma på tio månader och han vet inte om han någonsin ska kunna resa hem och hälsa på.

Det kostar pengar och det har vi inte.

Fast han har det bra, säger han. Han har fått gå i skola och lära sig läsa och skriva. När lön blir stor ska lön bli doktor eller lärare.

Fast om ni kan ta mig

med till ett utland så åker jag, säger han. Jag kan arbeta om det behövs. Jag är inte rädd. Vi träffar en kvinna, Sima. Hon har kommit med sina två minsta barn för att lämna dem ifrån sig till hemmet.

Jag har inte ridt att ta hand om dem, säger hon. Jag är änka. Min man dog i en rakettattack 1994. Jag har sju barn och nu har jag inget arbete.

Hon säger att hon är trettio år men hon ser ut att vara i femtiodårsåldern. Den minste pojken vänder ut och in i hennes kjolar, snoriga och snaggade.

Vi hade allting en gång, säger hon. Vi ägde ett hus. Min man arbetade på ett bageri. Sedan kom kriget. Vårt hus bombades först och sedan kom främmande män och stal allting. Nu bor jag tillsammans med mina två systar och deras familjer. Vi är tolv barn och fem vuxna i va rum i ett hyreshus. Vi är alla flyktingar där och mycket fattiga. Två av mina pojkar går ut vid busstationen och säljer vatten. Sedan jag förlorade mitt arbete när talibanerna kom är det som pojkmarna tjänar det enda jag kan bidra med till försörjningen.

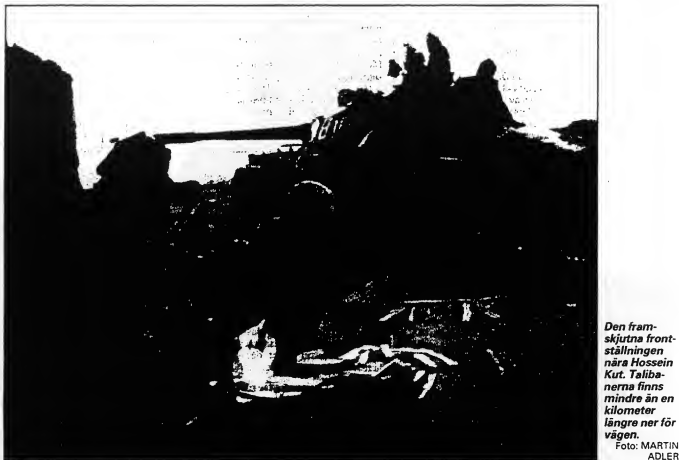
Hon säger att de om de inte fick livnärda från utländska biståndsorganisationer skulle de omöjligt klara sig.

De skulle vi alla svälta.

Internettips:
<http://frankensatt.worldweb.se/afghan>
<http://www.afnews-gnet.com>

Hossein Kut. Man hinner knappt uppfatta händelseförloppet. Först smattrar det från Massoudsidans luftvärn. Sedan tvärbromsar taxin och den skrotdärgade Volgen slirar mot diket. Knappt har vi hunnit kasta oss på backen då det smäller till. Explosionen är öronbedövande och följs av en enorm tryckvåg som blåser fram över den skräpiga gatan. En kuslig tystnad, som tycks vara i en evighet, följer innan de män, kvinnor och barn som överlever bombexplosionen stappar fram skrikande och jämrande ur den rykande ruinhög som för bara några sekunder sedan var deras hem.

Den framskjutna frontställningen nära Hossein Kut. Talibanerna finns mindre än en kilometer längre ner för vägen.

Foto: MARTIN ADLER

På flykt undan bomberna

Flyktingar från kriget. Kvinnor, barn och äldre flyr byarna norr om Kabul där striderna pågår som varst.

Foto: MARTIN ADLER

Av MARTIN ADLER

— Gud, vad har vi gjort för att förtjå detta öde? skriker en gammal kvinna, hennes armar famlande mot i luften, anskitet likt en dödsdamm tåkt med ett tjockt lager damm efter explosionen.

I förvirringen är det ingen som kan säga hur många som dödats eller skadats av hundrakilos bomben som talibanerna fällt på hög höjd från en Suho 22a över byn Bagram. Den gamla kvinnan, Khaldi Majid, 62, har bott i huset under hela sitt liv. Där bodde även hennes son Ramzan och dennes familj på åtta personer.

— Alla var i huset när bomben föll. Jag tog mig ut ur röken och elden så fort som möjligt. Jag vet inte om de andra lever eller ej, säger kvinnan förvillat och tittar sig omkring på gatan.

Hur många som ligger begravda under rasmassorna kommer vi inte att veta förrän om flera timmar då vi grävt igenom allt, förklarar kommandant Abdul Hafiz Fahri, en kraftig björliknande man i 45-årsldern, som för några dagar sedan lett Massoudstyrkorna i sin återerövring av byn från Talibanerna.

Talibanerna bombar som regn dagen efter de förlorat ett slag. Det är inte exakt någon precisionsbombning de sysslar med, de flesta offren är just civila, förklarar kommandanten och ber oss lämna platsen så fort som möjligt eftersom man tror att nya bombbräder är planerade mot byn.

Vi tar oss i lånt söderut mot militärflygplatsen och ner mot fronten. Den sönderkörda vägen löper över ett öppet landskap mellan höga dunliga berg. Det dräller av förbrända och söndersprängda gamla pansarbilars utefter diket, och här och var står halvt och sönderslagna stridsvagnar, rostande vrak efter den oändliga rad krig som dragit fram här. Då och då brakar det loss med våldsamt krakelrande explosioner då de lastbilsburna stålorglar som parkerats någon

kilometer från vägen avfyrar sina raketbatterier mot talibanernas ställning i söder.

Byarna vi passerar igenom förefaller vara översgynnade. Men många av dessa soptäckta ruin-samlingar är faktiskt bebodda, bebodda av de som inte haft pengar eller varit försvaga för att fly. Men livet kan inte ha varit lätt den senaste månaden, eftersom området har bytt händer flera gånger. Nu håller det återigen av gerillaförband lojala mot den förjagade regeringens försvarsmän, Ahmed Shah Massoud.

Spottar på liket

Någon kilometer bakom frontlinjen finns stora ansamlingar turbanklädda Humbesh-soldater som skickats ned av den nordliga krigsherren, uzbeken Abdul Rashid Dostan, för att i en oenlig allians, så typisk för Afghanistan, stödja den gamla regeringen i sitt återtag mot Kabul.

I de nyigen intagna byarna träffar vi upphetsade och tungt beväpnade unga soldater, som pekar ut de döda talibaner som ligger i diken och grinar tomt bland granathylor, bombrester och utbrända truppsamlingar.

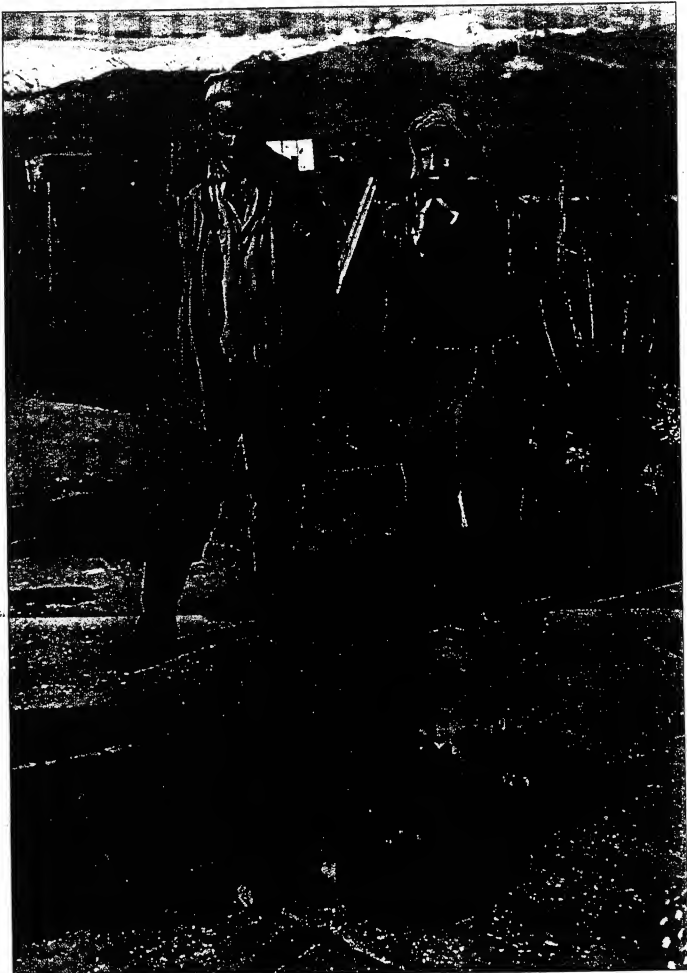
I Hossein Kut, endast ett femton kilometer norr om Kabul och strax bakom den framskjutna frontlinjen, lyfter en turbanklädd soldat en död soldat med fötterna, slänger kroppen på backen för att sedan spotta på det redan tillagade liket. Runt ena fotleden har talibanen ett rep och anskitet är svårt deformationerat som om den döde slagits upprepade gånger med något hårt föremål.

Några skräpniga bymlisar i slitna uniformer och med AK-47:or i högsta hugg, upplugna på en nyligen erövrad stridsvagn kommer med en föga inbjudande inbjudan.

— Vi har just kört över fem talibaner, vill ni komma och se? Här på den uråttiga landsbygden bland söndersprängda byar där åkrar med mogna vatten-

32

**Döden vid
Bagram.
Massoud-
soldater
begrundar en
död taliban
vid den gamla
militärflyg-
platsen
Bagram.
Foto: MARTIN
ADLER**

meloner breder ut sig, tycks talibanernas tvåånga segertåg genom Afghanistan nått ett snöpligt slut.

Med på talibanerna – "de religiösa studenterna" – afghanska flyktingar som utbildats på koreanskolor i Pakistan, först marscherade igenom södra Afghanistan var det många som välkomnade dem med öppna armar. Deras framgångar de första två åren var häpnadsväckande. Där de drog fram införde de sitt stränga styre baserat på en bokstavlig tolkning av Koranen. Knarkhandlare hängdes, kriminella krigsherrar drevs på flykt och kvinnor förpassades till hemmen.

Talibanernas styre var kanske medeltida – men det skapade lag och ordning, något som många krigsdröta afghaner tyckte välkomna efter sjutton års oavbrutet krig. Mullah Omar, deras engångs ledare, talade om att en gång för alla ena hela Afghanistan under en stark centralmakt. Men när den övervägande pashtunska talibanrörelsen tyckte norrut efter att ha erövrat Kabul, och trängde in på tadjikiskt område på jakt efter den retiranderande regeringsarmén, blev följderna katastrofala.

Ge freden en chans

Efter att talibanerna tågat in i byn dödades de många civila som de misstänkte hade varit inblandade med den gamla regeringen, förklarade Hemad, en tyvliken och besläggade bybo i trettioårsåldern, som bodi i Hussein Kut och som enda medlem av sin familj stannat kvar för att se till familjens egendom.

Först hade byborna varit beredda att acceptera talibanstyret, menar Hemad – även om talibanerna knappast välkomnades med öppna armar. Men man skulle ge freden en chans. Men sedan började de införa sina regler, bland annat med obligatoriska moskébesök. fem gånger om dagen.

– Jag är en troende muslim och brukar normalt be fem gånger om dagen. Men om någon tvingar mig med en trappak att göra det – då slutar jag, förklarar Hemad och får medhåll av den grupp traskladda bybor som nästan alltid i Afghanistan tycks dyka upp ur tomma intet.

– Vi var ju redan goda muslimer, säger en annan man. Det talibanerna gör är inte islamiskt. Bland annat knäddödade de två civila här i byn som de anklagat för att samarbeta med Massoud. Sedan högg de händerna av en slaktare som de tyckte sålde sitt kött för dyrt. Mannen togs till sjukhuset i Maraz-Sharif, ni kan själva söka upp honom och prata

med honom där, förklarar mannen.

Ett tilltagande antal övergrepp likt de i Hussein Kut i andra byar drev tadjukerna att till sist resa sig mot talibanerna. Inom kort hade ett uppror spritt sig över hela Kapisa- och Farwazprovinserna, samtidigt som de forna regeringsstyrkorna inledde en offensiv från Panjshirdalen dit de retirerade. Talibanerna erkänner nu själva att åttahundra av deras egna soldater dödades de följande veckorna.

Hur tror talibanerna att de kan lyckas där det mäktiga Sovjet misslyckades? Och ryssarna hade nio år på sig, konstaterar en ung Massoudkommandant vid Sha-

kar Dara-vägskalet strax söder om Hussein Kut. Shakar Dara har tinnarna innan dertagits från talibanerna av de forna regeringsstyrkorna och krypskytteid från de talibankontrollerade kullarna strax söderut viner då och då över den låga tegelmuren bakom vilken vi hukar.

Hur kan ett litet och fattigt land som Pakistan – alla vet ju att det är de som står bakom talibanerna – tro att de kan på oss afghaner? frågar kommandanten retoriskt.

Kommandanten, en man som heter Sayid Kabir, pratar i sin kvastrande radio och berättar sedan att han just fått instruktioner att förbereda en större attack mot

talibanpositioner en kilometer härifrån. Man ska försöka säkra Dehz-Sabpaset, ett lågt men strategiskt viktigt bergspass i de smutsbruna kullarna strax norr om Kabul.

– Attacken kommer att inledas med ett massivt raketanfall och sedan ska vårt infanteri söka bryta igenom fiendens förvarstälningar. I morgon, inshallah, säger kommandanten och syftar på Kabuls nordligaste stad del.

Skymmingen börjar falla och vi hastar oss iväg när de första talibangranaterna börjar dimpa ner i karrarna kring kommandant Sayid Kabirs framskjutna frontstallning. ▲

33

Afghanistan faller sönder

BEN BRADLEE Jr.
Kabul

På första våningen i det fuktiga, mörka och neslitna utrikesdepartementet i Kabul hänger en jättelik affisch med en bild av afghanska stamledare som spelar buzkashi, ett nationellt spel i vilket ryttare kämpar om ett huvudlöst fårkadaver. Idag, efter mer än 17 års krig som har krävt drygt en miljon döds-offer, förvandlat sex miljoner till flyktingar och ödelagt hela landet, deltar hela Afghanistan i ett slags buzkashispel.

Många bedömare befarar att landets militära fraktioner, splittrade av till synes oöverbryggliga etniska och religiösa mot-sättningar, kommer att fortsätta det eviga kriget mot ett oförutsägbart slut medan den olyckliga nationen får spela rollen av det huvudlösa fårkadavret.

Medan Afghanistan var skådeplats för slutstriden mellan det kalla krigets huvud-aktörer tog mujaheddin, de heliga krigare som 1989 tvingade den forna Sovjetunionen att dra sig tillbaka med svansen mellan benen, varje tillfälle i akt att njuta av sina triumfer. De nio mujaheddinfraktionerna representerade olika stammar och

regioner i landet och hade enats för att tillsammans driva bort ryssarna. Så snart ryssarna var borta började de i stället att förgöra varandra i ett inbördeskrig som de senaste månaderna har blivit både blodigare och mer omfattande.

Nu har USA och västländerna, som tidigare mer eller mindre struntade i inbördeskriget med ett slags "afghaner-är-afghaner"-attityd, börjat fokusera på huvudstaden Kabul, där en mystisk tionde fraktion, talibanerna, har slagit sig ned efter att under de två senaste åren ha lagt två tredjedelar av landet under sig.

Talibanernas maktanspråk skakar hela regionen

Talibanerna står för en nästan medeltida tolkning av islam, som inkluderar omedelbara avrättningar av mördare, amputationer på tjuvar och som förbjuder kvinnor att arbeta och flickor att gå i skolan. Rörelsen började som en reformrörelse ledd av religionsstudenter som härstammade från landets dominerande etniska grupp, pashtunerna. De angrep olika mujaheddinfraktioner som för länge sedan hade förlorat sin helighetsstämpel och blivit korrumperade krigsherrar. Talibanerna förlorade

Ett tag verkade det som om talibanerna skulle få makten i hela Afghanistan. Men två mäktiga krigsherrar allierade sig mot dem och Massouds styrkor står bara några kilometer utanför Kabul medan general Dostums styrkor avancerar norrifrån.

under sitt erövringståg mycket av den moraliska auktoritet som rörelsen hade i början eftersom de besköt huvudstaden urskillningslöst utan hänsyn till civilbefolkningen och krossade hela byar på vägen mot Kabul.

Erövringen av Kabul har gjort det möjligt för talibanerna att skaffa sig ett slags legitimitet och väcka omvärldens uppmärksamhet, men för övrigt verkar det som om talibanerna har nått gränsen för vad de kan uppnå - etniskt, kulturellt och militärt. Fast förankrade i norra Afghanistan finns starka milisgrupper, som representerar landets etniska uzbek, tadzjiker och hazarer, folk som i allmänhet vill utveckla Afghanistan till ett modernt land styrt av civila lagar.

Talibanernas erövring av Kabul har skakat hela regionen och på nytt gjort Afghanistan till skådeplats för andra makters intressekonflikt. En gång var det Storbritannien och Tsarryssland, som kämpade om inflytandet här, sedan USA och Sovjetunionen. Nu är det Iran, Pakistan, Indien, Ryssland och de nya staterna i Centralasien, Turkmenistan, Uzbekistan och Tadzjikistan, som tävlar om inflytandet.

Talibanernas framgångar har även aktualiserat ett ständigt hot i Afghanistan om att landet skall splittras. Det finns en naturlig etnisk, språklig och geografisk skilljelinje. Pashtutalande folk bor söder om linjen och norr om de ogästvänliga Hindu Kushbergen bor persistiktalande uzbek, tadzjiker och hazarer. En uppdelning av Afghanistan enligt denna skilljelinje skulle göra en redan instabil region ännu mer instabil.

Motståndarna avancerar mot

Kabul

I Kabul sjunker temperaturen varje dag takt med att vintern närmar sig och misären växer. Ahmed Shah Massouds och Abdul Rashid Dostums kombinerade styrkor har samlats strax norr om staden och beskuter den regelbundet - kanske förbereder de en storoffensiv.

Stora delar av staden är redan helt förstörda och reducerade till ruinhögar efter de många anfallen från än den ena än den andra fraktionen under de senaste fyra åren. FNs personal i Kabul säger att förstörelsen är mycket större än vad den någonsin var i exempelvis Sarajevo eller Beirut. Minst 25 000 familjer av Kabuls 1,2 miljoner invånare har numera en kvinnas som huvudman. Männen har dött i krig.

Kabul är en brun stad med bruna kullar och bruna lerhus. Gatorna är fyllda av folk,

Talibanernas intolerans gör att de har förlorat mycket av det stöd som de hade i början av sin kampanj

men de flesta är missmodiga, hungriga och trasiga. Det vimlar av tiggare och luften är fylld av damm, brandrök, kloaklukt och avgaser från bilar som kör på billig dieselolja. En och annan trafikpolis syns till, men inga andra poliser. Talibanerna är lagen, vilket bevisas av de många talibanpatruller som i snabb fart kör runt på gatorna. De sitter packade i pickuplastbilar iförda full stridsmundering och med fingret på automatgevärets avtryckare. De flesta ser mycket unga ut.

Det är liv och rörelse på marknaderna där handeln sker med den nästan värdelösa valutatan. För 25 år sedan var en dollar värd 100 afghanier, idag kostar en dollar 15 500 afghanier. Kabulborna medger att tillgången på livsmedel har förbättrats sedan talibanerna kom och att priserna har sjunkit något. Andra lovordar talibanerna för att de har återupprättat ett visst mått av stabilitet och säkerhet i stora delar av landet. Men de flesta befärar att kriget kommer att fortsätta i evighet och är mycket kritiska mot talibanerna. "Det blir aldrig fred i det här landet", säger den 23-åriga cigarettförsäljaren Habibullah som i likhet med alla andra afghaner bara använ-

der ett namn.

Shir Mohammed, som är kock och kypare och vars son dödades av en raket mitt inne i staden för tre år sedan, berättar att de som har pengar bara försöker lämna Kabul och resa utomlands. I början välkomnade folket talibanerna eftersom de satte stopp för plundringen och återupprättade ordningen, men nu har de vänt sig mot dem. Talibanerna går in i folks bostäder och tvångsrekryterar unga pojkar till sin armé. De låter inte flickorna gå till skolan och kvinnorna får inte arbeta. Många kvinnor är änkor och har svårt att försörja sig om de inte får arbeta.

En 19-årig student, Khalid Muftoon, säger: "Vi har inget liv... vi lever i datoråldern, men talibanerna vill återföra oss till medeltiden. Allt som är modernt förbjuds. Vi hatar talibanerna".

På universitetet i Kabul, som "suspenderas" av talibanerna efter att tidigare ha varit stängt under nästan tre år, finns rektor Amir Hassanyar, som oroar sig för både universitetets och landets framtid.

"Det är en mycket känslig period för vårt land just nu. Universitetet är viktigt för landets framtid. Om det dör kommer även

Afghanistan att dö. Universitetet har stått som symbol för den intellektuella utvecklingen och den nationella enheten”.

Under en del av det kalla kriget identifierade sig en del av universitetet med Sovjetunionen och en annan del med USA. USA-utbildade Hassanyar berättar att nu har allt förstörts och plundrats eftersom universitetet ligger nära fronten. Det senaste året har klasserna samlats utomhus eller suttit på golvet i föreläsningssalarna. En del byggnader har reparerats och 4 000 studenter infann sig när universitetet öppnade igen förra året. I år kom 10 000 studenter, varav 40 procent flickor. ”Detta krigshärjade land kräver återuppbyggnad och rehabilitering. Afghaner som har flyttat utomlands tycks inte komma tillbaka och därför måste vi bygga upp en ny intelligentsia. Det betyder att universitetet i Kabul har en nyckelroll och det vore katastrofalt om det håller stängt en längre period”, säger Hassanyar.

På Kabuls sjukhus och barnhem är tecknen på smärta och lidande iögonfallande. På Darlatumbarnhemmet finns 300 pojkar och flickor mellan ett och 18 år. De flesta barnen har förlorat en eller båda föräldrarna, antingen i kriget mot Sovjetunionen eller i inbördeskriget.

I Indira Gandjisjukhuset på andra sidan staden tas krigsskadade barn om hand. Doktor Noor Arzoie berättar att sjukhuset drabbas av ständiga elavbrott samt lider konstant brist på mediciner och ved till uppvärmning och matlagning. ”Förra vintern frös mina patienter till döds”, berättar Arzoie, som tjänar omkring tio dollar i månaden.

Talibanerna kom till som protest mot mujaheddins övergrepp

Talibanrörelsen, som har fört Afghanistan till den senaste av en lång rad korsvägar, är en produkt av olika mujaheddinrörelser, misstag och korrumperade överdrifter. De flesta av mujaheddins krigsherrar återgick efter sovjettruppernas reträtt till sina stam- och lokalrötter och rollen som korrumperade, kriminella feodalherrar. I pashtunernas centrala fäste Kandahar, som är Afghanistans mest konservativa provins, uppförde sig mujaheddin speciellt hänsynslöst mot civilbefolkningen. De upprättade t ex vägspärrar längs huvudvägen till Pakistan. Där stoppades bilisterna och tvingades köpa sig fria eller i annat fall riskera att bli av med sina bilar.

I juli 1994 påstås en av krigsherrarna i Kandahar ha våldtagit och mördat tre kvinnor. Religionsläraren och f d mujaheddinsoldaten Mohammed Omar samlade

ihop en grupp likasinnade mullor och dödade den misstänkte våldtäktsmannen. Denna grupp bestående av 30 män blev kärnan i talibanrörelsen.

Inom kort började den lokala befolkningen be om hjälp att oskadliggöra andra farliga milismän och talibanerna ställde upp och rensade bort många kriminella element. Kandahar befriades från vägplundrare och andra kriminella och allmänheten kunde åter röra sig fritt.

De flesta av talibanerna var f d studenter i de religiösa skolorna i Pakistans nordvästliga provinser. Regeringen i Pakistan var inte sen att utnyttja länken till talibanerna. Pakistans inrikesminister Nasirullah Babar ville att pakistanska lastbilskonvojer skulle kunna resa säkert på den nästan 90 mil långa väg som binder samman Pakistan och Turkmenistan, via Kandahar och staden Herat i västra Afghanistan. Om passagen på denna vägg kunde tryggas skulle Pakistan kunna öppna värdefulla handelsförbindelser med de forna sovjetrepublikerna i Centralasien. Babar betraktade alltså talibanerna som ett redskap för att främja stabiliteten och den ekonomiska tillväxten i Pakistan.

Den första pakistanska lastbilskonvojen stoppades av banditer, men befriades av talibanerna. I oktober 1994 erövrade talibanerna sitt första stycke territorium, staden Spin Buldak, i närheten av den pakistanska gränsen. Därefter erövrade de själva Kandahar, utan att det avlossades nästan ett enda skott.

Vid den här tidpunkten gick talibanerna i spetsen för ett mycket populärt folkuppror och gav de krigströtta afghanerna ett alternativ till de impopulära mujaheddin. Med ropen på islamiskt styre och samförståndsregering lockade talibanerna också till sig desertörer från rivaliserande mujaheddinfraktioner. Många anslöt sig emellertid också efter att ha mutats. Talibanerna fick fler soldater och mer och tyngre vapen, men kärnan i rörelsen var inte så mycket politisk ideologi och militär makt som moralisk och religiös upprustning.

Talibanerna hade efter bara några månader tagit kontrollen över tio av Afghanistans 30 provinser, alla i landets södra del och alla utan något egentligt motstånd. Talibanerna hade, trots sina snabba framgångar, några svagheter. För det första var det en regional, inte en nationell rörelse. Den levde delvis på pashtunernas självkänsla, som hade skadats av det faktum att landet 1992 i president Burhanuddin Rabbani för första gången på 250 år fick en

ledare som inte var pashtun. Majoriteten av talibanerna tillhör pashtuniststammens dominerande durranigren, men rörelsen är inte förankrad bland stammens äldste. Talibanerna fick också starkt stöd av Pakistan i sin kamp om makten.

Talibanernas framgångsrika kampanj att avväpna miliser och införa strikt lag och ordning i områden som de hade erövrat lovordades till en början av befolkningen, som länge hade levt i laglöshet. Nackdelarna med talibanernas strikta sociala och religiösa regler överskuggades av det rådande lugnet. Det gällde speciellt i de konservativa delarna i södra Afghanistan, där andelen arbetande kvinnor är lägre och kvinnorna traditionellt bär slöja. Men sedan talibanerna erövrade Kabul, som är en modern stad där majoriteten av kvinnorna är vana att arbeta och inte har burit slöja på många år, har talibanerna mött hårt motstånd mot sin politik.

Pessimistiska framtidsprognoser

När det kalla kriget tog slut förlorade Afghanistan mycket av sin geopolitiska betydelse, men landet spelar fortfarande en viktig roll för den regionala stabiliteten.

Utsikterna för Afghanistan är dåliga. Miljontals afghaner har lämnat landet och kommer sannolikt aldrig att återvända. De som bor kvar är fattiga och utmattade efter de många åren av krig. Ekonomin är i spillror, tio miljoner minor ligger fortfarande utspridda i landet, det finns ingen fungerande regering som är erkänd av omvärlden och de ständiga etniska motsättningarna och stamkonflikterna riskerar att vidgas.

Även om FN eller andra organisationer skulle lyckas etablera ett slags fredsöverenskommelse och tillsätta vad som kallas en bred regeringskoalition finns det risk för att varje fraktion fortsätter att understödjas av sina utländska sponsorer eller att bekämpa varandra.

En del bedömare är dock mer hoppfulla. Afghanistan, påpekar de, har nu renats på de mujaheddinfraktioner som inte hade något stöd hos folket. De fraktioner som finns kvar - talibanerna, Dostum-, Massoud- och Hazarafraktionen - företräder en stor del av folket. Trots deras till synes oöverstigliga motsättningar företräder alla fraktionsledarna starka nationalistiska känslor, som bör kunna förhindra att landet fragmenteras i stil med Jugoslavien.

De flesta experter anser dock att chansen till en varaktig fred och en fungerande nationell regering är mycket liten.

Solidaritet med Afghanistan

SKTF - Tidningen 15/11/96

Med religionen som dödligt vapen tar den muslimska talibangerillan i Afghanistan strid mot kvinnor i alla åldrar. Flickor får inte längre gå i skolan och all undervisning förbehålls pojkar och män. Kvinnorna i statlig tjänst, till exempel på sjukhus och i skolor, har med en dags varsel avskedats. De kvinnor som fortsätter sina arbeten inom övriga samhällssektorn riskerar stränga straff. Slöja är åter ett absolut måste och milisen har redan offentligt pryglat kvinnor som inte bär de strikt heltäckande kläderna.

Till sin hjälp har talibangerillan moderna vapen som politiker och regeringar i väst försett dem med under den tid Afghanistan styrdes av sovjetvänlig regim. I Sverige var det företrädare för det lilla kinavänliga partiet SKP som ivrigast värnade om Afghanistans suveränitet och aktivt bidrog med pengainsamlingar till vapen åt gerillan. Nu används de effektiva vapnen i ett av världens nu värsta inbördeskrig, där olika tolkningar av koranen får brödrafolk att skoningslöst mörda varandra.

Efter sovjetunionens fall har Afghanistan lämnats åt sitt öde. De som i Sverige drog sina lansar för gerillan sitter nu på inflytelserika poster i samhället och tiger om utvecklingen i Afghanistan. Bland annat en TV-chef på Kanal Fem som visar en gynundersökning för publik och vars tidigare största bedrift var att lansera Tutt-tv. En minister i Perssons regering vurmade starkt för gerillan i Afghanistan. Nu är det chefslöner som upprör och målet är fler böcker till biblioteken. Även en ordförande i en facklig centralorganisation tillhör numer den tysta skaran, liksom flera välkända författare.

Det förtryck som kvinnorna i Afghanistan kollektivt utsatts för kan aldrig accepteras. Afghanistanfrågan måste åter upp på dagordningen i världens demokratier. Fackföreningarna i väst måste bidra till att ge offentlighet åt diskrimineringen av kvinnor, som nu är regel i det fundamentalistiska Afghanistan.

Kent Kallgren

Barn offer för minor i Kabul

SVD 5/11-96

KABUL (TT-AFP)

● Nästan varje timme blir någon dödad eller skadad av landminor och blindgångare i det sönderskjutna Kabul. Det sade minröjningsexperter i den afghanska huvudstaden på måndagen. Sedan talibanmilisen i september körde ut regeringen ur huvudstaden har dödsfallen och skadorna ökat dramatiskt.

Det som upprör garvade minröjare allra mest är att de flesta som faller offer för minor och projektiler som inte detonerat direkt vid nedslaget är barn. Om de inte dödar åstadkommer dessa vapen fruktansvärda skador. påpekar en företrädare för Rädda Barnen.

– Antalet offer för minor och blindgångare ökade med över 300 procent i oktober jämfört med månaden före, sade chefen för Rädda Barnens fältverksamhet Zabiullah Asmaie.

Den dramatiska ökningen inträffade månaden efter det att den gamla regeringen flytt och talibanerna intagit den stad som de hållit belägrad i nästan ett år. Nu flyttade civilbefolkningen tillbaka in i områden som mysligt låg vid "fronten". Samtidigt meddelade talibanerna att ingen fick ha vapen utan tillstånd.

I Afghanistan beräknas det finnas mellan tio- och femton miljoner landminor utlagda. Det är näst mest tätminerat i hela världen. Väst är Kambodja.

Krönika/Staffan Beckman

I Kabul går kvinnorna nakna

DN 9/11/96

Om jag var kvinna skulle jag ha velat formulera mej i den här spalten om hur jag reagerat på talibanernas maktövertagande i Kabul. Och kanske skulle jag ha funderat över hur det kunde ha blivit, för såväl männen som kvinnorna i Afghanistan, om den tidigare kommunistiska regimen med sitt sovjetiska stöd lyckats fullfölja sina planer på att modernisera landet. (En svindlande tanke eftersom det sannolikt skulle ha inneburit att hela världen nu såg annorlunda ut.)

Om jag var kvinna tror jag inte jag skulle se det som särskilt märkligt att kvinnor i andra länder täcker sej med slöjor. Jag skulle förstå att traditioner är olika och jag skulle inte tycka att det var konstigare än att jag själv till exempel använde push up-behä och snäva jumpror. Om jag var kvinna skulle jag ju också veta att spelet mellan man och kvinna hör till det centrala och mest sammansatta i tillvaron – och att spelreglerna ständigt förändras av det ena skälet eller det motsatta.

Som kvinna skulle jag förstås vara mycket väl medveten om hur mycket spelet handlar om att dölja och blotta – och jag skulle veta att även här hos oss, och till och med i mitt eget liv, existerar alla varianter sida vid sida. Ibland, eller kanske för det mesta, skulle även jag beslöja mej på ett eller annat sätt. Om jag vore kvinna skulle jag utan tvivel vara feminist, men (hoppas jag) inte blanda ihop det befruktande könsspelet med de självklara kraven på lika rättigheter, möjligheter och lön.

Som man var jag i Afghanistan för trettiofyra år sedan och träffade bland andra en östtysk bi-standsarbetare som utbrast "Ohne Frauen keine Kultur!" (Utan kvinnor ingen kultur!); och jag var benägen att hålla med honom. I varenda stad mötte jag också (manliga) studenter som drömde om socialism och frihet för både sej själva och kvinnorna. Det är för den drömmens skull – eller snarare för dess motsats – som Kabul hemsökts som Babel i Uppenbarelseboken; Babylon som där benämns kvinna och sköka.

Men om jag var kvinna skulle talibanerna inge mej skräck längst inne i själen. Bilderna av kvinnor som under hot om misshandel måste beslöja sej från topp till tå skulle få mej att känna mej som jag skulle känna mej om jag var jude och betraktade bilder från koncentrationslägren. I en fasa som jag hittills bara skulle ha upplevt inför rapporterna om massvåldtakterna i Bosnien skulle jag ta till mej alla dessa beslutade, påtänkta eller uppskjutna förbud – utanför hemmet får inget annat än händer och fötter synas, inte ens en beslöjad kvinna får visa sej ute på gatan utan eskort av en man, kvinnor får inte ha arbete utanför hemmet, flickor får inte gå i skolan.

Plötsligt skulle jag, om jag var kvinna, inse att den moraliska eller moralistiska bakgrunden till alla dessa förbud är falsk, ett fullständigt bedrägeri. Det är inte min kropp, mina behag, mina läppar de är ute för att dölja – det är *mej*. Det är tvärtom allting hos mej som inte är kön och kvinnlighet de vill åt – jag ska gå där på gatan, jag ska stå där vid grönsaksstånden med min manlige fängvaktare och jag ska inte ha något ansikte, inget namn, jag ska inte existera som annat än en helt övertäckt och beslöjad kvinna – som hetsar och lockar alla karlar omkring just på grund av min identitetslöshet och min totala fångenskap; de som ser på mina händer och fötter, på min hållning, mina rörelser och min gång, på slöjornas fall över mina bröst och min stjärt allt de behöver veta för att jag ska stå där fullkomligt naken... utan ansikte, utan namn, utlämnad åt allas blickar och fantasier i form av ett hjälplöst bytte, föregivet skyddad av samhället, föregivet skyddad av och inför Gud... och jag ska föda döttrar som, om herrar talibaner lyckas, ska vara ännu mer förslavade, ännu mer fångar i sin kvinnlighet än jag.

Fast det är klart, att om jag var kvinna i min ålder skulle ingen man ägna en tanke åt vad som fanns under sjöket.

Staffan Beckman

Staffan Beckman är författare

38

Kvinnorna som försvann

DN 1/12-96

Av Male Lundeblad

Et rum på ett sjukhus i Kabul, ett rum fullt av ivriga röster och fluter men som ändå känns dött. Här sitter kvinnors vittnessmål.

— Det här är inte det slaga islam vi vill leva med, säger en i gruppen, trottande, det här vi allid varit. Men för var för tro en privatack och vi kunde leva fritt som moderna människor. Det står ingenting i Koranen som säger att man ska vara kastad i en kist. Det är fel och det är en utveckling. Det står ingenting i Koranen som säger att man ska vara kastad i en kist. Det är fel och det är en utveckling. Det står ingenting i Koranen som säger att man ska vara kastad i en kist. Det är fel och det är en utveckling.

skap med Saudiarabiens bnhärda wahabism osynliggjordes de i ett slag och reducerades till andra klassens kvinnor. De blev tvungna att klä sig på gatorna. Om de hade ärenden utom hemmet borde de helst bära chuderi, det är ett slags plaserad, helt svart, helt täckt klädd. Det är ett litet av sat tackt synligt fritt framför ansiktet. De förbjöds princip att arbeta utom hemmet. Och alla flickor som inte, förhindrades att gå i skola.

En av kvinnorna på sjukhuset går och hämtar en chuderi och demonstrierar den för de andra. — Vi har inte använt sådana här någonsin, säger hon. Vi får gå och klä oss som vi vill. Det är över huvud taget inte en fråga om kvinnans som fört sin normens. Och

Burga är ett gammaldags plagg och ett beaktat bängslar för många kvinnor i Kabul. Men talibanerna, de islamiska makthavarna i Kabul ser helst att det försvinner.

jag vet de som fått betala dyrt för en hel systemet skulle kollapsa om kvinnorna tvingades ge upp sina arbetsplatser. Det skulle vara en katastrof. Vi tar om deras tillgång på sjukhuset. Det verkar som om talibanerna tagit ad notum varningarna från dem som varit något om sjukvård i Kabul — att de skulle bli tvungna att använda värdande personal är kvinnor. att

Temporär vapenvila i Afghanistan

■ En temporär vapenvila har inletts mellan den afghanska regeringen och de rebeller som är lojala mot krigsherren Rashid Dostum, sade en regeringstalesman på tisdagen.

Premiärminister Gulbuddin Hekmatyar har förhandlat i flera veckor för att få ett slut på striderna i norra Afghanistan. De båda parterna fortsätter förhandlingarna för att försöka nå en permanent vapenvila.

De talibanska rebellerna som kontrollerar hälften av landets territorium står utanför uppgörelsen.

DN 14/8-96 (AP, Kabul)

DN 18/8-96

AFGHANISTANFLYKT. En rysk flygplansbesättning som hållits som gisslan av en rebellfraktion i Afghanistan under ett år lyckades fly med sitt eget plan, sade en rysk journalist på lördagen. Besättningen, som bestod av sju personer, lyckades fly när den befann sig vid maskinen för att arbeta med underhåll av flygplanet. Planet landade i Sharjah i närheten av Dubai på fredagen och hela besättningen sägs vara vid god kondition. (AP)

Talibaner intog regeringsbas

Islamabad: Den islamiska talibanmilisen i Afghanistan uppgav på lördagen att den intagit en viktig regeringsbas, Spina Shega i provinsen Pakiya på gränsen mot Pakistan. Den togs från premiärminister-Gulbuddin Hekmatyars styrkor efter en fem timmar lång strid natten till lördagen, sade en talesman för talibanerna i Peshawar i Pakistan. Försvararna drevs över gränsen. Uppgifterna återgavs av Afghanska islamiska pressbyrån, som är baserad i Peshawar. Fem stupade och 13 sårades i striden om Spina Shega, Hekmatyar-rörelsen Hezb-i-islamiska sista viktiga fäste i provinsen Pakiya, uppgav byrån. Hekmatyar försonades med president Burhanuddin Rabbani och gick in i regeringen igen i juni. (TT-REUTER) 25/8-96

Provinser vill vara neutrala

Kabul: Fyra provinser i Afghanistan har förklarat sig neutrala i inbördeskriget mellan regeringen i Kabul och talibangerillan, sade en talesman för regeringen på onsdagen. Östra provinsernas råd, EPC, som representerar de fyra provinserna förklarade för en regeringsdelegation att de inte kommer att ta parti för någon sida i konflikten. De kommer också att förhindra att deras territorium används som bas för de stridande gruppernas attacker mot motparten. (TT-AFP) 29/8-96

Talibanerna till offensiv

Kabul: Regeringsstyrkor förlorade i fredags den strategiskt viktiga byn Hazera i östra Afghanistan till den muslimska talibangerillan, medgav regeringen på lördagen. Strider kring Hazera fortsatte på lördagen när armén försökte hindra talibanerna att gå vidare mot nyckelstaden Sarobi på vägen mellan huvudstaden Kabul och Jalalabad. För att undvika ett förödande nederlag i Sarobi har regeringen satt in stridflyg för att undsätta de tusentals soldater som kämpar mot de framryckande talibanerna. En talesman för regeringssidan uppgav att 20 talibaner dödats. Det fanns inga uppgifter om regeringssidans förluster. (AP) 30/8-96

Afgahanska plan anföll talibaner

Islamabad: Afghanskt regeringsflyg angrep på söndagen staden Jalalabad som hålls av Talibangerillan. Minst tolv människor dödades i flyganfallet och 50 skadades, uppgav en pakistانبaserad nyhetsbyrå. De tre flyganfallen tvingade civila att fly från staden, sade vittnen. Enligt den afghanska muslimska nyhetsbyrån AIP har hundratals familjer flytt staden i riktning Pakistan eller andra, säkrare delar av Afghanistan. Enligt FN riktades flygangreppen mot flygplatsen, guvernörens palats samt ett närbeläget hotell. Planen släppte också minor i närheten av en bro väster om staden.

– Flyganfallet och luftvärnsbeskjutningen skapade panik i staden, sade chefen för FN:s flyktingkommissariat i Jalalabad.

All FN-personal lämnade senare staden och begav sig mot Pakistan, meddelades FN-källor. (TT-REUTER) 16/9-96

Gerilla erövrade provinshuvudstad i Afghanistan

SVB 12/9-96

KABUL (TT-AFP)

● Den afghanska talibangerillan intog på onsdagen hittills neutrala Jalalabad, huvudstad i provinsen Nangarhar. En talesman för den afghanska regeringen bekräftade uppgifterna och sade att gerillan anfallit från två håll. Han beskyllde grannlandet Pakistan för att ha varit inblandat i gerillans angrepp mot staden, vilket förnekades från pakistansk sida.

Guvernör dödad

En pakistanbaserad nyhetsbyrå uppgav att den tillförordnade guvernören i Jalalabad, Engineer Mahmood, samt sex av dennes kolleger sköts ihjäl på onsdagen. De dödades medan de var på väg från Jalalabad till gränsstationen Torkham i Pakistan.

Syftet med deras resa förmodades vara fredsförhandlingar med den muslimska gerillarörelsen. Mahmood dödades bara några timmar efter det att han utsetts till tillförordnad guvernör. Han ersatte guvernör Haji Qadeer som begav sig till Pakistan i tisdags i samband med gerillans framryckning.

Enligt uppgifter från talibanerna hade Mahmood kontroll över staden och skulle överlämna den till gerillan så fort dess styrkor nått fram.

Talibanerna har som mål att inrätta en muslimsk regim i hela Afghanistan. Rörelsen kontrollerar nu ungefär halva landet och har under sin senaste offensiv tagit kontroll över distrikten Hisarak och Khogiani.

Talibanmilis intog två provinser

AFGHANISTAN. Den afghanska talibanmilisen hävdade på fredagen att den intagit ytterligare två strategiska provinser lojala mot regeringen i Kabul. Natten till fredagen ska provinserna Laghman och Kunar ha intagits efter en marsch från grannprovinsen Nangarhar, vars huvudstad Jalalabad intogs i onsdags.

Talibanska källor i grannlandet Pakistan hävdade att milisen utan motstånd tagit kontrollen över Laghman och Kunars huvudstad Asabad.

Enligt den franska nyhetsbyrån AFP har militära källor i Kabul bekräftat att provinsen Laghman fallit i talibanernas händer.

DN 14/9-96 TT-Reuter

Nya framgångar för talibanerna

AFGHANISTAN. Den afghanska talibanmilisen uppgav på söndagen att den erövrat ännu en provins i Afghanistan. Enligt en talesman för talibanerna skulle provinsen Kunars huvudstad Asabad ha erövrats efter hårda strider natten till söndagen.

Regeringssidans befälhavare skulle först ha flytt till Asabad och därifrån vidare upp i bergen när talibanerna nådde fram till provinshuvudstaden.

Det förelåg ingen oberoende bekräftelse av uppgifterna som.

TT-DPA

Kabulanhängare kapitulerade

Peshawar: Företrädare för Kabulregeringen i provinsen Kunar i östra Afghanistan kapitulerade på lördagen för den framryckande talibangerillan. De kvardröjande regeringsrepresentanterna hissade vit flagg och överlämnade kontrollen över provinsen. Regeringstrupperna i regionen hade då dragit sig tillbaka till staden Sarobi, som väntas bli talibangerillans nästa mål. Försvarsministeriet i Kabul uppgav att tusentals soldater har sänts till Sarobi för att hindra talibanernas framryckning. I Sarobi ligger en stor kraftanläggning och staden är strategiskt viktig för regeringen. Om den intas kommer gerillan att kunna besjuka huvudstaden därifrån. Talibangerillan kontrollerar nu ungefär två tredjedelar av Afghanistan och har infört strikt islamiskt styre i de områden de kontrollerar. (AP)

15/9-96

Kristna hjälparbetare kvar i Afghanistan

Kabul: De 18 kristna hjälparbetare som finns i Afghanistans huvudstad Kabul har släppts trots talibanernas maktovertagande. Talibanerna är fundamentalistiska muslimer, men har gett de kristna tillåtelse att stanna kvar.

Talibaner tvångsrekryterar i Kabul

KABUL. Talibanmilisen har börjat samla ihop unga män och pojkar i moskéerna i huvudstaden, sade invånare i Kabul.

- Talibanerna rusade in i en moské i norra Kabul i går kväll och tog med sig en grupp pojkar. De sade åt dem att de måste hjälpa till och slåss mot Dostam och Massoud, sade en man.

Tvångsrekryteringen till den islamiska milisen sattes igång sedan talibanerna slagits tillbaka över tre mil på nordfronten.

I norra Afghanistan hålls

ett område i öster av krigsregionen Ahmed Shah Massoud medan nordvästra delen hålls av Abdul Rashid Dostam. Dessa uppges nu ha allierat sig för att slåss mot talibanerna.

Ogonvittnen sade att talibanerna under onsdagen utsattes för mycket hårt motstånd. Rapporterna tydde på att talibanerna led mycket stora förluster i dessa strider.

En person sade att han sett ett 30-tal jeepar med döda och sårade talibaner köra söderut från fronten, som går ett tiotal mil norr om Kabul.

/TT

Försvarsminister ej fänge enligt Kabul

AFGHANISTAN Talibanregimen i Afghanistan avisade i går uppgifter om att dess försvarsminister, mulla Abdul Razzaq, skulle vara fänge hos de före detta regeringsstyrkorna. Razzaq är bara lindrigt skadad. Det sa en talesman för talibanmilisen till den exilafghanska nyhetsbyrån AIP i Pakistans huvudstad Islamabad.

(TT-DPA)

Pakistan ska erkänna talibanregimen

AFGHANISTAN Pakistan tänker bli den första stat som erkänner talibanregimen i Afghanistans huvudstad Kabul. Det sa Amir Kahn Muttaqi, talibanernas kultur- och informationsminister, i går. Den pakistanska inrikesministern Naseerullah Babar blev den förste utländske statsman av hög rang att besöka Kabul sedan talibanerna tog makten för 18 dagar sedan. I går verkade det som om striderna norr om Kabul hade klingat av. Det rådde osäkerhet om hurvida talibanmilisen hade slagit tillbaka de före detta regeringsstyrkorna eller om dessa bara gjort en taktisk reträtt. (TT)

Talibaner och Dostam i dialog

Kabul/Islamabad: Pakistan och Ryssland vill se en snar fred i Afghanistan, skapad genom diplomati. Pakistan lade på torsdagen fram en resolutionstext i FN där omedelbar vapenvila krävs i Afghanistan och förbud mot vapenexport dit. Rysslands utrikesminister Jevgenij Primakov skickade ett brev till sina kolleger i västländerna där han föreslår en rad åtgärder för att få slut på kriget. Samtidigt rapporterade den pakistanska radion att talibanernas representanter och den uzbekiske generalen Abdul Rashid Dostam har enats om "nödvändigheten av en vapenvila och en regering på bred bas". Vid ett möte i Mazar-i-Sharif, som Dostam behärskar, enades båda sidor om att bilda en gemensam kommission för att nå de gemensamma målen. Konflikter skall härnäst lösas med samtal, sade man. En pakistansk medlardelegation deltog i mötet. Däremot fortsatte kriget mellan talibanerna och regeringssidan. (TT-AFP, DPA)

Massouds styrkor befäste flygbas

AFGHANISTAN. Den strategiskt viktiga afghanska flygbasen Bagram, som återtogets av styrkor trogna landets avsatta regering, befästes med tunga vapen på torsdagen inför väntade motattacker av talibanstyrkor. Luftvärnsbatterier gjordes redo. På lördagseftermiddagen svepte attackplan ur talibanernas flygvapen på låg höjd in över basen, som ligger fem mil norr om Kabul, och fällde bomber vilka föll utanför landningsbanorna. Åtskilliga personer, de flesta civila, som bor i utkanten av basområdet, dödades. Landets förre försvarsminister Ahmed Shah Massoud kunde tidigare på lördagen tillkännage att flygbasen intogs av hans pansarstyrka. (TT-AFP, DPA)

FN manar till förhandlingar

Kabul: FN:s säkerhetsråd hotade på torsdagen att dra in all internationell bistånd till Afghanistan och uppmuntrade de stridande parterna att inleda fredsförhandlingar. Om inte talibanerna slutar diskriminera kvinnor och begå andra brott mot de mänskliga rättigheterna åvenytas omvärldens krishjälp till det svårt krigshärjade landet, varnade rådet i en enhällig resolution. Rådet krävde också att grannländerna drar tillbaka sitt stöd till de olika fraktionerna och slutar förse dem med vapen. (AP)

FN söker vapenvila i Afghanistan

Mazar-i-Sharif: FN:s sändebud i Afghanistan, Norbert Holl, lyckades på onsdagen inte få till stånd någon vapenvila i landet och sade efteråt att utsiktorna inte såg så ljusa ut. Samtidigt fortsatte striderna norr om huvudstaden Kabul. Uppriktigt sagt finns det för närvarande inga garantier för att vi lyckas, sade Holl som kommit till Mazar-i-Sharif i norra Afghanistan tidigare på dagen. (TT-AFP)

Nattliga bombräder mot Kabul

Kabul: För andra natten i rad bombades Afghanistans huvudstad Kabul natten till måndagen av flyg tillhörande den bortdrivna regeringen och dess uzbekiska allierade. Minst tre bomber fälldes över staden medan talibanerna, som kontrollerar staden sedan en månad, aktiverade sitt luftvärn. Utanför Kabul fortsatte armén från norr under ledning av förre försvarsministern Ahmed Shah Massoud och uzbekgeneralen Abdul Rashid Dostam sina försök att bryta igenom talibanernas försvarslinje vid Deh Sabz-passet. (TT-REUTER)

GUD 29/10-96

Bombflyg mot talibanerna

AFGHANISTAN. Den uzbekiske generalen Abdul Rashid Dostam satte på lördagen in bombflyg mot talibanmilisen norr om den afghanska huvudstaden Kabul. Enligt ögonvittnen besköts också Kabuls flygplats med raketer.

Talibanernas egna påståenden om att de skulle ha erövrat delar av Badghis och grannprovinserna Faryab har inte bekräftats av andra källor, men erfarna bedömare sade på lördagen att angreppet i Badghis kan ha gett Dostam förväntning att sätta in all sin militära kraft mot talibanerna. (TT-REUTER)

Afghansk frontlinje står stilla

Kabul: Striderna norr om Afghanistans huvudstad Kabul fortsatte på torsdagen men uppgifterna om vilken sida som hade initiativet varierade. Av allt att döma har talibanerna och den nordafghanska alliansen i stort sett fastnat vid en frontlinje som flyttas fram och tillbaka någon kilometer utan att någondera sidan får ett ordentligt övertag. De islamistiska talibanerna som erövrade huvudstaden Kabul för en månad sedan försökte i det längsta vänta över den uzbekiske generalen Dostam på sin sida. Sedan förhandlingarna strandade och Dostam anslöt sig militärt till förre försvarsministern Massoud är den uzbekiske generalen nu islamisternas huvudfiende. På torsdagen utropade talibanerna "heligt krig" (jihad) mot Dostam. (TT-AFP)

GUD 30/10-96

Iranskt initiativ till krismöte

AFGHANISTAN. På fredagen slog talibanerillan i Afghanistan tillbaka mot sina motståndare i norr. Enligt egen uppgift erövrade talibanerna en provins som dittills kontrollerats av den uzbekiske generalen Abdul Rashid Dostam.

Pakistanbaserade nyhetsbyrån Afghan Islamic Press citerade den talibanske guvernören i Herat-provinsen, Yar Mohammed, som uppgav att hans styrkor tagit kontroll över Baghis-provinsen efter häftiga strider med Dostams trupper.

Iran har bjudit in tio länder till en regional tvådagars konferens med början på torsdag i nästa vecka. Syftet är att finna en lösning på krisen i Afghanistan, meddelade nyhetsbyrån Irna som återrapporterade en talesman för iranska UD.

Bland de inbjudna länderna finns Ryssland, Indien, Pakistan, Kina och Saudiarabien. Dessutom är representanter för EU och Arabförbundet inbjudna. (TT-REUTER)

Nattliga bombräder mot Kabul

KABUL. För andra natten i rad bombades Afghanistans huvudstad Kabul natten till måndagen av flyg tillhörande den bortdrivna regeringen och dess uzbekiska allierade. Minst tre bomber fälldes över staden medan talibanerna, som kontrollerar staden sedan en månad, aktiverade sitt luftvärn. Utanför Kabul fortsatte armén från norr under ledning av förre försvarsministern Ahmed Shah Massoud och uzbekgeneralen Abdul Rashid Dostam sina försök att bryta igenom talibanernas försvarslinje vid Deh Sabz-passet. En talesman för armén sade att man under söndagen intog vissa höjder runt passet men att talibanerna fortfarande höll de centrala punkterna. I Mazar-i-Sharif i norra Afghanistan hävdade Dostams talesman att man nu har bevis för att talibanerna styrs av Pakistan. Talesmannen Yousif sade att fånguppgifter och beslagtagna dokument visar detta. Han gav sig inte in på några detaljer och Pakistan har alltid förnekat inblandning i talibanernas verksamhet. (TT)

Hårdaste striderna på en månad

AFGHANISTAN. Striderna i Afghanistan mellan å ena sidan koalitionen mellan milisledaren Rashid Dostam och forna regeringsstyrkor och å andra sidan talibanska förband är enligt en talesman för Röda korset de hårdaste sedan talibanerna intog Kabul den 27 september.

Situationen är mycket förvirrad. Vi har rapporter om många skadade, sade Jean-Luc Paladini.

Ingendera sidan tycks emellertid komma till ett avgränsande.

Samtidigt uppgav biståndsarbetare att bybor, vars hem och åkrar norr om huvudstaden Kabul har blivit ett slagfält, har tvingats arbeta för talibanerna och slåss på deras sida. (AP)

Dagbladet

Tirsdag 1. oktober 1996

Taliban-geriljaens blodige ansikt

Av MORTEN STRAND

- Taliban-geriljaen er kjent både for streng religiøsitet og brutalitet. Motstandere vises ingen nåde. Men geriljaens disiplin gjør at de også oppfattes som rettferdige. Blant annet har det knapt foregått plyndring i felttogets kjølvann. Det er svært uvanlig i dagens Afghanistan, sier religionsforsker Kari Vogt ved Universitetet i Oslo.

Kvinnefiendtlig

Den vestlige verden står nå lamslått etter at regimet til mulla Omar har innført de strengeste tolkningene av islamske lover i hele verden. Størst reaksjon har det vakt at skolene er stengt for jenter, og at kvinner ikke får bevege seg utendørs uten i følge med en mannlig slektning. Kvinner skal være totalt tildekket, og de som har jobb har fått beskjed om å holde seg hjemme. De få som har trosset forbudet har blitt banket brutalt opp av Taliban-soldater.

- Denne praksisen gjør regimet i Iran til et liberalt regime i sammenlikning, sier Vogt.

Hun understreker at selv om det sies at stengningen av skoler er midlertidig, vet vi at i flere år har de politisk-religiøse fraksjonene i Afghanistan ført en meget streng kvinnepolitikk.

Allerede etter noen dager ved makten har Kabuls makthavere kappet hånden av mange tyver. Alkoholikere og ekteskapsbrytere er blitt steinet. Og TV-titting og å høre på musikk betraktes som en forbrytelse.

Dette er den afghanske Taliban-geriljaens sanne, brutale ansikt. Dur Mohamad henrettes etter at han er funnet skyldig i drap. Det er onkelen til drapsofferet som ifølge tradisjonen selv må drepe morderen. Det er islamsk lov som praktiseres.

Full oppløsning

- Det du ser i Afghanistan er et samfunn totalt ødelagt etter 17 års krig. Lederne av Taliban er vokst opp som sønner av forrige generasjon afghanske flyktninger og krigere, i Afghanistan som sloss mot Sovjetunionen etter invasjonen i 1979. Taliban (teologiske stu-

denter) ser ut til å ville innføre den mest reaksjonære varianten av islamsk lov, sier Vogt.

Flyktningflom

Mange av de rundt 250 000 menneskene som har flyktet fra hovedstaden Kabul skal ha rømt til Panshir-dalen. Mange har også strømmet til de østlige provinsene, som kontrolleres av styrker som er lojale mot den styrtede presidenten Rabbani og til områder i vest, som kontrolleres av Abdul Rashid Dostam. Han er en tidligere kommunistisk general og leder en hær bestående av etniske usbekere som ligger i konflikt med Taliban.

25

Taliban-gerilja på offensiven

TALIBAN-GERILJAENS rask frammarj henger nær sammen med at de har bred lokal støtte i det afghanske folk, spesielt blant pashtun-befolkningen i det sørlige Afghanistan, mener nestleder for Kirkens Nødhjelps Afghanistan-program, Arne Strand. Bevegelsen får støtte fordi den har lyktes i å innføre ro og orden i et land herjet av 14 års krig, langvarig uro og økende kriminalitet, mener Strand.

De siste månedene har vi sett en klar holdningsendring hos vanlige afghanere, som vender seg mot en regjering som aldri har klart å skape fred og som aldri har lyktes i å innføre ro og orden i landet, mener Strand.

Taliban-bevegelsen er en ortodoks religiøs bevegelse. I motsetning til de radikale, politiske islamistene i Kabul-regjeringen, som jobber for modernisering, teknologisk og rask økonomisk utvikling, bygger Taliban-bevegelsen på mullahene - de tradisjonelle landsbyprestene - og deres nettverk. Mange av disse deltok i motstandskampen mot Sovjetunionen, men har holdt seg

Innsyn / Bred lokal støtte

Minde enn to år etter at den dukket opp, er Taliban-geriljaen i ferd med å innfri Afghanistans hovedstad Kabul. Den væpnede religiøse bevegelsen har lyktes i å innføre lov og orden i store deler av det krigsherjede landet, og mange afghanere håper nå at Taliban frammarj kan bety begynnelsen på en ny stabilisering, skriver **SIGRUN JOHNSTAD**.

I bakgrunnen etter at Sovjetunionen trakk seg ut i 1989, og fraksjonkampene mellom islamistene tok over.

Taliban-geriljaen ble tidlig kjent som en studentbevegelse - og det arabiske ordet «talib» betyr ganske riktig «en som studerer islam». Under den lange krigen ble det utviklet et nettverk av koran-skoler - madraser - både inne i Afghanistan, og ikke minst blant de mange millionene flyktninger i nabolandet Pakistan. Skolene drives ofte med økonomisk støtte fra islamske land som Saudi-Arabia, Golfstatene og Pakistan. Elevene får både mat, klær og husare, og for mange

Strand mener dette dreier seg om særligfeller. - Nettopp i dag kom jeg fra storbyen Jalalabad inne i Afghanistan, hvor jeg har hatt møter med de lokale Taliban-lederne, forteller Strand, som snakker med NTB på telefon fra Peshawar på pakistansk side av grensa, der Kirkens Nødhjelp er stasjonert.

I Jalalabad var alle glade for Taliban framgang, også de kvinnelige legene på sykehuset der - selv om de har måttet ta opp diskusjonen med Taliban for å få fortsette i jobbene sine.

Viktige enn de tradisjonelle metodene har det vært at Taliban har stilt seg i spissen for en aysmatisk avvepning av befolkningen, mener Strand. Store deler av Afghanistan har i flere år vært styrt av lokale, bevæpnede grupper, som setter opp sine kontrollposter overalt, krever tun skatter og hindrer folk i å reise fritt i de områdene der Taliban har tatt makten, har de lyktes i å en slutt på dette, forteller Strand.

Det sterke ønsket om fred gjør at svært mange støtter opp om avvepningen. Mesteparten av det sørlige Afghanistan er faktisk

stort sett ubevæpnet i dag. Man er imidlertid raskt ute med å avvise et idylliserende inntrykk av bevegelsen. - Taliban kan kanskje lyktes i å skape ro og stabilitet. Men på sikt kan de ikke klare å bygge opp en administrasjon av landet. Jeg er skeptisk til hva som vil skje dersom de tar makten i Kabul, sier Strand.

Den religiøse tradisjonalsmen er ikke noe godt grunnlag for sosial og økonomisk utvikling, og måten Taliban bruker makt på, lover ikke godt for en eventuell demokratisk utvikling. Dessuten er bevegelsen først og fremst basert i folkegruppa pashtunene, som tradisjonelt er den dominerende folkegruppa i Afghanistan. Krigen har ført til økt etnisk bevissthet hos andre folkegrupper i landet, og det er derfor lite tro på at landet kan vende tilbake til et pashtun-styrt Afghanistan.

MANGE HAPER AT TALIBAN VIL overføre makten til den afghanske kongen, Mohammed Zahir Shah, som har oppholdt seg i eksil i Europa helt siden han ble styrtet i 1973.

NTB

Taliban mister grepet

KABUL: Motstanderne av Afghanistans nye islamske regjering Taliban undertegnat går en millitæravtale som innebærer at de går sammen om ikke Taliban slanser offensiven mot dem.

Avtalen ble undertegnet av den utbalede lederen Abdul Raahid Dostum, som var general i det kommunistiske regime, den tidligere regjeringen, forsvaret og Arshad Shah Masood opplyser. Den tidligere leder for den shi-muslimske Hezb-i-Wahdat-organisasjon, Karim Khattak, sa også at avtalen var et svar på Taliban for å stryke for. Ifølge en taliban-uttalelse er det tre blitt enige om å støtte hverandre om Taliban fortsetter å angripe. Masoods styrker som

har holdt til i Pansjir-dalen siden Taliban inntok Kabul for to uker siden, har gått til motangrep mot Taliban ved Salang-tunnelen. Ifølge vitner er Taliban presset tilbake av motoffensiven. Avtalen skal ha blitt undertegnet i Khin Jan. Masood kom til seremonien i helikopter og sa ingenting etter undertegningen. Dostum derimot virket opprømt.

Den siste utviklingen tyder derfor på at Taliban nå må kjempe hardt for å opprettholde kontrollen over landet. Taliban har flere hundre soldater i stridsvogner og jepper, og har fått støtte fra utenlandske styrker. Taliban har apredd ny utskifting om sikkerhetssituasjonen i Kabul, og FN-tusjonen i Kabul, og FN

gikk til det skritt å evakuere mange av sine utenlandske medarbeidere fra byen torsdag.

Ikke dramatisk
Kirkens Nødhjelp (KN) som har medarbeidere i Kabul og Afghanistan forvrig sier imidlertid at situasjonen foreløpig ikke er dramatisk.

FN er ofte kritisert for å være for forsiktlige. Den meddelingen vi fikk fra vår medarbeider Arne Strand i går morges gikk ut på at alt var rolig, og vi har ikke fått noen meldinger som tyder på noe annet, opplyser Jorunn Kapstad, som er programansvarlig for Asia i Kirkens Nødhjelp. Kapstad sier imidlertid at situasjonen er meget uoversiktlig og at det verserer

mange rykter - både om harde kamper og mulige nye allianser som kan true Taliban makt.

Et av ryktene KN bekymrer seg over, og som også nyhetsbyrået AFP omtaler, er at Taliban har hentet ut menn fra moskene og tvangsrekruttert dem som soldater til fronten. Hvis opplysningene om tvangsrekruttering er riktig, kan det bety at Taliban har mistet mange folk i kampene de siste dagene. Dessuten kan det bety at Taliban fører seg fra sine baser i landet, sier

Ikke kontroll i nord
Taliban, som tok makten i Kabul 27. september, kontrollerer rundt tre-firdeler

av Afghanistan. Taliban mangler imidlertid kontroll over områdene i nord, der blant andre tidligere forsvaretsjef Ahmad Shah Massoud står sterkt.

Taliban har sagt seg som mål å drive ut Masood, men den tidligere herskeren skal ha påført Taliban betydelige tap under de harde kampene som har pågått siden Taliban startet offensiven mot nord-lørdag. De nye kampmeldingene i går bekreftet at Taliban er tvunget til å avblåse sitt forsøk på å innblande Masoods hovedkvarter.

Det er imidlertid vanskelig å få uavhengig informasjon om utviklingen i nord, siden Taliban hindrer journalister i å ta seg inn i området. (NTB-AFP-AP)

Gamle motstandere danner allianse

Tidligere afghanske rivaler forsøker nå å danne en allianse mot Taliban-geriljaen.

Kabul
Styrkene til Afghanistans tidligere forsvarsminister Ahmad Shah Masood slo i går tilbake mot Taliban ved det strategisk viktige Salang-passet. Taliban sendte 12 panservogner som forsterkninger etter å ha lidt store tap. Ifølge øyenvitner ble rundt 150 soldater drept eller så-

ret. Angrepet i nord skal ha tvunget Taliban til å avblåse i hvert fall midlertidig - forsøket på å slå seg gjennom til Masoods hovedkvarter. Det foreligger ingen uavhengig informasjon om situasjonen i området, ettersom journalister blir nektet adgang. Taliban inntok Kabul den 27. september, men har ikke lykkes i å erobre den omstridte Panjshir-dalen, der den legendariske krigsherren Masood regjerer. Samtidig kan Taliban møte motstand også på en annen front. Ifølge nyhetsbyrået

AFP planlegger tidligere statsminister Gulbuddin Hekmatyar å møte den usbekiske geriljalederen Abdul Rashid Dostum for å få i stand en allianse mot Taliban. Den avsatte presidenten Burhanuddin Rabbani og Dostum var en gang bære fiender, men i går møttes de i Dostums hovedkvarter i Mazar-i-Sharif. Planen var at også Hekmatyar skulle ha deltatt, men han klarte ikke å komme frem. Rabbani flyktet fra Kabul bare timer etter at Taliban tok over kontrollen. Han har

siden vært «jaget vilt» i det nordlige Afghanistan. Taliban kontrollerer nå rundt tre fjerdedeler av landet. Dostum, som var general under kommuniststyret som kollapset i 1992, utgjør trolig den største faren for Taliban. Afghanistan-eksperten Arne Strand, som for tiden er i Kabul på oppdrag for Kirkens Nødhjelp, tror at Hekmatyar vil sette alt inn på å overbevise Dostum om at de må samarbeide mot Taliban. Strand beskriver Dostum som militært sett meget

sterk, men hans støtte i befolkningen er liten. Dostum sliter med et stort troverdighetsproblem. Hans styrker er beryktet for grove overgrep, og Taliban er trolig mer populære i nord enn Dostum selv. Men hittil har opposisjonen i nord ikke våget å utfordre den militært sterke Dostum, sier Strand i et telefonintervju med NTB.

NTB-REUTER-AFP

<http://www.aftenposten.no>

Talibans fiender går mot Kabul

Talibans fiender rykker nå raskt frem mot Kabul, bare tre uker etter at Taliban erobret Afghanistans hovedstad.

Kabul
Den afghanske geriljalederen Ahmad Rashid Dostums styrker rykket i går frem mot Kabul. De marsjerer mot hovedstaden nordfra, og rykket i løpet av dagen omkring 40 kilometer nærmere den muslimske Taliban-militærens forsvarslinjer, ifølge øyenvitner i området.

Dostums infanteri har beveget seg sørover fra Salang-passet og samlet seg utenfor den strategisk viktige byen Jabul Saraj. Selve Jabul Saraj, som ligger 77 kilometer nord for Kabul, ble inntatt av tidligere forsvarsminister Ahmad Shah Masoods soldater sist lørdag.

Dostums og Masoods styrker kan nå i fellesskap fortsette fremrykningen mot Kabul, og kan stå rett utenfor byen om et par dager. Taliban har forsøkt å stanse deres fremrykning ved å angripe dem fra luften, forteller folk som nylig har forlatt området.

Hekmatyar utenfor

Den avsatte afghanske statsministeren Gulbuddin Hekmatyar holder seg utenfor alliansen som kjemper mot det islamske Taliban-regimet. Hekmatyar er motstander av Taliban, men vil ikke ha tidligere president Burhanuddin Rabbanis regime tilbake, sa en talsmann i går.

«Vi kjemper ikke for å få gjeninnsett det gamle regimet, sa Rabbanis utsendende i Islamabad, Ghafar Baheer, til nyhetsbyrået Reuter. «Våre bestrebelser går ut på å få opprettet en regjering der alle parter i konflikten deltar.

Uttalelsen blir tolket som tegn på at Hekmatyar ikke lenger er på talefot med sine tidligere kolleger i Rabbanis regjering. Men samtidig har han ikke forsonet seg med

Taliban, som truer med å erobre tilhengere fra Hekmatyar i hans maktbase blant de afghanske pasjtuner-stammene.

Vest og sørvest

Taliban-geriljaen erobret Kabul 27. september, og har senere tatt kontrollen over to tredjedeler av Afghanistan. Men motstanden mot Talibans strengt islamske regime øker, og har spredd seg fra områdene i nord til de vestlige og sørvestlige deler av landet, sier observatører i Pakistans hovedstad Islamabad.

Det pågår nå harde kamper i Herat og Farah-provinsene langs grensen mot Iran og i Ghor lenger inn i landet. Dette betyr at Taliban ikke lenger bare møter motstand i nord, men også har alvorlige problemer flere andre steder, påpeker observatørene.

Taliban-styrker har imidlertid greid å knuse motstanden i en gruppe landsbyer som ligger mellom 10 og 20 kilometer nord for Kabul, og har sikret seg kontrollen over dette området. Den lokale motstanden, som førte til harde sammenstøt mellom Taliban og landsbybefolkningen, ser ut til å være slått ned, sier en afghani-

stan-ekspert i Islamabad.

Talibans motstandere har beskyldt den pakistanske regjering for å ha tatt Talibans side i konflikten, og for å ha forsynt den muslimske militsen med våpen. Regjeringen i Islamabad avviser disse påstandene om militær hjelp,

og sier at den bare har gitt Taliban sin politiske støtte.

Taliban oppsto blant studenter i flyktningeleirer langs den afghansk-pakistanske grensen for to år siden. Etter langvarige kamper greide den i høst å sette i gang en større offensiv, som

endte med at Taliban inntok Kabul uten å møte særlig motstand.

Men situasjonen har endret seg etter at den slu og erfarne geriljakrigeren Masood for en ukas tid siden gikk til angrep fra sine vel befestede stillinger i Panjshir-

dalen. Masood, som er tidligere afghansk forsvarsminister, styrket samtidig sine sjanser ved å inngå en taktisk allianse med Ahmad Rashid Dostum. Alliansens mål er en gjenopptak av Kabul og av makten i hele Afghanistan. NTB-AFP-REUTER

Løven av Pansjir en farlig motstander

slette side, hvilket de facto betød Najibullahs endelikk. De som kjenner det afghanske samfunnet, mener imidlertid at Masood ikke har noen virkelig sjanse til å bli den ledende figur i Afghanistan. Han tilhører en av minortetsgruppene i nord, tadsjikene, og det er lite trolig at de andre, større etnisk folkegruppene, spesielt den store majoritetselementen pashtun, vil finne seg i at en tadsjik tar makten i et land som har vært i et rivaliserende politisk og etnisk miljø.

PETER BECK

sood som en av sine samarbeidspartnere, har ansett hans siviladministrasjon i Pansjirdalen som mangelfull. Her finnes et fungerende skole- og helsevesen, og Masoods soldater er utformet og den mest disiplinerte av alle geriljagrupe. Det er nettopp Masoods diplomatiske evner og pragmatiske innstilling som til slutt førte den sovjet-støttede diktatoren Najibullah gjennom intense forhandlinger med en av geriljagrupe, general Dostums 25 000 geriljasoldater, lyktes Masood å få Dostum til å

kunne finne på å kaste sine styrker inn i vanvittige selvmordsaksjoner. Den diplomatisk dyktige Masood har bygget seg opp en politisk base gjennom den brede folkelige støtten han har på landsbygda. I motsetning til de fleste andre motstandere og rivaliserende rivaler har Masood oppnådd seg i Afghanistan hele tiden, og han har gått klar av korrupsjonen og krangelen blant de afghanske politiske ledere i grensen byen Peshawar i Pakistan. Den norske Afghanistan-komiteen, som har hatt Ma-

samfunnet. Den karismatiske siddiksen er avgjørende fanatiker. Tvert imot er han kjent for sin pragmatiske innstilling til venning blant de rivaliserende afghanske grupper. Dessuten er han alt så en dyktig feitherre, som ikke minst har vunnet seg ry og respekt for å bruke systematisk og militær kløkt der andre afghanske krigsherrer

Om Ahmad Shah Masood (40) blir det sagt at han er utypisk til afghansk leder å være. Under den lange motstandskampen mot de sovjetiske okkupasjonsstyrkene vant han ry som den dyktigste av gerilja-kommandantene. Og det var nettopp under kampen mot russerne at Masood som 30-åring fikk tilnavnet «Løven av Pansjir». Han klarte å vinge russerne ut av sin barndoms dal, Pansjir, og klarte å holde dem ute for godt. Masood er en uttalt og alliering person, og i så henseende ingen idealist. I det afghanske

Ahmad Shah Masood

Kjemper mot «skjeggnisser»

Forbundssekretær Peter Hjukström i den svenske Afghanistanstankomiteen var i Molde nylig for å snakke om situasjonen i Afghanistan etter at den ekstremistiske Taliban-geriljaen har tatt over makten i Kabul.

Peter Hjukström orienterte om situasjonen i Afghanistan i Molde bibliotek
Foto: EIRIK HEEN

RB – EIRIK HEEN

Peter Hjukström er trolig Sveriges fremste ekspert på Afghanistan. Han har nå vært forbundssekretær i den svenske Afghanistanstankomiteen i til sammen sju år, og før det har han deltatt på alle nivåer i komiteen. Han har mye av æren for det solide folkelige fundament som den svenske komiteen har i dag.

Nå står både den norske og den svenske Afghanistanstankomiteen overfor enorme utfordringer – kanskje like store utfordringer som under Sovjet-okkupasjonen i 80-årene. Grunnen til det er Taliban – en skjeggete og fanatisk muslimsk gerilja på 25 000 mann som har tatt over makten i hovedstaden Kabul og andre områder i det gigantiske landet.

Urovekkende

I den anledning var Peter Hjukström i Molde bibliotek for å orientere om den urovekkende utviklingen i det herjete landet som er et av verdens tre fattigste. Han fortalte og viste lysbilder fra sin siste tur til Afghanistan i slutten av september. Tittelen på foredraget var «Kvinnelige leger kommer ikke fra himmelne».

– Vinner har ingen steder å vende seg lenger der Taliban har makta. Det er nedlagt forbud mot at kvinner får arbeide utenfor hjemmets fire vegger. Skolegang er også forbudt. Talibans inntog betyr et alvorlig tilbakeslag for afghanske kvinner, sier Peter Hjukström til Romsdals Budstikke.

Kvinner med typiske kvinnesykdommer kan ikke

791206 Romsdals Budstikke

Dette bildet er tatt utenfor en skole som er startet opp ved hjelp av norsk bistand. Svenskene driver nå skolen.

Foto: PETER HJUKSTRÖM

gå til en mannlig lege i Afghanistan. Kulturen forbyr det. Nå kan ikke kvinner lenger utdanne seg, og det vil føre landet inn i en enda dypere krise, frykter Hjukström. Fra før av sliter landet med en ekstrem fattigdom, og resepten for å komme ut av elendigheten, er skolegang, mener forbundssekretæren.

Humaniter bistand

– Etter 18 års krig, hvorav ti års okkupasjon og 1,3 millioner drept, er det ikke flere problemer landet trenger. Vi arbeider intenst med å gi humaniter bistand til sivilbefolkningen. Norge og Sverige yter i år rundt 80

millioner kroner i hjelp og er med det blant de største bidragsyterne. Til opplysning koster det rundt 75 kroner å gi et afghansk barn ett års skolegang, lønn til læreren inkludert, opplyser Peter Hjukström. Flere skoler er bygd med norsk og svensk hjelp. Svenskenes strategi for neste år er å øke antallet jenter i skolen med 10 000. Fra før av er 25 000 jenter sikret skolegang, takket være den svenske Afghanistanstankomiteen. Men det må kjempes en hard kamp for å få fortsette med arbeidet.

– Vi fører knallharde forhandlinger med de lokale myndighetene. Heldigvis er ikke Taliban-geriljaen særlig enhetlig i sin offensiv for

å ta over landet. Vårt argument er at i vår del av verden er kvinner en likeverdig del av samfunnet, og vi akter ikke å hjelpe om vi ikke får hjelpe unge afghanske jenter på lik linje med gutter, forklarer Hjukström.

Optimist

Hjukström er hellig overbevist om at Taliban-geriljaen før eller siden må slippe maktens grep i deler av Afghanistan. Majoriteten av landets befolkning er innforstått med at lik rett til skolegang og andre sosiale goder er den eneste vegen å gå for nasjonal framsang. Hjukström understreker gang på gang viktigheten av ikke å gi opp.

– Landet har klart å komme seg over den forferdelige Sovjet-okkupasjonen. Nå er det viktig å ikke gi opp. Vi kan ikke la en gjeng skjeggennisser frata halve befolkningen retten til et levedig liv, utdanning og en verdig framtid. Det er her den internasjonale støtten kommer inn. Den låste situasjonen i Afghanistan er en stor utfordring også for oss i Norden.

Det rustes nå opp til en størstilt innsamlingsaksjon i både Norge og Sverige. Peter Hjukström er på en kort reise i Norge for å orientere om situasjonen. Foreten Molde gikk turen til Oslo og Bergen.

Kurs mod Kabul

Afghanistan
ultrareligiøse
studentermilita,
Taliban, har sat
kursen mod Kabul
og lagt FN's
fredsbestræbelser
i ruiner

AF CHARLOTTE AGAARD

Unge mænd skal lade skægget gro og kvinderne bære sig korrekt islamisk påklædning. Sådan lyder standardordene fra Afghanistans ultrareligiøse studentermilita, Taliban, når en vil indtages. Og det er sket en hel del gange i de forløbne fortidene. På ganske kort tid har militanten lagt Afghanistan næsten helt i ruiner, og hele den østlige del af landet til sine erobringer. Indført et strikt islamisk styre – og sat kursen mod hovedstaden Kabul, hvor en stadig mere trængt præsident Burhanuddin Rabbani klammer sig til magten. Talibanernes succes på slagmarken har lagt FN's net-

op genoplivende fremstøt i Afghanistan i ruiner, og øget frykten for et varigt islamisk styre, når kampen om Kabul for alvor sætter ind. Frygt for blodbad Den, der kontrollerer Afghanistan, lyder et lokalt vidnesord og kender af landet er ikke i tvivl om, at det er lige præcis dens kontrol, talibanerne nu vil gå efter. "Jeg er overbevist om, at deres eneste mål er Kabul", siger Hassan Josefson fra den Svenske Afghanistankomité, en af de mest velrenommerede hjælpeorganisationer i Afghanistan. "Talibanerne er bestemt ikke blevet svækket på det seneste og de har tilskyndende masser af våben. Så der er god grund til at frygte, hvilken skæbneløse Kabul civilbefolkning går i møde", siger han. Studentermilitanten, der efter alt at dømmes trænes og støttes af nabolandet Pakistan, har siden oktober sådant år foretaget at indtage Kabul, men den militære magtbalancen mellem de relativt simpelt udrustede talibaner og Rabbanis konventionelle hær-

heder har indtil videre gjort det umuligt. Det første store slag om Kabul skabte venten allerede inden for de kommende dage. Mandag rapporterede det Pakistan-baserede nyhedsbureau Afghan Islamic Press, Talibanerne er bestemt ikke blevet svækket på det seneste og de har tilskyndende masser af våben. Så der er god grund til at frygte, hvilken skæbneløse Kabul civilbefolkning går i møde

Hassan Josefson
Svenske Afghanistankomité

AIF, at talibanerne befandt sig bare femten kilometer fra den lille, men strategisk vigtige by Sarobi på hovedvejen mellem Jalalabad i øst og Ka-

bul. Sarobi er den lokale krigsher, nuværende Rabbani-allierede og tidligere CIA-darling Gulbuddin Hekmatyars højborg og ifølge talibanerne militæns næste mål. Fredplan i ruiner Talibanernes succesrige offensiv har lagt FN's forsøg på at finde en fredelig løsning på Afghanistans fire år lange borgerkrig i ruiner. Det var ellers en indtaste, som FN netop havde besluttet at genoptage efter mere end et års tolt dødvande. For to måneder siden udnævnte FN en ny særlig udsending til Afghanistan, tyskeren Norbert Holl, som i samarbejde med FN's vicesgeneralsekretær Marrack Gouling var gået i gang med at udbedre et nyt fredsudspil til de stridende parter. I dag erklærer Holl imidlertid, at fredsudsigterne er det om muligt endnu mere dystre end før. "Det er klart, at den militære situation har undergravet vores håb om fred", siger han til den britiske nyhedsbureau Reuters. "Med genopslaget af krigshandlingerne og ændringerne i den politiske landskabet til Talibanernes for-

del, er det indlysende, at talibanerne vil være endnu mindre instillet på at deltage i et FN-initiativ end før, siger han. Og det er Hassan Josefson enig med ham i. Talibanernes fremgang har bestemt ikke gjort dem mere interesserede i at sætte sig til forhandlingsbordet. Tværtimod. En forudsætning for at få parterne til at forhandle er jo, at de tror, forhandlingens vej giver bedre resultater end geværet. En af de nye idéer, som Gouling og Holl arbejdede med før talibanernes offensiv, var et forslag om at bringe Afghanistans tidligere konge, som i dag lever i eksil i Italien, tilbage for at samle det splittede land. Men den idé tror Josefson ikke har nogen fremtid. "Dem, der sidder på magten i dag, er ikke interesseret i at dele deres magt med flere, heller ikke med kongen", siger han. "Desuden opfatter Afghanistans etniske mindretal stadig den tidligere kongefamilie som repræsentanter for det pashtuniske flertal og den undertrykkelse af de etniske mindretal, som de tidligere har praktiseret."

Tuaindårerige Talibanerne egen opskrift på, hvordan landets krise skal løses, har – lige siden begyndelsen sprang ind på den afghanske scene for to år siden – været militær. Udsprunget af de mangfoldige religiøse skoler i Pakistan, som huser flere millioner afghaniske flygtninge, har studentermilitansen forsat at markedsføre et islamisk tuaindårerige uden korruption, opiumhandel, magtudøvelse, krigsberver, landeagererier, krig og fattigdom. For bare at nævne nogle af Afghanistanens mange plager. Og det er ifølge Hassan Josefson stort set lykkedes.

I de områder, som talibanerne har erobret, er befolkningens situation helt sikkert blevet bedre. Smågangsterne, de kriminelle og gæverne er i hvert fald væk. Og der er fred, hvilket folk selvfølgelig er meget glade for, siger han. På den anden side har talibanerne indført en lang række meget striktede sociale regler i den færmeste ordre til mændene om at lade skægget gro og kvinderne bære sig korrekt iført og hænder, ligesom tv og skolegang for piger generelt er blevet forbudt. Mange af de sidste mange år har været i ruiner af religiøse århundredes i de hovedsageligt pashtuniske områder af Afghanistan, som talibanerne har erobret. Og samtidig synligvis været medvirkende til at skabe en stigende mistillid til talibanerne som meget ringe modstand. I den centrale og nordlige Afghanistan vil modtage dem med samme åbne sind som i de indre provinser. Det er det, at både Rabbani styrker i Kabul og den udspekulerede Rabbani i Herat, som kontrollerer den nordlige del af landet omfan til det britiske nyhedsbureau Reuters, vil alle at tænkeligt modstand, der om islamiske tænder og ændringerne i den politiske beslutninger sig for at slå til.

VAK - Afghanistan
flygtninge fortsætter med at flygte væk fra området nord for Kabul, hvor den usbekiske krigsherre Abdul Rashid Dostum og Massoud udsætter nye hårde kamp mod Taliban-militsen, der forsøger at holde Kabul. I mens forsøger angriber at få stabilet en ubehagelig på benene.
Foto: Reuters / Polfoto

Dostums hær er Afghanstans nye helte

Den usbekiske krigsherre Dostum bliver hyldet som befrier i de byer, han erobrer fra Talibanmilitsen - Glemte Dostums tidligere støtte til kommunisterne

CHARIKAR

AF JEAN-PIERRE PERRIN
Libérations udsendte
medarbejder

Fra den ene dag til den anden er banditterne blevet forvundet til helte. Efter at have overskredet Salang-passet for at deltage i kampene om den strategiske vigtige Bagran-flybase nord for Kabul er general Abdul Rashid Dostum usbekiske krigere kommet til at fremstå som redningsmænd for den lokale befolkning. Tidligere blev de frygtet for deres gruomhed.

I Charkar - den sidste større by før Kabul - strømmer mændene ud på gaden for at hylde dem på deres videre vej mod syd. Efter nogle dage under Taliban-militsens herredømme har indbyggernes her i sletlandsløst glent de afbrændte marker, som Dostums soldater efterlod sig, da deres herre tjente den kommunistiske præsident Najibullah.

Hængende omkring tårnet på deres kampvogne eller stu-

mor, som man sjældent finder hos deres allierede i kommandant Massouds hær.

Det var ganske vist Massoud, der tilføjede talibanerne deres første nederlag af et par uger siden - netop i en af de små dale nord for Charkar. Her ligger endnu vrangene af sovjetiske kampvogne, men nu kan man også i bunden af kælderne se de forvildede rester af kæmper og pansrede mand-skabsvogne, som de nye herrer i Kabul har mistet efterlade. Rundt omkring ligger ligene af soldater, som ligesom tænker på at begynde.

Panjshirs løve

Det står imidlertid fast, at Massoud - med tilnavnet 'Panjshirs Løve' - på ny ville have været i defensiven, hvis ikke han havde fået hjælp af Dostums styrker. I den snævre klat, der fører ind i den berømte Panjshir-dal, var han nødt til at beordre et stykke af bergsidan sprenget i luften, så nedfaldne klippestykker kun-

ne standse talibanernes fremrykning.

Denne sprenghæng - som også forhindrer dalens indbyggere i at transportere de landbrugsvarer, de lever af, frem til markederne - er et godt udtryk for den frygt, der har grebet Massoud efter talibanernes spektakulære fremgang. Alliancen med Dostum har kostet ham dyrt, og det er kun nødvendigt, han har indtaget den, indrømmer han - en sekretær, dr. Abdullah. Det var svært for den fundamentalistiske muslim at slutte sig sammen med en gudløs mand, som har ry for at drikke tæ, og som ikke drejer sig om muslimske ledelse, men stadig er stærkt anti-islamisk.

Massoud ville helst selv generobre Kabul uden hjælp fra denne uønskelige allierede, som i forvejet regerer enevældigt over ni provinser i den nordlige del af Afghanistan. Derfor bad han oprindeligt blot Dostum om hjælp til at

holde hele frontlinjen, så han kunne undgå at sprede sine egne tropper. Derefter kunne Dostum så få lov til at forfølge talibanerne videre syd.

Men det ser ikke ud til, at den tidligere kommunistiske krigsherre har i sinde at lade Massoud få sin vilje. Han har udnyttet situationen til at udvide sit eget territorium, fokuserer det nu hans folk, der kontrollerer den 2.700 meter lange, strategiske vigtige Salang-tunnel.

Vrede om Taliban

Det afgørende for indbyggere i Charkar er, at talibanerne bliver slået. Overalt i byen herer man ikke andet end vredeudbrud mod »diktatorer«, fulgt af beretninger om utallige overgreb - beskyldninger, som det er vanskeligt at få bekræftet. Det synes dog at ligge fast, at talibanerne tag glider under deres retræte - omkring 200 ifølge Massouds folk.

Næsten dagligt bombarderer talibanerne byen fra deres fly, og mange huse står kommet i stykker af 12 medlemmer af det samme familie blev dræbt i sidste uge. Men selv om en bombe få timer forinden er faldet tæt ved deres hjem, vil to gamle mænd, Hadi Sabir og Hedi Wali, ikke følge deres familier på flugten over Salang-passet.

»Vi havde samlet vores ting sammen for at tage af sted, men da vi så Dostums soldater komme, besluttede vi os for at blive her«, siger de.

Massouds tropper hævder at have taget omkring 500 fanger under de seneste dages kampe. Der har været mistet 64 massakrer, selv dr. Abdullah indrømmer, at en lokal leder

ved navn Habib Afghani, hvis folk havde fanget 75 talibaner, henrettet 20 af dem som gengæld.

Fangerne er fordelt på flere opsamlingscentre inde i Panjshir-dalen. I gården til et af dem ligger en Taliban-kommandant, der lige er død af sine sår. De omkring 100 fanger her lader som Karan på frå hånd til hånd, inden de kryber sammen for natten i et stort rum, hvor en af dem træder med at retræte fra den hellige bog med monoton stemme. De ikke ud til at have lidt overlast.

»Vi beholder dem for at kunne udvokse dem med nogle af vores«, fortæller dr. Abdullah.

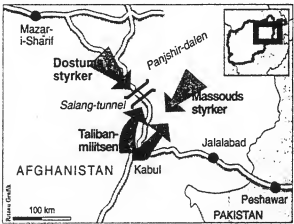
Massoud er den bedste

I et hjørne ligger en halv snes skrede krigsfanger, som efter flere dage endnu ikke er kommet under lægebehandling. Deres tilstand er forfærdende.

Der er også nogle få pakistanske fanger, som bliver holdt adskilt fra de andre. De bliver præsenteret som medlemmer af den pakistanske sikkerhedsstyrke, men de ligner mere nogle stakler, der er blevet forledt til at deltage i en helt forkert tur.

På tilføjevejen til Kabul ser vi endnu en konvoj af Dostums styrker, og igen får man et stærkt indtryk af disciplin. »Han er den eneste, der har skabt en rigtig hær! Afghanistan«, siger dr. Abdullah - en stor kompliment fra en af Massouds folk.

© 1996 Libération & Information.

'Det er folk, man kan tale med'

Information 9/10/96

Talibanernes magtovertagelse i Afghanistan er ikke nogen katastrofe, mener eksperterne. Når først dagligdagen indfinder sig, vil de moderere deres utopiske ideer

af CHARLOTTE AAGAARD

Afghanistans nye magthavere, talibanerne, hører til verdens mest radikale islamiske bevægelser. Fra første dag har de indført islamiske sharia-straffe med hængning for mord, stening for utroskab, amputation af hænder og fødder for tyveri og offentlig piskning for drikkeri.

Der ud over er Kabuls kvinder blevet beordret til kun at gå udenfor i den traditionelle afghanske burqa, en ankel-lang klædning, der også dækker øjne og ansigt.

Mændene har på deres side fået besked på at lade skægget gro, som profeten Muhammed gjorde det, tv-stationen i byen er blevet lukket på ube-

stemt tid og overalt i byen bliver kasettebånd med »islamisk musik« indbragt. Trods de ultrakonservative leveregler, som de rabiate studenter-krigere har trukket ned over hovedet på Kabula befolkning, mener eksperterne imidlertid ikke, at talibanernes magtovertagelse er en katastrofe for Afghanistan.

Fred er vigtigt

»For den almindelige afghaner er der ingen tvivl om, at det vigtigste er at få fred. Alt andet er sekundært«, siger Håkan Josefsson fra den Svenske Afghanistan Komité, der i årevis har haft et omfattende hjælpeprogram i Afghanistan og har et indgående kendskab til landet, befolkningen og kulturen.

»For de fleste afghaner betyder de strikte leveregler ikke store ændringer i deres levevis, men det er klart, at især for kvinderne i Kabul kan den nærmeste fremtid blive ganske traumatisk«, siger han.

Den samme vurdering anslægger Asger Christensen, tidligere leder af Dansk Flygtningehjælp, succesfulde projekt for afghanske flygtninge i

Pakistan, DAKAAR og nuværende konsulent i Verdensbanken.

»Afghanerne har levet under katastrofale forhold siden 1978, da Sovjetunionen invaderede landet og kastede det ud i borgerkrig«, siger han.

»Det afgørende er nu, om talibanerne kan skabe fred i hele landet. Hvad angår deres indførsel af sharia og strikte sociale regler er det vigtigt at forstå, at det talibanerne forsøger at udbrede er landsbyislam, som den har været praktiseret i århundreder. Og som den stadig praktiseres uden for storbyerne«, siger Asger Christensen.

»I byerne og især i Kabul vil de nye toner uden tvivl blive opfattet som et overgreb på den individuelle frihed, men alle de afghanske partier har sharia på programmet, og den afsatte premierminister Hekmatyar forberedte sig på sommers film i fjernsynet«, siger Asger Christensen.

Usikker fremtid

Efter overtagelsen af Kabul forbered talibanerne i første omgang kvinder at arbejde, men allerede tirsdag ophævede de forbudet, efter erkendelse af,

at det ville skabe uoverskuelige problemer.

Over 70 procent af lærerne i Kabul er kvinder, og allerede efter få dage var situationen på byens hospitaler blevet kaotisk, fordi en stor del af lægerne og sygeplejerskerne også er kvinder.

Samtidig har Kabul efter 23 års krig mindst 25.000 enker, der er eneforsørgere i deres familier og nu ude af stand til at arbejde.

Positive erfaringer

Håkan Josefsson og Asger Christensen er enige om, at mullaherne i det hele taget vil være nødt til at revidere deres rabiate ideer for at få landet til at fungere.

»Vores erfaringer siger os, at det er folk, man kan tale med, siger Håkan Josefsson.

I Ghazni-provinsen syd for Kabul, som talibanerne har kontrolleret i mere end et år, er pigerne kommet tilbage på skolebænken, efter vi har forhandlet med Taliban-lederne«, fortæller han.

»Vi har haft store diskussioner de internationale hjælpeorganisationer imellem, om hvilke krav vi skulle stille til talibanerne, og i Ghazni har

vores pres givet resultater. Den samme udvikling tror jeg, vi vil se i resten af landet».

En lignende historie fortæller Asger Christensen fra Kandahar, det sydlige Afghanistans vigtigste by.

Indtil erobringen af Kabul i sidste uge fungerede Kandahar som talibanernes politiske og administrative hovedkvarter og var fra starten underlagt de samme adfærdregler, som nu gælder i Kabul. Dog tilføjet et generelt forbud mod kvinder i bazaren.

»Resultatet var, at de handelendes indtægter styrtede og efter ophidsede protester blev talibanerne nødt til at opgive forbudet«, fortæller han.

»Det kan godt være talibanerne politisk set er noget naive. Men de bøjer sig for pres».

Internationalt ansvar

Meget afhænger imidlertid af, om de udenlandske bistandsorganisationer kan stå sammen over for Afghanistans nye magthavere og fælses om at kræve, at piger over hele landet får lov at uddanne sig.

Både Josefsson og Christensen mener, at det bør

være et klart krav, hvis det internationale hjælpeorganisationer skal involveres i en genopbygning af det totalt ødelagte land.

En sådan genopbygning kommer imidlertid ikke på tale, før der har været fred i hele landet et stykke tid, vurderer de.

»Ude på landet kan genopbygningen selvfølgelig fortsætte. Men det er på landsbyplan, hvor hver enkelt flygtningefamilie får hjælp til at genopbygge deres hus og genoptage dyrkingen af deres jord«, siger Josefsson.

»Men de store projekter; genetablering af vejnettet, elforsyningen og anden infrastruktur vil det være et godt stykke tid, før vi kan gå i gang med».

Asger Christensen mener, at talibanerne nok skal indse, at Afghanistan får god brug for kvinderne på alle samfundets niveauer, hvis landet skal rejse sig af asken.

»En meget stor del af den afghanske intelligentsia befinder sig jo i Ishøj eller Canada, og med det styre, talibanerne lægger op til, vender de næppe hjem igen foreløbig«, siger han.

EU-kommissær kritiserer Afghanistan

Afghanistans nye islamiske ledere vil bringe landet tilbage til den mørke middelalder, siger Emma Bonino 3/10-96

»De nye restriktive love, der er indført af Afghanistans nye islamiske regering, truer med at bringe landet tilbage til den mørke middelalder og kan forårsage en humanitær krise«, sagde Europa-kommissær Emma Bonino søndag.

Den italienske kommissær, der er ansvarlig for humani-

tær hjælp, beklagede, at det internationale samfund har forholdt sig tavs, efter at Taliban-militansen har overtaget magten i Kabul, og at kun få indflydelsesrige kvinder har udtalt sig om den massive undertrykkelse.

»Jeg er overbevist om – og verdenshistorien beviser det – at når der finder en alvorlig krænkelse af menneskerettighederne sted, så følger der altid en større humanitær krise«, sagde Bonino til nyhedsbureauet Reuters.

»Jeg tror, at vi er på vej mod den mørke middelalder, tilføjede hun.

Taliban, der har vundet kontrol over omkring 75 pro-

cent af Afghanistan, siden bevægelsen opstod for to år siden, truer ifølge Bonino vestlige nødhjælpsprojekter med deres restriktive love, hvilket kan øge dødeligheden blandt kvinder, da mandlige læger ikke må operere kvinder.

Manglende reaktioner

»Jeg er bekymret over manglen på reaktioner fra det internationale samfund. Dette er et øjeblik, hvor internationalt pres ville kunne få betydning, da der stadig er tale om en foreløbig regering».

Bonino sagde, at hun var skuffet over, at Italiens og Ruslands forsøg på at få FN's Sikkerhedsråd til at kritisere

Talebans behandling af kvinder var blevet blokeret af Kina, Indonesien og Egypten.

Afghanistans ny ledelse appellerede søndag til det internationale samfund og bad om støtte til at genopbygge landet.

»Hvis vi ikke får hjælp fra udlandet, vil det blive svært for Afghanistan«, sagde udenrigsminister Mullah Mohammad Ghous.

Vestlige hjælpeorganisationer siger, at deres projekter i Afghanistan næsten er gået i stå efter Talebans magtovertagelse, fordi projekterne afhænger af kvinder, som Taliban-militansen nu har forbudt at arbejde. (Reuters)

Afghanske kvinder lader sig ikke kue af talibanerne

Trods den afghanske studentermilitants forbud mod at kvinder arbejder, er de fleste kvinder i Kabul igen vendt tilbage til deres job

KABUL

af TIM JOHNSTON
Reuters korrespondent

I gården til et bygningskompleks i Kabuls centrum er 250 kvinder travlt beskæftiget med at væve tæpper og klædestoffer, selv om byens nye Taliban-myndigheder har beordret alle kvinder til at holde sig hjemme.

»Da talibanerne kom til Kabul, lukkede projektet i to dage«, fortæller en af de mandlige værkfædere, Solih Mohammed. »Men så opstod nogle af kvinderne dem og bad om tiladelse til at åbne det igen».

Jeg havde et brev med, som alle de andre havde sat deres tommelfingerstryk på, siger Nasiam, en af de kvinder, der henvendte sig til de strengt religiøse talibaner.

Jeg fortalte dem, at vi er meget fattige, og at vi ikke har mænd, der kan tjene penge til os. Jeg fortalte dem, at hvis de lukkede projektet, måtte de give os mad, og så sagde jeg, at vi ville gå på arbejde, uanset om de gav os tilladelsen eller ej.

Efter to-tre besøg gav de os et brev, hvor der stod, at vi

kunne fortsætte, siger hun med et smil.

De fleste af kvinderne er enker, og de arbejder på et uddannelsesprojekt, som dels finansieres af FN's Verdensbevarelsesprogram (WFP), dels af indtægterne fra salget af deres produkter. Da Taliban-militansen rykkede ind i Kabul 27. september, forbad de byens kvinder at forlade hjemmet uden at bære den traditionelle burqa, der dækker både krop og ansigt med kun en smal strimmel gaze til at se ud gennem.

Solih Mohammed siger, at der har været god afstemning på projektets turbanstof siden talibanernes magtovertagelse.

Ingen af kvinderne har burqaen på, mens de arbejder – de tager den af, så snart de kom-

mer ind på projektets område. Den 30-årige Chigeba, der er iført en sort-rød kjole med forgyldte knapper og et lyst tørklæde, fortæller, at hun en af de første dage blev gennemban-

ket, fordi hun ikke var passende påklædt.

»Nogle talibaner trak mig ud af en bus og slog mig«, siger hun. »Det kostede mig 500.000 afghani (knap 200 kr.) at købe en burqa, og jeg var nødt til at sælge et par øreringe for at skaffe pengene».

Hun får udleveret 200.000 afghani (ca. 75 kr.) og en ration hvedemel om måneden, mens hun lærer at væve *patous*, det tæppeklædende stof, som de fleste afghanske mænd bruger i stedet for overtøj.

Den 19-årige Razia, der studerede og havde et del-

tidsjob som lægesekretær, indtil talibanerne lukkede hendes uddannelsessted, fortæller, at hendes løn på projektet er familiens eneste indtægt.

»Min far blev meldt savnet under den raketangreb, og min bror og søster er for små til at arbejde«, siger hun.

Uddannelsesprojektet er blot et eksempel på, at talibanerne lidt efter lidt modererer deres holdning – men ikke deres sprogbrug – med hensyn til kvinders arbejde.

Mange af de kvindelige medarbejdere hos nødhjælpsorganisationerne i Kabul er også vendt tilbage til deres job med talibanernes stiltidende godkendelse. Desuden har talibanerne givet nogle kvinde-

lige læger og sygeplejersker lov til at genoptage arbejdet, hvis de overholder en række strenge forskrifter.

Men mange kvinder må stadig undvære deres indtægt.

For en måned siden underviste jeg i litteratur på et gymnasium, siger en burka-kleddet kvinde, der står på en gade og beder forbi passerende om penge. »Nu er jeg tigger. Fortæl verden, at vi ikke kan overleve på den måde».

Selv blandt de få kvinder, der arbejder, er talibanernes styre ikke populært.

»Jeg er ikke glad for, at de er kommet, for de ønsker ikke, at vi skal være frie«, siger en af projektdeltagerne, som nægter at opgive sit navn.

Kabul er en relativt moderne ø i det tilbagestående Af-

ghanistan, og talibanernes puritanske version af islam falder ikke i god jord hos flertallet af indbyggerne.

På grund af de mange mænd, der er faldet i krigen eller af forskellige grunde ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet, har kvinderne overtaget en vigtig rolle i byens liv, selv om der ikke er tradition for, at de arbejder ude.

På uddannelsesprojektet sidder kvinderne ved deres væve i gården, beskyttet mod efterårssoolen af presenninger. De ler og kigger ugenert på udlændingen, der stiller dem spørgsmål. De lader sig ikke kue af talibanerne.

51

Pakistanske lejesoldater hjælper Taliban-militsen

Taliban-ledelsen har mistet troen på at de kan holde den afghanske hovedstad uden besvær

KABUL

AF LASSE ELLEGAARD
Informations
udsendte medarbejder

I går formiddag lettede den sidste Ariana-rutemaskine fra Kabuls ramponerede lufthavn. Destinationen var Taliban-militsens hovedby, Kandhakar, mod syd - hvor lederen, Mullah Omar, og det meste af hans såkaldt -fungerende regering- meldes at have taget ophold.

Nu har den afghanske flåde af passagerfly også fast ophold i Kandhakar. Lørdag blev alle udlandsafgange aflyst, og det betyder én ting: At Taliban-ledelsen har mistet tilliden til, at de uden besvær kan holde Kabul, som blev indtaget i dagene 24.-26. september.

Senere i løbet af søndagen stød to iranske diplomater på samme landingsbane, og trip-

pede af nervøsitet medens de ventede på at gå ombord i det FN-fly, der skulle løfte dem til Islamabad. Og som i øvrigt flyves af danskere fra et firma i Roskilde. Iranerne var i lighed med de sidste russere i Kabul udvist af Taliban-regeringen, der støttes af Saudi Arabien og både militært og økonomisk bakkedes op af Pakistan.

Det sidste blev bekræftet i går, da jeg kørte op til den sidste vejspærring på vejen til Salang-tunnelen mod nord. Her ved indkørselen til fronten fik jeg udpeget en grøn lastbil med soldater. De talibanske militsfolk talte åbent om, at disse soldater var fra Punjab i Pakistan, og at de slores mod betaling af mange penge.

Krigslykken vendt

De seneste dage har Kabul
svirret med ubekræftede ryg-
ter om førstærkninger fra
Punjab - som led i Pakistans
støtte til det ny styre i Kabul.
Disse elementer - plus det
faktum at Taliban-militsens
næstkommanderende, den
'tungerende udenrigsminister'
Mullah Muhammed Ghous
Akhund, støttede til sine styres
lørdag eftermiddag, hvor han

ankom til vejspærringen 12 km nord for Kabul i en svært bevæbnet kortege – tyder på,

at krigslykken er vendt.

Alliancen mellem den tidligere forsvarschef, Ahmad Shah Masood, den tidligere Nadjibullah-general, Abdul Rashid Dostum, og den shiamuslimske milita, Hezb-i-Wadat, blev fredag førstærket af lokale opstande i landsbyerne lige nord for Kabul, som Taliban-militsen ikke har afvæbnet, selvom de er kendt for at være loyale overfor 'Panjsheraldens Løve', Masood.

'De er væk inden en uge'

-Der begik Taliban en fejl, som min chauffør tørt konstaterede med en klæn i de nøjagtig 14 dage gamle skægstubbe.

Udover påbudet til alle mænd om at lade skægget stå og alle kvinder om at holde sig indendørs eller gå totalt tildækkede, beordrede militsen søndag morgen over radioen alle mænd til at bære kalot - så deres isser er tildækkede og respekt for Allah. Kalot-direktivet er endnu et eksempel på, at Taliban militsen er usikker - og at den snækkede en-kalot-meningsmåling- for at kunne

konstatere graden af kontrol.

Den synes dog stadig at være total i hovedstaden, hvor rygterne florerer hurtigere end rygterne i provinsen. En af dem, der går på, at unge mænd fra især Panjsber-området, der i dag udsøges af Kabuls nuværende overklasse, tvangs-uddrives til et gl. forrest, når de bliver gift, og så bliver de over minerede området. Rytet er ikke bekræftet, ligesom jeg ikke har mødt nogen, der direkte har set kvinder blive tvangs-uddrevet. Men det synes at stå klart at Kabuls befolkning er delt i to lejre: Den aspirerende middelklasse vander sig under de religiøse retter, der er i udfaldet af de religiøse tilfældes tilfælde, og den tilfældige ryverier og drab brat er ophørt. Disse mennesker, der ikke har noget forhold til Taliban-miljøet, til-forsbud, og de der er forberedt på at klare sig tilfældes.

»De er væk inden en uge«, sagde en af de fastboende europæere med stor bestemtthed. Spørgsmålet er, om »befrielsen« bliver en fordel.

Afghanistan

Sturm geerntet

Die Taliban erobern die Hauptstadt – wer steckt hinter den geheimnisvollen Glaubenskriegern?

Kabul wird nicht fallen“, meinten Afghanistan-Kenner noch am Mittwoch vergangener Woche: die von Bergen umgebene Stadt sei militärisch kaum zu erobern. In der Nacht von Donnerstag auf Freitag wurden die Experten eines Besseren belehrt.

Die Taliban, eine islamistische Sammelbewegung, hatten die seit Monaten belagerte Hauptstadt eingenommen und mit ihr das Machtzentrum des von rivalisierenden Kriegsherren verwüsteten Landes. Die Truppen von Präsident Burhanuddin Rabbani leisteten zuletzt kaum noch Widerstand; der Staatschef und sein Premier, Gulbuddin Hekmatjar, machten sich auf der einzigen noch verbliebenen Fluchtroute gen Norden davon.

Als erste Amtshandlung mordeten die neuen Herrscher einen Mann, der schon lange nicht mehr das Sagen hatte in Afghanistan: den einstigen Statthalter der 1989 abgezogenen sowjetischen Besatzer in Kabul, Nadschibullah. Bereits 1992 hatte der Vasall der Kommunisten vor den mit pakistanischer und amerikanischer Geheimdiensthilfe auferüsteten afghanischen Befreiungskriegern kapituliert. Im Luftschutzkeller eines Uno-Gebäudes überlebte er fortan sämtliche Schlachten um Kabul. Doch als seine Bewacher die Hauptstadt räumten, überließen sie ihn seinem Schicksal; seine Hilferufe, über ein Kurzwellenradio ausgesandt, blieben unbeantwortet.

Demonstrativ stellten die Taliban den Leichnam des einstigen Gewalt Herrschers vor dem verlassenen Präsidentenpalast zur Schau – aufgehängt an einer Betonplattform für Verkehrspolizisten, als Warnung und Symbol für das Ende aller Fremdherrschaft. „Afghanistan ist das gemeinsame Haus aller Afghanen“, hieß die über Radio Kabul verbreitete Botschaft der Eroberer, die jetzt drei Viertel des Landes beherrschen; nur im Norden hält der Usbeken-General Dostam noch ein zusammenhängendes Gebiet. Der Verlautbarung folgten Verse aus dem Koran.

Noch vor zwei Jahren waren die Taliban („Schüler“) unbekannt. Ende 1994 startete die mysteriöse Gruppe von meist jugendlichen Glaubenskriegern aus dem Volk der Paschtunen ihren ersten Feld-

Talibankämpfer vor Kabul: Ausbildung von pakistanischen Islamisten finanziert

zug. „Korrupte Führer“ in den Reihen ihrer afghanischen Landsleute knüpfen sie an den Geschützrohren von Panzern auf. Schnell eroberten sie die südliche Provinzhauptstadt Kandahar, scheiterten damals aber noch vor Kabul.

Begonnen hat ihre Offensive im Nachbarland: Die meisten der fundamentalistischen Milizionäre wurden in den Korransschulen Pakistans ausgebildet. Dort studierten sie neben dem Wort Allahs offenbar auch die Handhabung von Panzern, Raketenwerfern und Schnellfeuerwaffen.

Wenige Tage vor seiner Flucht glaubte Afghanistans Staatspräsident Rabbani endlich die direkte Einmischung Pakistans in den Bürgerkrieg beweisen zu können: Eine gegnerische Transportmaschine war nach Kabul entführt worden. Am Bord der Antonow 12 sollen sich ne-

ben 32 Talibankämpfern 7 pakistanische Militärs befunden haben. „Pakistans Aggression hat die Form einer Invasion angenommen“, empörte sich Kabuls Außenminister gegenüber dem Weltöffentlichkeit.

Die pakistanische Premierministerin Benazir Bhutto bestreitet, die Taliban militärisch unterstützt zu haben. Die meisten der militanten Fundamentalisten erhielten ihre Ausbildung jedoch nachweislich in Madressen, die von einer pakistanischen Islamistenpartei finanziert werden. Deren Chef ist der langjährige Verbündete Bhuttos und Vorsitzende des auswärtigen Ausschusses in Islamabad, Fazul Rahman.

Ohne fremde Hilfe hätten die Taliban schwerlich zur derzeit schlagkräftigsten Armee der Region werden können. Kaum ein Jahr nach der Eroberung Kandahars hatten sie einen der mächtigsten Kriegsherrn im Westen des Landes, Ismael Khan von Herat, in die Flucht geschlagen und damit Rabbans Kooperation mit seinen wichtigsten Verbündeten in Iran erschwert. Ganze 15 Tage brauchten sie jetzt, nach dem Fall Dschalalabads, der einstigen Winterresidenz afghanischer Könige, für ihren Vormarsch von Osten durch die Kabulschlucht in die Hauptstadt.

Die Ausschaltung der bisherigen Kriegsherren kommt Pakistans Interessen entgegen. Mit dem Zusammenbruch der Sowjetunion haben die Handelsrouten durch Afghanistan in die zentralasiatischen Republiken an strategischer wie wirtschaftlicher Bedeutung gewonnen. Seit langem ist die Einfuhr von Erdgas aus Turkmenistan geplant; die Gasleitung soll quer durch afghanisches Territorium

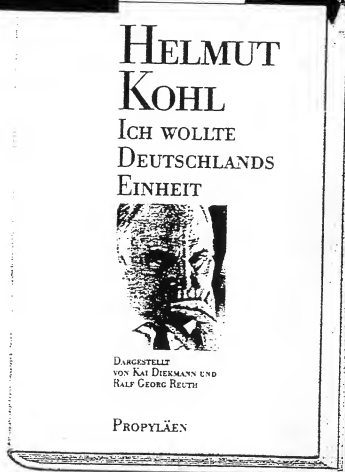

Staatschef Nadschibullah (1991) Demonstrativ hingerichtet

»Falin und Bondarenko stand das blanke Entsetzen in den Gesichtern, als Gorbatschow berichtete, was wir beide besprochen hatten.«

Zum ersten Mal legt Bundeskanzler Helmut Kohl ausführlich darüber Zeugnis ab, wie es zur Wiedervereinigung Deutschlands kam. *Ich wollte Deutschlands Einheit* - das ist der ganz persönliche Bericht des Kanzlers über jene dramatischen Ereignisse des Jahres 1989/90, entstanden in langen Gesprächen mit den Journalisten Kai Diekmann und Ralf Georg Reuth, denen zugleich Einblick in bisher unveröffentlichte Dokumente gewährt wurde.

488 Seiten,
32 Seiten s/w-
Abbildungen, Leinen
DM 48,-
ISBN 3-549-05597-8

Propyläen
Verlag

verlaufen. In Usbekistan, das im Norden an Afghanistan grenzt, befindet sich die reichste Goldmine der Welt: Tadschikistan im Nordosten birgt das größte bekannte Silbervorkommen; und in Kasachstan wird ein Viertel des globalen Erdölvorkommens vermutet.

So betonte ein Sprecher des pakistanischen Außenministeriums denn auch am Donnerstag vergangener Woche: „Wir sind an einer Regierung interessiert, die ganz Afghanistan kontrolliert.“ Eigene Militärs jedoch habe man zu diesem Zweck nicht entsandt. Die Pakistaner, die sich an Bord der entführten Antonow befunden hätten, seien vermutlich Religionsführer gewesen.

Doch „wer Wind sät, wird Sturm ernten“, heißt ein pakistanisches Sprichwort. Die Taliban, denen auch die Amerikaner zunächst wohlwollend gegenüberstanden, weil sie Mohnfelder abbrannten und den Einfluß Teherans auf Afghanistan minderten, haben sich längst verselbstständigt. Alles spricht dafür, daß sie ein totalitäres Regime errichten werden, das in seiner Rigidität selbst das der iranischen Mullahs in den Schatten stellen dürfte (SPIEGEL 12/1995).

Unter dem Vorwand, einen „reinen islamischen Staat“ anzustreben, haben die „Gottgesandten“ in Herat, Kandahar und Dschalalabad schon jetzt jene Ordnung erzwungen, die sie für gottgewollt halten: Sie amputieren Dieben Hände und Füße, zwingen Männer dazu, Bärte zu tragen und in den Moscheen zu beten; sie zerstören Kulturdenkmäler, weil diese angeblich der Götzerverehrung dienen. Sie schlossen sämtliche Mädchenschulen: Frauen dürfen nicht mehr ohne männliche Begleitung auf die Straße gehen. Auch der Opiumhandel floriert nach jüngsten Berichten des Drogenkontrollprogramms der Vereinten Nationen wieder; außer mit Zuschüssen aus Pakistan wurde der Sturm auf Kabul wohl vor allem mit Rauschgiftgeldern finanziert.

Wegen der Entrechtung von Frauen sah sich Unicef inzwischen gezwungen, sämtliche Hilfsprogramme im Taliban-Gebiet einzustellen. „Für uns Frauen gibt es keine Zukunft“, meint eine Apothekerin in Kabul. „Wir werden lebendig begraben.“

Eine kurze Zeit lang hatte die Bevölkerung Hoffnung geschöpft: Der von allen respektierte, 1973 gestürzte König Zahir Shah hatte Mitte September seine Rückkehr aus dem italienischen Exil angekündigt. Selbst die Taliban ließen verlauten, der 81jährige Monarch sei als Integrationsfigur willkommen. Doch bereits wenige Stunden nach seinem Einzug in Kabul zerstörte der neue Herrscher von Afghanistan, Mullah Mohammad Omar, die Illusion: Er stellte seine eigene Regierung auf und forderte deren internationale Anerkennung. Pakistan deutete bereits seine Bereitschaft dazu an.

Die Taliban übernehmen die Macht in Kabul und erklären Afghanistan zu einem strikt islamischen Staat

Leben und Eigentum der Hauptstadtbevölkerung sollen garantiert werden / Kaum Widerstand der Regierung

KABUL, 27. September (Reuter/AP/dpa). Die Taliban-Miliz hat am Freitag die Macht in der afghanischen Hauptstadt Kabul übernommen und das Land zu einem strikt islamischen Staat erklärt. Zudem setzte Taliban-Chef Mullah Mohammad Omar eine Übergangsregierung ein. Der ehemalige Präsident Najibullah und sein Bruder Sapor Ahmadzai wurden hingerichtet. Ihre Leichen hingen vor dem Präsidentenpalast. Afghanistans Botschafter in Indien sagte, der vertriebene Präsident Rabbani und Mitglieder seiner Regierung hielten sich etwa 25 Kilometer nördlich von Kabul auf.

In einer von den afghanischen islamischen Presse-Nachrichtendiensten (AIP) verbreiteten Erklärung Omars hieß es, Afghanistan sei ein islamischer Staat, in dem ein umfassendes islamisches System durchgesetzt werde. Zum Vorsitzenden des sechsköpfigen regierenden Übergangsrates wurde sein Stellvertreter Mullah Mohammad Rabbani ernannt. Die Bürger Kabuls sollten zu Hause bleiben, und diejenigen, die die Stadt verlassen hätten, zurückkehren. Leben und Eigentum der Kabuler wurden garantiert. AIP meldete, Omar habe alle afghanischen Botschafter angewiesen, ihre Tätigkeiten aussetzen und keine Regierungsgelder auszugeben.

Die Taliban-Truppen waren in der Nacht zum Freitag mit Panzern und Bodentruppen von Westen, Osten und Süden in die Stadt eingedrungen. Sie stießen kaum auf Widerstand. Die Regierungstruppen hatten Kabul verlassen und waren in die umliegenden Gebiete geflohen. Augenzeugen berichteten, Panzer, Artillerie und Lastwagen voll Soldaten hätten sich in Richtung Norden abgesetzt. Der stellvertretende afghanische Außenminister Abdul Rahim Ghafoorai sagte in New York kurz vor dem Fall Kabuls, die Regierung habe einen "strategischen Rückzug" geplant gehabt, um Opfer unter der Zivilbevölkerung zu vermeiden. Nach Angaben des Internationalen Komitees

von Roten Kreuz (IKRK) wurden bei den zweiseitigen Kämpfen um Kabul Hunderte Menschen getötet.

Der afghanische Botschafter in Indien, Masud Chahil, sagte in Neu-Delhi, Rabannis Regierung kontrolliere noch 13 der 31 Provinzen Afghanistans. Regierungsgruppen hielten den 50 Kilometer von Kabul gelegenen Luftwaffenstützpunkt Bagram. Taliban-Kommandeure sagten hingegen in Kabul, ihre Truppen hätten sowohl die Basis als auch den Kabuler Flughafen unweit der Stadt eingenommen.

Am Freitag war es in Kabul relativ ruhig. Zivilisten gingen am Morgen durch die Straßen, wo Taliban-Milizianer an Kontrollpunkte und Kreuzungen Stellen besetzt hatten. Vor dem Präsidentenpalast, wo die Leichen Najibullahs und dessen Bruders hingen, versammelten sich mehr als 1000 Menschen. Ein Taliban-Kommandeur sagte, der kommunistische ehemalige Präsident sei hingerichtet worden, da er in seiner Amtszeit gemordet habe. Najibullah hatte nach seinem Rücktritt etwa vierzehn Jahre auf dem UN-Gelände in Kabul gelebt.

Der UN-Gesandte für Afghanistan, Holli, hat sich am Freitag früh bestürzt über die Ermordung Najibullahs und seines Bruders geäußert. Holli appellierte in Pakistans Hauptstadt Islamabad, an die Miliz, das Leben der beiden verbleibenden Begleiter Najibullahs zu schonen. Holl zufolge wurde der ehemalige Präsident und sein Bruder vom Gelände der UN-Sondermission in Afghanistan (USMA) am Morgen von bewaffneten Männern verschleppt. Später wurden beide in Kabul gehängt. Holl bezeichnete die Entführung der beiden und ihrer zwei Begleiter als schwere Verletzung der Immunität, die die USMA nach internationalem Recht genießt. Die tragischen Ereignisse weckten Zweifel, ob die Verantwortlichen Veröhnung und Gerechtigkeit in den von ihnen kontrollierten Gebieten wollten.

Ein Taliban-Kommandeur sagte, Milizionäre suchten in der Stadt nach Präsident Rabbani, Ministerpräsident Hekmatyar und Militärführer Ahmad Schah Masud. Ein anderer Taliban-Befehlshaber teilte mit, die Miliz habe eine Generalamnestie für alle Regierungssoldaten erklärt, die ihre Waffen abgaben. Taliban werde keine Rache üben.

Das Internationale Komitee vom Roten Kreuz (IKRK) hat den Einzug der Taliban-Miliz in der afghanischen Hauptstadt Kabul mit dem Fall Phnom Penh verglichen. Wie der Roten Kreuzer sagte, die Taliban ruhig in Kabul einmarschiert, sagte IKRK-Sprecher Stöcklin am Freitag in Genf. "Die Stadt ist heute morgen ruhig, viele Menschen sind auf den Straßen, aber es herrscht wenig Verkehr", teilte er nach einem Gespräch mit IKRK-Mitarbeitern mit. Bei der Einnahme von Kabul war es am Donnerstagabend stellenweise zu heftigen Kämpfen zwischen den Taliban und Regierungstruppen gekommen. Dem Sprecher zufolge wurden am Freitag 135 Verletzte in Krankenhäusern behandelt, die vom IKRK betreut wurden. Eine abschließende Zahl von Verletzten oder Toten lag ihm zunächst nicht vor.

Die Organisation habe von den Taliban zugesichert bekommen, am Sonntag einen Konvoi mit Hilfspersonen nach Kabul zu dürfen. Sie habe auch um einen Zugang über den Luftweg gebittet.

Das russische Außenministerium hat sich am Freitag besorgt über die Lage in Afghanistan geäußert. "Im Rudland beobachtet man mit Besorgnis die Gefahr dieses Konflikts für den Frieden in Zentralasien und seinen destabilisierenden Einfluß auf die Lage in der Region", heißt es in einer offiziellen Erklärung. Rudland rufe die Vereinten Nationen auf, sich an den Bemühungen einzuschließen. Als erstes sollten die Kriegsparteien in Afghanistan das Feuer einstellen und es solle jede Vermischung von außen vermieden werden.

Ein Symbol der verhassten „Schurawi“

Der frühere afghanische Staatspräsident Najibullah von den Taliban ermordet

wgl. FRANKFURT, 27. September. Er fand ein Ende, wie es vor ihm schon vielen Herrschern in der Region nützlich geworden ist: Die Sieger folterten ihn und knüpften ihn öffentlich auf Schmähdünen durch die Volksmenge begleiteten den Vorgang. Ein Prozess gegen ihn, wenn möglich unter Beteiligung einer breiten Öffentlichkeit, hatte den jetzt siegreich in der afghanischen Hauptstadt Kabul eingezogenen Taliban, einer mittlerweile schwerbewaffneten Truppe aus früheren Koranschülern, offenbar niemals vorgeschwebt. So erhielt Mohammed Najibullah, sechs Jahre lang Staatspräsident Afghanistans, keinerlei Chance, sich politisch zu rechtfertigen. In einem Prozess hätte er möglicherweise Dinge ans Tageslicht bringen können, die allen am afghanischen Bürgerkrieg beteiligten Gruppen mehr als peinlich gewesen wären. Der stiermännige Najibullah (Spitzname: „Gau“, der Bule), obson am Tod von Tausenden seiner Landsleute schuldig ist nur einer von vielen politischen Gewalttätern, deren Aktionen das Land am Hindukusch seit 1978 erschüttert, ja zerstört haben.

Najibullah war der letzte Präsident vor dem endgültigen Sieg der Mudschaheddin-Gruppen über die unter Moskau Karierte Zentralregierung in Kabul. Eine Zeitlang, seit dem Abzug der letzten sowjetischen Truppen im Jahre 1989, hatte er noch versucht, ohne die Russen auskommen und seine Macht alleine zu bewahren – vergeblich. Sein Programm einer „nationalen Versöhnung“, das jedoch auch seinem Mächterhalt dienen sollte, war am Widerstand der Mudschaheddin scheiterte. Er war der letzte aus der Reihe von afghanischen „National-Kommunisten“, die, unterstützt von der Sowjetunion, mit Nur Mohammed Taraki in der Saur-Revolution im April des Jahres 1978 die Herrschaft übernommen hatten. Dieser „Revolution“ vorausgegangen war der gewaltsam verlaufene Sturz des Präsidenten Mohammed Daoud mit dem afghanischen Königshaus verandt gewesen war. Seit Tarakis Tagen, über dessen Rivalen Hafizullah Amjad Beis starben eines gewaltsamen Todes) und Babrak Kar-

mals trostlose Herrschaft zog sich diese Kette hin bis zu „Najib“ (wie ihn die sowjetische Presse – ohne den Zusatz „Alah“ – gerne bezeichnete), der schließlich im 1982 resignierte. In den Jahren 1986/87 hatte er Babrak Karmal – es war die Ara Gorbatschow in Moskau – an der Partei- und Staatsspitze abgelöst. Seine Versuche, den Ruch des Kommunismus loszuwerden und sich, vor allem nach dem

aktuellen und Schriftsteller, nicht verstand und dieser ihm nicht traute, blieb er nach dem Saur-Umsturz zunächst im Hintergrund, wurde unter anderem Botschafter in Teheran. Erst nach dem Einmarsch sowjetischer Truppen am Hindukusch und der Einsetzung Babrak Karmals als deren Statthalter schalt Najibullahs Stube. Er wurde Chef des berüchtigten, vom KGB unterstützten und geprägten Geheimdienstes Khad. In dieser Funktion tat er sich als rücksichtsloser „Säuberer“ hervor, denn auch innerhalb der kommunistischen Partei des Landes wurde der Streit zwischen den beiden Fraktionen „Parcham“ (Flagge) und „Chalg“ (Volk) niemals wirklich beigelegt. Hinzu kam die Verfolgung der Gegner der Revolution und Andersdenkender sowie der Kampf gegen die Mudschaheddin-Gruppen. Der Khad erlangte unter der Führung Najibullahs den traurigen Ruf einer systematischen Folter- und Tötungs-Organisation. Er selbst überstand zahlreiche Attentatsversuche und Komplotte unverletzt.

Dad Najibullah ein Paschtune war, hat ihm jetzt nicht das Leben gerettet. Für die mehrheitlich aus Paschtunen bestehenden Taliban war maßgebend, daß Najibullah auf der Seite der „schurawi“, der verhassten Kommunisten und Atheisten, gestanden hatte, mochte er auch jünger an der Macht war, gewisse Neigungen zur Distanz kundgetan haben. Zu den bemerkenswertesten Ergebnissen des neuen Erfolges der Taliban gehört freigelegt wurde ihnen die Paschtunen ihre alte Machtstellung in Afghanistan wieder weitgehend zurückgewonnen haben. Im Laufe des Bürokratischen werden sie vorübergehend von Persisch sprechenden Tadschiken, der zweitgrößten Bevölkerungsgruppe des Landes, in den Schatten gestellt worden. Die Machtkämpfe in Afghanistan sind ohne Berücksichtigung der ethnischen und stammesmäßigen Gegebenheiten kaum zu verstehen wie ohne Kenntnis der Realitäten zwischen Sunniten und der schiitischen Minderheit. Die Taliban verstehen sich als Sunniten strenger Observanz und haben jetzt in Kabul einen „islamischen Staat“ proklamiert.

Mohammed Najibullah Foto SIPA, McHenry

Abzug der Russen, als frommer Muslim zu zeigen, waren von Anfang an zum Scheitern verurteilt gewesen.

Mohammed Najibullah stammte aus der Provinz Paktia, wo er 1947 in eine angesehene Honoratiorenfamilie des Stammes der Ahmadiel hineingeboren wurde. Er wurde zum Arzt ausgebildet, praktizierte aber nie, weil er die Politik zu seinen wichtigsten Betätigungsfeldern erkoren hatte. Da er sich mit Taraki, einem Intel-

FAZ
960928

AFGHANISTAN

Koran und Drogen

Warum die USA die Taliban-Regierung vorsichtig positiv einschätzen. Und warum Rußland sie ablehnt

■ **DIE TALIBAN** feiern ihren Sieg mit einem girlandengeschmückten Panzer vor dem Präsidentenpalast in Kabul

DER WANKELMÜTIGE KÖNIGSMACHER

Der usbekische Kriegsherr Abdul Raschid Dostum, 41., kontrolliert sechs nördliche Provinzen. Seine etwa 40 000 Mann starke Truppe hat sich am Salang-Tunnel verschanzet. Der Usbeke sandte eine Verhandlungsdelegation zu den Taliban nach Kabul. In der Vergangenheit hat er häufig die Fronten gewechselt: Erst unterstützte er Präsident Nadschibullah, dann Massud und meist sich selbst.

DOSTUM beherrscht die Verbindungsrouten nach Zentralasien

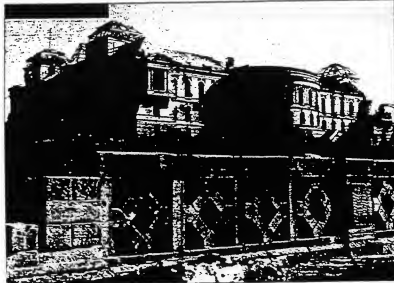
DIE TALIBAN-BEWEGUNG

Die Taliban (Plural von „Talib“, dt. „Student“) wurden 1994 in Kandahar gegründet. Ihr Führer, **Mullah Muhammad Omar**, 32, wurde im April 1996 von 1000 muslimischen Geistlichen zum „Emir“ (Befehlshaber der Gläubigen) gewählt. Die Nummer zwei der Taliban ist **Mullah Muhammad Rabbani**, der nach dem Fall von Kabul zum Premierminister ernannt wurde und einem Kabinett von sechs Mullahs vorsteht.

DER KAMERASCHEUE Muhammad Rabbani führt die neue Taliban-Regierung an

AUSLAND

■ **DER KÖNIGSPALAST:** Die Zerstörung Kabuls ist zu Ende

■ **SCHLEIERPFLICHT:** Mit den Taliban kam das islamische Gesetz nach Kabul

gefürchteten Tsarandoi-Miliz hatte den prosovjetschen Präsidenten Nadschibullah jahrelang militärisch gestützt. 1992 aber hatte Dostum die Fronten gewechselt und so Nadschibullah zu Fall gebracht. Die Taliban beschimpften den Usbeken als schlechten Muslim und Kommunist. Jetzt buhlen sie um seine Unterstützung.

In einem FOCUS-Interview (Seite 332) sagte Mullah Hadsch Muhammad Gaus, das für Außenpolitik zuständige Mitglied des Taliban-Rats: „Wir werden Lösungen finden in Gesprächen mit den Kräften des Nordens, die eine hohe Achtung vor der Taliban-Bewe-

gung hatten und haben.“ Denn die Taliban brauchen Dostum als Verbündeten gegen Ahmed Massud, den dritten Mann im afghanischen Machtdreieck. „Wir haben beschlossen, Massud aus dem Pandischir-Tal zu vertreiben“, sagte Schir Mohammad Stanaksai.

Dostum hat am nördlichen Ausgang des Salang-Tunnels, an der wichtigsten Verbindungsstraße zu den zentralasiatischen Staaten, in über 3000 Meter Höhe seine Kämpfer zusammengezogen.

Ein eiskalter Wind bläst die Wände des Hindukusch hinab auf die Truppen unter General Tschari. „Die Taliban sind dort unten“, sagt er und weist mit

der Hand den Lauf eines Raketenwerfers entlang talwärts: „Wir beherrschen die Höhen. Aber bis jetzt wird noch nicht gekämpft.“ Der General gibt sich moderat: „Wir wollen nicht kämpfen, aber wir werden uns verteidigen.“ Das heißt, sollten die Verhandlungen mit den Taliban scheitern, ist Dostum, der Herr des Nordens, gerüstet.

General Tschari hat Verstärkung bekommen von Truppen des von den Taliban aus Kabul vertriebenen Präsidenten Burhanuddin Rabbani. Der Präsident rief per Satellitentelefon aus den Bergen im Norden die Welt dazu auf, die „unrechtmäßigen Machthaber und

Die Meinungen über die Taliban gehen weit auseinander

LEHNEN DIE TALIBAN AB

„Sollten die Taliban, die von Pakistan unterstützt werden, bis zu den Grenzen Usbekistans und Tadschikistans vordringen, könnten sie die russischen Grenzposten dort einfach weglegen. Der Weg nach Norden über die Ebenen wäre dann frei. Dann wäre die 201. russische Division in Tadschikistan recht klein. Der Vormarsch der Taliban Richtung Norden gefährdet die Sicherheit Rußlands.“

GENERAL ALEXANDER LEBED, früherer Kommandeur einer Fallschirmjägerstaffel in Afghanistan, heute Sicherheitsberater von Präsident Jelzin

In den Augen Rußlands:

- Die Taliban arbeiten mit der islamischen Opposition in Tadschikistan zusammen.
- Die Taliban könnten ganz Zentralasien destabilisieren – Thema eines GUS-Sondergipfels in Almaty.

Iran sieht die Taliban als Agenten ihrer Erzfeinde, den USA und Pakistan. Die iranischen Mullahs sind besorgt über die Zukunft ihrer schiitischen Glaubensbrüder, der haza-rischen Minderheit im Zentrum Afghanistans, unter einer sunnitischen Taliban-Führung.

IM ZENTRUM DER INTERESSEN: DIE PIPELINE AM IRAN VORBEI

„Wir fühlen auf unserer Haut die Flammen, die sich in Kabul ausbreiten. Die Instabilität greift auf Tadschikistan über.“

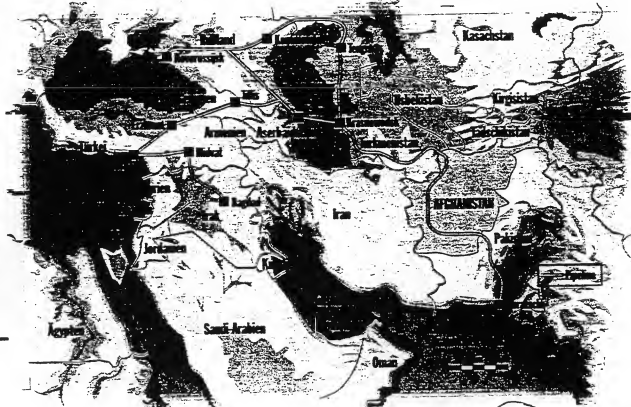
RAFIK SAIFULIN
Usbekischer Wissenschaftler

„Wir müssen regional zusammenarbeiten und mit vereinten Kräften Afghanistan zu einer demilitarisierten Zone machen.“

SUBHON KOSCHONOW
Tadschikischer Wissenschaftler

„Afghanistan könnte in ethnische Gruppen zerfallen. Das berührt auch Tadschikistan. Und von dort aus ganz Zentralasien.“

UMIRSEK KASENOW
Berater des kasachischen Präsidenten

I „PAKISTAN – halt dich raus!“ rufen Flüchtlinge

verräterischen Agenten in Kabul“ nicht anerkennen: „Die gedungenen Agenten des Auslands, also die Taliban, haben von ihren Herren Massenvernichtungsmittel bekommen. Unser Land ist von Pakistan überfallen worden“, wettete Rabbani gegenüber FOCUS. „Wir müssen jetzt unsere Strategien überdenken und unsere Kräfte reorganisieren. Denn wir bereiten uns auf den zweiten Befreiungskrieg unserer Nation in einer Generation vor.“

Auch Rabbanis Militärchef Ahmed Massud sieht die Taliban als Agenten Pakistans. Der Nachbar im Süden war der erste Staat, der die neuen Machtha-

ber in Kabul anerkennen wollte. er die pakistanische Premierministerin Benazir Bhutto hat immer den Vorwurf zurückgewiesen, ihre Regierung unterstütze direkt die Taliban. „Ich kann Frau Bhutto nicht verstehen“, meint Daoud M. Mir, ein Vertrauter Massuds und derzeitiger Geschäftsträger an der afghanischen Botschaft in Paris: „Sieht sie nicht, daß die Taliban, wenn sie ihr wahres Gesicht zeigen, auch eine Gefahr für Pakistan sind? Sie haben ihre Schulen in Pakistan, sie stehen islamischen Teilen der pakistanischen Armee nahe. Warum sollten sie eine Frau als Premierminister akzeptieren?“

Taliban und die Frauen: Die „Purdah“ (Verschleierung und Isolierung der Frau) war der erste Erlass der neuen Machthaber in Kabul. Die Schließung von Mädchenschulen und das Studien- und Arbeitsverbot für Frauen wurden allerdings später relativiert. „Durch die Kriegsjahre sind viele Familien zerstört worden. Viele Frauen müssen sich und ihre Kinder alleine versorgen“, gaben Taliban-Führer in Kabul gegenüber FOCUS zu. Aber die Frauen sollen an ihren Arbeitsplätzen streng von ihren männlichen Kollegen getrennt und völlig verschleiert sein. „Die Bildung der Frauen sehen wir als ein wichtiges Thema, da wir selber eine Karawane der Bildung und des Lernens sind“, loben sich die Taliban selbst.

„Afghanistans einzige Hoffnung ist Massud“, meint dagegen Daoud M. Mir, der ehemalige Mudschaheddin und jetzige Diplomat. Der große Nachbar im Norden, Rußland, stimmt dem zu. Präsident Jelzins Sicherheitsberater Lebed hat zur Unterstützung der Feinde der Taliban aufgerufen. Der russische Abgeordnete und Ex-General Boris Gromow gibt Moskau die Schuld: Afghanistan sei den Taliban in die Arme getrieben worden, als der Rabbani-Regierung die Unterstützung verweigert wurde.

Beim russisch-zentralasiatischen Gipfel in der kasachischen Hauptstadt Almaty wurde debattiert, wie die Grenzen zu Afghanistan besser geschützt werden können. Taliban sollen nicht die islamische Opposition in den zentralasiatischen GUS-Republiken unterstützen. Tadschikische Rebellen haben die Taliban bereits als „Brüder im Islam“ bezeichnet.

„Im Westen denkt man, daß wir mit der Warnung vor dem islamischen Fundamentalismus übertreiben“, sagte der usbekische Wissenschaftler Rafik F. Fullin zu FOCUS. „Aber wir in Zentralasien – nicht die Europäer – haben direkt mit Afghanistan zu tun, wo sogar der Wind schon diese Gefahr her- ▶

CHRONOLOGIE DES KRIEGES

■ **1973:** Die über 200 Jahre dauernde Monarchie endet durch einen Militärputsch.

■ **1979:** Einmarsch der Sowjetarmee

■ **1980:** Afghanische Rebellengruppen erhalten Waffen aus Pakistan und den USA.

■ **1986:** Der Kommunist Nadschibullah wird Präsident.

■ **1988:** Nach acht Jahren Krieg unterzeichnen Afghanistan, Pakistan, die Sowjetunion und die USA ein Abkommen in Genf, das den Abzug der sowjetischen Truppen bis Februar '89 regelt.

KRIEGSMOTIV auf afghanischem Teppich

DIE MACHTIGE SOWJETUNION wurde von den Mudschaheddin besiegt

■ **1992:** In Kabul kämpfen Rebellen um die Vorherrschaft. Nadschibullah tritt zurück. Burhanuddin Rabbani wird Präsident.

■ **1993:** Bei Kämpfen zwischen den rivalisierenden Parteien von Ahmad Schah Massud, Gulbuddin Hekmatjar und Rabbani sterben über 10 000 Zivilisten.

■ **1994:** Im August 1994 gründet der Geistliche Mullah Mohammad Omar in der südöstlichen Stadt Kandahar die Taliban-Miliz.

■ **1995:** Die Taliban erobern mehrere östliche Provinzen und erreichen zweimal die Hauptstadt Kabul, werden aber zurückgeschlagen.

■ **1996:** Juni: Taliban-Raketenangriff auf Kabul. Hekmatjar schließt mit Präsident Rabbani einen Friedensvertrag und wird Premier.

September: Die Miliz erobert Dschalalabad. 26./27. September: Die Taliban nehmen Kabul ein.

B. RABBANI

G. HEKMATJAR

BEFÜRWORDER DER TALIBAN

„Wir hoffen, daß die neuen Amtsträger in Kabul nun eine repräsentative Übergangsregierung bilden. Die Hinrichtung des früheren afghanischen Präsidenten Nadschibullah ist bedauerlich.“

ERKLÄRUNG DES US-AUSSENMINISTERIUMS

In den Augen der USA:

- Die Taliban sind antiamerikanisch und antikomunistisch.
- Die Taliban wollen keine islamische Revolution exportieren.
- Afghanistan darf nicht länger Basislager für internationale fundamentalistische Terroristen (die Amerika und seine arabischen Partner Ägypten und Saudi-Arabien bedrohen) und Anbaugelände für Opium sein.

„Wir hoffen, einen mächtigen Einfluß auszuüben. Wenn sich in Afghanistan eine Regierung bildet, müssen wir mit ihr zusammenarbeiten. Wir werden bald sehen, ob die Taliban die Bewegung einer Volksgruppe sind oder der Ausdruck des Verlangens der Bevölkerung nach Frieden.“

BENAZIR BHUTTO
PAKISTANS PREMIERMINISTERIN

„Ich habe beschlossen, in meine Heimat Afghanistan zurückzukehren, um den Frieden und die nationale Einheit wiederherzustellen“

MOHAMMAD ZAHER
EHEMALIGER KÖNIG VON AFGHANISTAN

„Unter dem König hatten wir das Gottesgeschenk der nationalen Einheit. Diese Ordnung kehrt mit den Taliban zurück“

MAWLAWI SCHEICH AL-HADIS
VORSITZENDER DES ÄLTESTENRATES

überweht. Und weil bei uns die sozialen Probleme noch nicht alle gelöst sind, fallen die Samen des Fundamentalismus auf einen fruchtbaren Boden.“

Genau diese Gefahr sehen die Vereinigten Staaten von Amerika nicht. „Wir sind uns hier einig, daß die Taliban in einigem reichlich streng und brutal sind“, meinte ein Regierungssprecher, der nicht namentlich genannt werden wollte. „Aber sie unterscheiden sich in einem wichtigen Punkt von anderen Muslimen: Sie wollen keine islamische Revolution exportieren.“ Staatssekretär und Ostasienbeauftragter Robin Raphael habe bereits mehrfach Verantwortliche der Taliban getroffen, hieß es in Washington.

„Wir werden nicht Fundamentalismus exportieren. Wir werden auch nicht Terroristen unterstützen. Wir wol-

len gute Beziehungen zu allen Staaten auf der Welt“, versicherte der stellvertretende Außenminister der Taliban, Schir Mohammed Stanaksai.

Ein strategisches Ziel der USA scheint damit erreicht. Das andere: Der Drogenanbau und -handel muß unterbunden werden. Die Taliban haben mehrere Drogenbarone hingerichtet. Experten kalkulieren, daß 1995 Heroin im Wert von 75 Milliarden Dollar aus Afghanistan die europäischen und amerikanischen Märkte überschwemmt hat. Der meiste Mohn wurde auf Feldern in den Taliban-Gebieten geerntet. Vertreter der Taliban versicherten FOCUS, „die notwendigen Gegenmaßnahmen zu ergreifen“.

Frieden wird es so schnell nicht geben. Darin sind sich alle Seiten einig. Sie verhandeln deshalb nach Informa-

tionen von FOCUS mit König Mohammad Zahir, der in Rom im Exil lebt. Er könnte als einigende und befriedigende Instanz wirken. Er will auch bald nach Afghanistan fahren. Aber Zahir Shah hat keine Truppen. Er ist auf einen Königsmacher angewiesen. Den sehen viele im Usbeken-Führer Dostum. Er werde die Entscheidung bringen. „Wenn er sich Massoud anschließt, können wir die Taliban stoppen“, meint Diplomat Daoud M. Mir. „Wenn Dostum sich aber den Taliban anschließt, kommt es zur Explosion.“

Der Massoud-Vertraute fügt noch eine Warnung hinzu: Wenn Dostum die Taliban jetzt unterstützt, wird das nächste Ziel der Taliban Dostum selbst sein. Ihn wird dasselbe Schicksal ereilen wie Nadschibullah. Die Taliban wollen die Macht im ganzen Land. ■

INTERVIEW

„Dies ist ein heiliger Aufstand“ Außenminister Gaus weist Beschuldigungen zurück, die Taliban würden vom Ausland unterstützt

FOCUS: Werden die Taliban vom Ausland unterstützt?

Gaus: Wir, die national-islamische Bewegung Afghanistans, sind als die Antwort des Zorns und der Aussichtslosigkeit des geschundenen, aber heldenhaften Volkes entstanden. Es besteht kein Zweifel, daß dieser Aufstand heilig und rein afghanisch ist.

FOCUS: Was wird aus Präsident Rabbani, seinem Militärführer Massoud und dem Usbeken-Führer Dostum?

Gaus: Auf unsere wiederholten Amnestieerklärungen, die schon vor dem Fall von Kabul erlassen wurden, haben Rabbani und seine Anhänger noch nicht reagiert. Sie haben auch nicht ihre Waffen dem Staat übergeben und sich zu Gesprächen unter Aufsicht der UNO bereit erklärt, wozu wir bereit

waren und sind. Wir sind bereit für eine Gesamtlösung durch Gespräche.

FOCUS: Ihre Nachbarn im Norden sind besorgt, besonders Rußland.

Gaus: Die russischen Bedenken kommen nicht unerwartet, da ihr ehemaliges Imperium auch durch den afghanischen Widerstand untergegangen ist und sie immer noch mit ihren inneren Problemen zu kämpfen haben.

■ **MULLAH** Hadsch Muhammad Gaus hat das Außenpolitikressort der Taliban-Übergangsregierung inne

Präsident Jelzin will die Aufmerksamkeit von seiner Krankheit ab- und auf uns lenken. Wir hoffen, daß unsere Nachbarn besonnen reagieren. Wir bemühen uns, daß es zu keinen Mißverständnissen und Kurzschlüssen kommen wird.

Mit unseren Nachbarn, die überwiegend Muslime sind, haben wir keine Probleme. Wir respektieren sie und glauben, daß sie sich auch von unserer Seite sicher fühlen. Gegenseitige Achtung auf der Basis einer national-islamischen Gesellschaft.

FOCUS: Unterstützt Sie der König?

Gaus: Der König wird geschätzt, und Menschen verknüpfen mit ihm den langersehten Frieden. Die Menschen haben die Nase voll vom Krieg und seinen Folgen. Wir haben einen akzeptablen Rahmen geschaffen, die Entscheidung überlassen wir dem Volk. ■

INTERVIEW: KHALID DAYANI

„Frieden ohne Freiheit“

Die Taliban, radikale islamische Gotteskrieger, eroberten Kabul und führten fundamentalistisches Recht und Lebensart ein: Steinigen von Ehebrechern, Händeabhacken bei Dieben, öffentliches Prügeln. Am schlimmsten unterdrückt werden die Frauen. Doch fast der gesamte Westen schweigt – die Ultras passen ins geopolitische Konzept.

Seit Tagen ist die Ärztin Raschida* nicht zur Arbeit erschienen, obwohl sie endlich keine Angst mehr haben muß, auf dem Weg dorthin von einer Granate getroffen zu werden. Bärtige Krieger mit schwarzen Turbanen patrouillieren neuerdings durch die Straßen Kabuls. Die fürchtet Raschida mehr als die Geschosse jener rivalisierenden Milizenführer, die Afghanistans Hauptstadt seit vier Jahren unkämpfen.

Im Sturm hatten die Taliban, eine Sammelbewegung fanatischer Moslems, am Freitag vorvergangener Woche das Machtzentrum des in 17 Jahren Krieg und Bürgerkrieg verwüsteten Landes genommen. Noch im Morgengrauen des darauffolgenden Tages proklamierten die neuen Mullahs unter dem Vorsitz des einäugigen Mohammed Omar einen islamischen Gottesstaat, der drastischer in das Leben von Raschida eingreift, als es der Krieg je vermochte.

Es war gegen halb sechs Uhr morgens, als von den Minaretten der Moscheen Verordnungen ergingen, die Raschida wie ein Todesurteil empfand: Frauen ist ab sofort jede berufliche Betätigung verboten; das Haus dürfen sie nur noch verschleiert verlassen.

Raschida hat noch zu Zeiten sowjetischer Besatzung an der Akademie der Wissenschaften von Kabul studiert. Als die Mudschahidin 1992 die Russen-Satrapen verjagten und die Macht übernahmen, versteckte sie zwar Jeans und Lippenstift im Schrank; ihrem Beruf ist die heute 40jährige aber weiter unbehellig nachgegangen. In wadenlangen Röcken und ärmellosen Blusen, ein Tuch locker um den Kopf gewunden, behandelte sie Bomben- und Minenopfer, unterernährte Kinder und anämische Frauen.

Niemand hatte ihr Auftreten je beanstandet. Und nie wäre es ihr in den Sinn gekommen, sich jenen afghanischen Intellektuellen anzuschließen, die zu Tausenden das Land am Hindukusch ver-

ließen. Doch seit die Taliban in Kabul Einzug hielten und ihr Willkürregime die Bevölkerung, vor allem die Frauen, terrorisiert, hegt sie abwechselnd Flucht- und Selbstmordgedanken. „Wenn die Unfreiheit der Preis für den Frieden ist, dann wird dieser Frieden mich das Leben kosten“, sagt sie.

Tagelang hat sie wie gelähmt vor dem Radio gesessen und dem Programm der neuen Machthaber gelauscht. Selbst die Musik haben die bärtigen Turbanträger verboten. Aus dem Äther erreichen nur noch düstere Botschaften Raschidas Ohr: Sechs Frauen wurden vor dem Außenministerium im Zentrum der Stadt für ihre „unmoralische Kleidung“ – sie waren nicht voll verschleiert – unbarmherzig geprügelt, berichtete der Nachrichtensprecher. Um „Anstand“ in sie hineinzuprügeln, schlugen die Sittenwächter auf Rücken und Gesicht ein. Ähnliches widerfuhr Krankenschwestern in Raschidas Hospital.

Männer haben jetzt noch 35 Tage Zeit, sich gesetzlich vorgeschriebene

* Name von der Redaktion geändert.

Verschleierte im kriegszerstörten Kabul: Verordnungen der Radikalislamisten wie Todesurteile für Frauen

7/10-96

Bärte wachsen zu lassen; die Mullahs sind angehalten, jeden anzuzeigen, der nicht fünfmal täglich in der Moschee betet; Jungen ist Sport in Shorts verboten; alle Schulen für Mädchen werden geschlossen.

Mit der Außenwelt nur durch ihr Radio verbunden, versucht Raschida, den drohenden Nervenzusammenbruch mit Hausarbeit abzuwenden. Sie wäscht selbst jene leuchtenden Seidenblusen und geblümten Röcke, die sie fortan nicht mehr wird tragen dürfen. Sie fegt mehrmals den Innenhof, um den herum sie mit Bruder, Schwester und deren Familien wohnt. Zwölf Menschen leben von ihren Einkünften.

Alles hätte die Ärztin dafür getan, die Träume ihres achtjährigen Neffen zu erfüllen: Ingenieur wollte er werden, um sein zerstörtes Land wieder aufzubauen. Nun scheint selbst diese Hoffnung zerstoßen. Die Schule ist geschlossen; die Lehrerinnen wurden entlassen. „Wie kann ein Land eine Zukunft haben, das seine Frauen so erniedrigt?“ fragt Raschida.

Noch vor zwei Jahren waren die Taliban („Schüler“) weitgehend unbekannt. Ende 1994 startete die geheimnisvolle Gruppe jugendlicher Glaubenskrieger vom Volksstamm der Paschtunen ihren ersten Feldzug – und zeigte sich bald erstaunlich bewandert im Kriegshandwerk: Die fundamentalistischen Milizionäre hatten in pakistanischen Medressen offensichtlich mehr als den Koran studiert, sie konnten perfekt mit Panzern, Raketenwerfern und Schnellfeuergewehren umgehen.

Seit die Radikalislamisten dann die erste afghanische Provinz eroberten, lassen sie keine Zweifel an ihrer grimmigen Entschlossenheit: Wo immer die vermeintlichen „Koranschüler“ regieren, wagt keine Frau mehr, ohne den Ganzkörperschleier vor die Tür zu gehen.

Westlich dekadente Ablenkungsmöglichkeiten vom rechten Glauben wie Kino oder Konzert sind verboten. Auch Fotografieren gilt als verwerflich, weil der Islam die Menschenabbildung verbietet: Die Scharia, das islamische Recht, tritt in Kraft: Ehebrecherinnen werden öffentlich gesteinigt, Dieben Hände und Füße amputiert.

Die neuen Herren streben ein Regime des „reinen Islams“ an, einen Modellstaat für die gesamte moslemische Welt – und lassen so selbst die rigiden iranischen Mullahs als vergleichsweise liberal erscheinen. In Herat, nahe der persischen

Grenze, haben afghanische Intellektuelle begonnen, ihre Töchter zur Erziehung „hinüber“ nach Iran zu schicken.

Gebildete und an ihre Selbständigkeit gewöhnte Frauen wie Raschida, die ein Leben lang gläubige Mosleminnen waren, läßt die mit Zwang und Repression durchgesetzte Ordnung des frommen Scheims am Glauben verzweifeln. „Wenn das der reine Islam sein soll“, meint Raschida, „dann bin ich die längste Zeit Moslemin gewesen.“

Besorgt, der Fanatismus der Taliban könnte ihre eigene, mehrheitlich moslemische Bevölkerung erfassen, haben bisher einzig Rußland und die mittelasiatischen Republiken des ehemaligen So-

viets konnte, daß das US-Außenministerium die Taliban gar als „Befreier“ des Landes lobte, hat die Ärztin entsetzt und ihr jede Hoffnung auf einen Frieden in Freiheit genommen. Die USA setzen offensichtlich darauf, daß die neuen, sunnitischen Herren von Kabul im „Great Game“ um die Macht zwischen Kaukasus und Pamir ein wichtiges Gegengewicht zum schiitischen Iran werden könnten. Außerdem öffnen sich so neue Handelswege, auch für eine lukrative amerikanisch-saudisch finanzierte Öl- und Erdgaspipeline von Turkmenistan über Afghanistan nach Pakistan.

„Großmachtpolitische Interessen haben unser Land an den Rand der Zerstörung gebracht“, sagt Raschida. „Keinen im Westen kümmert, daß sie uns Frauen sogar die Menschenrechte rauben.“

Nach einer Woche zermürbenden Hausarrests hat die Ärztin jetzt beschlossen, wieder erste Schritte vor die Tür zu wagen. Raschida hat den Ausschnitt ihres Kleides mit einer Brosche verkleinert, eine lange Hose untergezogen und den schwarzen Tschador übergeworfen, den sie vor vier Jahren angeschafft, aber seither nie gebraucht hatte.

In der Taxe, die sie zum Haus einer Freundin bringen soll, zupft sie beim Anblick bewaffneter Turbanträger nervös an den zu kurzen Ärmeln ihres Kleides. Die Straßen wirken wie ausgestorben; selbst die Basare sind nicht sonderlich geschäftig, obwohl die Preise gefallen sind. Wo Schneider samt Kunden verprügelt werden, weil sie mit Frauenkleidern handeln, verspürt kaum jemand den Drang zum Einkaufsbummel.

Auf dem Teppich im Wohnzimmer der Freundin hocken eine in die Arbeitslosigkeit gezwungene Bauzeigerin sowie eine junge, aus dem Kultusministerium entlassene Sekretärin. Sie debattieren über die neueste Verordnung der Taliban: Ab sofort darf keine Frau mehr das Haus ohne die Burka verlassen, den Umhang mit den vergitterten Augenschlitzen, der den Körper der Frauen von Kopf bis Fuß mitsamt der provozierenden Haarstrahlen verhüllt.

Damit ist auch Raschidas vorsichtiger erster Befreiungsversuch gescheitert: Die Burka kostet mehr als einen Monatsverdienst – und nicht nur das: Um sich korrekt zu verschleiern, muß sie erst mal nach Hause, dann zum Markt. Immer voller Angst, vorbei an den Tugendwächtern.

Mitglieder des Regierungsrates der Mullahs Fotografieren verwerflich

wietreiches versucht, der Entwicklung in Afghanistan entgegenzuwirken. Am vergangenen Freitag trafen sich die Staatschefs zum Krisengipfel.

Pakistans Außenminister Asif Ahmed Ali dagegen feierte die neuen Machthaber in Kabul als „gottesfürchtige Männer“ mit „großem Respekt für den Islam“. Raschida hat das nicht sonderlich erstaunt. Lange schon wird vermutet, daß die Regierung von Benazir Bhutto den Radikalislamisten, womöglich gemeinsam mit dem US-Geheimdienst, finanzielle und logistische Unterstützung gewährt.

Doch daß man auch in Washington wenig Verwerfliches an den bisher von den Taliban getroffenen Maßnahmen erken-

Gegenoffensive in Afghanistan

Repräsentant der gestürzten Regierung warnt Amerika vor den Taliban

ULS. FRANKFURT, 9. Oktober. Den Truppen der gestürzten afghanischen Regierung ist es offenbar gelungen, den Vormarsch der Taliban-Milizen in den Norden des Landes vorerst aufzuhalten. Am Dienstag habe der Kommandant der Regierungstruppen, Ahmed Schah Massud, vom Panjshir-Tal aus mit einer Gegenoffensive begonnen und wichtige strategische Punkte wie Dschabal us Seradsch und Golbahar von den Taliban zurückerobert. Dies sagte der Repräsentant der gestürzten afghanischen Regierung in Paris, Mir, im Gespräch mit dieser Zeitung. Massuds Armee sei bis zu dem von den Taliban gehaltenen Luftwaffenstützpunkt Bagram vorgedrungen, der Ausgangspunkt für Luftangriffe der Taliban auf das Panjshir-Tal sei. Massuds Truppen könnten den Flughafen nun ihrerseits direkt angreifen. Das Ziel der Offensive sei es, den Taliban den Weg nach Norden zum Salang-Tunnel abzuschneiden.

„Unsere Truppen haben sich inzwischen neu formiert“, sagte Mir, der ein früherer Kampfgefährte und enger Vertrauter Massuds ist. Nach dem Rückzug aus Kabul seien die etwa 25 000 Soldaten zunächst in den Bergen verstreut gewesen, außerdem hätten mehrere tausend Zivilisten aus Kabul im Panjshir-Tal Zuflucht gesucht, was die Reorganisation der Armee erschwert habe. Die Verluste der Regierungstruppen seit dem Verlassen der Hauptstadt bezifferte Mir auf 60 bis 70 Soldaten, die Taliban hätten dagegen etwa 150 Kämpfer verloren. Sie setzten nach Ansicht Mirs alles daran, möglichst schnell zu einem militärischen Erfolg im Norden zu kommen, da in knapp einem Monat mit dem ersten Schnee in dieser Region gerechnet werden müsse. Massuds Truppen seien darauf vorbereitet, auch im Winter zu kämpfen, die aus dem warmen Süden stammenden Taliban hingegen seien mit solchen Bedingungen nicht vertraut.

Nach Angaben Mirs, des wichtigsten Verbindungsmannes der gestürzten Regierung in Europa, hat Massud fast seine gesamte Armee und auch einige Flugzeuge und Helikopter in das Panjshir-Tal retten können. Den schnellen Abzug aus der Hauptstadt begründete er mit der Einsicht von Präsident Rabbani und seinem Armeekommandanten Massud, die Stadt nicht lange gegen die Taliban-Milizen halten zu können. „Wir wissen, daß die Taliban von pakistanischen Spezialeinheiten unterstützt werden: Schon vor dem Angriff auf Kabul haben wir pakistanische Offiziere gefangen genommen und ihre Namen an die Vereinten Nationen weitergeleitet“, sagte Mir. Nach der Eroberung seien pakistanische Offiziere auch in Kabul gesehen worden.

Die Lage in der Hauptstadt ist nach seinen Informationen gespannt. Zunächst seien die Menschen froh über das Ende der Kämpfe gewesen, doch nach der brutalen Ermordung des früheren Präsidenten Najibullah sei die Stimmung umgeschlagen. „Wir sind vielleicht ein mittelalterliches Land, aber die Menschen in der Hauptstadt sind gebildet und kultiviert.“ Die Rabbani-Regierung sei ebenfalls eine islamische gewesen, doch hätten allein in der Verwaltung Kabuls etwa 30 000 Frauen eine Beschäftigung gefunden. Was die Taliban praktizierten, habe mit Islam nur wenig zu tun. Mehr als 250 000 Menschen seien inzwischen vor den Milizen auf der Flucht in den Norden.

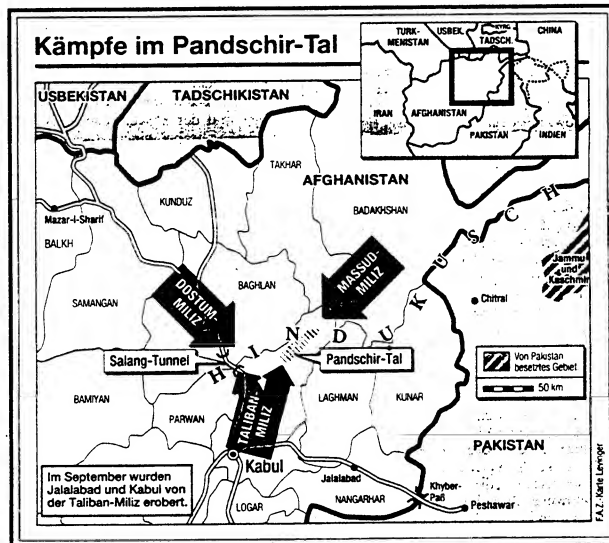
Mir zeigte sich zuversichtlich, daß es noch in dieser Woche zu einem offiziellen Bündnis der Regierungstruppen mit dem usbekischen General Dostum, der den Norden Afghanistans beherrscht, kommen werde. Eine Delegation Dostums habe sich schon vor Tagen mit Massud im Panjshir-Tal getroffen, und am Dienstag sei Rabbani selbst zu Gesprächen mit Dostum in Masar-i-Scharif eingetroffen. Man strebe

eine Regierung der nationalen Einheit unter Beteiligung aller ethnischen Gruppen an, um die Taliban aus dem Land zu vertreiben. Dostum könne möglicherweise der Posten des Verteidigungsministers angeboten werden. Wichtig sei vor allem, eine Spaltung zwischen dem Norden und dem Süden des Landes, in dem die zu einem großen Teil aus Paschtunen bestehenden Taliban über Rückhalt in der ebenfalls mehrheitlich paschtunischen Bevölkerung verfügten, zu verhindern.

Nach ihrem Einmarsch aus Pakistan seien die Taliban besonders in Kandahar freudig begrüßt worden. Korruption, Drogenhandel und Mißwirtschaft hätten die dortigen Machthaber in Mißkredit gebracht. Die als Ordnungsmacht auftretenden Taliban hätten sich daher großer Beliebtheit erfreut. Dies sei wohl auch ein Grund für die eher wohlwollende Haltung der amerikanischen Regierung gegenüber den Milizen. „Ich kann die Vereinigten Staaten aber nur warnen, die Taliban könnten schon bald Terror und Gewalt in aller Welt verbreiten.“ Auch der frühere Schützling der Amerikaner, Hekmatyar, habe mit pakistanischer Hilfe Terroristen in Afghanistan ausgebildet. Die aggressive Durchsetzung ihrer fun-

damentalistischen Politik in Kabul zeige deutlich, daß die Taliban längst außer Kontrolle geraten seien, sagte Mir. Er habe bereits mehrfach Gespräche darüber im Auftrag seiner Regierung in den Vereinigten Staaten geführt.

Als maßgebliche Geldgeber der Taliban, die über hervorragendes militärisches Gerät verfügten, vermutet der Diplomat vor allem amerikanische und saudiarabische Unternehmen. Die amerikanische Unocal und die saudische Delta Oil planten, eine Gas- und Ölpipeline von Turkmenistan durch Afghanistan nach Pakistan zu verlegen, und seien daher an der Befriedung des Landes durch eine ihnen gewogene Gruppe interessiert. Die jeweiligen Regierungen hätten den Unternehmen „Ihr Einverständnis“ zur Unterstützung der Taliban gegeben, da sie sich davon zugleich ein Zurückdrängen des iranischen Einflusses in der Region erhofften. Das Geld fließe jedoch nicht direkt an die Taliban, sondern über Pakistan, dem ebenfalls daran gelegen sei, Zugang zu den Märkten in Zentralasien zu bekommen. Mir appellierte an die Vereinigten Staaten, die Dinge nun selbst in die Hand zu nehmen, um Schlimmeres zu verhindern.

Afghanische Taliban in Bedrängnis

KABUL, 9. Oktober (AFP). Die Gegner der fundamentalistischen Taliban-Miliz in Afghanistan haben sich offenbar zusammengeschlossen und eine Gegenoffensive am Salang-Paß begonnen, bei der die Taliban erstmals seit ihrer Einnahme Kabuls in Bedrängnis gebracht wurden. Es habe zahlreiche Tote und Verletzte gegeben, berichteten Augenzeugen am Mittwoch. Die Taliban hätten unter anderem Panzer zur Verstärkung geschickt. Die Taliban-Führung in Kabul sprach dagegen lediglich von vereinzelten Gefechten. Der von den Taliban gestürzte Präsident Rabbani traf nach Angaben des früheren afghanischen Botschafters in Pakistan, Baheer, am Dienstag mit dem mächtigen usbekischen General Dostum in dessen Hochburg Masar-i-Scharif zusammen. Dostum hatte Anfang 1994 versucht, Rabbani zu stürzen.

Unklar blieb zunächst, ob auch Dostums Truppen an den Kämpfen beteiligt

waren oder ob nur die Kämpfer von Achmed Schah Massud, dem bisherigen Militärführer Rabbanis, an der Offensive teilnahmen. Die Taliban-Führung in Kabul wies Berichte zurück, nach denen Dostum in die Kämpfe eingegriffen haben soll. Taliban-Kommandeure am Ort sagten aber, mindestens zwei Panzer Dostams seien an den Kämpfen beteiligt gewesen. Westliche Beobachter gingen davon aus, daß sich zunächst nur Massuds Soldaten an den Kämpfen aktiv beteiligten, daß sie aber von Dostams Kämpfern logistisch unterstützt wurden.

Die neuen Machthaber in Kabul bestellten den iranischen Botschafter Regi ein, um gegen eine Rede des iranischen Staatsoberhauptes Chamenei zu protestieren. Ungeachtet dessen bekräftigte Teheran am Mittwoch seine Haltung. Die Aussagen Chameneis stellten die Ansicht der gesamten islamischen Welt dar, sagte der stellvertretende Außenminister Borudscherdi. Chamenei hatte am Montag gesagt, die Welt nehme nicht hin, was die Taliban im Namen des Islam täten.

62

Über die Zukunft Afghanistans wird im Norden des Landes verhandelt

Mazar-i-Sharif – eine Oase im Bürgerkrieg / Erhard Haubold berichtet

MAZAR-I-SHARIF, 23. Oktober. „Ich bin sehr optimistisch. Wir wollen alle Afghanen zusammenbringen“, ruft der pakistanische Innenminister Babar nach einer Sitzung im Wüstendorf Qala-i-Jangi, das zehn Kilometer außerhalb Mazar-i-Sharifs liegt und das der usbekische Warlord General Abdul Kahid Dostum auf das feindliche hat restaurieren lassen. Von den Zinnen aus lehnt starr leichte Artillerie in das flache, von Sandstürmen durchein geworfene Land. Seit einer Woche wird hier im hohen Norden Afghanistans um die Zukunft des von einem binahe zwanzigjährigen Krieg verwüsteten Landes und um einen wie immer brisanten Frieden gerungen. Die beiden Hauptfiguren sind General Dostum und der pakistanische Minister Babar, der hier nicht einmal den Versuch unternimmt, die Rolle seines Landes bei dem Siegesmarsch der radikal-islamischen Taliban zu verschleiern. Er sei durchaus autorisiert und verhandle im Namen der Taliban, versichert Babar, der viele Male zwischen Mazar-i-Sharif und Kandahar, dem Hauptquartier der geheimnisvollen Gruppe, hin- und hergelaufen ist. An den Verhandlungen nahmen bisher außerdem zwei Vertreter des ehemaligen Verteidigungsministers Ahmed Shah Massud und des Scheitelführers Karim Khalil, die sich zusammen mit Dostum zu einem „afghanischen Versöhnungsrat“ zusammengefunden haben. Hinein- und hinausgehen sah man im Qala-i-Jangi-Fort überdies so angenehme Männer wie den Sumnitführer Sayed Naph und Pir Sayed Ahmad Gilani von der Nationalen Islamischen Front, die aus dem pakistanischen Exil gekommen waren.

Zustimmend haben die Teilnehmer auf Vorschläge wie Waffenstillstand, Austausch von Gefangenen und Töten reagiert. Aber die Taliban wehren sich gegen die Demilitarisierung Kabuls, was den Abzug ihrer Soldaten und Waffen aus der schwer gebeutelten Hauptstadt bedeuten würde. Den Pakistanern, die mehrere hundert Offiziere im Einsatz haben dürfen (27 wurden bei den Kämpfen um Jabel-us-Siraj gefangen genommen), wäre es im Rückblick wohl lieber, ihre Schützlinge hätten Pashunen-Gebiet nicht überschritten und wären nie in Kabul einmarschiert. Die brutale Hinrichtung des ehemaligen Präsidenten Najibullah hat nicht zuletzt Do-

stum aufgeschreckt, der als einzimaler treuer und brutaler Vassal der sowjetischen Besatzungsmacht über eine ähnliche Vita verfügt. Und der „Löwe des Pandshir-Tales“, Massud, soll beim nächsten Mal keine Gefangenen machen wollen, so wundert es er über die Ermordung einiger seiner Kommandeure durch die Taliban bei Charikar. Ausländische Militärs halten die Pandshir Massuds für die besten Kämpfer der Welt, vielleicht 3000 Mann. Hinter ihnen stehen die Soldaten Dostums, der 100 000 Mann oder mehr mobilisieren kann, die einzigen in Afghanistan, die so etwas wie Disziplin verstehen, von deren Offizieren nicht wenige von der Sowjetarmee ausgebildet wurden. Solange sie zusammenbleiben, sind Dostum und Massud nicht zu schlagen. Aber werden sie zusammenbleiben? Sie blockieren den Salang-Paß und den Zugang zum Pandshir-Tal. Sie haben die Taliban über Jabel-us-Siraj und Charikar zurückgedrängt bis auf wenige Kilometer vor Kabul, dessen Flughafen von ihren Raketen beschossen wird. Militärisch wäre die Hauptstadt in ein paar Tagen zu nehmen. Und obwohl Prognosen seit dem für alle überraschenden Erfolg der Taliban (die vor einem Monat Kabul erobert hatten) noch waghalsiger geworden sind, glauben die meisten Beobachter, daß der unsichere Zustand zwischen relativem Verhandlungsfrieden und Krieg noch eine Weile anhalten könnte. Kampfschreie wie „Auf nach Kabul, laßt uns alles kurz und klein schlagen“ hört man diesmal weniger laut. Massud sei ein rationaler Mann, wird gesagt. Er sei an der Meinung im Westen interessiert. In der Tat hält er wenig von einem Rollenspiel, in Kabul zu sitzen und von den Taliban beschossen zu werden. Manches spricht deshalb dafür, daß Dostum und Massud die Hauptstadt militärisch immer mehr in die Zange nehmen, daß Dostum im Nordwesten Herat angreift und den Taliban allmählich die Straßenverbindung nach Kandahar abtrennt. Ähnlich könnte Massud auf der Strecke zwischen dem Khyber-Paß und Kabul verfahren, er könnte Jalalabad und Sirabi angreifen.

In Mazar-i-Sharif wird erzählt, daß in anderen Nächten ein Flugzeug nach dem anderen landete, angeblich mit modernen Waffen aus Usbekistan und Rußland. Insgesamt soll es in Afghanistan vier bis fünf

Millionen Schnellfeuerwaffen „Kalaschnikow“ geben, dazu 50 bis 60 Kampflugzeuge und 1000 Panzer. Nach wie vor gelte das zentralistische Konzept der Kriegsführung, bei dem es nicht auf Fronten und auf Geländebesitz, sondern auf eine mobile Streitmacht ankommt, die auf eine günstige Gelegenheit zum Zuschlagen wartet. Zu berücksichtigen ist außerdem, daß der Faktor Zeit eine andere Qualität hat als im Westen. Niemand zwingt die Afghanen, den Bürgerkrieg vor dem Einsetzen des Winters in sechs Wochen zu beenden. Und auch nach dem jüngsten Fall Kabuls (an die Taliban), einer dramatischen Zäsur im militärischen Gleichgewicht, sagen besonders vorsichtige Berater, daß ein Ende des Krieges im Hindukusch noch lange nicht in Sicht sei. Viel stärker ins Kalkül nehmen wird man in Zukunft den General Dostum müssen, der sechs der 33 Provinzen Afghanistans kontrolliert und eine militärische und wirtschaftliche Potenz darstellt, der freilich in der Vergangenheit immer eher an der Macht als an der Loyalität interessiert war. Sheberghan, 100 Kilometer westlich von Mazar-i-Sharif, hat er zu einer militärischen Festung ausgebaut, seinen eigenen Flugplatz, viel militärisches Gerät und sein Elterntempel 511. Der Mann kann Waffen und Autos mit Erdgas bezahlen. Er fährt mit einem gepanzerten Cadillac durch die Ein-Millionen-Stadt. Er ist populär in Mazar-i-Sharif, wo überall das Porträt des stämmigen, schauzürigen Mannes zu sehen ist. Er habe nichts gegen Waffen und Frauen, heißt es über den 43 Jahre alten Selbstdiktator, der nie auf einer Militärakademie war. Er läßt den Menschen gewisse Freiheiten, auch im Glauben, was besonders die von den Taliban aus Kabul nach Norden geflüchteten Städter zu schätzen wissen. Dostum wäre nicht sonderlich interessiert. Don lange er Minister, hier ist er König. Pakistan, Innenminister Babar, auf das verbeerende Verhalten seiner Schützlinge gegenüber Frauen angesprochen, mag recht haben mit der Behauptung, auch in Mazar-i-Sharif seien „99 Prozent aller Frauen voll verschleiert“. Aber sie tun es freiwillig oder auf Druck ihrer Männer und nicht weil sie Angst vor unkontrolliert um sich schlagenden Taliban haben müßten.

Einheiten General Dostums auf dem Weg an die Front

Foto AP

Das Ende der Gemütlichkeit in Kabul?

Die Taliban-Milizen trauen Ausländern nicht / Von Erhard Haubold

NEU-DELHI, 10. November. Die indische Regierung hat heute erklärt, dass sie sich nicht mehr in Frage gestellt haben möchte, wenn die pakistanische Regierung die Möglichkeit kommunistischer Räumungsaktionen in Kaschmir und auf anderen Gebieten der indischen Union zu verhindern, zu unterdrücken und zu beenden, werden. Nach Aussagen von Dutt, der indischen Pressekonferenz, ist die indische Regierung der Meinung, dass die Front- oder die nichtfrontenpolitische Politik der pakistanischen Regierung gegen die indische Regierung gefährlich ist. Und weil bei der Zimmerei gar kein Glück hatte, so hat die indische Regierung beschlossen, die Zimmerei nicht inoffiziell, sondern in Zukunft nur mehr in offiziellen, internationalen Konferenzen zu betreiben. Die indische Regierung hat auch mit der Hindereziehung vorgelegt und hat sich mit dem Wohlbefinden, dem Wohlstand und dem Wohlstand der indischen Bevölkerung befasst. Die indische Regierung hat auch mit der Hindereziehung vorgelegt und hat sich mit dem Wohlstand, dem Wohlstand und dem Wohlstand der indischen Bevölkerung befasst. Die indische Regierung hat auch mit der Hindereziehung vorgelegt und hat sich mit dem Wohlstand, dem Wohlstand und dem Wohlstand der indischen Bevölkerung befasst.

hören, es wird immer Wasser und Strom; die Aufgabe funktioniert nicht. Dafür beobachten wir Taliban-Militanten, die für sie verurteilte Geiseln. Abends führen Tazis sehr selten zu den nahe an der Grenze gelegenen Dörfern. Die Dutzende jungen Taliban-Militanten, die für sie verurteilte Geiseln. Abends führen Tazis sehr selten zu den nahe an der Grenze gelegenen Dörfern. Die Dutzende jungen Taliban-Militanten, die für sie verurteilte Geiseln. Abends führen Tazis sehr selten zu den nahe an der Grenze gelegenen Dörfern.

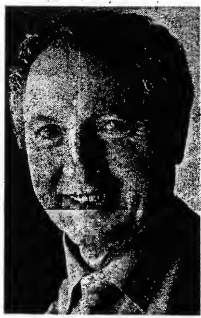
Ein Stufenplan zur Lösung der Afghanistan-Krise

Heute beginnt in New York eine UN-Konferenz / Die Rolle Pakistans / Von Erhard Haubold

[illegible]

Daß Pakistan die fundamentalistischen Taliban unterstützt, die drei Viertel Afghans unter ihre Kontrolle gebracht haben, wird von Islamabad bestritten, von Washington und den Vereinten Nationen nicht. Die Taliban sind islamistisch, aber nicht fanatisch, und achten sehr auf festes Datum, Einkulturfürer. Genauso wie die bemerkenswerten Sympathien Amerikas, das in den frauenfeindlichen Koranschulern eine wertvolle Gegenkraft gegen Iran sieht. Beide, Amerika und die Taliban, haben sich in Afghanistan interessiert, weil dort und im Norden beträchtliche wirtschaftliche und geostatische Gewinne zu machen sind: ein Markt von mehr als fünfzig Millionen Menschen, dazu wichtige Ressourcen wie Erdgas, Kohle, Uran und in den fünf zentralasiatischen Republiken Turkmenistan, Usbekistan, Tadschikistan, Kirgystan und Kasachstan. Spekuliert werden darf darüber, von wem diese Ressourcen in die Hände der Taliban gelangen werden, mit den Taliban aber gehen sie sicher, oft

kampflosen Vormarsch die örtlichen Kommandeure der Gegenseite auszählten. An den Sympathien Amerikas und Pakistans wird sich grundsätzlich nichts ändern, was aber subtile Gewichtsverschiebungen nicht ausschließt. Nicht nur der UN-Emissär Holl hat den Eindruck, daß nach dem Sturz Benazir Bhuttos und ihres aggressiven Innenministers Nasirullah

Norbert Holm

Foto: Marcus Kaufhold

Khan Babar die Aussichten auf einen Verhandlungsfrieden in Afghanistan gewachsen sind. Amerika könnte etwas mehr auf die internationale Meinung Rücksicht nehmen wollen. Und in Pakistan amtiert, nicht zum ersten Mal, als Außenminister der erfahrene und gebildete Diplomat Sahibzada Yacoub Khan, der den Vereinten Nationen „Zusammenarbeit“ signalisiert.

Sort hat. Sie können freilich bleiben, und ich will weniger der vor der Afghanistan-Konferenz umlaufenden Ideen sein in den vergangenen Jahren schon mehrmals und habe angeboten, daß sie ihre Milizen nach Kabul zurücknehmen könnten, die sie in der Provinz Herat unterhalten. Und damit wird die gegenseitige nördliche „Allianz, die sich auf den Salaf-Paß (Safar-Dostum) und den Zugang zum Indus (Abdullah) stützt, zerstört werden, nicht zufließen sein. Der Usbeki General Dostum, der in Mazar-i-Sharif ein Kommando hat, wird sich nicht erheben, weil er versteht, daß die Fundamentalisten Taliban sich nicht noch weiter nach Norden ausbreiten. Usbeki, Dostum und Massud, der Verteidigungsrat der vertriebenen Regierung Rabbani, wollen das Jawel Kabul, wie zerstört es ist, wieder aufbauen. Die Taliban, die im erstinständliche Komitee am Anfang der Entmilitarisierung als Ende einer politischen Organisation, die sich nicht auflösen und hitzig werden Diskussionen über die Zusammensetzung einer „neutralen“ Milizkräfte haben noch nicht einmal bereit, die Kontrolle der Provinz Herat über UN-Blauhelme noch von den islamischen Ländern in der OIC entstandenen Milizen zu übernehmen. Die Kontrolle der Vereinten Nationen, die den Waffensstillstand überwachen, die Kommission, könnte am Ende eine einmündige Organisation sein, erweitert werden, zu einer Lok Jirga, einem Alttestamentar, das nach der letzte Stufe des politischen Prozesses, der die Vereinigten Staaten, der „ghanischen Völker“ über die endgültige Regierungsform vorbereiten könnte. Das ist nicht nur, daß die Konstellation für einen von den UN vermittelten Frieden günstiger geworden ist. Die Atmosphäre in der Region ist sich zu entspannen, und man merkt, daß die Unterstützung von dort eine qualifizierte geworden ist, die die Taliban nicht mehr erreichen kann, die weder Pakistan noch die Amerikaner vergrößert ihren wollen. Die Taliban, die sich nicht auflösen, sondern, was ich, das sie etwa „geographisch“, wissen, wenn sie ihre Herrschaft politisch konsolidieren und international anerkannt

Bure am Bere kostet sechzig Dollar

Engelsk press

In thrall to the one-eyed prophet of the Taliban

The Observer 29 September 1996

23 YEARS OF TURMOIL

1973 King Zahir Shah ousted in military coup led by cousin Mohammad Daoud.
1978 President Daoud killed in coup. Nur Mohammad Taraki elected president of revolutionary council.
1979 Hafizullah Amin appointed Prime Minister, becomes President after shootout in which Taraki is killed. In December, Soviet troops land in Kabul. Babrak Karmal becomes President. Amin executed.
1980 UN General Assembly calls for withdrawal of foreign troops. Afghan guerrillas in Pakistan receive arms from Pakistan, US, Saudi Arabia, Egypt, China.
1986 Mohammed Najibullah becomes President.
1988 Pakistan, Afghanistan, the Soviet Union and the US sign agreement for withdrawal of Soviet troops.
1989 Last Soviet soldier leaves in April. Mojahedin consultative council elects moderate Siyghatullah Mojadidi President and hardliner Abdurrah Rasul Sayyaf Prime Minister.
1992 Najibullah deposed and Mojadidi becomes head of state, soon replaced by Burhanuddin Rabbani.
1993 Factional fighting leaves more than 10,000 dead.
1994 Battles reduce Kabul to rubble. Mohammad Omar Akhund sets up Taliban, Islamic student group that emerges as guerrilla force.
1995 Taliban forces reach Kabul in February, but are repelled. In October, they are back.
1996 In April, 1,000 Muslim clergymen choose Taliban leader Mullah Mohammed Omar as Amir, denouncing Rabbani as unfit to lead Islamic nation. On 27 September, after conquering large areas of the country, Taliban takes control of Kabul, hanging Najibullah and his brother Shahpur Ahmadzai, and declaring that Afghanistan is a 'completely Islamic state'.

by Arnold Kemp

A ONE-EYED prophet, reclusive and oracular, is for the moment in charge of Kabul. The victory of his Taliban army has exploded once more the idea that history is dead and that the Cold War ended in victory for the West.

Into the vacuum left in Afghanistan by the failure of Soviet power has swept a movement with no political baggage but with a purifying Islamic zeal and a cruel sense of justice.

Taliban (students of religion) has a passion to stamp out corruption and Western decadence. However, it crushes much else, particularly the rights of women.

It rules by fear but its 50,000 men, who are predominantly Pashtun tribesmen from areas bordering Pakistan, are fearless: they walk across minefields into enemy fire. Pakistan has been quick to recognise the new regime in Kabul, hoping for a compliant client state.

The United States, which helped Pakistan to fund arms via Saudi Arabia, has hinted that recog-

nition is at hand. Pakistani Prime Minister Benazir Bhutto, who is in London tomorrow, may affirm neutrality in the affairs of Afghanistan. But her country's secret service, the infamous Inter Services Intelligence, has a long history of meddling. President Jimmy Carter channelled funds through it to the mojahedin to destabilise Soviet power.

After the collapse of the Soviet Union, mojahedin warlords presided over chaos. Bandits taxed and disrupted trade; corruption and crime were rampant; many women were raped amid the general lawlessness. Taliban courage combined with popular resentment to produce an almost irresistible military advance. The Taliban movement emerged in 1994. It was set up by a senior mullah from Kandahar, Mohammed Omar Akhund. He was a field commander in the struggle against the Soviet Union, and was apparently wounded at least once. But he is a mystical rather than a bellicose figure who is said to talk in riddles.

Kandahar, the old royal capital in the hot and dusty South, has a special significance for Muslims. In 1761 the Khirqa, or Cloak, of the Prophet Mohammed, was brought here; in stressful times it is displayed to the faithful.

This year a huge crowd watched as Mullah Omar held it up to them. A conclave of Taliban clergy declared him Amir, or leader, of all Muslims in the world. Only three such Amirs had been declared before.

The Taliban fighting force was formed from refugees in Pakistan's border provinces of North-West Frontier and Baluchistan. They had been educated in the *madrasas* (Koranic schools), which are sponsored by the the Association of Islamic Schools. These teach a rigorous form of the traditional Sunni Muslim faith.

Mullah Omar presides over a collective leadership. Much is delegated to local commanders. His deputy, Mullah Mohammad Rabbani (no relation of the ousted President), appears to be in charge in Kabul.

For Pakistan, Mullah Omar was an attractive alternative in Kabul to Prime Minister Gulbuddin Hekmatyar, leader of the integrationist Hizbe Islami party, one of the most fanatical of the feudal tribesmen with a blood-curdling reputation for savagery. He too is a Pashtun and during the anti-Soviet war had been the main beneficiary

of Pakistani funds and American weapons.

Islamabad dropped him, judging him extremist, unpopular, and ineffectual. Hekmatyar, after organising a bloody siege of Kabul in 1994, rallied to the regime there, reconciling himself to his historic enemies of the Jamaat Islami party, Ahmad Shah Masood and Burhanuddin Rabbani. To these enmities there was a strong tribal sub-text: Hizbe Islami was radical and Pashtun; Jamaat was Tadjik (the second most numerous tribe) and more moderate.

The 'student' army was at first greeted with acclaim by a population sunk in poverty and weary of disorder. Yet its initial popularity faded as its rigorous application of Islamic laws unfolded.

All the usual cruelties of Sharia (strict Islamic law) took place: limbs of thieves were cut off, drunks and adulterers were

stoned, women were disbarred from a life outside the home: even watching TV became a crime, along with music and laughter.

Nowhere was Taliban's rule more oppressive than in Herat, a Persian-influenced and Farsi-speaking city with a strong attachment to culture and education and close to Iran. The movement closed the girls' schools, forced women to cover their faces with the *burka* and imposed rules regarded as totally alien.

Afghanistan remains of intense interest to the major powers. Russia fears the contagion of Islamic fundamentalism. India has a tacit pact with Moscow to contain Saudi-American influence to the South.

US support for Taliban is harder to explain. After all, Islamic fundamentalism is one of the dirtier phrases in the Washington lexicon. But Taliban is useful because, with its devotion to the harshest form of Sunni orthodoxy, it loathes the Shias of America's old enemy, Iran. As for Tehran, it dislikes these rebels cordially. But, if it can return its up to three million Afghan refugees, pragmatism may triumph. This year Iran offered Taliban leaders in Herat wheat and oil.

Thanks to its mountains and fierce people, Afghanistan avoided colonial rule in the nineteenth century. Britain and Tsarist Russia treated it as a non-aligned buffer state. Even Stalin maintained correct relations with the Afghan king, Mohammed Zahir Shah, the deposed monarch, now lives in Rome.

Taliban has indicated that it might welcome the return of the king. It is nothing if not traditionalist, but Pakistan, having sponsored

66

Panic grips Afghan capital as mullahs impose fundamentalist rule and soldiers defile executed former leaders

The Observer 29 September 1996

Kabul victors put mercy to flight

The fanatical Taliban will impose stability through Islamic justice, David Loyn writes in Kabul

THE rotting bodies of Dr Mohammed Najibullah, the former President, his brother, and two of his aides still hang in Kabul, a humiliation and a warning. Every building along the road to the Afghan capital bears the scars of heavy fighting. Truck containers used as warehouses, shops and houses lie burst open by shellfire on the sand. It is like an archaeological site layered with the evidence of almost two decades of war. Mounds of shell cases lie at the side of the road, but the tanks which fired them have gone.

The Taliban Islamic militia have come and conquered with stunning speed; and last night they moved north, claiming to have captured the Parwan provincial capital of Charikar. They were said to be pursuing the forces of ousted President Burhanuddin Rabbani towards the government military base of Jalal-us-Seraf.

Even the Taliban forces have been surprised by the rapid pace of the retreat. Among Kabul's middle class there was panic. A traffic jam clogged the roads out of the city to the north as civil servants and the rich fled the Taliban advance. We were forced to carry a group of Taliban fighters into town; their truck had broken down. They were country boys, awestruck at their command of the capital, and exhausted after a two-day battle which had brought them control of the country.

It took the Taliban fighters some hours to realise that the city was theirs but by midnight they had secured most government buildings. Before dawn, crowds of children gathered to greet the Taliban reinforcements who followed the main attack in Toyota 'Hilux' pickup trucks.

At 1am, Taliban fighters approached the United Nations compound and asked to see the man they called the 'special guest'.

Najibullah had lived under UN protection since the collapse of his Communist regime four years ago. A Turkish UN official refused access to the guerrillas, but after an argument they forced their way in and seized Najibullah and his brother Shahpur Ahmadzai.

Najibullah was shot in the side of the head and at first light his blood-soaked body, still in pyjamas, was hung from a traffic control point near the presidential palace. His brother, who had been held for five hours, was hanged alongside him.

The humiliation continued after their deaths. The bodies were swung around by rifle butts to the

delight of passing fighters. A cigarette was put between Najibullah's fingers, and banknotes pushed up the noses of both men, in a grotesque parody of honours given at a wedding ceremony.

The bodies were left to hang from the vantage point. Traffic police came to work as usual and stood at the side, directing traffic and pedestrians around the grim spectacle. On Friday night, two of Najibullah's senior colleagues — his bodyguard, General Jafar, and his aide, Tokhi — joined him hanging by the roundabout.

The public executions have horrified many residents of Kabul. The

excesses of the mujahedin leaders who drove the Communists from power had mellowed public opinion about Najibullah. Out of the hearing of Taliban soldiers, many people expressed their dismay.

Yesterday, Kabul radio confirmed the imposition of Taliban's version of Sharia (strict Islamic law), and there were very few women on the streets. Otherwise, Kabul has been little affected by the change of government. Previous takeovers have been marked by looting. But for the most part, Taliban has kept its hands off. One Taliban soldier challenged me to put a \$5 bill into a pile of abandoned ammunition, claiming that it would still be there in a week.

The Taliban spiritual leader, Mullah Mohammed Omar Akhund, says he will not take any political position in the new government. He has announced that his movement now represents Afghanistan and is seeking recognition from the outside world. Islamic countries are dividing on predictable lines.

The number two in the movement, Mullah Rabbani, is the most powerful figure in the new six-man government. I first met him on the eve of the final victory in Taliban's headquarters in Jalalabad. After

the fall of Kabul, he sat unnoticed, cross-legged on the ground, eating a melon, among hundreds of bearded, black-turbaned fighters on the lawn of the presidential palace. There is little room for ceremony or material comfort among these men.

Rabbani outlined his movement's plans for a pure Islamic state governed by laws which will prevent women working or receiving education, and where television and any image of the human body are banned. Nine men have already had their hands cut off for stealing in Taliban areas.

The most visible sign of confi-

dence that Taliban will bring stable government comes from Kabul's money-changers. The rate of the afgani to the dollar, 18,000 a week ago, is now less than 8,000.

Even as Taliban's men advanced through the dark suburbs of Kabul, the first signs of economic recovery began to lead out for the Pakistani border. Taliban arrived there, has been

Women of Kabul hide behind veil of fear as Taliban banish them from the streets

THE INDEPENDENT • MONDAY 30 SEPTEMBER 1996

Sarah Horner
reports from
Afghanistan's
capital, newly
conquered by
fundamentalists

Women in the Afghan capital, Kabul, woke up last Friday morning to find the whole culture of their city had changed following the Taliban take-over. As the fundamentalist militia had swept towards the city, the government of President Burhanuddin Rabbani was forced to retreat north.

At dawn on Saturday, Islamic clerics broadcast a new code of behaviour from the loudspeakers of mosques. Women should stay at home, the edict said. If they ventured out, they should be covered from head to toe. And they should not work.

By yesterday, hardly any women dared venture outside and there were reports of women being beaten by the roadside in the south of the city for being "inappropriately" dressed. Women's organisations have closed and it seems that many of their members have left Kabul. Girls' schools have been closed as female teachers are not able to go to work.

Hospitals are also suffering. All are staffed by a large number of female doctors and nurses. The situation is so bad that the Taliban have broadcast on local radio appealing for all male doctors to come into work.

Those women who could not or did not want to leave Kabul are trying to adjust to a life which is totally alien to everything they know.

None of the women I spoke to would let me use their names or identify them in any way. Some said Kabul had become a huge prison. Others felt as if they were dead; and one said she wished she was dead.

"I have to go out to work," she said. "I can't stay at home. If I go out, I will be killed. But it's better for me if I am killed."

In a city where 18 years of war have left an estimated 25,000 widows, many are the sole supporters of large families.

"What should we eat?" said one young woman who is supporting five other people. "If I can't work, what will they do?"

All the women expressed anger that the Taliban are using Islam to deny them human rights. They said that nowhere in the Koran does it say that women have to stay at home. "If Islam is like this," said one woman, who supports six people, "then I am not a Muslim."

The Koran, they say, guarantees equal rights to men and women.

The president of the Islamic Women's Movement of Afghanistan, Amena Safi Afsali, said last month that the Taliban have no knowledge of Islam. The Koran, she said, allows women to work, learn and participate fully in society.

"The things that the Taliban are doing," she said, "are not only against the principle of Islam but are also against the principle of human rights."

The United Nations' special envoy to Afghanistan, Norbert

Holl, said yesterday he saw hopeful signs in talks with the Taliban on issues such as women's rights. The UN employs many women and has already suspended educational activities in areas previously captured by the Taliban.

Mr Holl said he had discussed the role of women along with human rights in a two-hour meeting with the Taliban's interim *shura*, or council. "I hope this does not remain a dialogue

'I have to go out to work. If Islam is like this, then I am not a Muslim'

with both sides sitting on principles," he said. "I hope we can find some practical solutions. I had indications for some hope." Mr Holl refused to elaborate.

The restrictions have also hit the press: a woman journalist working for Associated Press was barred from attending a news conference by Mullah Mohammed Rabbani, the leader of Kabul's newly formed governing council. But women in Kabul

have little hope; they are fearful for their human rights and for their lives. Much of the capital's female population are educated and articulate and have grown up in a progressive society, which after the 1979 coup was run by a Soviet-backed Communist regime.

"People should have opinions," said one woman passionately, "but I'm sure if I asked them to discuss the issue with me they would say I was against Islam and they would kill me."

Some women hoped that the Taliban would become less restrictive and realise that many of Kabul's women must either work or starve.

If the Taliban do not ease up, then the consequences could be disastrous as an already near-starving population heads into the bitterly cold winter.

"If women can't do official work," said one woman, "they will do unofficial work on the streets. You know what I mean? And they will be killed."

One of the Taliban's first acts was to execute the former president, Dr Najibullah, and his brother, Shaipur Ahmadzai, and hang their mutilated bodies on public display. "If they can do this to someone who was the president," said one woman, "what will they do to us?"

Holy army bolsters heroin trade

BY MICHAEL DYNES

ALTHOUGH pledged to spread the word of Allah throughout Afghanistan, Taleban has become the main guarantor of the lucrative heroin trade to Europe — in violation of the Koran.

Afghanistan is now the source of almost half the world's heroin, worth mil-

lions of pounds a year. The country's poppy harvest first bloomed on a significant commercial scale during the bitter struggle against the Soviet occupation. The Mujahidin, with American blessing, ran the country's poppy crop, and used it to buy arms.

Mullah Muhammad Omar, the one-eyed Islamic crusader who led Taleban to

victory in Kandahar, Herat and Kabul, originally swore to cleanse the country of the "poisoned poppy". But holy wars are expensive, and it was not long before Taleban had given the annual poppy crop its blessing — they levy a 10 per cent tax on the crop, whereas in neighbouring Iran growers and traffickers are summarily executed.

6 October 1996 **The Observer**

Godfather of terror hidden by Taliban

Kabul's protection of billionaire Islamic leader will infuriate Clinton

by Arnold Kemp

THE BILLIONAIRE godfather of Islamic terrorism, Osama bin Laden, was said yesterday to be in Afghanistan under the protection of the Taliban militia.

This will infuriate the US, which is widely believed to have been sponsoring the Taliban as a buffer against Iran and as a bulwark against drugs and terrorism.

The US may find itself supporting a movement which is not only on good terms with one of its most reviled enemies, but has also launched a ruthless attack on the rights of women.

The London-based newspaper *Al Hayat* reported yesterday that bin Laden, an exiled Saudi Arabian, was near the city of Jalalabad. He moved to the eastern province of Nangarhar after a five-year exile in Sudan.

The US State Department recently called him 'one of the most significant financial sponsors of Islamic extremist activities in the world today'. Last month the Home Office banned him from attending an Islamic rally in London which was cancelled at short notice.

A member of one of Saudi Arabia's wealthiest merchant families, he has been stripped of his nationality. He is suspected of being a financier of radical Islamic groups in Egypt and has called for a holy war to eject US 'Crusader' troops from Saudi Arabia.

Al Hayat, quoting sources close to the movement, said the businessman 'enjoyed firm and excellent relations with the leadership of the Taliban since before [the movement] entered Jalalabad and Kabul'.

The US has denied sponsoring the Taliban. An official said: 'We're not choosing. These people walked into Ka-

bul and they are no more or less legitimate than those sitting there last week.'

Rumours of US support, however, remain strong. The motives behind it are thought to be a desire to check Iran, which it regards as the world's leading sponsor of terrorism, and to sanitise Afghanistan. Assistant Secretary of State Robin Raphel has said the country has been transformed, after more than four years of ruinous civil war between rival Islamic forces, into a 'conduit for drugs, crime and terrorism'.

The Taliban claim to oppose the drugs trade that has made Afghanistan one of the leading suppliers of opium poppies — raw material for heroin reaching the West.

A Taliban official, Shirmohammed Stanekzai, gave public assurances in Kabul last week that the Taliban would no longer allow the country to be used as a training ground or haven for foreign extremists. He added: 'If foreign terrorists fall into the Taliban's hands, we will punish them hard.'

Generous support for the Taliban from Pakistan, which wants to pacify its neighbour for its own strategic and economic motives, has been well-documented, though in London last week President Bhutto persisted in denials of official involvement.

Many in Kabul believe Pakistan's ally, the US, is involved. A high-ranking UN official there said: 'I have no reason to believe the US is not involved in some way, through Pakistan. The US wants law and order in Afghanistan, and the Taliban now seem like the best bet.'

Yesterday, the Taliban militia launched an attack on the stronghold of former government military chief Ahmad Shah Massoud.

Taliban guns carry 'holy war' to the valley of fear

Jonathan Steele in Gulbahar
reports from both sides of the
front line in the Afghan civil war

FIGHTING flared yesterday between the Taliban militias and the forces of Ahmed Shah Massoud, the Defence Minister in the former Afghan government, in the first serious clashes since the Taliban captured Kabul nine days ago.

The militias were launching rockets and firing anti-aircraft cannon into the mouth of the Panjshir valley, last stronghold of the deposed government. Massoud's forces sent shells clattered into Gulbahar, the Taliban-held town on the edge of the valley. Reporters saw at least one Taliban dead and several wounded.

It was not clear whether the fighting presaged an assault by Taliban on the valley, a natural fortress extremely hard to take. The former Defence Minister fought off several offensive by Soviet troops in a decade of war and

carrying whatever they could. Bowled under metal trunks strapped to their backs, small boys clambered down the steep path above the river.

Massoud's forces had mined the first few kilometres of road from Gulbahar, the frontline village. The first bridge was dynamited away. The gun barrel of a lone tank pointed down the road in case the Taliban attempted to defuse the mines with a human wave of devoted infantry.

To avoid bloodshed, Massoud had encouraged civilians to escape, even if it meant pointing into Taliban territory. The mouth of the 60-kilometre-long Panjshir valley is the easiest way to leave, although because of the mined road people had to travel for up to an hour on a mule track on the side of the gorge to reach Gulbahar. Abdul Aziz, a

teacher from Bazarak, was stumbling the last few hundred yards when I met him. He was carrying one son, while two others held their mother's hand. 'We stayed in the Panjshir throughout the Soviet occupation, but this time decided to leave.'

On a small outcrop of rock beside the path, five teenage soldiers of Massoud's forces seemed surprisingly relaxed in the hours before the firing. They offered to give us tea at their camp higher up the mountain. One said he was a tank driver. On the drive from Kabul we had passed dozens of abandoned tanks and armoured personnel carriers, left as government forces

retreated north a week ago. 'Massoud decided to pull his forces out of Kabul because if he had fought there thousands would have died,' said Abdul Wahed, the tank driver, loyally. More truthfully, he added: 'Several tanks broke down and we could not repair them. We also didn't have enough fuel.'

In Gulbahar, the Taliban forces strolled casually through the town. Mohammed Shodhi, a young commander wearing glasses (rare for an Afghan soldier of either side), said he was in charge of thirty men. Unlike most Taliban, who are Pashtu from southern Afghanistan, he and his soldiers were Dari-speak-

ing Tajiks from the north-east Badakhshan province bordering the former Soviet Union.

It seemed a clever move to put them in the front line against Massoud, also a Tajik. 'We're going into the Panjshir, and then Badakhshan,' the lieutenant said. He then broke from the public line, which stresses that the Taliban have no hostile designs on their neighbours. With a boast of the kind which has caused tremors in Moscow and the republics of Central Asia, the lieutenant said: 'After that, we will move on into Uzbekistan, Tajikistan, and all the other countries where the Communists are.'

Three miles back from the front line, the Taliban have set up their northern headquarters in an old Massoud base on the edge of Jebel us Saraj. They have a lorryload of Katyusha rockets, several tanks and a fleet of four-wheel-drive Japanese off-road cars, many liberated from the previous government.

On the other northern front, the Salang pass and tunnel which lead to the flat plains of the Oxus, the Taliban face an even more daunting barrier than the Panjshir. General Abdul Rashid Dostam, a wily Uzbek warlord, has dispatched his best troops to guard the southern approaches to the tunnel. Tanks and mortars face down the

hairpins of the mountainside; the Taliban would have little chance of a frontal assault.

The Taliban have made overtures to Dostam, but he is also believed to be in contact with Russia, which hopes he will resist any Taliban advance and hold northern Afghanistan as a buffer zone for the rest of Central Asia.

For now, the general is in a strong position. He can wait and see whether the Taliban modify their extremism as they implement their kind of Islam in Kabul and other cities they have conquered. He can also find out what price the Taliban would pay for his support. But Massoud has little chance of a deal.

has vowed to keep the new enemy equally at bay.

The exchange of fire started soon after village elders in Gulbahar asked Massoud to remove his forward observation posts from a mule-track used by hundreds of civilians to escape from the Panjshir. The Taliban apparently took advantage of the pullback to move up the track themselves.

A few hours earlier we saw the track clogged with people

Kabul learns to live with its bearded conquerors

"TRY to imagine that London today had suddenly been invaded by Vikings wearing horned helmets and armour, and that the Londoners had to do exactly what they said," a foreign aid worker commented. "That's what Kabul is like under the Taliban."

Several thousand residents of the Afghan capital fled as the fiercely Islamic Taliban warriors approached the city 10 days ago. But that is far fewer than the figure of 150,000 originally put about by relief agencies who, rather hysterically, compared the Taliban to the Khmer Rouge. There have been excesses, though, as there would be if Vikings were running London.

Men have been dragged off their bicycles and forced to pray in the mosque, and militiamen have beaten women whose body-length veil was a little short or too transparent. Some 25,000 war widows, many of whom held cleaning or secretarial jobs to feed their families, are now without any wages, because the Taliban has told them to stay at home, and all schools have been closed so that the mullahs in charge of the movement – whose only education is the Koran – can draft new curriculums. The question of whether girls can return to the classroom at all is still under consideration.

In their nightly radio decrees the Taliban recently demanded that all state employees, from airline pilots down to postmen, must wear beards because the Prophet Mohammed did. On the flight into Kabul, the usually smooth-cheeked stewards on the state-run airline, Ariana, all looked like grizzled lorry drivers. The stewardesses had just been told that their job was un-Islamic, and so they sat in the passenger seats, covered in black veils and looking like ruffled crows.

It was the first time I had ever flown into Kabul, however, without having to worry about being hit by a rebel missile, and even

Peace of a kind has
come to Afghanistan,

Tim McGirk finds.

But who is behind
its new masters?

though a few Afghans had gone into the toilet to change out of their jeans into the baggy pantaloons preferred by the Taliban, they seemed to think it was a small inconvenience to pay for peace in their country.

That has not stopped them from wondering who their new rulers are, or who is behind them. Several days ago, it is said, a private jet with Pakistani army markings touched down briefly at Kabul airport. It stayed just long enough for a smartly dressed Pakistani officer to climb out and hand two mysterious suitcases to the turbanned representatives of the Taliban.

What was in the suitcases? Stacks of dollars? Instructions from Pakistani military intelligence on how to besiege the last bastion of the former regime, now dug in for a last stand in the northern Panjshir Valley? Or did the suitcases simply contain gifts from a friendly neighbouring government? In Kabul such rumours are as much the food of daily life as *nan* bread.

The defeated government of President Burhanuddin Rabbani, whose soldiers fled the Taliban advance in every available vehicle, accuses the movement of being nothing more than a pawn of Pakistan and the United States. There is compelling evidence that the Taliban – who started out two years ago, drawing their militiamen from the Koranic schools, the Afghan refugee camps and, later, from the ranks of defeated local warlords – did indeed receive substantial aid from Pakistan.

If the CIA, covertly through Pakistan, is helping the Taliban,

it is doubtful that the movement even knows this is happening. The Americans think, quite possibly wrongly, that their interests converge with the Taliban's in several spheres: the movement might act as a barrier to Iran's designs in central Asia; the Taliban executes drug-traffickers (a few of them, anyway) and many of the Arab terrorists who

were given protection by the renegade commanders are worried enough about the Taliban to pack up and leave Afghanistan.

It would certainly be naive to think that the Taliban collected enough alms in mosques to equip and feed a militia of over 25,000 men, many of whom speak Urdu, the language of Pakistan. Direct Pakistani involve-

The movement first attracted attention when Afghan bandit commanders hijacked a convoy of 30 Pakistani trucks bound for central Asia. The Taliban, led by a six-man council of clerics based in the southern town of Kandahar, rescued the convoy and opened trade routes for Pakistan into the former Soviet republics – long a cherished aim of the Is-

ment may be hard to prove, but diplomats and military experts interviewed in Kabul and Islamabad claim the Taliban may be a creation of Pakistan's Interior Minister, Nasirullah Babar, who has close affinities with the Pathan tribes inhabiting the deserts and craggy badlands of western Pakistan and southern Afghanistan.

Islamabad government. Whether Pakistan can keep its purported creation under control now that it has captured Kabul is another matter.

Islamabad will shed no tears for Mr Rabbani's forces, against whom the Taliban were reported to have launched a final offensive yesterday, but it may be less happy if Kabul's new masters go on to confront another of its clients, the former Communist general, Abdul Rashid Dostam, who has carved himself out a caliphate in the north.

General Dostam, an Uzbek, enjoys cordial political and trading relationships with neighbouring Uzbekistan and other central Asian republics, as well as with Russia. On Friday the Russian Prime Minister, Viktor Chernomyrdin, joined central Asian leaders in Kazakhstan to consider the danger of fighting in Afghanistan coming close to their borders. Their call for a ceasefire and peace talks was

scorned by the Taliban, whose first act on entering Kabul was to drag the former Communist president Najibullah from a United Nations compound, execute him and string up his body.

The Taliban may be more ready to listen to Pakistan's pleas for peaceful and prosperous co-existence with Gen Dostam and his central Asian friends, but at this stage nobody knows. The movement's leader is a reclusive cleric and former Islamic warrior from Kandahar, Mullah Omar, who has only one eye. Last spring over 3,000 clergymen anointed him with the title "Commander of the Faithful", yet so far he has refrained from making a triumphant arrival in Kabul.

"He's not an Ayatollah Khomeini type – but we're not sure what he is or whether he wants to hang on to power," said one Afghan who recently started growing his beard.

KABUL'S NEW ISLAMIC RULE

Young and fundamentalist, the Taliban capture the Afghan capital—and quickly make a gory point

By ANTHONY SPAETH

THE SOUND OF ARTILLERY AND MACHINE-gun fire reverberated in the darkened sky over Kabul, capital of war-torn Afghanistan. When dawn arrived, residents cautiously crept from their homes in search of clues as to what had occurred during the long night and who had control of their city. Outside the presidential palace, they found the answer. Swinging from a concrete post were two bruised corpses—those of Najibullah, President of Afghanistan from 1987 to 1992, and his brother Shahpur Ahmedzi.

It was an appropriately medieval spec-

SWIFT REVENGE: The bodies of Afghanistan's former President Najibullah, left, and his brother hang in Kabul's Ariana Square

tacle for a country that years ago degenerated into primitive warring bands, although equipped with frighteningly modern weaponry. Najibullah's swinging body signified that Kabul had fallen to a new set of victors—the Taliban, a two-year-old group of former Islamic seminarians who just two days earlier began their march on the capital. The government, headed by President Burhanuddin Rabbani, fled before they arrived, and that spelled doom for Najibullah, 49. Rabbani had allowed Najibullah to live after he was overthrown in 1992, and the former President had spent the past 4½ years as a captive in a United Nations compound. The Taliban were not part of that commitment, however, and at 1:00 a.m. their soldiers entered the compound and led the brothers away to die. Many cheered at the gory spectacle—Najibullah had been nicknamed the “Butcher of Kabul” for his brutal, Soviet-backed rule, and his brother had served as his security chief—but that was probably in memory of past miseries, not with solid hopes for the future. The Taliban are severe Islamic fundamentalists, but little else is known about them or their leader, a former *mujahedin*, or holy warrior, in his 30s named Maulana Mohammad Omar. Their military success has been spectacular: the group now controls three-fourths of Afghanistan's territory. But it is uncertain whether they can enforce peace, sustain any kind of unity or even fight off expected counterattacks from Rabbani's forces holed up north of Kabul.

Hours after taking the city, the Taliban announced that Afghanistan would be ruled by an interim six-member council led by Omar's deputy, Mullah Mohammad Rabbani (no relation to the fleeing President). “A complete Islamic system will be enforced,” they declared. In cities they already govern, television sets are forbidden, women cannot work outside the home and men are required to grow a beard.

Progressives they're not, but the Taliban see themselves as a solution to Afghanistan's warring-states deadlock, not an extension of it. When the Soviets withdrew after 10 years of occupation, the U.S.-backed *mujahedin* groups that had opposed the communists fought among themselves for control of the country. Moscow-backed Najibullah was ousted in 1992, but since then the four years of war-

forced Rabbani and Hekmatyar into a May alliance, with pressure from Iran. (The Taliban belong to the Sunni sect, and Shi'ite Iran wanted to prevent them from taking power.) In 1994 the Taliban, who are allegedly supported by Pakistan, attempted a takeover of Kabul but failed. They fell back to southern and western strongholds and rearmed themselves. Two weeks ago, they captured Jalalabad, an eastern city through

which food and other essentials are shipped from Pakistan to Kabul. Army Chief Ahmad Shah Massoud immediately started moving men and arms to a base 50 km north of Kabul. When the Taliban started their final assault, Afghan air force jets bombed their columns, but the government was, in fact, ready to surrender. The night the insurgents arrived, most of Rabbani and Hekmatyar's forces had already fled, and the city was taken with no resistance. The conquerors made a statement on Kabul radio: “Afghanistan is the common house of all Afghans. No group can govern Afghanistan anymore.”

Whether the Taliban will ultimately prevail depends on how much fight is left in the government forces, holed up a mere 50 km away. One possibility is that Rabbani and Hekmatyar will join forces with General Abdul Rashid Dostum, a warlord who runs a virtually independent kingdom in the north. Another is that King Zahir Shah, who was deposed in 1973, could return from exile in Rome to assert some authority. Shah, 82 years old and ailing, may not be up to the job of national conciliator.

Some are willing to believe that the young, unknown Taliban should be given a chance, since there is no other option. “It is true that the Taliban will insist on Islamic law,” says a former Najibullah aide. “But people say at least now there will be just one law. Under the *mujahedin*, everyone had his own law.” In Afghanistan today, that's the sweetest dream: peace and order throughout the land, no matter who is in charge.

—Reported by Meenakshi Ganguly/New Delhi and Alan Pearce/Kabul

FACING DEFEAT: On the day Kabul fell to Taliban forces, government soldiers scrambled back into their Russian-made tank, preparing to retreat

FAMILY FLIGHT: With the capital's fall imminent, refugees pass a rocket launcher and tanks, defenses that crumbled before the Taliban onslaught

fare between Rabbani and rival *mujahedin* leader Gulbuddin Hekmatyar did perhaps more damage to the country than the Soviet occupation. Kabul was relatively intact when the Soviets departed in 1989; in the succeeding years, it was virtually destroyed in bombardments and street fighting that took 30,000 lives.

Omar went back to religious studies in 1989. Two years ago, he emerged as leader of the Taliban, which was determined to vanquish the warring factions and transform Afghanistan into a fundamentalist state. The group's phenomenal success in capturing important Afghan provinces

Taliban launch house-to-house search for weapons ... and TVs

TIM MCGIRK
Kabul

With music and television banned by the Taliban militia in Kabul, schools closed, women forbidden from working and a curfew in force, most Afghans have no choice but to turn on the radio after 6pm and brace themselves for the latest bizarre decree issued by their new Islamic rulers.

Kite flying has been prohibited, along with marbles, large wedding parties, picnics and owning songbirds. Beauty shops have all been shut down, and so have the gyms. "What are we supposed to be doing when we're not praying five times a day at the mosque? Memorising the Koran, I guess," one Kabul student said glumly.

The latest communiqué by ra-

dio has worried Kabul residents the most. It warned that Taliban militiamen would be going from house to house confiscating weapons (many Afghans had guns at home to scare off bandits).

Seizing weapons may seem reasonable to Afghans, since the Taliban's decision to remove the foot of any thief who is caught has cut down crime. But the militia also have instructions from the Department of Good and Abstaining from Bad to search houses and seize televisions and music and video cassettes. One former Communist, busy trying to grow his beard, said: "We've fallen into a black hole, 500 years back in history."

Many of the Taliban militia cruising Kabul's dusty streets in jeeps armed with quivers of rocket-propelled grenades are

without any schooling, except the Koran. Their leaders are clerics who are imposing an Islamic regime in Kabul harsher than anywhere else in the Muslim world.

A Taliban cleric, Mullah Mohammed Ghous Akhuni, said the ban on women working and girls going to school, would be lifted once "full security prevails". But towns such as Kandahar and Herat, captured by the Taliban over a year ago, are fully secure, yet Afghans are still waiting for girls' schools to be reopened and nurses to be allowed back in hospitals.

The Taliban forces are sweeping north into the Hindu Kush mountains, about 120 miles from the capital, where the former Defence Minister, Ahmed Shah Massoud, has retreated. Nicknamed the "Lion

of the Pansheer" for his valiant defence of the Pansheer valley against the Soviet army, Mr Massoud has gone back to the craggy mountains he and his men know best.

Attacking with heavy artillery, backed by fighter aircraft and helicopter gunships, over the past three days the Taliban have succeeded in penetrating three miles into the valley. The Afghans think Mr Massoud stands no chance of ever winning back Kabul.

Flushed by their conquest of Kabul, the Taliban may next aim for the northern domain of the Uzbek warlord, Abdurrahshid Dostum. However, Mr Dostum has powerful allies in the Central Asian republics, and these former Communist regimes have warned the Taliban not to push too far.

Afghanistan

My enemy, my friend
12-18/10-96
Economist

DESPERATE times make for strange alliances. With the Taliban militia in control of most of Afghanistan, including the capital, Kabul, Burhanuddin Rabbani, president of the ousted Afghan government, has publicly embraced Abdul Rashid Dostam, who controls the last bit of the country not taken by the Taliban fighters. But it is unlikely that the two men trust each other. Mr Dostam is a former general who first served the communists, then supported Mr Rabbani when he took power in Kabul in 1992, then broke with him in 1994. Mr Dostam is not keen to fight the

Taliban, but may now have to. If so, he needs the support of Mr Rabbani's forces. Hang together or hang separately, as the saying goes. The Taliban hanged Mr Dostam's old boss, Najibullah, the former communist president.

Does the Dostam-Rabbani alliance have any chance of beating off the Taliban, whose fanatical, Koran-carrying fighters have swiftly conquered all but six of Afghanistan's 33 provinces? The Dostam forces are said to be disciplined and well armed, but may have grown soft living well in their northern domain. The Rabbani forces are led by Ahmad Shah Masoud, the most successful of the guerrilla commanders during the Soviet occupation in the 1980s. Since the fall of Kabul a fortnight ago, he has returned with his men to his old base in the Panjshir valley, which is Dostam territory. This week they repulsed an attack on the valley, in the process killing several hundred Taliban fighters, they said.

The good news for Mr Masoud may be bad news for Afghanistan, if it means the civil war will continue. The United States has given a cautious welcome to the Taliban advance, taking the view that a unified country would at least be at peace after

17 years. Some think that America has been helping the Taliban with military supplies, using Pakistan as a conduit. The Taliban are well armed with tanks, rocket-launchers and aircraft. However, any American enthusiasm for the conquerors has been strained by the imposition of strict Islamic law in Kabul, notably the suppression of women's freedoms. Thousands of Afghans, including many professionals, have left the capital. Even Iran has said that the Taliban's clerics are overdoing things and have little knowledge of Islam.

The Dostam-Rabbani alliance can count on the support of Russia, which is worried that the Taliban may advance to the border with Tajikistan, an Islamic country with a communist government. Tajikistan is one of five former Soviet republics which Russia regards as a buffer zone. Russia keeps a few soldiers on the Tajik-Afghan border.

In their search for international respectability, both the Dostam-Rabbani alliance and the Taliban have invited the former Afghan king to return from his exile in Rome. The king, previously rejected by both groups, must be wondering which one to trust. Neither, probably.

Divine rulers free canaries and ban chess

BY CHRISTOPHER THOMAS

CAGED birds have been outlawed by Afghanistan's new Taliban rulers. Pet canaries now flutter hungrily about Kabul, the capital, waiting to die in the fast-approaching winter, and myna birds bred in captivity sit bewildered and starving in the trees. "Canaries are banned because they sing," an Afghan cynic said.

Taliban is rule-crazy. It uses Kabul radio or soldiers on the street to convey instructions governing everything from the length of a man's shirt-sleeve to the day he will next be allowed to trim his beard. The rule against television extends to videos and music.

There are 33 days to go before men will be allowed to trim their beards under a 45-

day rule introduced when the Taliban Islamic militia took over.

The rules say people will be stoned to death for drinking alcohol or using drugs, for having an affair or for committing murder. A hand will be amputated for stealing. Men are not supposed to wear Western-style clothes. Shirts and trousers, which used to be popular, have all but disappeared. Men are covering their arms down to the wrist under the strict Taliban sartorial code.

Men have been told to attend mosque five times a day and their names are taken by the mosque *shura* (council) to ensure compliance. Come 4.30 am, the streets are full of bleary-eyed men following the muezzin's call.

Families have been told to order women to pray five times a day, although females are banned from mosques. Card games and chess are against the rules because they are said to encourage gambling, which is outlawed.

There are no wedding parties any more: people assume they are banned. Without music they would be dreary affairs anyway. Women have been beaten on the street for simply being there, regardless of whether they are veiled, because of a rule confining them to the house except when shopping.

A married couple riding on the same bicycle on the way to the market were beaten for being physically too close in public. A butcher had two fingers chopped off for selling meat above the price decreed by Taliban. The Islamic rulers expect shop owners to leave their premises unlocked at night to prove how secure the city is.

The rules require government employees to sign on for work every day, even though there is no government and no work. They are waiting to see if their October salaries are paid.

Taliban's obsession with rules became clear after its

forces captured the southern city of Kandahar, now its headquarters, a year ago. Soon after the invasion, women there told me that they were outraged at being banned from using the city's ancient public baths.

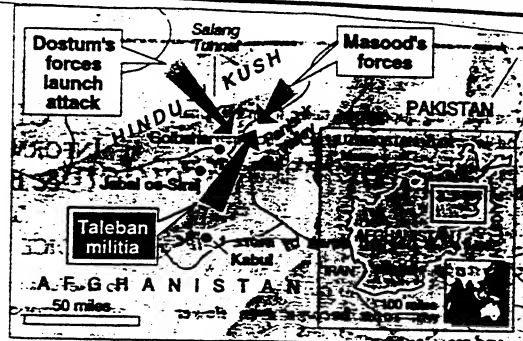
Given their cramped living conditions, no woman could have a hot bath any more.

Television sets were smashed — something that has not happened yet in Kabul. The invaders banned football, the most popular sport locally, because it was "un-Islamic".

□ Tehran: Ayatollah Ali Khamenei, Iran's spiritual guide, accused the United States of supporting Taliban and denounced the brand of Islam practised by the Afghan militia. (AFP)

‘A married couple on a bicycle were beaten for being too close’

THE TIMES WEDNESDAY OCTOBER 9 1996

Aid agencies push mullahs to relax policy on women

BY CHRISTOPHER THOMAS

INTERNATIONAL aid agencies in Afghanistan warned the Taliban Islamic regime yesterday to relax its severe restrictions on women, which have disrupted humanitarian work and halted crucial aid projects. Afghanistan is now probably the world's poorest country, without resources to help itself.

The hostility of aid organisations to Taliban has stunned its six-man ruling *shura* (council), made up of hardline mullahs who have closed girls' schools and ordered women to stay at home except when shopping. The council has also been shaken by a warning from America that Taliban cannot expect to receive international recognition or foreign aid while it continues its extremist policies against women.

Oxfam, the British aid organisation, has suspended its Kabul operations until women are allowed to work. As a last resort Oxfam would withdraw from the capital.

"Women would like to fight this but they are not confident enough to go on the streets," Sue Emmott, Oxfam's country representative, said. "They will not accept this. They are very angry."

Aid agencies yesterday met Mullah Muhammad Ghous, Taliban's acting Foreign Minister, to submit a joint request for women to be allowed to work. He appealed to them not to force Afghanistan to adopt ways of life that were "contrary to our national traditions".

During the private, 90-minute meeting he declared that on his visits to the West he had been saddened by the sight of women who worked in hotels. They had seemed tired. At home, he went on,

men looked after their women properly. He found it astonishing that the West could accuse Afghanistan of discriminating against them.

His remarks left the aid workers agog. However, he did promise to raise the issue of women's rights at a full meeting of the *shura*.

Mullah Ghous went on to say that Taliban planned in due course to remove its troops from Kabul and put police in charge. Until the soldiers were moved it was safer for women to remain at home. He went on to insist that Taliban favoured education for both women and men.

International pressure on the mullahs to modify their hardline policies towards women is intensifying. Boutros Boutros Ghali, the United Nations Secretary-General, issued a warning that there could be "serious repercussions" — a hint that the UN might halt relief programmes unless women were allowed to work. This is difficult ground for the UN, which works with hardline Islamic regimes in the Middle East and Africa.

Care, which receives substantial British aid, has suspended half its programmes, including a sanitation and hygiene programme for women, because it no longer has any Afghan female employees to work with them.

Taliban has agreed to meet foreign aid agencies again in a week to give its response. The mullahs who now run most of Afghanistan are unaccustomed to Kabul's comparatively liberal traditions and appear surprised at public resistance to a system that is normal in the countryside.

Afghan rebellion: Toppled regime tries to stage fightback with support of powerful neighbour

Taliban troops in the Panjshir Valley during a lull in fighting with government-backed forces

Photograph: John Moore

Ferocious mountain offensive leaves defiant Taliban bloodied

LAURENT HAMIDA
Reuters

Qalatak, Afghanistan. — Taliban officers claimed yesterday they had contained a major counter-attack in the Salang Pass, through the Hindu Kush mountains, by forces of former government military chief Ahmed Shah Masoud, after fierce fighting.

"It was hard to contain the attacks and the fighting was very serious, but we brought up heavy reinforcements and halted it. We are now in control," said Maulawi Khairulla Huseini, the Salang, battlefield commander of the Islamic Taliban militia, which took Kabul on 27 September.

But his front line at Qalatak, north of the Taliban headquarters town of Jalal-ud-Din, was 15-20km south of where it had been before the attack began on Tuesday morning.

He refused to discuss casualties or where the reinforcements had come from at his front-line post, where the road was littered with shell-casings and clearly exhausted and nervous Taliban fighters.

But western aid workers quoted witnesses in Jalal-ud-Din as saying they had seen at least 100 dead Taliban and many more wounded being ferried from the battlefield.

"One counted 39 bodies being brought down in just an hour," one source said. They added that the assault on the Taliban was led by Huseini Solang, Masoud's commander in the Salang Pass, who withdrew north into the territory of Uzbek leader, Abdul Rashid Dostum, as the Islamic militants pressed north from Kabul.

They said the attack had forced the Taliban to suspend their so-far unsuccessful attempt to break into Masoud's

Panjshir valley fortress from the town of Gulbahar, astride the narrow, winding gorge leading into it.

"There are no Taliban left in Gulbahar. They've all been switched to the Salang," said one. He said the Taliban had suffered about 270 casualties.

'39 bodies were brought down from the battlefield in just one hour'

many of them to mines — since their attempt to force a way into the Panjshir began on Saturday. Gulbahar lies about 100km east of Jalal-ud-Din, and the Panjshir valley runs north-east from there. The Salang Highway runs due north from Jalal-ud-Din to Mazar-i-Sharif, from which Dostum controls six of Afghanistan's 33 provinces, and on to Central Asia.

The deposed Afghan president Burhanuddin Rabbani pleaded yesterday for negotiation, not confrontation, with the Taliban forces who drove him and his government from Kabul and now control two-thirds of the country.

Speaking to reporters just

his first meeting in three years with Dostum, whose military and political support is needed to stem the Taliban tide.

Mr Rabbani said his aim was to form a broad-based and united front against the Taliban and that he had invited all factions to join him in an effort to reunify the country.

"Our first aim is restore security to the country and to stop the fighting. We are trying to create understanding and communication among all the ethnic groups," he said.

"This has been told to the Taliban too. If they don't agree, then maybe the front will have to make some military and political decisions too."

A spokesman for the ousted Afghan prime minister, Gulbuddin Hekmatyar, said Mr Hekmatyar supported efforts to forge an anti-Taliban alliance between General Dostum and the former government.

But Ghairat Baheer, designated ambassador to Islamabad by Mr Rabbani, said Mr Hekmatyar was unlikely to join current talks between Gen Dostum and Mr Rabbani.

"Hekmatyar is busy with something else, but Rabbani can speak on behalf of the whole government," Mr Baheer said.

Forces of Mr Hekmatyar's Hezb-i-Islami party were fighting alongside those of Masoud in the Panjshir Valley, he said.

The International Committee of the Red Cross said yesterday that the Taliban militia attacked and detained a member of the ICRC in Kabul.

A spokesman said Swiss national Jean Guinde, who supervised detention issues in Kabul, was assaulted on Monday night. Several Taliban guards beat him and then took him to the foreign ministry and then to a jail. He was released on Tuesday morning.

Jonathan Steele in Khinjan uncovers a united front against

Afghanistan's dominant militia which splits the country on ethnic line

Taliban's warlord rivals cement secret alliance

THE Taliban militias, on a crusade to restrict women's rights and establish the world's harshest Islamic regime, suffered a potential setback yesterday when Afghanistan's two leading warlords formed a powerful military and political alliance against them.

General Rashid Dostam, the Uzbek militia leader, and Ahmed Shah Massoud, the Tajik former defence minister, met in an old Russian guesthouse on the northern slopes of the Hindu Kush. They shook hands at the beginning, hugged each other at the end and in the intervening 90 minutes agreed to issue an ultimatum to the Taliban to sue for peace or face a united military front.

The alliance thwarts the Taliban's hopes that the opposition would remain divided, allowing them to pick off each one separately in a lightning campaign to conquer the country after seizing the capital, Kabul, two weeks ago.

The new union means that Afghanistan is split into two blocks, divided on ethnic lines, with the Tajiks and Uzbeks of the 10 provinces of the north linked together against the largely Pashtun Taliban who control the 19 provinces around Kabul and the southwest.

But the alliance could go further, leading to the unravelling of the Taliban militias, whose aura of invincibility seemed unchallengeable a week ago.

Gen Dostam and Commander Massoud had not met in the three years since, in one of the country's many shifts in power, the general walked out of the mojahedin government in Kabul and turned his guns on it.

A helicopter clattered into Khinjan shortly before 3pm, bringing Cmdr Massoud from his headquarters in the Panjshir valley. Gen Dostam had arrived earlier in an armoured Cadillac. He then took a four-wheel drive vehicle to the Salang pass to inspect his forces, who control the strate-

gic tunnel through the Hindu Kush mountain range. The leaders met, Oleg Nevelyaev, the Russian vice-consul in Mazar waited in the courtyard with obvious approval. Russia and the former Soviet states of Central Asia have made no secret of their alarm at the rise of the Taliban.

The formation of the alliance in the North gives them the buffer zone for which they had hoped. Ironically, they now find themselves backing the very people who resisted the Soviet invasion in the Eighties.

The Uzbek and Tajik lead-

ers were joined by Abdul Karim Khalili, the head of Wahdat, an armed movement which represents the Shi'ite community of Hazara people in the central regions of the country. The Shi'ites are deeply suspicious of the Taliban's Sunni fundamentalism.

The meeting was chaired by Said Mansour Nadiri, the leader of the Ismaeli Muslims of Baghlan province. Afterwards the three leaders signed a statement inviting every leader of the jihad (the mojahedin movement) to meet in Mazar to form a new government. They set up a "supreme defence council" but, in a clear overture to the Taliban to call a ceasefire and join them, said its composition would be announced later. Finally they warned the Taliban that they would jointly resist: "anyone who continues to fight against one of the signatories of this statement".

The dramatic meeting came shortly after Cmdr Massoud's forces mounted a hit-and-run attack on the Bagram air base, 30 miles north-east of Kabul. The Taliban thwarted the attack with the loss of several men, but burnt down a house in retaliation.

Coming two days after an ambush in Olang, a town just south of the Salang pass, the attack has made members of the Taliban militia more nervous. They stopped reporters and other travellers going north of Charikar on the road out of Kabul and blocked traffic on the road from the Salang.

The sudden change of atmosphere led to an emergency meeting of staff from the United Nations and other international aid agencies in Kabul. The Taliban had detained and beaten a worker of the International Committee of the Red Cross on Wednesday night.

Mullah Mutaqi, the Taliban information minister, hinted that foreign reporters might be expelled. The mullah announced that about 80 people had been arrested in Kabul for "looting" and would be put before Islamic courts. It was not clear whether the wave of detentions presaged the start of a long-feared clampdown on opposition groups.

The alliance could unravel those whose invincibility seemed unchallengeable

John Burns, of the New York Times, and I were the only foreign newspapermen on the scene for the historic meeting which Gen Dostam had wanted to keep secret for security reasons.

On the road west to Mazar-i-Sharif, where the general has his headquarters, a long, fast-moving convoy of Land-cruisers came towards us, escorted by Jeeps full of troops and lorries mounted with anti-aircraft cannon.

We followed the caravan to a compound in Khinjan which had once been used by the Russian engineers who built the Salang tunnel in 1964. The site was chosen to shorten the hazardous jour-

neys were joined by Abdul Karim Khalili, the head of Wahdat, an armed movement which represents the Shi'ite community of Hazara people in the central regions of the country. The Shi'ites are deeply suspicious of the Taliban's Sunni fundamentalism. The meeting was chaired by Said Mansour Nadiri, the leader of the Ismaeli Muslims of Baghlan province. Afterwards the three leaders signed a statement inviting every leader of the jihad (the mojahedin movement) to meet in Mazar to form a new government.

They set up a "supreme defence council" but, in a clear overture to the Taliban to call a ceasefire and join them, said its composition would be

The Taliban menace in Kabul

Backing the fundamentalists is fundamentally wrong

The Guardian 10/10

NOW WE KNOW why the US has been so keen to establish contact with the fanatical Taliban militiamen in Afghanistan. Indeed it was in such a hurry last week that a team of diplomats almost flew into Kabul. The trip was only cancelled at the last moment when someone realised that it might not mesh too well with the image of Taliban militia pistol-whipping innocent women for not covering up completely.

The State Department spokesman Nicholas Burns has now managed to straighten things out. Contact with the Taliban, he explains, has nothing to do with unworthy motives like backing the Afghan (Sunni) fundamentalists because they are opposed by the Iranian (Shia) fundamentalists — far less because the ousted government forces and their allies are being supported by Russia. It is instead a golden opportunity to "influence them" (the Taliban) and have some positive effect on their "thinking".

John Holtzman, deputy chief of the US mission in Islamabad (widely believed to be the CIA's station chief) is said to be eager to discuss points of dogma, sexual morality and clothing with the Taliban.

Backing the Taliban may turn out to be premature for a different reason, after the setback which they suffered yesterday in the Salang Pass. It is unlikely that the tables will be reversed completely upon them, but the ex-government with its new Uzbek ally General Dostum will now dig in through the winter, posing a permanent challenge. The unfortunate people of Afghanistan will continue to suffer twice over from having first been occupied by Soviet forces and then liberated by the feuding mojahedin. Pakistan, with tacit US approval, has created a new monster to join those already in the field. But at least, so Chief Holtzman may argue, it is "our monster".

Taleban forced on to defensive by Afghan troops

THE Taleban Islamic militia fought off attacks by forces of the ousted Afghan Government on two crucial towns north of Kabul yesterday. The capital's main military airbase at Bagram came under ground assault: this was also repelled. But there is mounting concern for the security of Kabul.

The counter-offensive has taken Taleban unawares and its two-year march through Afghanistan has been halted. There are, however, no signs yet of it being forced to retreat — no heavy guns have been used and its main positions are intact. Taleban, however, has lost many men from small-arms fire.

The United Nations, worried about security in Kabul, is evacuating non-essential staff and the International Committee of the Red Cross is studying its next move. Foreign aid agencies are to meet today to decide what to do.

The mood in the Afghan capital has abruptly changed. The unaccustomed peace after 17 years of war has become almost sinister as Taleban soldiers patrol in Toyota pickups laden with rocket-launchers and Kalashnikovs. The bearded Islamic warriors are plainly upset by worsening news from the north and people are increasingly afraid

Christopher Thomas reports from Kabul on the mounting resistance to the Islamic warriors north of the capital

of them. Ahmed Shah Masood, the defence chief of the former Government, is targeting the towns of Jabal-e-Siraj and Charikar, which are on the Salang Highway linking Kabul with the north.

Shops were closed in Charikar yesterday and an anti-aircraft gun was positioned in the main street. A day earlier, there was no gunfire and the town was bustling — an indication of how fast Taleban's fortunes, as well as the public mood, have changed.

General Masood's men are fighting Taleban forces many miles south of the strategic Salang Tunnel, an area held exclusively by the Islamic army until a week ago.

The battlefield is shifting around the two towns and both sides are locked in close combat. Local people are afraid that big guns will be brought in.

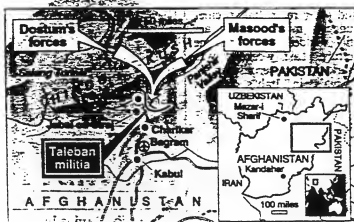
Gulbazar, at the mouth of the Panjshir Valley, where former government forces have taken refuge, remains

under Taleban's control. The siege of the valley, however, has stopped now that Taleban has been forced on the defensive on both battlefronts — at the Panjshir and the Salang Pass. There seems to be no prospect of the Islamic fighters achieving their dream of pushing north and smashing the remnants of the toppled Government.

General Abdul Rashid Dostum, the Uzbek leader in the north, is leaving most of the fighting against Taleban to General Masood, although there is plainly some kind of alliance between them. If General Dostum were to throw in the full weight of his huge military machine, Taleban could conceivably be driven back to Kabul 40 miles away.

The area around the Bagram airbase north of Kabul, held by Taleban, has been evacuated. Troops walk the streets with their Kalashnikovs, lecturing people about proper Islamic dress and behaviour. They are almost all illiterate: only Taleban's tenuous moral authority stops them turning to the Pashtun tradition of plunder. The mul-lahs who lead them are mostly illiterate — the product of *madrassas* (Islamic schools) that teach the Koran by rote.

Taleban is angry with foreign journalists, who have been accused of focusing on alleged abuses of women's rights while failing to emphasise that there were massive human rights abuses when Kabul was being rocketed by factions of the former Mujahidin fighters.

Warlord turns tables on the Taliban

The Sunday Times 961013

by Jon Swain
Mazar-e Sharif
Afghanistan

THE ROAD from Kabul to northern Afghanistan stretches to a bleak, mountainous horizon. It is littered with the carcasses of scores of destroyed tanks and armoured cars — the debris of 17 years of unremitting warfare that has reduced this country to penury and ruin.

A week ago, the Taliban, the Islamic fundamentalists who seized the Afghan capital and chased President Burhanuddin Rabbani and his supporters from office, were in firm control of the highway. They reached nearly as far as the strategic Salang tunnel — southern Afghanistan's vital road link through the Hindu Kush with the north.

The Taliban fighters, young, pious and idealistic, handed out grapes to travellers and said they were bringing peace and order after years of war. But now the gaiety has gone. The honeymoon is over.

The Taliban — lulled into a false sense of security by their relatively peaceful capture of the southern portion of Afghanistan in just 22 months, including the key towns of Kandahar and Herat and clashing with Kabul — are growing increasingly bitter as they encounter a string of minor military reverses.

A series of ambushes and pinpoint attacks by forces loyal to Ahmed Shah Masood, the defence minister of the former government, at points along the highway — even as close as 12 miles from Kabul — has meant the much-vaunted Taliban can no longer guarantee security on the road north of the city. Shelling of the military airbase at Bagram to the east of the road means Taliban helicopter gunships and fighter jets may no longer be able to use it.

Every day brings a fresh crop of Taliban deaths as Masood's forces, using guerrilla tactics learnt in their war against invading Soviet forces, and aided in places by local villagers, strike at unsuspecting Taliban units. In one case

Taliban fighters forced villagers to go through the lines and recover their dead, out of fear that the fighters would be ambushed.

The approaching fighting has sent a tremor of fear through the war-weary people of Kabul,

and some international aid agencies, mindful that the military situation in Afghanistan can deteriorate rapidly, have been evacuating non-essential staff by plane to Pakistan.

Nobody in Kabul has yet been panicked into hoarding food: people's biggest fear is that the Taliban have begun to press-gang young men into their militia to fight, to act as human minesweepers, or to be used in prisoner exchanges. One Afghan friend pleaded with me to take his 22-year-old son out of Kabul to Pakistan.

Taliban's setbacks may be temporary; in any case the approach of the bitter Afghan winter is certain to limit sustained fighting. But the abrupt shift in the Taliban's military fortunes was dramatically illustrated by a 300-mile round journey from Kabul through the Salang tunnel to the town of Mazar-e Sharif to meet General Rashid Doestam, the powerful warlord of northern Afghanistan.

Doestam's decision last week to abandon his neutral

stance has made him a key figure. Almost certainly prodded into action by Russia, which fears Islamic fundamentalism spreading over its southern borders and so supports Doestam as a buffer, he forged a formal alliance with the ousted government army against the Taliban. This has significantly tightened the pressure on the Islamic fundamentalist movement.

Doestam, together with Rabbani, Masood and the commander of another small Shi'ite Muslim force (the Taliban are Pashtuns, who are Sunni Muslims), now call themselves the Supreme Council of Afghanistan.

They have effectively formed a government in exile in the north, saying that an attack on any one of them by Taliban is an attack on them all. As a result, there is now a de facto partition of the country with two parallel governments in Afghanistan — the Taliban in Kabul in the south and the Supreme Council in the Uzbek and Tajik regions of the north.

Five days ago the 10-hour journey north passed without incident. The road was an obstacle course of potholes and smashed military vehicles. We passed many graves, including some of Russian soldiers. We drove past ruined mud-walled villages and signs warning of mines — there are an estimated

6m² scattered across Afghanistan.

At one point, three turbaned Taliban fighters demanded a lift. They climbed into the car with their Kalashnikovs and sat fingering their prayer beads. An animated conversation ensued in which they made the distinction that while they were fighting for Islam, Masood was fighting only for power.

Then one of them began singing from the Koran, reducing conversation to a whisper. We gave him an apple. The Taliban fighters, dismounted with a handshake and strode off — their reputation as disciplined victors who have replaced the corrupt administration of Rabbani intact.

Up to a few miles south of the Salang tunnel, dug through the Hindu Kush in 1963, the Taliban still hold sway. But after a patch of no-man's land, through a barren, craggy landscape, their fighters were replaced by Doestam's soldiers in Russian-style khaki uniforms.

Doestam controls the tunnel and six provinces in the north. His soldiers that day were lounging on their weapons, relaxed and smoking cigarettes. Doestam has successfully kept his territory out of internecine tribal wars plaguing the rest of Afghanistan and consequently his provinces are a comparative Shangri-La. They are the last relatively egalitarian place in Afghanistan where girls can study and women work. The town of Mazar-e Sharif for example, has a woman judge.

A portrait of Doestam, a former Afghan communist commander under the Soviet-backed Najibullah regime,

beams down from every crossroads. He is a jovial bon viveur with a taste for expensive whisky, and has intriguing business connections in Britain. He runs his own airline with a British crew and an army on a Russian scale.

At his Bean Geste-style mud-walled fortress last week he was in ebullient mood, aware that, with his overwhelming military muscle, he now effectively holds the balance of power in Afghanistan. He is shrewd enough not to get stuck into a war with the Taliban if he can avoid it. He

also cannot stand Rabbani and has long had a blood feud with Masood. So his non-aggression pact with them and the formal alliance against the Taliban re-

main tenuous.

The journey south to Kabul three days later showed how the Taliban's military fortunes had

deteriorated. Around the Salang tunnel, Doestam's soldiers were digging mortar pits and fortifying tank positions and a few miles south a handful of Masood's men, breaking out of his stronghold in the Panjshir valley, were taking up positions. A charred string of

Taliban vehicles caught in an ambush lay by the road. Tension rose as a Taliban fighter, angered by "unbalanced reporting" by western journalists, threatened the car. He was calmed down by a man who was almost certainly a Pakistani military intelligence of-

ficer working with the Taliban. In striving for influence in Afghanistan Pakistan has given considerable undercover support to the Taliban.

Suddenly, a Taliban fighter ran from the shadows and set up a machinegun in front of the car. There was a blazing truck behind him and the crackle of small-arms fire off to the right. A bearded Taliban fighter limped over and begged a lift. He was the same man who had ridden in the car three days ago, singing from the Koran.

Now he looked shaken and beaten. His companions, he said, were missing. Twenty of them had gone to a village to break up a fist fight, only to find it was a trap. Surrounded by Masood's men, the Taliban fighter and his companions were taken prisoner. He was savagely beaten but escaped.

Further on towards Kabul, Taliban bodies were being wrapped in carpets and loaded onto trucks under a bleak sky.

Any expectation that the Taliban's spectacular victory in Kabul heralds the end of Afghanistan's civil war has evaporated. Their breathtaking advance has ground to a halt beyond Kabul.

The outlook for this country — stuck in poverty, where a third of the children die before they are five, and half of those who survive have no fathers — is deeply sombre.

Street-by-street fighting denies vital forward supply route for overstretched Islamic militants

Taleban loses its grip on two Afghan towns

FROM CHRISTOPHER THOMAS
IN KABUL

A SECOND town north of Kabul, the Afghan capital, has fallen to the forces of General Ahmed Shah Masood, the commander of the former government forces, informed sources said yesterday.

The sources said that Charikar, a 90-minute drive north of Kabul, fell late on Saturday after five hours of fierce fighting between General Masood's forces and the Taleban Islamic militia, which drove him from the capital two weeks ago. They said it fell a few hours after the general took Jabal os-Siraj, the Taleban frontline headquarters town at the mouth of the Salang Pass through the Hindu Kush mountains.

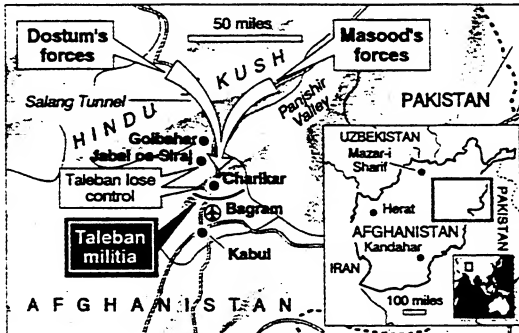
The loss of the two towns has cut off a crucial supply route to Taleban's forward troops. This is a disaster for the fighters, who have been decisively beaten back from their assault on forces of the

former Government in the Panjshir Valley and from the Salang Pass.

There was fierce close-quarters street fighting in Charikar, and if its fall is confirmed, the setback would leave Taleban little option but to fight its way back to Kabul, which is heavily fortified. The Bagram airbase near Charikar is also under attack, although Taleban said last night that it was still under its control.

International aid agencies have made plans to move expatriate staff from Kabul if fighting reaches the city. Military analysts believe it will not fall easily, however, unless Taleban loses its nerve and takes flight. General Masood will probably not use artillery against the capital because of the inevitable civilian casualties. Of all the combatants, he is the least likely to ignore the cost to human life.

Taleban has barred journal-

ists from the front line, presumably because it does not want its losses seen. It is increasingly hostile to reporters: a television cameraman had his camera smashed, a photographer narrowly missed being hit on the head when a brick was thrown at him and a gunman threatened to kill some international news agency correspondents if he saw them again.

Taleban, which controls three-quarters of Afghanistan, has plainly spread its forces too soon. It underestimated the power of General Masood, a renowned guerrilla fighter against the former Soviet Union. The mood in Kabul is tense, although the streets are busy. There are fewer Taleban forces in the capital and the tanks that stood on street corners, some decorated with tinsel and plastic flowers in a gesture of peace, have disappeared. Both men and armour have presumably gone north.

There is trouble elsewhere for Taleban, too. The country's

most important military airbase, at Shindad, near the western city of Herat, has come under hit-and-run attacks. The military map of Kabul could see big changes in the next weeks or months.

Taleban's dream of raising its plain white flag throughout the country is now dead and the priority is to hold on to existing territory. It is certain to face subversive activity in Kabul. The soldiers' tension is

demonstrated by the constant rattle of gunfire and the sound of weapons being tested.

There are many wounded Taleban fighters in Kabul military hospital and there have plainly been many

deaths. The warriors pitched themselves against men who are fighting on their own turf. General Masood's soldiers, who come from the nearby Panjshir, know every track and hill.

Kabul terrified by regime of the lash

BY CHRISTOPHER THOMAS

KABUL suddenly fears its Taleban rulers. Seventeen days ago the fighters were greeted as liberators: now they are hated as persecutors. The shoot-on-sight curfew has been moved forward an hour to 9pm, a sign of panic as the Islamic army loses its grip on the city's one million people.

It feels isolated in the capital, persecuted internationally, and under pressure on the battlefield. It is despised in Kabul for forcibly rounding up young men for war. Many youths have fled the city, fearing they will be recruited for frontline combat. Taleban's strict Islamic code is held in contempt and there is resentment of aggressive house searches for weapons and subversive literature.

A single-sheet underground newspaper has appeared: anybody found with a copy is certain of severe punishment. Kabul Radio, renamed Radio Shariat, announced that anyone found on the streets after curfew would be dealt with harshly — especially foreign journalists who were "misreporting the news".

Its pronouncements give the impression that criticism of Taleban amounts to criticism of Islam, a punishable offence. Most men in Kabul

resent orders to attend mosques five times daily — with a 20-lash penalty for non-compliance. Mosques have been given a list of men living in the area, and names must be ticked off each prayer-time by the mullahs.

Young men have been apprehended in the street and their long hair cut off — despite the shoulder-length hair favoured by Taleban fighters. Almost every private car, save for taxis, has been commandeered. The terror of bombing and shelling in the city has ended for now, but Taleban has replaced it with the terror of repression. Parents have begged foreign aid workers to find sons taken away during house-to-house searches. They said their distressed children had been told they were being given the chance to die for Islam.

Taleban's mood, friendly and buoyant when its forces captured Kabul last month, has hardened in part because of international hostility over its treatment of women. The fighters are mystified at the foreign reaction to its policies on women. "Does the West criticise Saudi Arabia for the way it treats women?" a senior civil servant and supporter of Taleban asks.

PEACE

In the new Afghanistan,

By ANTHONY SPAETH

IN KABUL'S MALALI HIGH SCHOOL FOR girls, the windows are broken, the desks are cracked and posters on the wall warn of the dangers of land mines and unexploded bombs. But until last week, 500 girls still managed to study science, history, math and French in the crumbling classrooms despite a 4½-year-old civil war raging around them. No longer. The war is just about over, and Afghanistan's new rulers, the Taliban, have firm notions about the peace: it will be piously, even pitilessly, Muslim. In that scheme there is no place for young women learning French. "I cry seeing the classrooms locked," says the school's caretaker. "A mullah accompanied by several armed Taliban came and demanded the keys. They told me the school would be turned into a madrasah [a religious school for boys]."

The Taliban—a band of onetime seminarians and clerics who just two years ago formed an army, later joined by Islamic warriors fed up with lawlessness—now control 75% of the country. That remarkable achievement raised hopes for an end to the conflicts that followed the Soviet Union's 1979-89 occupation of Afghanistan. The Taliban were welcomed with relief when they took control of the capital two weeks ago. But in their first week, the Taliban shut girls out of schools and ordered women workers to leave offices and hospitals. Men were given 45 days to grow a beard, and cabbies and bus drivers were instructed to pull up to a mosque five times a day to pray. Photographing the human figure was forbidden, and the Taliban rounded up an unconfirmed number of former government workers. After little more than a week, many Afghans who had greeted the Taliban as a force that could put an end to their national turmoil were having second thoughts. "On the first day, the people were happy," said a middle-aged woman huddled in her war-damaged apartment. "Now the Taliban are trying to kill the mind of the Afghan people."

The Taliban defended their actions as **PIOUSLY MUSLIM:** In the new scheme, school is no longer a place for young women

PHOTO BY AP/WIDEWORLD

A S I A

THAT TERRIFIES

men are housebound and initial relief over the Taliban victory is fading

necessary to transform Afghanistan into a devout Islamic state. They said women were being barred from offices only until arrangements could be made to segregate the sexes. Women doctors, they insisted, could start work immediately if they wore long garments and scarves, though by week's end few had returned to the wards. Kabul's fall to the Taliban did have its salutary effects: there was more food in the markets than before the army of ousted

ing the job of deputy army corps chief, which went to Mullah Abdul Salam Rocketi, whose unusual nom de guerre refers to his skill with Stinger missiles.

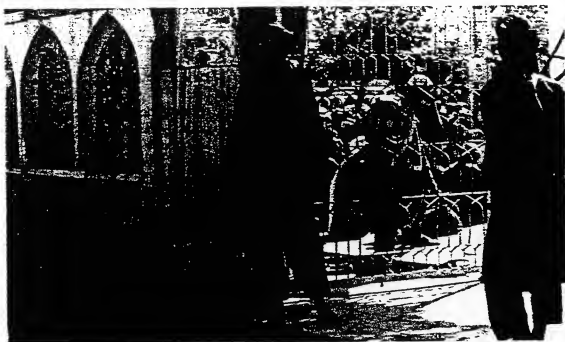
The fighting may not be over just yet. Rabbani's forces, led by former army chief Ahmad Shah Massoud, are holed up 50 km north of Kabul in the isolated Panjshir Valley, having blown up the only road leading in. Rabbani is rumored to have fled to Iran. Another warlord, General Abdul Rashid

Minister cannot be sanguine about a neighboring government exporting zealous, old-style Islamic ideals.

Another neighbor, Russia, viewed with undisguised alarm the prospect of a fundamentalist Islamic Afghanistan. The worry was that the Taliban would try to extend their rule—and Islamic fundamentalism—into pro-Moscow Tajikistan, whose border with Afghanistan is already patrolled by Russian soldiers. From his sickbed, President Boris Yeltsin sent Prime Minister Victor Chernomyrdin to the Kazakh capital of Alma-Ata for a hurriedly arranged meeting of leaders from the former Soviet republics of Kazakhstan, Kyrgyzstan, Tajikistan and Uzbekistan. Security chief Alexander Lebed went further, announcing last week that Russia should help prop up Rabbani's ousted government, though it is hard to imagine a Russian return after an occupation that cost so dearly in lives and treasure.

Residents of Kabul, generally too cautious to express out loud any concern about the Taliban, certainly had reason to wonder. At the first Taliban-attended Friday prayer meeting, soldiers forced passersby into mosques at gunpoint. There were many doubts about the Taliban's ability to run a large country ravaged by war. "The Taliban coming to Kabul is a bit like the Vikings conquering 20th century London," observed a foreign aid worker who has dealt with the group in the south. Until now, the Taliban have not been able to form any clear administrative structures in the areas under their control. Justice is brutal; people accused of major crimes have been summarily executed.

At the Malali High School, Siad Bibi knew that her life had turned a terrible corner. She was a cleaner until the Taliban decreed that she could not leave her house, right next door, without her husband, who is old and ill. "Now I have no work. I can't go outside," she said tearfully. She added that the situation is even worse for Kabul's estimated 25,000 widows, who are now officially jobless. "There were many widows who worked here," she said. "Now they can't leave their homes. I'm so scared." For a country returning to peace, that's a strange but all-too-common sentiment. —Reported by Alan Pearce/Kabul

POWER OF PRAYER: At Kabul's main mosque, armed guards watch over attendees, whose ranks may swell as the Taliban attempt to transform Afghanistan into a devout Islamic state

President Burhanuddin Rabbani took flight, and petty officials were too terrified to solicit bribes from shop owners and goods truckers.

The Taliban's shadowy leader, Maulana Mohammad Omar, a one-eyed former cleric who is known by his followers as Commander of the Faithful, had yet to make an appearance. He was running the capital from his base, nearly 500 km to the southwest, in Kandahar. A six-man council was named to rule until a new government could be devised, with, as acting Deputy Foreign Minister Shirmohammad Stanekzai put it, consultation from the populace. At his press conference, two female foreign correspondents were forbidden to ask questions because, an aide explained, Shirmohammad "must not hear their voices." Top military posts were distributed, includ-

Dostum, controls a large amount of territory on the northeastern border. The Taliban have said they would negotiate with him, and Dostum has agreed as long as there is U.N. mediation. The most likely outcome, for the time being, would be a mutual nonaggression pact.

The new government was recognized almost immediately by Pakistan. That surprised few in Kabul, where it was widely believed that the Islamabad government has been quietly sending substantial support across the border to the Taliban—an allegation both sides deny.

"Pakistan is not assisting the Taliban," Prime Minister Benazir Bhutto told TIME last week. "If the Taliban could unite Afghanistan and end the factionalism, it will be a boon for the region." On the other hand, a Pakistan led by a woman Prime

Christopher Ogden

Good News/Bad News in the Great Game

Afghanistan's new Islamic regime may prove both stabilizing and disruptive

FEW EVENTS FREEZE THE BLOOD OF U.S. POLICYMAKERS faster than the creation of a revolutionary Islamic state run by extreme fundamentalists. Since the mullahs' takeover of Iran in 1979 and seizure of the American embassy in Tehran, through a host of terrorist hijackings and bombings, including the assault on New York City's World Trade Center, the mere phrase "fundamentalist Islam" sounds like an air-raid warning to many Americans. They assume the worst, then start looking for a bomb shelter and the means to retaliate.

The Taliban takeover of Kabul in late September, which gave this religious militia sway over most of Afghanistan, seemed to be such a moment. After a two-year campaign, militant Islamic clerics and their followers seized the capital, stormed a U.N. compound and killed the country's former ruler and his brother, a onetime head of internal security—then hanged them in the city center. When the militants turned swiftly to establishing a new civil order in the capital, their actions were, if less brutal, still stunningly harsh. All girls' schools were closed, and women were ordered home from their jobs; included were thousands of widows who may now starve. Shari'a, the traditional Islamic code, had become the unforfeiting law of the land.

Afghanistan's neighbors—and the West—are concerned less with the country's social and religious mores than with the strategic question. Will the Taliban be a stabilizing or a disruptive force in an area of expanding Islamic influence that now spreads from Turkey through Central Asia? "The answer is yes; most likely they will be both," says Barnett Rubin, the Afghanistan expert at the U.S.-based Council on Foreign Relations.

Near term, they will probably be stabilizing. That wouldn't take much; Afghanistan has been anything but stable for most of its history. In the 19th century it was a pawn in what Rudyard Kipling called "the Great Game," the struggle between Britain and imperial Russia for control of Central Asia. After the Soviets completed their withdrawal in 1989 and their puppet regime collapsed in 1992, Afghan tribes resumed battling each other, just as they always did after repelling an invader, whether it was Alexander the Great, Genghis Khan or the Red Army. For the past four years, a bloody civil war has raged.

Now, with a single entity controlling most of the country, the hope in Washington is that the devastation of war and the misery of millions of refugees, plus the arms and drug trade that helped foster the fighting and the Balkanization of Afghanistan, will ease dramatically, if not end. Pakistan hopes that sta-

bility will allow the opening of safe trade routes into Central Asia, offering an alternative to dealing with Iran. Western oil companies, like California's Unocal, are thrilled with the prospect that work may actually begin on a \$10 billion-to-\$15 billion project to develop Turkmenistan's natural-gas resources and build pipelines across Afghanistan to Pakistan.

That's the good news, and there is more. "The Taliban do not have any links to Islam's international radicals. In fact, they hate them," says Rubin. The Taliban are Sunni Muslims like those in Saudi Arabia, not Persian Shi'ites like the followers of Ayatullah Khomeini, and "are not into exporting revolution. Nor are they hostile to the U.S.," says Zalmay Khalilzad, an Afghan-born senior analyst at Rand Corp., a Los Angeles-based research organization. If the regime is not led by international radicals, the U.S. cares little who governs Afghanistan as long as it is governed.

The unsettling news is that the Taliban are unlikely to es-

tablish long-term authority. What control they do project will probably exacerbate ethnic Islamic tensions among their fellow Pashtoons in Pakistan and among Uzbeks and Tajiks in the former Soviet Union. Their medieval beliefs are hopelessly incompatible with modern Islam and the world's economy. Spawned in war, the Taliban have no experience in governing and no plans to modernize. Such movements rarely hold together for long. They split internally. Leaders are pushed out, others in. "Revolutionary societies are never a source of

stability, although they are invariably a source of exaggerated short-term hope," says Anthony Cordesman, a regional security specialist at the Center for Strategic and International Studies in Washington.

India is nervous, believing that Pakistan backed the Taliban and has a new ally in power. Officials in Karachi and Islamabad, on the other hand, will not be so comfortable with this beast if it turns on them and Pakistan's Pashtoons try to secede. Russia is worried as well. Contending that the Taliban have made claims on Central Asia, Moscow called last week for a security summit to consider cross-border ethnic tension.

The outcome will depend on whether the Taliban, like the African National Congress in South Africa, can shift from a movement to a government, reaching out to ethnic groups and establishing a program of economic reconstruction. The omens are not good, and if the Taliban fail to recognize that the days of hiding out from the world are as long gone for Afghanistan as they are for every other country in that region, then their moment of power will be just that. ■

Though Taliban militiamen took Kabul, the fighting may continue

UN steps up peace hunt as Afghan foes haggle over power

FROM CHRISTOPHER THOMAS IN KABUL

THE United Nations is attempting to broker a peace accord in Afghanistan between General Abdul Rashid Dostum, the powerful ruler of six stable northern provinces, and the Taliban Islamic army, which controls three-quarters of the country. The aim is to save Kabul, the capital, from attack.

The military stalemate north of Kabul has given UN envoys time to try to bring both sides together. Pakistan is also involved in the drive for peace. Naseerullah Babar, the Home Minister, has travelled to all the main Afghan cities this week to try to save Kabul from another battering.

He met Mullah Mohammad Omar, the Taliban chief, in the southern city of Kandahar — a rare encounter for a non-Afghan. Mullah Omar is so ultra-conservative he receives only Muslim envoys. Non-Muslim UN officials have failed to gain access.

Troops loyal to General Abdul Rashid Dostum, the Uzbek warlord, came under heavy fire from Taliban mortars yesterday, a day after joining forces with Ahmad Shah Masood, the former Defence Minister, north of Kabul. An Uzbek officer said the two forces would join in an offensive later in the day. (Reuters)

General Dostum is the key to peace. He has privately made it clear he expects to play a role in any future government to protect his fiefdom. His sabre-rattling with tanks and artillery, positioned 40 miles north of Kabul, is designed to persuade Taliban.

He is ready to share a role in government with both Taliban and General Ahmed Shah Masood, the Tajik leader who was defence chief in the former Kabul administration,

ousted three weeks ago. Taliban says General Masood can have no role.

General Dostum wants to benefit from international aid and trade that will follow any peace deal. In particular, he wants to exploit huge natural gas reserves in his territory; these have not been extracted since the former Soviet Union quit the country in 1989.

He opposes Taliban's hardline form of Islam and has told UN and Pakistani emissaries that he will not tolerate strict interpretations of Sharia in his provinces.

A Russian draft resolution at the UN Security Council calling for an immediate end to hostilities is supported by the Central Asian countries. They look to General Dostum as a barrier against Taliban's hardline ideology. Both they and Russia will, therefore, seek to ensure that he is involved in any future government in Kabul.

Kabul traffic cops under-employed in city of disruption

BY CHRISTOPHER THOMAS

THREE weeks after the Taliban Islamic militia seized control of Kabul, there is chaos in the Afghan capital.

There are no functioning primary schools, the university has closed indefinitely, hospitals are disrupted, international aid programmes are winding down and there is greater hunger. But Taliban has restored one symbol of normality: traffic police.

Not that there is much traffic, save for ancient buses and bone-shaking yellow taxis, most of them Russian relics, as well as Toyota

pickups roaring around town laden with turbaned Talebs with Kalashnikovs and shoulder-held rocket launchers — part of the Taliban uniform.

In the Russian-built Foreign Ministry three painters are touching up the stairway, a bizarre gesture amid the sea of rubble that is Kabul. The peak-capped traffic police, waving little lollipops at the speeding Talebs — the "go" side, of course — are equally as cosmetic and pointless.

One of the early diktats of Taliban was to impose a fixed price on meat, set at about half the market rate. This was abandoned after every butch-

er in Kabul ran out of mutton and the price was so low shepherds refused to slaugh-

ter their sheep. Some good things have flowed from Taliban's invasion: the shelling has stopped; ample and cheap supplies of vegetables and other goods are arriving by lorry from Pakistan; there is no looting; and the new rulers have forced down the price of bread.

There is not much else for the people of Kabul to be happy about. The schools closed, because all the teachers were women. The university was shut because it was co-educational — forbidden under Taliban law. Its teachers, too, were mostly women.

The hospitals have been disrupted because many nurses and some women doctors are staying away, despite an exemption by Taliban allowing them to work. They fear going on the streets,

which are off limits to women unless they are shopping or can prove they are medical staff.

Nurses in the city's two hospitals work lengthy five day shift cycles without going home, thus minimising the time spent travelling to and from work. There are elaborate restrictions on male doctors treating women patients and women doctors are not allowed to go near a male patient.

85

Afghan women hit back at oppressors

by JULIAN WEST

in Kabul

KABUL is still a city under occupation. But, as the Taliban fundamentalists who control the Afghan capital face a major offensive from their enemies, its frightened residents are preparing to strike back at their new masters.

An armed resistance is waiting for the command to rise up and rebel. Astonishingly there is evidence that Afghan women, outraged by the Taliban's attempts to impose strict Islamic rule on the city, are launching deadly terrorist attacks on their tormentors.

The resistance's moment to strike back may come soon. The forces of Ahmed Shah Massoud were poised yesterday to launch a major assault on the capital.

As Kabul's citizens begin their fourth week under Taliban rule, the mood of the city has changed from indignation to deep fear and seething anger.

Behind closed doors, in whispered conversations,

there is talk of an uprising. And there are said to be some 500 guerrillas hidden in the capital loyal to Massoud, Afghanistan's former defence minister. The Taliban may have searched almost every house in the city for weapons when they took Kabul — but sources close to the guerrillas say that there are substantial arms caches hidden far from the reach of the Taliban.

The resistance is waiting for the signal to counter-attack, which they believe will be given when Massoud is about to retake the city.

And when they do rise up, large numbers of ordinary Kabul residents — more than half of whom are ethnically distinct from the Taliban — will join them.

Some key members of the resistance movement met in secret last week in the upstairs room of a house in Kabul. One man, whose brother is an officer in the opposition military, said: "There are many people in the city who are armed. They're not fighting now, because they know they will

work in Afghanistan for many years, says he received his third such missile last week. According to him, they say, in essence "sharpen your knives".

The scholar, who like most people in Kabul these days asked not to be named, told the story of a friend who works part-time sharpening blades. Suddenly there seems to be a huge demand for very sharp implements. Every night for the last week he has worked until 2am.

Most of his customers are women. "The women of this city are very independent and strong-minded, and they're very angry," said the scholar. "They've been beaten into submission. But only for the moment."

Several sources last week described how four Taliban fighters were murdered by a group of women posing as beggars eight miles north of Kabul. The women, who had been asking for bread, suddenly pulled knives from under their chadors — the all-covering veil they are forced to wear — and pounced.

According to other reports,

a man loyal to Commander Massoud killed a Taliban patrol single-handed some days ago. The man had been hiding in Khair-Khāna, a pro-Massoud Tajik quarter of the city that is heavily patrolled by Taliban fighters.

Armed with grenades, he killed the patrol outside the door of the house where he was hiding before fleeing into the surrounding mountains.

In response, the number of black-turbaned Taliban fighters on the streets has increased. Their triumphant

euphoria has gone, along with the tinsel garlanding their guns. It is a threatening and hostile army of occupation which patrols the city of Kabul now, not an army of victors.

The fear felt by women, who go in fear of attacks by Taliban fighters for not obeying their strict dress code, has now spread to men. Having suffered their first military setbacks in two years, the fighters have become cruel fanatics.

Aid agencies say they have the names of 400 young men kidnapped after Taliban forces were forced to retreat from Charikar, a town north of Kabul, a week ago.

The prisoners' whereabouts are unknown. But it is suspected that they are being kept hostage for prisoner exchanges. There are real fears that they may be forced to act as human minesweepers.

An aid worker said 24 young men who had had their legs blown off were removed from a hospital by the Taliban after the fall of Sarobi, east of Kabul, three weeks ago. Taliban troops had been seen running

through minefields in the battle and the young men, who were not from the same ethnic Pashtun group as the Taliban, may have been forced to carry out the deadly task of running ahead of the fighters to check whether the way was clear of mines.

The Taliban boast that they are fighting "for Allah". But they are inflicting as much misery as any of the other armies who have preceded them as masters of Kabul. As they fought last week — with Russian and American weapons — hundreds of refugees were waiting to cross the battle lines.

Some were fleeing the capital for the north. Others were fleeing the fighting outside Kabul in search of the relative security of the city. Wherever the refugees end up spending the winter, they will have to demonstrate huge extremes of resilience.

But the preparations for an armed insurrection within Kabul show that many of its citizens would prefer the risk of violent death, trying to drive out the Taliban, to continued oppression at the hands of fundamentalist fanatics.

Praying for victory:
Ahmed Shah Massoud

lose. But when the time is right they'll be ready".

Meanwhile, anonymous leaflets are circulating in the city. They are written in Farsi, the language of the pro-Massoud Tajiks, which the Pashto-speaking Taliban do not understand.

A Persian scholar, who has

Villagers chase off Taliban with bare fists and stones

by Jon Swain
Charikar, Afghanistan

THE tragedy of the latest fighting in Afghanistan is written on the despairing faces of the people of Charikar. Almost everyone in this dusty, mud-walled town has grim stories to tell of their harsh life under the Taliban's brief but brutal rule: savage beatings of scores of young men, arrests, disappearances and executions.

"It got so bad that in the end we rose up and attacked them with our bare hands and stones," said an old man in the town, a crucial gateway to Kabul, 15 miles to the south.

He described how the Islamic fundamentalist movement was chased out of the town last weekend in a popular uprising, leaving such a legacy of hatred behind that its fighters probably will never again be able to set foot safely in this part of Afghanistan.

The Taliban's violent expulsion from Charikar after six days of fighting is more than just a military setback. When the rebels marched into town flushed with pride after their capture of Kabul on September 27, they enjoyed broad support.

Local people told forces loyal to Ahmed Shah Massoud, the ousted Kabul government's top military commander, as they retreated through the town, to keep on marching and leave Charikar without a fight. They said they were disgusted by the fact that the government had done so little to alleviate the suffering of the Afghan people during its 4½ years in power, that it deserved to be toppled by the Taliban militia, who could hardly behave any worse.

But the Taliban's ruthless behaviour has lost it that reservoir of goodwill. Anger towards the Taliban is mixed with contempt and sorrow at the upheaval it has wrought as it tries to fight its way back towards Charikar. Yesterday the Taliban suffered a big setback when Massoud's forces captured Kabul's vital Bagram military airbase 12 miles to the north.

"We were worried about our wives and daughters, otherwise we would join in the fight and kill them, even though we have only our empty hands," said a man sifting through the smoking ashes of his home after it was destroyed by a shell.

Charikar's popular uprising may well be repeated elsewhere if opposition to the Taliban continues to grow. "If we sit it out long enough the people of Kabul may rise up and invite us in," said a spokesman for Massoud, in the grounds of an old pharmaceutical factory at

Jabal os-Siraj — a key town just north of Charikar which was also reclaimed by Massoud's forces from the Taliban after fighting last weekend. "Charikar may turn out to be a dry run for an uprising in the capital itself against the Taliban."

Massoud has made Jabal os-Siraj his temporary headquarters, and it took a dawn ride from the capital through the Taliban front lines in a battered old Kabul taxi to reach it. As the taxi wheezed its way along the pot-holed road from checkpoint to checkpoint, the gunfire grew more intense and the road northwards ominously emptier.

But the danger from the approaching war has done nothing to soften the zeal of the Taliban fighters for imposing their strict code of Islamic rules on travellers. One of the Taliban's fundamentalist decrees is that listening to music is "anti-Islam" and when a turbaned and bearded fighter at the last checkpoint found a cassette tape of Indian music in our car stamped on it and gleefully strung the audio tape like a streamer from the twin barrels of an anti-aircraft gun pointing at the sky. Then he waved the taxi through.

A ragged band of refugees trudged their way along the road to the front line. Several amputees, victims of mines, hobbled by on crutches towards the Taliban, who waved them

through with a cursory glance. A few hundred yards up the road, Massoud's forces had taken up positions along the edge of the road. As we reached them, there was a crump and a splash of dirt 100 yards away as a mortar exploded. The fighters scarcely flinched.

The arrival near Massoud's positions of half a dozen tanks

and trucks carrying about 400 grinning soldiers belonging to the army of General Abdul Rashid Dostam has changed the complexion of the battlefield. Afghanistan's northern warlord, who effectively runs his own state in six northern provinces, formed a defensive alliance with Massoud and other anti-Taliban groups 10 days ago. At the same time he put out feelers to the Taliban for reaching peace.

Now it looks as if his army, the strongest by far in Afghanistan, may join the fray against them. Some reports said they were already involved in the

fighting to take Bagram.

Dostam has become the main power broker. But his willingness to switch sides — he has done so twice in the past few years — leaves a question mark over his ultimate reliability. There are still serious doubts about his political am-

bitions in committing his force south of the 12,000ft-high Salang Pass tunnel which links his northern zone of Afghanistan with Kabul and the south through the Hindu Kush. But it looks as if, once again, events are happening to his advantage.

When Dostam pulled out last time from Afghanistan's first government established by the anti-Soviet mujaheddin guerrillas, who seized Kabul in 1992 from the Soviet-backed government of General Najibullah, he shelled Kabul for months. Massoud, his ally against the Taliban, mistrusts him deeply.

Massoud would not allow his soldiers to stay overnight in the villages around Charikar last week for fear they would resort to the usual practice of Dostam's army of looting local houses.

There was little contact between Dostam's flat-faced Uzbeki soldiers and Massoud's sharp-featured guerrillas, composed mainly of Tajik tribesmen from the Panjshir Valley, though they are comrades now in a four-party alliance against the Taliban.

The Taliban was trying desperately last week to push these fighters back from around the town of Charikar. At one point, the air ached with the whine of jet engines and the valley erupted with anti-aircraft fire. There was a whoosh and shudder as a Taliban jet dropped two bombs on a nearby hillside. In a local restaurant, people continued eating. "It's in the mountains. The bombs will break stones, nothing else," said one man. But another plane unleashed a cluster of bombs in a central part of Charikar, where there were no military targets — only a hospital. Miraculously, nobody was injured.

No place captures the suffering and the fury of Afghanistan's latest conflict as much as this local hospital. Crossing the threshold was like passing from

87

sunlight into darkness. There were clouds of flies and the sour smell of sickness, festering wounds and death. Penetrating farther down the dim corridor, moaning and the sound of thrashing limbs came from a room off to the right. There a young man with a head wound tossed around on a dirty blanket, crying in agony.

"He is a captured Taliban fighter," said an orderly. "His mind is not working." The white-coated medical orderly pointed out another Taliban fighter nearby and identified him as Murad from Charikar. He had a leg wound and said

the Taliban forcibly conscripted him to fight because he is a Pashtun — the ethnic group that dominates the movement.

Back at Masood's headquarters, a group of UN officers trying to find a peaceful solution to the conflict was emerging from a meeting with Masood's spokesman. "One day I am optimistic. The next day I am filled with pessimism," said an officer with a tired smile. He was gratified to hear that Masood had declared he had no intention of fighting his way back into Kabul because the city had already suffered too much destruction.

Despite talk of setting up a coalition of all groups to govern the country, the Taliban has yet to be persuaded to withdraw from Kabul. Until it does, everyone acknowledges there can be no peace. Interference by Pakistan, the Taliban's main outside supporter further complicates efforts for an overall settlement.

One face-saving formula for the Taliban favoured by the UN involves demilitarising Kabul. This would involve putting the city out of the rocket range of all factions in the fighting. But each faction, including the Taliban, would be allowed to

open a small office in Kabul under UN auspices. This is the "clean city" scenario, but getting the factions to agree to it poses a Herculean task as their war psychosis builds up.

THE TIMES SATURDAY OCTOBER 12 1996

Afghan conflict divides nation along ethnic lines

FROM CHRISTOPHER THOMAS IN KABUL

AFGHANISTAN effectively became two countries yesterday, split along ethnic lines between Pashtuns in the south and non-Pashtuns in the north. It is a logical division of a country destroyed by tribal and linguistic hatred. However, it will not bring peace: it merely simplifies a many-sided war.

Three powerful armies have joined forces against the Taliban Islamic militia, which controls three-quarters of Afghanistan in a line running roughly from the ancient city of Herat in the west to the Khyber Pass. North of that are the Uzbek forces of General Abdul Rashid Dostum, and the Tajik army of General Ahmed Shah Masood. They have formed an alliance, together with a small but nevertheless powerful group, Hezbi-Wahdat of the predominantly Shia Hazara tribe, concentrated in the central province of Bamiyan. The forces arrayed against Taliban are capable of dealing with any invasion.

The hostile language of Taliban leaders, who on Thursday rejected calls by the United Nations for a ceasefire, became suddenly conciliatory yesterday as they digested the

implications of the new military order. It was a far cry from last week's demands for the unconditional surrender of the two generals.

Taliban and the alliance are equipped with hundreds of tonnes of munitions, fleets of tanks and artillery guns, as well as a sizeable number of helicopter gunships and some patched-up Russian fighter planes left behind when the former Soviet Union pulled out in 1989. The crucial question is whether the alliance, called the Supreme Council for the Defence of Afghanistan, will try to take Kabul.

Taliban is mostly Pashtun, the traditional rulers of Kabul and the dominant ethnic group, comprising about half the population. Its northern rivals are far more liberal. General Masood claims to favour a secular Afghanistan, although he was a member of the hardline Islamic regime toppled by Taliban.

General Dostum is anything but a religious hardliner: his men even drink. He runs a successful fiefdom that does well from trade and smuggling across the porous borders with some of the former Soviet republics. He was previously allied with

General Masood in the ousted Kabul Government, but pulled out in 1994. He has not demonstrated any desire to expand his territory, which is some comfort for Taliban. Nor has he ruled out a negotiated settlement with the Islamic army.

General Masood, however, will almost certainly not let matters rest. He continued his harassment of Taliban forces yesterday near the important military airbase at Bagram, north of Kabul, and there were clashes east of the capital on the road to the Khyber. He is seeking to cut off Taliban's supply lines north of the city.

There has been no attempt to capture the airbase or infiltrate Kabul, although skirmishes last night were only 15 miles away. The United Nations and the International Committee of the Red Cross have moved some expatriate staff out of the capital.

The northern alliance said that any assault on one of them would be regarded as an attack on all. It is a military rather than a political act, but defines Afghanistan in north-south terms for the first time.

Taliban take step back into the future

As the foot soldiers of Islam try to consolidate power in Afghanistan
Jonathan Steele in Kabul reviews a conflict without seeming end

FAZIL BARY sat in the back of a Toyota Landcruiser pick-up, with a large black kettle resting on a US Army ammunition box in front of him. Three other bearded men in loose brown robes were squashed in alongside.

Now 35, Fazil spent all his young adulthood as a mojahed, "a warrior of God", resisting the Soviet occupation of his country. But when the mojahedin leaders took over the government four years ago, they "deviated from Islam". Disappointed and betrayed, Fazil said he had no choice but to go back to the struggle.

With the earflaps of his Russian soldier's hat flopping as he talked ("my turban's inside the car," he smiled), it could have been pure comedy: the glasses of tea, the tin of snuff in his hand, his name scrawled on the bonnet of the Landcruiser to remind potential rivals that he was the one who liberated it.

Yet this is no bunch of amiable ruffians. As we chat, the crump of mortar fire echoes around the mountain. We are on the front line of an astonishing advance which has seen the Taliban militias capture Afghanistan's capital, Kabul, and other key cities, moving forward some 200 miles over the past month.

Everywhere they go, the Taliban are imposing a version of Islam which has no parallel in the world. People have been forced at gunpoint to attend the mosque. Women are barred from work, men ordered to grow beards. Television is banned, and satellite dishes are shot at.

Fazil Bary calls himself a mullah. He has a wife and a five-year-old daughter. "I don't want her to go to school," he boasts. "I will give her whatever rights are bestowed by the Koran, but no more. The only knowledge which is compulsory for women as much as men is knowledge of the Koran."

When the world had more than one superpower, each side pumped billions of dollars of hardware into this dirt-poor central Asian country in pursuit of some sort of mission. With the end of the cold war has come a reversion to a medieval past, not to mention the deaths of more than a million Afghans.

A scrap-metal merchant with a crane and a few flatbed trucks could make a fortune from disabled military vehicles along the road from Kabul to the north.

If there is little to choose between the Taliban and the mojahedin who stayed loyal to the government when it comes to mastering complicated weaponry, the Taliban have the edge in morale. "Weapons help, but our strength comes from the Koran" is a refrain you hear every time you accost them for a roadside interview.

Their second source of inner power is contempt for the mojahedin leaders' "deviations". Like evangelistic bible-bashers, the Taliban are Islamic protestants stirring up the faithful against the wayward prophets of the establishment who betrayed the people's hopes. It is not just their material corruption but the way the men who led the

struggle against the Russians turned on each other after victory.

Most Taliban had never been to Kabul before last month. Seeing the city will only have redoubled their determination. While war with the Russians left the country in tatters, Kabul remained unspoilt. Set on a plateau with the magnificent highveld climate, at least from spring to autumn, of Johannesburg or Harare, the burning blue of its skies is softened by great ridges of mountains around it. Only the heavy snows of winter add a non-African dimension.

Now much of the city no longer exists. Sarajevo has become the world's yardstick for war, the best-known measure of a modern city brought to ruin. Kabul is three times worse.

Entering this wasteland of a city, the Taliban must feel their holy mission to clean away an irresponsible mojahedin leadership is fully justified. Most of them spent years in *madrassahs* (religious schools) in the refugee camps of Pakistan, being trained as mojahedin. They did not expect they would one day form a second wave of warriors, this time purifying their country from compatriots and fellow Muslims rather than foreign infidel and their communist lackeys.

The spark was lit by Mohammed Omar Akhund, a senior mullah from Kandahar, who is in his late thirties. Unlike the first wave of mojahedin political leaders, who spent most of

the war against Russia in their villas in Pakistan's northwestern city of Peshawar, Omar went into battle. He lost an eye. Two years ago, he summoned the faithful to a new war, calling for volunteers from the demobbed mojahedin. He called them the Taliban, the "students" or "seekers". Most were countryboys from Pashtun villages in the south, where women have always been treated as little more than house-slaves.

But no army can flourish solely on morale, comradeship, and faith in an idea. The big question is who is helping them with training, supplies, logistics, and fuel. As they sit fearfully in their homes in Kabul, few middle-class professionals have any doubts. Behind the Taliban stands Pakistan.

HARD EVIDENCE is not easy to gather, but before their assault on the eastern city of Jalalabad in mid-September eyewitnesses saw the Taliban forces cross into Afghanistan from Pakistan. Three days before Kabul fell, a Taliban plane was hijacked by its own crew and flown to a government airfield. The pilot said he was defecting to show what Pakistan was doing. Seven Pakistani officers were on the plane.

Pakistan's motives, according to Afghan observers, are to have a friendly and subservient government in control of Afghanistan. It wants to install leaders in Kabul who come from the powerful Pashtu tribes of the south rather than the Tajiks and Uzbeks of the north. For years the Pakistanis pinned their hopes on the Pashtu fundamentalist, Gulbuddin Hekmatyar, one of the original mojahedin leaders, but he blotted his copybook by failing to join a united government in Kabul after 1992. By the time he did so this June, his stock had fallen and the Taliban were already on the move.

Suspicion also centres on the United States. The CIA used the Pakistani intelligence services, the ISI, as its main conduit for sending Stinger missiles and tons of other arms to the mojahedin in anti-Soviet days. Observers assume that the US

Afghan allies close in on Taliban militia

Jonathan Steele in Bamyan
and agencies in Kabul

PROLONGED shooting shattered the calm of the Afghan capital on Monday as the Taliban militia was pushed back to within three miles of Kabul, which it captured so easily last month.

Tracer rounds were visible across the sky, and anti-aircraft guns, small arms, machine-guns and sporadic artillery could be heard. No immediate explanation for the shooting could be sought during the curfew. It could be a sign that guerrillas loyal to Ahmed Shah Massoud, the former defence minister, have infiltrated the capital and are planning to ambush Taliban strongholds.

But a spokesman for Commander Massoud said: "Our forces have not yet entered the capital — they are 2.5 miles to the north."

The Taliban suffered a serious setback during the day when one of its senior commanders, Mullah Abdul Ahad, was killed in fighting north of Kabul.

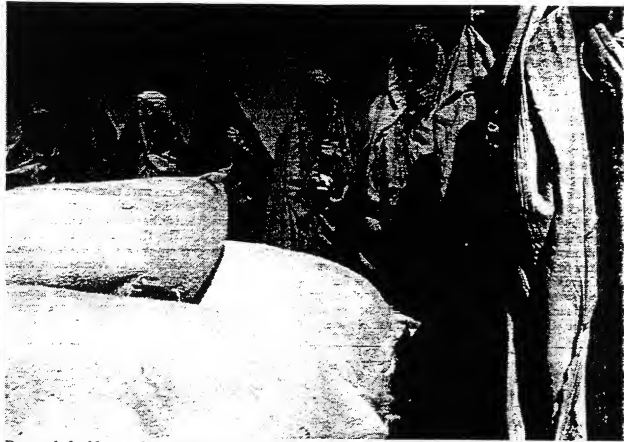
The scale of the fighting was indicated by the Pakistan-based Afghan Islamic Press, which quoted witnesses in the eastern city of Jalalabad as saying many Taliban casualties had been ferried to the hospital there.

"We have seen lots of wounded and there are not enough beds for them, so they are lying in the corridors," one witness said. "Lightly wounded fighters are being discharged, but at least 15 seriously wounded cases have been transferred to Pakistan."

The Taliban have lost control of the two main towns on the road north of Kabul and are under pressure at the Bagram air base, northeast of the capital.

The latest military developments will have encouraged the three leaders of Afghanistan's opposition armies. On Monday they hammered out plans for the next stage of their advance, at their second meeting since forming an alliance against the Taliban last week.

The rise in morale among the anti-Taliban forces is remarkable. On a fearsome two-day drive up into

Burqa-clad widows, whose husbands have died in the fighting, wait for food at a distribution centre. The International Committee of the Red Cross in Kabul

PHOTOGRAPH BY JOHN MCC

the Hindu Kush, we encountered groups of soldiers eager to drive the Taliban out. "I want to get rid of them. They are being supported by Pakistan," said a member of a pro-Massoud force of 70 men in the small town of Doab.

The Taliban's customary white flag still flew in the desperately poor settlement, which has no electricity or running water. The Taliban left at the weekend, during their retreat from the north.

The same anti-Taliban sentiments could be heard from bus passengers staying in Doab overnight. Their "hotel" consisted of two large rooms with a stove, one each for men and women. Most passengers were Uzbek and Tajik refugees, escaping a clampdown by the largely Pashtun Taliban militia.

The bumpy dirt-road winds through deep gorges and crosses pontoon bridges which passengers sometimes have to help rebuild by dropping large rocks into gaps in

the rough surface. Until the Salang pass was built, this was the only north-south road across the mountains dividing Afghanistan. Ten miles along it, the rusting carcasses of Soviet tanks rest in the river bed. None penetrated further.

In the wide Bamyan valley, 8,000ft above sea level, the road enters the heartland of the Hazara people, an ancient Shia community almost wiped out by Genghis Khan in the 13th century. Abdul Karim Khalili, their leader, was one of the trio of anti-Taliban leaders who met this week, along with Cmdr Massoud and General Abdul Rashid Dostam, the Uzbek warlord. Gen Dostam recognised the ousted government on Monday, but held back from joining a military alliance with its forces around Kabul.

The Taliban were driven from Bamyan last weekend. Mr Khalili's forces now control Ghorband, a key town on the hills above the main road to the capital.

Known as Hizbe Wahadat, Mr Khalili's forces sided with the mujahedin armies that took over Kabul in 1992 when the government Mohammed Najibullah fell. The latter broke with Cmdr Massoud. Faced with the greater threat of the Taliban, they have buried the enmity to become a Massoud ally.

Sitting cross-legged on a carpeted floor during lunch, Kurban A. Erfani, Hizbe Wahadat's second-in-command, told us why. With him was one of the 56 Hazara ayatollahs. As Shias, the Hazara fear militant Sunni fundamentalism — the Taliban. "We accept women working and girls going to school. We don't want to withdraw from the world," Mr Erfani said.

Hizbe Wahadat's alliance with Cmdr Massoud and Gen Dostam deprives the Taliban of their last potential ally. Every fighting group in Afghanistan is ranged against them:

Back into future, page 23

90

knew of the new Pakistani link with the Taliban, and did nothing to discourage it.

Did they go further? Were they actively advising the Taliban? Certainly, Washington developed close contacts. In May, two Taliban leaders attended a conference there run by Senator Hank Brown, who has long maintained an interest in the region. US diplomats regularly travelled to Taliban headquarters, most recently one week before the final assault on Kabul when Robin Raphel, the assistant secretary of state for Asian affairs, saw the mullahs.

Such visits can be explained by any government's need for contact with opposition groups, but the timing raises doubts as does the generally approving line which US officials take towards the Taliban. John Holtzman, the deputy chief of mission in Islamabad, who is widely assumed to be the CIA's station chief in Pakistan, tells reporters that the Taliban can play a useful role in ending Afghanistan's long civil war by providing a strong central government. Astonishingly, Holtzman was planning to fly to Kabul shortly after the Taliban took over. The head of protocol had already gone to the airport to meet him when the Clinton administration realised an image of cosyng up with ultra-fundamentalists might go down badly with American women voters. The visit was postponed.

The Soviet invasion in December 1979 turned Afghanistan into a cold war cockpit and the Russians cannot escape the blame for initiating the slide to disaster. But in the judgment of history the US may be seen as equally guilty, if not more so. Moscow's interference in an unstable neighbour's affairs at least had a kind of strategic rationale. The US's launching of the biggest covert operation in the CIA's history was entirely cynical, fighting to the last Afghan in order to bleed the Soviet Union as heavily as it could. Yet when victory was achieved, the US gave almost no aid to rebuild the war-torn country.

The new US position takes cynicism a stage further. With the So-

viet Union gone, today's ideological enemy is Iran. The Taliban are Sunni. Their virulent fundamentalism is directed against the Shias of Iran, who, in their attitudes to women, present a model as sinfully progressive as that which the Taliban found in Kabul.

When King Amanullah was forced to abdicate in January 1929 his sin was to do what the Taliban are doing today, except in reverse. He opened girls' schools, and forbade government officials from practising polygamy. Influenced by a grand tour in Europe, he and his wife switched to Western dress, and forced the people of Kabul to do likewise. It was too much too soon. The mullahs declared the king an

infidel, and fundamentalists from the countryside descended triumphantly on Kabul to chase him away. Afghanistan's first attempt at modernisation had come to an abrupt end.

Today we are seeing what appears to be the death of the second attempt. It has been a slower and infinitely more bloody affair. Take away the anti-communist rhetoric, and you find the programme of the Moscow-backed People's Democratic Party of Afghanistan which took power in a coup in April 1978 was primarily aimed at bringing a feudal, mullah-ridden country into the modern world.

The PDPA was building on reforms started by the post-war King Zahir Shah and his cousin, Mohammad Daoud. While they moved gradually, the authoritarian radicals of the PDPA were systematic. They increased the pace, creating a secular and republican state, outlawing opposition, forcing villagers to send their daughters to school, and trying to undermine the role of the mullahs, who in Afghanistan are landlords as well as religious leaders.

THE MOJAHEDIN revolt was the predictable result. The Soviet intervention to prop up the regime turned rebellion into national resistance. The difference from the 1920s was that by 1979 three decades of gradual modernisation had created an urban professional community which saw the traditionalists of the countryside as their enemy.

The new rulers forced women to wear the veil over the hair and shoulders, but allowed the face to be seen. They talked of separating women and men at work, not stopping women working altogether. But the restrictions soon eased, and the fears evaporated.

It was only this summer, when the fundamentalist Hekmatyar became prime minister, that the regime tightened. He took women announcers off television and ordered cinemas to close. Music and films were banned from television.

So the Taliban's grim clampdown is not a difference of kind. It is simply the logical end-point of a trend back into the past which the PDPA radicals first provoked, and then abetted, as they backed off their own reforms in an attempt to undermine the mojahedin's support.

For watchers from abroad it is an amazing reversal of modernity. Everywhere else in the "global village" the forces of globalisation backed by the electronic media are crashing into local cultures, bringing the values of the city, or rather of the northern hemisphere metropolis, into the remotest rural areas. In Afghanistan, uniquely, the narrowness of the countryside is determined to squeeze the town.

But for the people of Kabul it is nothing less than a disaster.

Women use make-up in fight against Taleban code

Michael Dynes reports from Mazar-i-Sharif that women there are refusing to submit to Taleban oppression

CHANTING women demonstrated outside the blue mosque in central Mazar-i-Sharif yesterday in protest against the antiquated strictures imposed by the radical Taleban militia on women in Kabul.

Participants threw off their traditional *burkas* to don lipstick, rouge, nail varnish and high heels in an act of defiance against Taleban, which had been given the approval of the religious and political leaders in this northern Afghan city. Since capturing Kabul last month, Taleban has banned girls from attending school and prohibited women from working in offices. Those who have refused to comply have been bullied, beaten and imprisoned.

Expressions of defiance against Taleban's Islamic code

have been rare and ruthlessly suppressed. A woman doctor in Kabul was killed for ignoring the instruction not to work at one of the local hospitals.

A wave of panic swept Mazar after the fall of Kabul for fear that Taleban would soon impose similar restrictions there. That anxiety subsided, however, after General Abdul Rashid Dostum, the northern Uzbek warlord, said that he would never allow to come to the city.

Like Kabul, Mazar has tens of thousands of war widows who are the sole breadwinners in their families. Women have also flourished under General Dostum's liberal Islamic regime. They are horrified at the thought of being banned from the professions and other walks of life.

Women in Mazar who wear

the *burka*, which covers them from head to foot, with a cotton mesh over the eyes, do

so for cultural not religious reasons. They are free not to wear it if they so choose.

Demonstrators reacted with jubilation on hearing the news that General Ahmed Shah

Masood, the head of the former Government's defence forces, had launched a new offensive against the Taleban militia's positions in northern Kabul.

Jamila Tallayee, a middle-aged Kabul woman who left the capital a week after

Taleban took over, said: "During the 17 years of war in Afghanistan, women have had to fend for themselves. Taleban views on women have no authority in the Koran. We do not like them and we do not want them here."

In an emotional address to

the demonstrators, Fasyan Khan, a female engineering graduate from Balkh University in Mazar, said: "Islam allows women to have a life. Women should not be kept illiterate. We will not accept this. Thousands of women in Mazar are widows. They need

to be able to continue their lives." The demonstrators issued a declaration calling on the international community to put pressure on Taleban to stop its oppression of women and enable them to "participate in the reconstruction of war-ravaged Afghanistan".

91

FOREIGN FILE
Captured Pakistani soldiers in the Panjshir

A S I A

Friends of the Taliban

As fighting nears Kabul, two POWs tell TIME that Pakistan sent soldiers to help the extreme Islamists

By EDWARD BARNES PANJSHIR VALLEY

THE 26 MEN SIT IN GRIM ISOLATION, huddled in a darkened cell of a former Soviet-built prison deep in northern Afghanistan's Panjshir Valley. They are sequestered from nearly 600 other prisoners, but even if they were allowed to mingle, they would still stand apart. The style of their clothes, the color of their skin, their very language mark them as outsiders. They are not Afghans. They are Pakistanis, captured while fighting against the forces of the Afghan government that was driven from the capital five weeks ago by the group of Islamic fighters known as the Taliban. The presence of these foreign supporters of the Taliban, claim officials at the prison, is hard proof that Pakistan, a U.S. ally, has arrogated for itself a more extensive role in Afghanistan's war than has ever been acknowledged.

Even before the Taliban's victorious drive on Kabul, the ousted government had long insisted that the student-led band of Muslim warriors were actively backed by Pakistan's Inter-Services Intelligence Agency (ISI) and by some members of the country's powerful military. The motive: gaining some influence over a neighbor with whom it shares a long and exceeding-

ly porous border. Prime Minister Benazir Bhutto has denied any involvement, but in late September, Naseerullah Babar, Pakistan's Interior Minister, flew to Afghanistan to work out a settlement between the Taliban and the most powerful of the Afghan warlords. While that seemed to support suspicions, the stories told by several of the prisoners in the Panjshir, if true, would constitute the first direct evidence that Islamabad's involvement with the war-riven nation to the west extends to recruiting Pakistanis and paying them to fight alongside the Taliban.

Khalid Mohammed Zai, 22, was a member of an Islamic paramilitary unit, based in Kuly Chawni in Pakistan's Punjab province. He says his unit was under the control of the ISI, and his mission, as it was explained to him and 1,000 other Pakistani fighters he says entered Afghanistan during the past two months, was to "go as a fighter and rise to a high position of influence." He was transported across the border by Pakistani military vehicles and, once in Kabul, received orders and money from the senior Pakistani officer in Kabul, a man named Naser. Zai was in the forefront of the Taliban troops who swept into Kabul on Sept. 27 and pushed the armies of Ahmad Shah Massoud, the for-

mer government's army commander, into the hills surrounding the capital. Zai was captured Oct. 13 near the Salang Pass, the high-water mark of the Taliban effort to drive Massoud's forces from the region. The campaign turned disastrous when Massoud retreated until the Taliban had stretched their lines dangerously thin. Then the Lion of Panjshir turned and abruptly struck at their flanks, a tactic he had used many times against the Soviets.

The momentum of this counterattack carried Massoud's forces through the village of Charikar, where Mohammed Zahid Pashtun, 26, another Pakistani fighter, was stationed. A devout Muslim and former engineering student, Zahid says he signed up for combat duty with a Pakistani intelligence officer and was given 40 days of training. He eventually reached Charikar, where Afghan civilians, who initially welcomed the Taliban, revolted after just 11 days of repressive rule, outraged by a draconian regime that bars women from working outside the home. Also outlawed are movies, music and chess. Captured, he now says he regrets his role. "I heard and saw how the Taliban treated people. If I get home again, I will tell people that the Taliban are not true Islam."

While Massoud is eager to drive them out, the Taliban have sworn they will not leave Kabul. Massoud, an ethnic Tajik, is aided by the Taliban's plummeting popularity, but the key to his offensive is his tenuous alliance with Abdul Rashid Dostum, a powerful Uzbek warlord, who is with Massoud's forces battling the Taliban near Kabul. The tribal nature of the conflict has always complicated the fighting. Last week the Taliban, mostly ethnic Pashtun, were going house to house in Kabul in search of Tajiks and Uzbeks. Pakistan's meddling can only worsen the hostilities, and the lines of refugees will stretch deep into the winter. —With reporting by Meenakshi Ganguly/
New Delhi and Lewis M. Simons/Washington

IN JAIL: Pakistanis Zahid, left, and Zai acknowledged their mission

Rule of the Righteous

A tour through the domain of the fundamentalists who are consolidating their power at the crossroads of Central Asia

BY SUDARSAN RAGHAVAN

A BEARDED "SOLDIER OF GOD," clutching a rocket-propelled grenade in one hand and a dusty Koran in the other, patrols a sun-swept courtyard. He is the security detail for a meeting of the Department for the Enforcement of the Right Islamic Way and Prevention of Social Evils in Kandahar, at the heart of Afghanistan's holy war. Sipping green tea, the 10 dark-turbaned mullahs who administer the Islamic laws in more than half of the country talk over one of their latest decrees: a ban on kite flying. Like other forbidden pursuits—card games, television, music, movies—kites must go, says Mullah Mohammad Wali, the head of the department. "If children play with these useless things," he explains, "they will not have time to study."

Nor will children have time to master the use of the bombs, missiles and bullets that continue to fill Afghanistan's kiteless skies. The mullahs of Kandahar rule the turf of

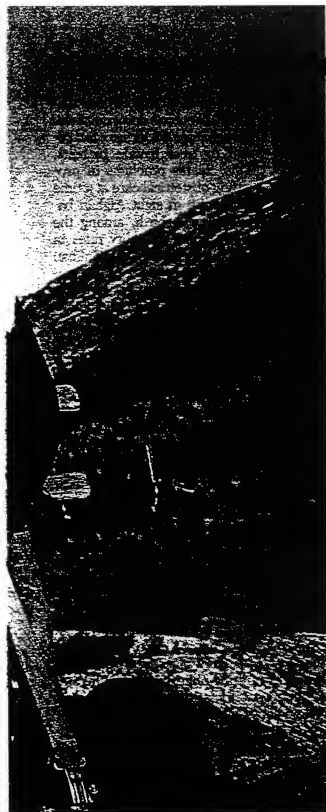
the Taliban ("religious student"), the young soldiers fighting to transform Afghanistan into the world's purest Islamic regime. Within two years, the warriors of the Taliban have risen from nowhere to control 17 of Afghanistan's 32 provinces, including major cities from western Herat to eastern Jalalabad, captured earlier this month. Afghan government forces rained bombs on Jalalabad last week, but Taliban guerrillas shrugged off the assault and were pushing toward the national capital with the confidence of the righteous. "Within three or four months, we'll take Kabul," Taliban commander Mullah Burjan recently told **NEWSWEEK**.

If they do, many Afghans fear, their country may move even deeper into Islamic fundamentalism. The Taliban have sent the lands they already control into an eerie, medieval time warp. A recent trip through Charasayab, Herat and Kandahar revealed a kind of frontier justice in which a murderer is hanged from a crane after signing a certi-

ficate "allowing" his execution by slow strangulation. The hands and feet of convicted thieves are publicly amputated with meat cleavers—"like a doctor helping someone to recover from cancer by cutting off his hand," explains Mullah Mohammad Massoum Afghani, the Taliban health minister. Minor offenders are paraded through streets on donkey carts wearing onion "necklaces," their faces blackened with grease.

Not that life is easy for the innocent. In the world of the Taliban, women have been expelled from schools and are forbidden to drive cars. Ancient Afghan cultural monuments and art have been systematically wiped out along with modern "influences" like television. Even the strict brand of Islam in Iran seems moderate compared with the dictates of Afghanistan's latest army of God.

Many fighters in the 10,000-strong Taliban army began their war as mujahedin—the freedom fighters who drove out the Russians in 1989, after a decade of Soviet

Where mullahs rule: A member of the Taliban stands guard, war widows sewing clothes in Kabul

On the Turf of the Taliban

The fierce Islamic guerrillas have routed government forces across Afghanistan. They now control 17 of the nation's 32 provinces.

occupation, then ousted the Moscow-backed communist government in 1992. Mujahedin factions have been fighting each other ever since, a devastating civil war that has taken an estimated 35,000 lives. Afghanistan disintegrated into a patchwork of ethnic fiefdoms and foreign aid shrank—conditions that allowed a superfundamentalist force to burst onto the scene.

Formed by Islamic scholars and students in Kandahar, a bastion of religious conservatism, the Taliban took shape in mid-1994. They attracted recruits into what amounted to a strong, moralistic family—the kind of institution so lacking in war-ravaged Afghanistan. Backed by Pakistan and Saudi Arabia, the new force overran Kandahar, its current capital, in September 1994, and has been virtually unstoppable ever since. For the past 11 months, the Taliban have besieged Kabul from the south, showering the war-devastated city each week with scores of rockets.

As they conquered, the holy warriors de-

stroyed poppy fields and confiscated large quantities of opium, promising to end the illegal drug trade that has helped finance some of Afghanistan's major factions for generations. This promise didn't last long (box). The Taliban rejected bribes, pledged to stop infighting by feuding warlords and created instant law and order through strict Islamic justice. A place like Kandahar, once a vicious war zone, became the image of placidity. "Now you can walk around here freely," says Afghani, 23, who was educated at an Islamic college in Karachi. "Before the Taliban arrived, you couldn't."

But at what price? People who celebrate

the peace that the Taliban occupation brings soon find themselves constrained by religious decrees. Once a cultural mecca, Herat, a city of 200,000 people, has transmogrified into a dark, spiritless place. Heavily armed Taliban soldiers, dressed in black, cruise the streets in new Japanese pickup trucks and force people into mosques for prayers. Men have been ordered to grow five-inch beards or face imprisonment. Music and dancing are banned; gun-toting fighters have broken up wedding festivities. Radio stations that once blasted Hindi and Arabic pop tunes today play holy songs peppered with Koranic passages.

'Donkey boys': In the home, chess is forbidden as a form of gambling. The Koran also forbids seeing moving pictures, according to the mullahs. Upon arrival in Herat, the "donkey boys," as people call the rural guerrillas of the Taliban, went door to door and pulled down satellite dishes and arials. They shuttered movie theaters, publicly destroyed stereos and televisions—then "hanged" many of the smashed machines outside the central post office. Those caught watching films were beaten or dragged through the central bazaar tethered to a rope, with heads shaved, faces blackened and videotapes draped around their necks. Herat recently buzzed with news of armed Taliban fighters bursting in-

Cultural attack: The Graveyard of the Unknown Martyrs, which the mullahs decreed as un-Islamic

to a tailor's home and confiscating his pattern books: the books included diagrams of miniskirts.

Nothing displeases the mullahs more than the idea of women's rights. Girls' primary schools in Taliban territory have been closed down, worsening the record of a nation in which a scant 4 percent of all girls receive any education at all. Hundreds of young women, many in their final year of studies, learned of their expulsion from high school or university through a Taliban radio broadcast. Some families have sent girls to one of the illegal "underground schools" taught in private homes, or across the border to Iranian schools.

Women are forbidden to work outside their homes in most cases. "A woman's work is to take care of the child," says Maulavi Yar Muhammad, Herat's Taliban governor. One woman forced to abandon her studies set herself on fire and burned to death. Others have had nervous breakdowns. "I'm sitting at home now because I can't work as an engineer," says a 33-year-old woman. "It's as if I've died. I don't have a future. I could kill as well as any man if I had a gun or the opportunity. I could kill the Taliban with my bare hands."

The Taliban may suffer under the weight of the mullahs' own decrees. More than half the teachers in Herat are women. By forbidding them to

work, the boys-only schools now face a shortage of teachers. The restrictions also are depriving Taliban-controlled areas of crucial foreign assistance. Earlier this year, the United Nations Children's Fund suspended its education programs for as long as girls are kept out of schools. Another group, Save the Children UK, abandoned its program to build primary schools in Herat after city officials refused to meet with the agency's female head.

The Taliban have relaxed their rules slightly in some cases. Nursing schools for women, closed at first, have been reopened. But female nurses may treat only

other women. And women still can't become doctors, even though male doctors are forbidden to treat female patients. This creates problems in providing obstetrical care at a time when one in eight Afghan babies dies at birth, among the worst infant-mortality rates in the world. Even some Taliban warriors worry about the impending shortage of doctors in a country where life expectancy is a mere 43 years. "I agree women should go to school because we need doctors," says Seth Ahmadullah, a Taliban fighter who says he is 34 years old. "Otherwise, if my wife gets sick, where will she go?"

Gristy episode: In the cradle of Herat's brown hills, down a narrow pathway flanked by violets and empty tank shells, eight concrete tombs testify to a grisly episode of history. It was here that Afghan communists massacred some 25,000 people

after an anti-communist uprising in September 1979. For Herat's residents, the Graveyard of the Unknown Martyrs is a vivid symbol of their resistance to foreign invaders from Genghis Khan to the Soviets. Sheets of glass were placed over the mass graves, permitting pilgrims to view the bullet-shattered skulls, decaying clothes and broken baby toys. No longer. After the mullahs ruled that open tombs were un-Islamic, Taliban fighters broke the glass covers and poured cement into the graves.

To many people in Herat, that was one more attack on their identity. For centuries, outsiders have tried to stamp the city with their own cultural imprint. The Taliban are ethnically Pashtun and speak Pashto, a southern language widely used in parts of Pakistan. The majority in Herat is Tajik and speaks Dari, a dialect of the Persian spoken in Iran, which is backing the Kabul government. The Taliban are archconservatives. But many people in Herat consider themselves to be open-minded and liberal. The locals resented it when the Taliban tore down a fountain sculpture of four ornate horses (considered "idols" by the new regime). Herat's centuries-old art of miniature painting has also come under attack; artists were ordered to stop "giving pictures life." One of Afghanistan's premier artists, Mohammad Said Mashal, 82,

Doctor shortage: A mine victim recovering in a Kabul hospital

was devastated when the young zealous whitewashed over his unfinished mural depicting 500 years of Herat's history. "The Taliban want to destroy everything and make it like Pashtun culture," says one disgruntled artist. "They don't know anything about art or progress. We artists feel like we are in a prison."

The Taliban's popularity is beginning to decline even in Kandahar. The young zealots have issued plenty of rules, but have failed to deliver clinics, day-care centers or any economic gains. If anything, life has gotten worse for the average Kandahar resident. Mohammad (a pseudonym), 25,

like most of his neighbors, welcomes the security brought by the Taliban. But he had to give up his dream of becoming a doctor when the local university shut down for lack of funds. With inflation soaring, he now pays 60 percent more for a bag of flour than he did two months ago. "Life is getting expensive," says Mohammad. "That's why people here are getting fed up with the Taliban."

As the warriors of God plow through the countryside, ordinary Afghans increasingly regard them as just another power-hungry faction that does its killing, like the others, under the veil of Islam—and lately

even profits, in the tradition of Afghan gangs, from the opium trade. But that has not slowed the juggernaut or dampened the zeal of its fighters. "I am Allah's soldier," says Aminullah, 26, his head swaddled in a turban as black as his eye kohl. "I've come for Islam. I fight for Islam and I will die for Islam." Picking his way among Chinese-made BM1 missiles and Russian Kalashnikov rifles, Aminullah takes a machine gun and blasts a few rounds toward the urban ruins in the near distance. The bullets fall somewhere between the government front line and the shell-pocked streets of Kabul.

The Opium Trade: Enough for Everybody

In the Taliban's fields, the poppies grow

WHAT A DIFFERENCE a year makes. In April 1994 Dost Mohammad grew two kilos of opium poppies in his plot outside Kandahar. As usual, he says, he gave 80 percent of the yield to his landlord, 10 percent to the local mullah, and the rest he sold for the equivalent of \$125. In 1995 Mohammad was too frightened to grow poppies: the Taliban were razing opium fields and punishing traffickers as they swept through Afghanistan. But this year his field was pink again. How did Mohammad get back into business? Instead of paying off the mullah, he says, he is giving a cut to the Taliban. "Now nobody will dare steal from me," he says. "The Taliban needs money, too."

Even holy wars are expensive. The Taliban fighters say they are trying as hard as ever to stamp out opium production. But U.S. satellite surveys show that the illicit harvest is soaring in Taliban-controlled areas, which include 75 percent of Afghanistan's poppy fields. That helped boost the country's April crop to an estimated 3,000 metric tons, up

PAN-ANDERSON PETERSON

Drug money: Poppies are financing Afghanistan's civil war

from 2,400 metric tons last year. Western specialists who once thought that the Taliban would put a real dent in Afghanistan's opium exports—a supply exceeded only by Burma's—now see this new group of fundamentalists financing their war just like competing factions: with drug money. "Opium is being used to buy weapons for war," says Stefano Polacco, assistant director of the United Nations Drug Control Program (UNDCP) for Afghanistan. "It's not just one particu-

lar group. It's everybody."

Once the raw opium leaves Mohammad's fields, it flows to the West through Afghanistan's porous borders. Donkey and camel trains loaded with opium trudge into Tajikistan; convoys of trucks with false fuel-tank compartments drive into Iran or Turkmenistan; motorcycle riders with opium-filled backpacks cruise through the Khyber Pass into Pakistan. Most of the opium is processed into heroin along the Afghan border or in Pakistan and Turkey. Then

it's moved by Nigerians and other smugglers through the former Soviet Union to Europe and the United States. The UNDCP estimates that 240 tons of heroin with a street value of \$75 billion landed in the West last year from Afghanistan.

Stopping the flow is harder than ever. International agencies have shied away from sinking anti-drug money into the chaos of Afghanistan. The United States, for instance, contributed \$715,000 for Afghan drug-control programs last fiscal year, compared with \$35 million for Colombia.

Dost Mohammad isn't going to stop growing opium on his own. He pulls in four times what he would earn sowing wheat. Mohammad derives a perverse pleasure from his trade: like many Afghans, he partly blames Washington's past support for the anti-Soviet guerrillas in Afghanistan for the country's relentless misery. "Americans sent a lot of weapons to our country. This is killing our people," he says. "So if they stop this war, then we'll stop killing Americans with our ways." That might be a fatuous excuse for pushing drugs, but Mohammad's warning to nations victimized by the deadly trade is genuine. No matter which faction is on top at the moment, Afghanistan will remain a principal supplier of the heroin hitting Western streets for at least as long as its civil war grinds on.

SUDARSAN RAGHAVAN
in Kandahar

Oct 4, 1996 IHT

ASIA/PAC

Kabul Residents Find a Bright Side

Taleban May Be Harsh, but at Least There's Return to Order

By Kenneth J. Cooper
Washington Post Service

KABUL — As the people of Kabul assess the good and bad aspects of Kabul's takeover by the Taleban militia, many say that their new rulers have at least restored order to a city ravaged by 10 years of war against Soviet occupation and six more years of factional fighting.

"They are very good people, because they use *Sharia*," Ghulam Sakhi, a shopkeeper, said about the Taleban, speaking of Islamic law. And, he noted, "all the prices are getting lower day by day."

Since its military forces seized control of Kabul a week ago, the Taleban has imposed what its members describe as strict Islamic rule — and shown a willingness to enforce it with a strong hand. The group took its most dramatic action on its first day in the capital, seizing Afghanistan's former Communist dictator, Major General Najibullah, shooting him to death, and then hanging him and his brother from a police traffic-control platform.

On Sunday, two women were walking along a busy shopping street here, all but their eyes covered in traditional Islamic clothing, when a utility vehicle suddenly stopped and a Taleban militiaman jumped out. He began beating the women on the legs and head with a car radio antenna.

"Why? Why, my brother?" one of the women screamed. She was crying and carrying a baby in her arms.

The next day, militiamen caught two men stealing candy. They blackened the culprits' faces with smoke, stuck Afghan currency in their ears and noses and paraded them around the city in the back of a pickup truck.

On other occasions, armed Taleban members punished men who were not wearing turbans or Islamic caps by slapping them or beating them with assault rifles.

On the other hand, rocket attacks no longer force people to cower in their homes. Food prices have gone down. The weak Afghan currency has grown stronger, at least temporarily. Stealing has declined, largely because of Taleban's vow to cut off thieves' hands. Lights are back on — some of the time — after two years without electricity.

Taleban — which was formed by Islamic students two years ago and draws its combat units largely from among veterans of the 1979-89 guerrilla war against the Soviet Union — controls about three-fourths of the country.

Outside the capital, people interviewed along the road Taleban took from the southeast in its rapid, largely

uncontested march to Kabul also expressed satisfaction.

"People are very happy. There is no looting, no theft," said Nasir, a driver who lives in Jalalabad, a provincial capital at the entrance to the Khyber Pass whose capture by Taleban three weeks ago began its march to the capital.

The muted criticism of Taleban may not, however, indicate widespread approval. A largely rural country bound by conservative tribal traditions, Afghan society is not known for the free and open exchange of opinions — and Taleban's harsh punishments have given its critics ample reason to keep quiet. In particular, outsiders have little opportunity to speak with the Afghans most affected by the stricter Islamic rule — women. A rifle-toting Afghan forcefully warned two Western reporters as soon as they crossed the border from Pakistan not to talk to women on the roadside.

Women have been ordered to stay home from work and, if they venture out, to cover their bodies from head to toe in traditional garments. Girls have not been allowed to attend schools in areas of the country that were already under Taleban control before the fall of Kabul.

Hospitals in the Afghan capital are critically short staffed after female medical staff stopped work.

The new administration has closed all of Kabul's schools, including the university. Some children have instead spent a few hours each day at mosques studying the Koran, Islam's holy book.

Ghulam Farooq, a Kabul shopkeeper who sells rice and lentils, estimated that since the Taleban takeover only 5 percent of his customers have been women; normally, he said, about half would have been women.

At a news conference Tuesday, members of the Taleban leadership said the restrictions on women and girls would remain in force only until rules can be devised that would permit their employment and education in a manner consistent with Islamic beliefs. One spokesman said that could "take some time," however.

■ Taleban Denies Roundup

The Taleban rulers, responding to accusations of human rights abuses, denied Thursday that they had been rounding up members of the overthrown government of President Burhamuddin Rabbani, Reuters reported from Kabul.

"There have been no arrests for political crimes," acting Information and Culture Minister Amir Khan Mutaqi told the official Bakhtar News Agency. "We are only interrogating those involved in looting in Taleban's name."

"He said fewer than 70 people had been detained. 'These people will be put on trial on the basis of Islamic Sharia law,'" the agency quoted him as saying.

The London-based human rights group Amnesty International accused Taleban on Wednesday of seizing up to 1,000 prisoners in house-to-house searches in the capital in what it called a reign of terror.

Taleban Slaps Restrictions on Press

Compiled by Our Staff From Dispatches

KABUL — The Afghan capital's Taleban rulers on Wednesday banned the photographing of people in the city and unveiled a range of restrictions on the press corps here.

The Islamic warriors' latest decree came after earlier this week men were given six weeks to grow beards or face severe punishment and after mullahs and district chiefs were ordered Wednesday to turn over to the Taleban authorities people who skip their five-times-daily prayers.

"According to our religion, it is forbidden to take pictures of any human beings," said the acting minister for education and culture, Amir Khan Mutaqi.

"But the press can take pictures of ruined buildings and parts of the city, although you cannot photograph any military installations or key ministerial buildings," he said.

Mr. Mutaqi said the restrictions, announced six days after the victorious militia seized Kabul, applied to all members of the press working in the Afghan capital and covered both moving and still pictures.

The Taleban leadership has already slapped a strict ban on the taking of pictures of people in the part of the country it has controlled since October.

The Taleban fighters, who have adopted a particularly strict interpretation of Islamic law, say pictures of human beings constitute images that could be used for idol worshiping.

In addition, journalists are banned from reporting "sensitive" incidents that could be "blown out of proportion" and used to discredit the Taleban government, Mr. Mutaqi said.

"If a leader has a disagreement with another Taleban and even if he

loses his temper, it does not mean there are differences within the Taleban, it's just a little problem," he said.

Meanwhile, the Taleban militia and the forces of the former government's military chief, Ahmed Shah Masoud, were ready for battle on Wednesday, with the militia poised at the door of Mr. Masoud's valley stronghold.

However, the militia appeared to be backing away from a standoff with the powerful warlord General Abdul Rashid Dostum, apparently moving to head off a potential alliance between the northern leader and Mr. Masoud.

Mr. Masoud declared a state of emergency in the Panjsher Valley and ordered an evacuation in anticipation of an attack. The Taleban has bottled up the valley after sweeping north from Kabul over the past few days. (AFP, Reuters)

97

'US supporting the rise of Taliban'

By John-Thor Dahlburg

Los Angeles Times

KABUL: In this paradise of conspiracy theory, a country that has been the plaything of great powers for more than a century, a new rumor is making the rounds: that the United States is behind the stunning rise of the Taliban.

From the halls of the Foreign Ministry to offices of internationally-funded charities, among UN officials and the clientele of Kabul's bazaars, many are persuaded the Clinton administration is covertly supporting the Taliban, the victorious Islamic militia.

The reasons people give are many, even if hard proof, so far, is lacking. The United States, they say, is especially driven by the desire to checkmate Iran, Afghanistan's neighbor to the west and a country Washington considers one of the world's leading exporters of terrorism.

In Washington, though, US officials denied they welcome the Taliban regime as a stabilizing force after years of destructive and bloody tribal and factional fighting.

"We've seen the Taliban just like we've seen all the other factions to give them the same message — to negotiate a broad-based government where everyone participates to prevent disintegration of the country, to control the drug trade, to close the terrorist camps and to get on with reconstruction," said a ranking official.

"We're not choosing," the official added. "These people walked into Kabul and they are no more or less legitimate than those sitting there last week."

A Taliban official, Shirmohammed Stanekzai, gave public assurances this week that under the Islamic militia's rule, this country will no longer serve as a training ground or haven for foreign extremists.

"As the Islamic movement of Taliban, we don't want

to interfere in others' affairs," Stanekzai said. "We don't want to send people to create problems in other countries." If foreign terrorists fall into the Taliban's hands, he said, "We will punish them hard."

Such words, uttered at a news conference for the foreign media that has flocked to Kabul, will be sweet music for officials in Washington, as combating terrorism and the global trade in narcotics are leading items on the US foreign policy agenda.

The present conspiracy theories are understandable, even plausible, given the great mystery that still shrouds the Taliban's rise and rapid advance.

How did a ragtag force that emerged in late 1994 among Muslim religious students in the southern region of Kandahar and adjacent areas of Pakistan grow so quickly that two years later, it has become master of three-quarters of Afghanistan? Who paid for its weaponry, ammunition and vehicles?

Who organized its training and logistics? Is intelligence or military assistance received from outside one of the reasons the Taliban has enjoyed astonishing, and relatively bloodless, successes over experienced mujahedeen commanders who for nearly a decade fought occupying Soviet troops?

Generous support for the Taliban from Pakistan, which wants to pacify its war-ravaged neighbor for its own strategic and economic motives, has been well-documented.

But is Pakistan's powerful ally, the United States, also involved in some way? Many in Kabul believe so, though again, their proof is circumstantial.

"I have heard this for the past year," a ranking UN official in Kabul said. "I have no reason to believe the United States is not involved in some way, through Pakistan."

Although it could seem fantastic that the United States would support a band of avowed fundamental-

ists who have closed schools for girls, barred female office staff in Kabul from working and dragged women who venture into the street without being completely covered, many Afghans believe it is so.

"There are two different things — American state interests and human rights," the local director of a foreign-funded charity said.

The United States has moved swiftly to establish official contact with the new masters of the Afghan capital.

The very day Kabul fell, a senior Clinton administration official said an envoy would probably be sent here in the near future to consult with officials of the new government formed by the Talibs.

John Holzman, the US deputy chief of mission in Islamabad, Pakistan, had been expected to fly in on Thursday morning at the head of a six-member delegation, Afghan government officials said. That trip was postponed but could happen as early as next week.

A high-ranking Afghan Foreign Ministry official said three items are on the agenda for the US-Taliban talks: drugs, terrorism and human rights.

US officials say they hope to convince the Taliban to establish a broad-based alliance with rival Afghan factions as well as temper its decrees on human rights.

The United States hasn't had an ambassador in Kabul since 1979, when Adolph Dubs was slain. In 1989, the year of the pullout of Soviet forces, the US Embassy was closed down, and successive US governments have considered Kabul too dangerous a place to post diplomats on a permanent basis.

To those numerous Afghans who see an American hand in the Taliban's triumph, the relative speed with which the United States is now seeking to establish official contact with them is offered as further proof of collusion. —By special arrangement with Los Angeles Times and The Washington Post

Militia Foes Of Taleban Sign 3-Way Alliance

Battlefield Setbacks Put Kabul's Rulers Under New Pressure

By John F. Burns
New York Times Service

KHINJAN, Afghanistan — At an old Soviet guest house in the lee of the Hindu Kush, the last two military commanders holding out against the new Muslim fundamentalist government in Afghanistan forged a formal military alliance Thursday and vowed to establish a nonfundamentalist government in the nine northern provinces under their control.

Meeting for the first time in three years, Abdul Rashid Dustam and Ahmed Shah Masoud, military commander in the government that collapsed when the forces of the Taleban fundamentalists captured Kabul two weeks ago, signed a document creating the new alliance. The two commanders were joined by Abdul Karim Khalilili, a leader of the Shiite Muslim minority in Afghanistan, whose forces control a 10th province.

The government proclaimed by Taleban in Kabul, the capital, controls all the other 19 provinces, with the exception of a part of Parwan Province north of Kabul that is held by the forces of Mr. Masoud.

But events Thursday in the area immediately north of Kabul, where Taleban forces came under attack for the second time in three days, with dozens of Taleban casualties, underscored the uncertainties surrounding Taleban's ability to consolidate their power in Kabul.

The alliance proclaimed at the meeting at Khinjan, a market town 150 kilometers north of Kabul on the northern side of the Hindu Kush, opened a new and potentially crucial chapter in the 18 years of war in Afghanistan.

The new alignment appeared to mean that Taleban, instead of facing two enemy forces that have been divided against each other, will now face a common front, controlling an area of tens of thousands of square kilometers, and united by their hostility toward the harsh form of Muslim fundamentalism imposed by Taleban in areas under their control.

The document signed here committed the three leaders to establishing, without any stated deadline, "a permanent government" for Afghanistan that apparently will be based, at least initially, at the north-central town of Mazar-i Sharif, the military stronghold of Mr. Dustam.

The document also pledged the leaders to the formation of a body "to be called the Supreme Defense Council of Afghanistan, and bound all three groups, and any others that may join them, to come to the defense of each other if attacked by Taleban."

The accord appeared to remove any doubt about the intentions of Mr. Dustam, the former Communist general who survived the collapse of the Soviet-installed government in Kabul in 1992 and became a powerful northern warlord in the chaotic civil war among rival Muslim guerrilla groups that ensued.

Taleban leaders had repeatedly appealed for Mr. Dustam to remain neutral while they move their troops against Mr. Masoud, one of the most formidable of the former guerrilla commanders, whose forces have retreated into the fastness of the Panjshir Valley northeast of Kabul.

But the alliance held out the possibility of something more threatening to Taleban than a stiffening of Mr. Masoud's defenses against the onslaught in the Panjshir, the possibility of there henceforth being two Afghanistans.

One of these would be the harsh one controlled by Taleban, where a spate of fundamentalist decrees have spread a deepening chill, especially for women, who have been banned from working; for girls, who have been prohibited from attending school, and for offenders against Islamic laws, who have been threatened with punishments that include stoning to death and amputation of hands and feet.

The other would be the more moderate Muslim state in northern and central Afghanistan that seemed to be foreshadowed by Thursday's pact.

The three leaders at the Khinjan gathering represent three of the largest ethnic minorities in Afghanistan, the Hazara, the Tajik and the Uzbek groups that together account for about 5 million of the country's 16 million people.

In Mr. Dustam, an Uzbek, Mr. Masoud, a Tajik, and Mr. Khalilili, a Hazara, the new alliance has formidable military forces, and a territory, stretching from Faryab Province in the northwest to Badakhshan Province in the northeast, and south to the central province of Bamian, that has a natural shield in the form of the Hindu Kush range that rises above 5,000 meters and divides Taleban areas in the south from the alliance forces in the north.

But even short of the consolidation of a new rival state, Taleban was confronted after Thursday's meeting by the

prospect of far stiffer military resistance in their drive to bring the rest of the country under their control.

If Taleban fails to break through in the Panjshir, and in their drive against Mr. Dustam up the Salang Highway through the Hindu Kush, where their advance has stalled just as it has in the Panjshir Valley, they could eventually face a counterattack on Kabul by the combined Dustam and Masoud forces.

But for the moment, Taleban appeared preoccupied by the setbacks it has encountered in the south, close to Kabul.

23

Refugees fleeing Afghanistan's Panjshir valley last week. They were among the last to escape before Taliban fighters advanced on the area.

Afghan Driven From Kabul Makes Stand in North

By JOHN F. BURRIS

GULBAHAR, Afghanistan, Oct. 7 — Just beyond this mud-walled town, around a bend in a gushing river and into a plunging gorge, a battle has begun that could prove to be the decisive military encounter of the Afghan war.

After their success 12 days ago in capturing Kabul, the capital, the Muslim fundamentalist militia known as the Taliban have moved north in pursuit of Ahmad Shah Massoud, commander of the forces routed at Kabul.

Having relinquished Kabul with barely a shot fired, Mr. Massoud has made his stand here, at the entry to what is probably, from a military standpoint, the most notorious stretch of terrain in Afghanistan.

For centuries the town of Gulbahar has commanded access to the Panjshir Gorge, which leads on to the fertile uplands of the Panjshir Valley, Mr. Massoud's homeland and military stronghold. Many armies have foundered here, the last of them the Soviet expeditionary force that invaded Afghanistan in 1979 and found, long before withdrawing in 1989, that little but disaster greeted them in the Panjshir.

Now the Taliban are trying to do what the Soviet troops never could: defeat Mr. Massoud in his lair. If they succeed, they will have eliminated one of the last two forces contesting the Taliban's drive to control all of Afghanistan.

With Mr. Massoud out of the way, the Taliban would then confront only Gen. Abdul-Rashid Doestam, the Uzbek commander whose control of six provinces north of the Hindu Kush mountains has made him a buffer between the Taliban and the increasingly nervous Muslim republics of what was Soviet Central Asia.

If Mr. Massoud's forces hold here, the Taliban could face a stalemate, with 8 of the country's 25 provinces

Gulbahar stands before a gorge that leads to the Panjshir Valley.

remaining in the hands of the Massoud and Doestam forces. But if the Taliban break through into the Panjshir Valley, Mr. Massoud's legend as a military commander, and his remaining power, will be broken.

Then the Taliban would be able to concentrate on the Doestam forces, with the prospect of finally ending the war that began when Muslim guerrillas took up arms against a Communist Government that seized power in Kabul 18 years ago.

With their triumph at Kabul, the Taliban fighters have arrived here, about 50 miles north of the capital, in a mood to make light of the formidable force that Mr. Massoud has amassed just out of sight in the gorge.

"We don't care about tanks, guns and aircraft, because we are fighting under the protection of God the Almighty," said Abdul Ghani, 25, a Taliban fighter encountered near the front line, along the Arjuman River at the mouth of the gorge.

The Taliban would like to defeat Mr. Massoud before winter snows close the Panjshir Valley and pose supply problems for the attacking

force, which has no experience of winter warfare in the mountains and inadequate supplies of winter clothing. But Mr. Massoud, whom the Soviet commanders considered the most effective Muslim guerrilla commander they fought in Afghanistan, has made it clear that his retreat before the Taliban at Kabul will not be repeated here.

As noon today, Taliban forces attacked the Massoud forces with some of the arms seized at Kabul — helicopter gunships, jet bombers, tanks and heavy artillery. But from what reporters near the front could tell, the Taliban appeared to have gained little ground, and their bombardments brought heavy answering fire from Massoud artillery.

The scene at the front is chaotic, with as many Taliban fighters heading away from the fighting as toward it, and many Taliban fighters relaxing over cups of green tea beside the river bank or in the shade of shuttered shops in the Gulbahar bazaar. Security is nonexistent.

The attack at noon was flagged two hours in advance by fighters who told reporters to move in the front if they wanted to see the bombardments. Many groups include recent defectors from the Massoud forces, and Pakistani mercenaries are common, including three in one eight-man Taliban unit that advanced along the river for the attack.

How the Taliban fare in the Panjshir could have a major psychological effect. In the two-year campaign that culminated in their victory at Kabul, the fundamentalist forces, fanning out from their original stronghold in the southern city of Kandahar, fought relatively few battles while securing the surrender or absorption of the scattered remnants of the guerrilla forces that had fought against the Russians.

But here in the Panjshir they have already taken relatively heavy casu-

alties. Hospitals in the neighboring town of Charikar and in Kabul have reported receiving dozens of wounded Taliban fighters, and many others appear to have been killed. To push ahead up the Panjshir gorge will almost certainly entail more infantry attacks, and more casualties.

The odds on a quick Taliban victory appeared to lengthen on Sunday when the political vehicle through which General Doestam rules the north, the National Islamic Movement of Afghanistan, issued a warning from the northern city of Mazar-i-Sharif that the Doestam forces would not stand by if the attacks on the Panjshir Valley continued.

"If the Taliban movement continues in this manner, the whole country will be greatly endangered," the council said. "In such a situation, we, in the name of all the people of Afghanistan, are prepared to defend the life and honor of our compatriots in any part of the country."

99

INT 961009

Taleban Chides Critics as 'Unfair'

Afghans Have Chosen, Aide Says, and World Should Accept It

Compiled by Our Staff From Dispatches

KABUL — The Taleban militia Tuesday branded as "unfair" warnings by the United Nations and the United States that international aid to the regime here would be threatened if it did not reverse its ban on women working and other Islamic fundamentalist edicts.

A top Taleban official also defended his movement's ultra-strict version of Islamic law, saying the people of Af-

ghanistan had chosen the leaders they wanted.

"I think its unjust when other countries seek to find pretexts not to help the people of Afghanistan," said the acting information and culture minister, Amir Khan Muttaqi, reacting to American and UN statements Tuesday on Taleban policy.

"We have saved our Afghan sisters from war and corrupt people," he said, "and I do not know why the international

community has expressed such concern while we are helping our sisters."

He said most Afghans were "happy with our Islamic regime" and said his government was "following its own Islamic principles, which are not against UN principles."

His comments came after the U.S. government and the UN warned that international aid could be in jeopardy if Kabul's fundamentalist regime failed to revise its stance on women.

"I do not expect the UN to close its offices or relief assistance here and hope it continued to contribute to the reconstruction of the country," Mr. Muttaqi said.

He reiterated a call to the world community to recognize the Taleban interim government, which came to power on Sept. 27 after overthrowing the Afghan capital after the government of President Burhanuddin Rabbani fled the city.

He said he regretted that other governments had "unfortunately not recognized" the Taleban ruling council, despite the fact that it controls about 70 percent of the country, compared with only five provinces held by the Rabbani government.

The Taleban regime faced another threat Tuesday as Mr. Rabbani and an Uzbek warlord, General Abdul Rashid Dostum, met to explore forming a common front.

The meeting between Mr. Rabbani and General Dostum in the general's stronghold of Mazar-i-Sharif was the first in three years. (AFP, Reuters)

Aid Groups Pull Out of Afghanistan

INT 961012

Taleban Militia Comes Under Attack by Newly Allied Foes

Compiled by Our Staff From Dispatches

KABUL — International aid organizations pulled out of Kabul on Friday as a reinvigorated alliance of anti-fundamentalist military leaders put new pressure on the Islamic Taleban militia that has occupied the capital.

Fearing more fighting, international aid groups sent 36 employees to neighboring Pakistan.

The Red Cross reduced its staff to essential personnel only. Several volunteer organizations, such as Save the Children, Oxfam and CARE, pulled their entire foreign staff out.

The evacuations came two weeks after Taleban captured the capital and overthrew the government, prompting the country's deposed military chief, Ahmed Shah Masoud, to join with his former enemy, the warlord Abdul Rashid Dostum.

Mr. Dostum commands the only other major military force still capable of

standing up to Taleban. He and Mr. Masoud — who both lay claim to parts of northern Afghanistan — met Thursday for the first in more than two years.

Formation of their alliance led to a meeting Friday between the deposed president, Burhanuddin Rabbani, the Shiite Muslim leader Karim Khalili, and Jaffer Naderi, the leader of a small but well-armed Ismaili Muslim sect.

"We want to establish a broad-based government in Afghanistan," said General Piandah, a spokesman for Mr. Dostum, the apparent head of the new alliance.

"It must respect the demands, cultures and opinions of others," said General Piandah, who like many Afghans uses only one name. "It must be moderate and acceptable to people inside Afghanistan."

In a setback for Taleban in the United Nations, a General Assembly committee

on Friday deferred a decision on the credentials of Afghanistan's UN delegation, despite a written challenge from Taleban. This left in place, at least for now, the UN representatives of the government of the ousted president, Burhanuddin Rabbani. No date was immediately set for the next meeting of the nine-member credentials committee.

In military activity Friday, the Taleban militia was peppered with behind-the-line attacks. The most dramatic was the shelling of Kabul's main military air base at Bagram, north of the capital.

Witnesses said at least six shells landed inside the base perimeter during an hourlong attack, but it was not known whether there was any damage to the small number of Soviet-era MiG-23s that Taleban says it has there.

There were two other attacks on Taleban fighters just north of Kabul, which local people said followed visits by Masoud envoys urging groups to turn against the militia.

Afghan-watchers in Kabul said Mr. Masoud appeared to have reverted to the tactics he used against the Soviet Army in the 1980s, when Moscow backed a communist Afghan government.

His ethnic Tajiks survived a series of assaults in that decade and often struck back in the Salang Pass, which winds through the Hindu Kush mountains that divide north and south.

The largely ethnic Pushtun Taleban launched an assault on the gorge that leads into the Panjshir last Saturday. After four days of fighting they had made little progress.

The fighting in the Salang has ebbed and flowed and many Taleban fighters have been killed and wounded in what Afghan-watchers say is their most serious reversal since the movement was founded in religious schools in refugee camps in Pakistan two years ago.

With their main forces occupied in the Salang, Mr. Masoud is now hitting the Taleban rear to make them jumpy and erode their morale, observers said.

(AP, Reuters)

Taleban Appeals for Aid To Rebuild Afghanistan

INT 961096

Compiled by Our Staff From Dispatches

KABUL — Afghanistan's new Islamic rulers appealed for international aid Sunday to help rebuild the country, but they gave no hint that they would modify policies that have all but halted international aid projects here.

The acting foreign minister, Mohammed Ghous, said at a news conference that 17 years of war had left Afghanistan facing disaster.

"We are hoping that all countries will take part in the reconstruction of our country," he said. "The administrative system and public services are paralyzed. If we don't have cooperation and assistance from foreign countries, it will be very difficult for Afghanistan to stand on its own feet."

Western aid groups here — helping some 200,000 people a day in Kabul alone — say their projects have ground to a halt because they depend on women who are not being allowed to work by the hard-line Taleban movement that captured the capital at the end of September.

They intend to appeal to the Taleban,

probably on Monday, to find a solution to a problem several aid officials said could lead to a shutdown of projects and a halt to the flow of funds from the West.

Mr. Ghous, however, called the issue a "small" problem. "I would like to ask these organizations to continue their cooperation," he said, "and I am hopeful that these small questions will be resolved in the future."

He added that the related issue of women's education would have to wait. The Taleban has suspended all education for women in the three-quarters of the country that it has captured.

On Saturday, the Taleban assaulted the Panjshir valley, about 40 miles (65 kilometers) north of Kabul, the stronghold of the former government's military chief, Ahmed Shah Masoud. But the defenders counterattacked Sunday with rockets and no further advance was reported.

Mr. Ghous said the Taleban was willing to talk peace with Mr. Masoud, who defended the valley in the 1980s against repeated assaults by Soviet forces.

(Reuters, AFP)

100

KABUL'S NEW ISLAMIC RULE

Young and fundamentalist, the Taliban capture the Afghan capital—and quickly make a gory point

By ANTHONY SPAETH

THE SOUND OF ARTILLERY and MACHINE-gun fire reverberated in the darkened sky over Kabul, capital of war-torn Afghanistan. When dawn arrived, residents cautiously crept from their homes in search of clues as to what had occurred during the long night and who had control of their city. Outside the presidential palace, they found the answer. Swinging from a concrete post were two bruised corpses—those of Najibullah, President of Afghanistan from 1987 to 1992, and his brother Shahpur Ahmadzi.

It was an appropriately medieval spec-

SWIFT REVENGE: The bodies of Afghanistans' former President Najibullah, left, and his brother hang in Kabul's Ariana Square

tacle for a country that years ago degenerated into primitive warring bands, although equipped with frighteningly modern weaponry. Najibullah's swinging body signified that Kabul had fallen to a new set of victors—the Taliban, a two-year-old group of former Islamic seminarians who just two days earlier began their march on the capital. The government, headed by President Burhanuddin Rabbani, fled before they arrived, and that spelled doom for Najibullah, 49. Rabbani had allowed Najibullah to live after he was overthrown in 1992, and the former President had spent the past 4½ years as a captive in a United Nations compound. The Taliban were not part of that commitment, however, and at 1:00 a.m. their soldiers entered the compound and led the brothers away to die. Many cheered at the gory spectacle—Najibullah had been nicknamed the "Butcher of Kabul" for his brutal, Soviet-backed rule, and his brother had served as his security chief—but that was probably in memory of past miseries, not with solid hopes for the future. The Taliban are severe Islamic fundamentalists, but little else is known about them or their leader, a former *mujahedin*, or holy warrior, in his 30s named Maulana Mohammad Omar. Their military success has been spectacular: the group now controls three-fourths of Afghanistan's territory. But it is uncertain whether they can enforce peace, sustain any kind of unity or even fight off expected counterattacks from Rabbani's forces holed up north of Kabul.

Hours after taking the city, the Taliban announced that Afghanistan would be ruled by an interim six-member council led by Omar's deputy, Mullah Mohammad Rabbani (no relation to the fleeing President). "A complete Islamic system will be enforced," they declared. In cities they already govern, television sets are forbidden, women cannot work outside the home and men are required to grow a beard.

Progressives they're not, but the Taliban see themselves as a solution to Afghanistan's warring-states deadlock, not an extension of it. When the Soviets withdrew after 10 years of occupation, the U.S.-backed *mujahedin* groups that had opposed the communists fought among themselves for control of the country. Moscow-backed Najibullah was ousted in 1992, but since then the four years of war-

forced Rabbani and Hekmatyar into a Mao alliance, with pressure from Iran. (The Taliban belong to the Sunni sect, and Shi'is Iran wanted to prevent them from taking power.) In 1994 the Taliban, who are allegedly supported by Pakistan, attempted takeover of Kabul but failed. They fell back to southern and western strongholds and rearmed themselves. Two weeks ago, the captured Jalalabad, an eastern city through

which food and other essentials are shipped from Pakistan to Kabul. Army Chief Ahmad Shah Massoud immediately started moving men and arms to a base 50 km north of Kabul. When the Taliban started their final assault, Afghan air force jets bombed the columns, but the government was, in fact, ready to surrender. The night the insurgents arrived, most of Rabbani and Hekmatyar's forces had already fled and the city was taken with no resistance. The conquerors made a statement on Kabul radio: "Afghanistan is the common house of all Afghans. No group can govern Afghanistan anymore."

Whether the Taliban will ultimately prevail depends on how much force is left in the government forces, holed up a mere 100 km away. One possibility is that Rabbani and Hekmatyar will join forces with General Abdul Rasool Dostum, a warlord who runs a virtually independent kingdom in the north. Another is that King Zahir Shah, who was deposed in 1973, could return from exile in Rome to assume

some authority. Shah, 82 years old and blind, may not be up to the job of national conciliator.

Some are willing to believe that young, unknown Taliban should be given a chance, since there is no other option. "It is true that the Taliban will insist on Islamic law," says a former Najibullah aide. "Some people say at least now there will be one law. Under the *mujahedin*, everyone had his own law." In Afghanistan too that's the sweetest dream: peace and order throughout the land, no matter who it is charged with.

—Reported by Meena Ganguly/New Delhi and Alan Pearce/Kabul

FACING DEFEAT: On the day Kabul fell to Taliban forces, government soldiers scrambled back into their Russian-made tank, preparing to retreat

FAMILY FLIGHT: With the capital's fall imminent, refugees pass a rocket launcher and tanks, defenses that crumbled before the Taliban onslaught

fare between Rabbani and rival *mujahedin* leader Gulbuddin Hekmatyar did perhaps more damage to the country than the Soviet occupation. Kabul was relatively intact when the Soviets departed in 1989; in the succeeding years, it was virtually destroyed in bombardments and street fighting that took 30,000 lives.

Omar went back to religious studies in 1989. Two years ago, he emerged as leader of the Taliban, which was determined to vanquish the warring factions and transform Afghanistan into a fundamentalist state. The group's phenomenal success in capturing important Afghan provinces

ASIA/PACIFIC

Kabul Militia Concedes Losses Against Warlord

Ex-Army Chief Pushes Toward Capital

Agence France-Press

KABUL. — Fighting between the Taliban militia and forces of the former government raged near Kabul on Monday, putting the capital under pressure for the first time since it fell to the Taliban fundamentalists two and a half weeks ago.

Taliban admitted losing key areas north of Kabul to troops led by the ousted government's military chief, but described their withdrawal as a "tactical retreat" to avoid civilian casualties.

Taliban also dismissed the threat that its enemies could retake Kabul, contending that the military commander of the former government, Ahmed Shah Masoud, was a spent force.

Mohammed Sher Stanakzai, Taliban's acting deputy foreign minister, said "Masoud is not on the ground here any longer. The power he had is finished, and the few people he has are not capable of coming back to Kabul, although they are capable of causing trouble in the area."

He also ruled out negotiations to end the fighting, saying it would be "very difficult now to cooperate with the former government."

An official with Mr. Masoud's forces claimed Taliban had suffered more than 200 casualties in recent fighting and that his troops were now 4 kilometers north of Kabul.

His claims could not be confirmed, but other reports said there was fighting 10 kilometers from the capital's northwestern suburbs.

Mr. Stanakzai confirmed that Taliban had lost control of the strategic town of Jabi al Siraj, 77 kilometers north of Kabul, and of the southern flank of the Salang Tunnel, a pass that cuts through the Panjshir Valley.

Taliban attacked the area around the pass last week in a bid to destroy Mr. Masoud's force.

■ New Support for Coalition

A powerful Uzbek militia leader on Monday pressed his support behind the ousted president, Burhanuddin Ra-

bani, but held back from joining a military alliance against Taliban. Reuters reported from the Salang Tunnel.

A spokesman said the militia leader, Abdul Rashid Dostam, held five hours of talks with Mr. Rabbani and Mr. Masoud at the top of the Salang pass.

The spokesman, Mohammed Youssef, also said that the three men set up a commission to consider the proper roles and responsibilities of Mr. Dostam's forces in a new government.

Mr. Dostam's recognition of Mr. Rabbani, a Tajik, suggested that the three forces have solidified their coalition against Taliban, whose forces now occupy about two-thirds of the country.

Taliban fighters recuperating in a Kabul hospital Monday after being wounded in fighting north of the capital.

Taliban Revives an Old Debate: Whose Islam Is It?

By Elaine Sciolino

New York Times Service

WASHINGTON. — Since they seized Kabul late last month, the Islamic student-warriors of Afghanistan have brought to the capital the same harsh rules they had already imposed on other parts of the country.

They have closed girls' schools and forced women to stay home from work. They have banned music, shut movie theaters, ordered men to grow full beards and women to cover their entire bodies, even their faces. They have forbidden surgeons from operating on members of the opposite sex and reintroduced stoning as the penalty for adultery.

When a group of men tried to flee the scene of a public hanging, they were beaten and forced to watch. One cleric even called for the killing of all alcohol drinkers.

All in the name of Islam. Members of Taliban — the word means student — say they are determined to create a pure Islamic state based on the teachings of the Koran and a strict interpretation of Sharia, or Islamic holy law.

But is it Islam? And if so, whose Islam is it?

For centuries, the Muslim world has been consumed by an intense, often angry debate on the use and abuse of Islamic law, a debate that in recent times has inflamed anti-Muslim sentiment around the world whenever a government or religious movement turns repressive in the name of Islam.

"When Muslims today talk about re-applying Islam they have to face whether to simply restore the laws and doc-

trines of the distant past or submit them to reinterpretation in light of current social, political and economic conditions," said John Esposito, director of the Center for Muslim-Christian Understanding at Georgetown University.

"That is what a lot of the struggle is about. It's much the same with Christianity and Judaism."

One difficulty in finding constants is that the Koran itself does not provide a

legal code and includes only 80 verses that can be thought of as "laws." So the must be worked out by Muslims themselves along the way. And that depends on conditions specific to time and place.

Another difficulty is the variety of interpreters, who could be a head of state (like Colonel Muammar Qaddafi in Libya, an idiosyncratic socialist), a chief cleric or body of clerics (like the religious leaders of Iran or a Muslim bloc in Parliament (like Kuwait's) religious right, which wants gender-segregated classrooms).

That has produced vastly different versions of Islamic law. Islam allows a man to take four wives, but he must treat them equally; some Islamic scholars and politicians argue that since this is impossible, polygamy should be banned. Islam calls for cutting off the hand of a thief, but the teachings of one early Muslim leader include forgiving a thief who has stolen out of need; this leads some scholars to preach that amputation for theft is justified only in a society where goods are distributed equally between rich and poor — a society, they say, that does not exist.

Sometimes the application of Islamic law is based more on practicality than on religious purity.

In Malaysia, 40 percent of the people are Muslim, Islam is the official religion and Sharia courts rule on family issues like marriage, divorce and child custody. But Prime Minister Mahatir bin Mohamad is determined to blend Islam with economic progress, which demands some deference to global standards. So he recently forced a province to abandon a plan that would have required the stoning to death of adulterers and the cutting off of thieves' hands.

Malaysia's constitution gives the federal government authority over criminal law, he argued. "Only when Islam is interpreted so as to be relevant in a world, which is so different from what it was 1,400 years ago, can Islam be regarded as a religion for all ages," he said.

In Somalia, by contrast, a strict Islamic criminal code was imposed two years ago, largely to restore order. The hands and feet of 13 armed robbers have been sawed off — in public and without anesthetic — and then hung out to dry in front of a local stadium. Law enforcement officials boast that such vivid pun-

ishment has led to a plunge in violent crime.

Where one school of Islamic law is tried and does not seem to work, it has sometimes been replaced by another.

Morocco used to allow a guardian of a young girl to arrange a marriage without her consent, under the prescriptions of an eighth-century Islamic jurist. But in 1993 the country embraced the views of another eighth-century jurist, who argued that the traditions of the Prophet require a woman's consent in marriage.

Since Islam is such a patriarchal religion, much of Islamic law seems designed to repress women for the sake of protecting them. But Islamic law is also open to interpretation, so it can be used to argue for women's rights.

When Kuwait held elections for Parliament this month in which only men could vote, "a Muslim organization based in London, Liberty for the Muslim World, protested on religious grounds." The Kuwaiti democratic process fails to recognize the rights of women to vote and be nominated for election, although Islam granted these rights to women 13 centuries before any modern universal declaration of international covenant did," the group wrote.

When Mohammed was chosen to lead the Muslims, a delegation of women from Arabia came to him with their vote of confidence, a sign to some of the right of Muslim women to participate in the electoral process.

For many Islamic scholars, Taliban is grossly distorting Islam in much of what it is doing: its bans on girls attending school and on women working, for example.

The Koran has many statements about education as a duty for every male and female Muslim," said Azizah al-Hibri, a professor at the University of Richmond. "Certainly not all women in the Prophet's family stayed home; his wife once led a group of Muslims into battle."

Even Iran has accused Taliban of giving Islam a bad name.

Whatever the excesses of Iran's revolution, the country's religious leaders are locked in a perpetual, lively debate over what is Islamic, from how much authority to give the country's spiritual guide to whether women can ride bicycles. (Women do work, vote, drive cars, run businesses and hold seats in Parliament.)

The world does not accept what the Taliban are doing in the name of Islam," Ayatollah Ali Khamenei, Iran's spiritual leader, said in a speech.

ASIA

200,000 Kabulis, many of them middle class and educated, have fled since the Taliban moved in. At the main bus stations in town, militiamen stand guard, turning back any family that seems to be leaving with an inordinate number of possessions. "The people of Kabul are requested not to leave the city," said Taliban leader Mullah Mohammad Omar, a 32-year-old veteran mujahedin who lost an eye in battle.

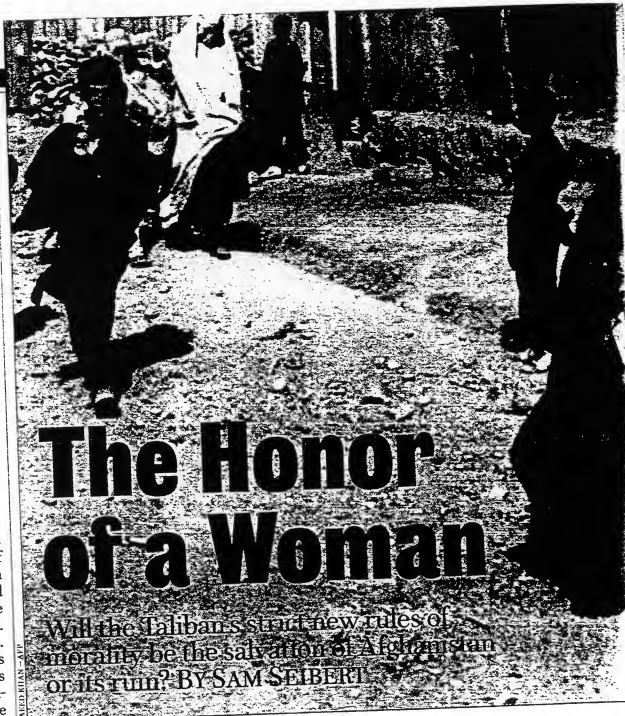
Formed two years ago by a band of religious students in Pakistan, the Taliban attracted many mujahedin like Omar who were unallied with the factions fighting back home. After entering Afghanistan, they swept easily through province after province, disarming the warlords and installing their own radical brand of Islam. So far they have taken all but the northernmost part of the country.

That will be their biggest challenge. The people in the mountainous region between Kabul and Tajikistan remain loyal to warlord Abdul Rashi Dostum. Towns like Mazar-i-Sharif, situated north of the strategic Salang Tunnel, are a fundamentalist's nightmare. Satellite dishes dot the tops of homes. Laughter pours from the Ghulam Saki movie house. A rapt lunch crowd watches American action and romance videos in Mohammad Yasin's restaurant. Young adults walk home from coed schools. "We don't accept the Taliban's actions against women and watching films," says Wahid, 20, a motorcycle-repair-shop owner. "If they bring those changes, the people would rather have war."

Not so the residents of Kabul, where some 30,000 people have died since 1989 as a result of the various wars. "Most people are not happy about the women," says an educated young Kabul named Ebrahim. "But at least there's peace, and we need peace more than anything." Kabul's economy is also beginning to show signs of rebounding. "Life was really difficult with the previous government, but now people are safe," says Ahmad Jawaid, a 19-year-old English-language student. "They can buy food, and the markets are overflowing. And the prices are going down. Last week a loaf of bread cost 1,000 Afghanis [seven cents]. Now it is only 500."

Full stomachs and quiet skies can go a long way toward earning a regime popular support. "There certainly are human-rights abuses," says Tony Pitzner, head of the U.N. mission in Kabul. "But I must say the peace and security that come with them are very comforting." Many Kabulis are waiting to see how the new government shakes out before they make up their minds. "They'll loosen up," Red Cross spokesman Jean Luc Paladini predicts of the Taliban. After a generation of war, the people of Kabul can only hope so.

With STEVE LEVINE in Mazar-i-Sharif

The Honor of a Woman

Will the Taliban's strict new rules of morality be the salvation of Afghanistan or its ruin? BY SAM SEIBER

SHE KNOWS THE TRIP WILL BE useless, but what else can she do? Once a week the former mathematics professor, the mother of two school-age children, trudges through the sun-baked streets of Herat. Like every other woman who ventures into public in the western Afghan city these days, she wears a *burqa*, a shroudlike, head-to-toe garment with only a gauze-covered slit enabling her to see. To wear anything less would be to risk arrest or a beating by the Taliban militiamen who have ruled Herat for more than a year. At the gates of the university where she used to teach, she speaks to the bearded Islamic cleric who now runs the school. "May I have my job back?" she asks. "No," he always replies. "It's against the Koran."

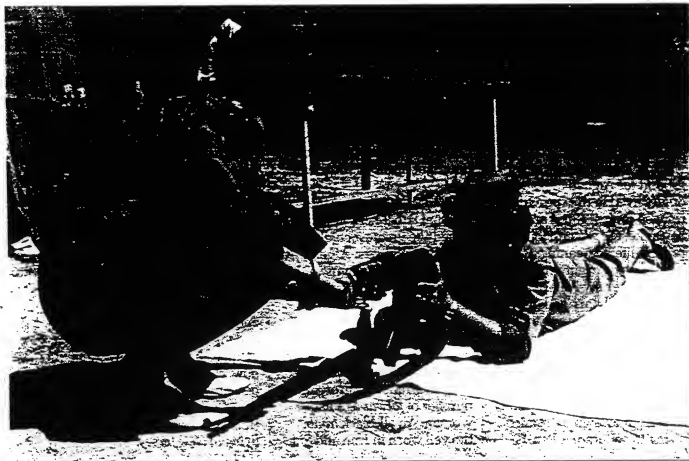
She bites her tongue and goes home. The frustration is bad enough. The real insult is having to endure this mullah's mangled interpretation of her own Islamic faith. Unlike most people in Afghanistan, where the literacy rate is around 15 percent, she has read the sacred Scriptures. "The Koran says nothing about women not working or going to school," she says. "The only thing women are not allowed to do is become judges. Other than that, women and men

are considered equal by the Koran."

There's scant evidence that the Taliban sees things that way. The group's policies represent a fierce reaction against the enforced sexual equality of the country's decade under communist rule. Since sweeping into Kabul two weeks ago the militia's leaders have shut down girls' schools and ordered all working women not to report to their jobs until further notice. Most women in the capital needed no further urging to remain out of sight. Taliban fighters have been patrolling the capital's streets, ready to flog anyone, male or female, who offends their particular sense of Islamic decency. Western aid workers say some local women have been beaten for no other apparent crime than being outside their homes, even though they were properly swathed in the mandatory *burqa*. Yet some women in Kabul are running their household errands, unperturbed, with no more than scarves to cover their faces—and a few elderly women can be seen on the streets completely bare-faced. Spokesmen for the militant group say women doctors and nurses will continue to care for female patients in hospitals. But as of late last week, fear and confusion over the new regime's edicts were keeping many women health professionals away from

Battling identities: Women fleeing last week's fighting north of Kabul, weapons training for female members of the communist regime's armed forces in 1991

NEW HANDEW-CONTRACT

The militiaman tersely quotes the Muslim Scriptures: 'Thy place is in thy home.' End of subject.

their jobs. Some say they arrived at work only to be sent back home.

The weight of international opinion has landed hard on Kabul's new rulers. Amnesty International issued a statement accusing the militia of "busily implementing a reign of terror in Kabul," giving particular attention to the Taliban's violations of women's rights. In Manila a group of 60 women leaders from the Asia Pacific Economic Cooperation forum denounced the Taliban's treatment of women and promised to raise its complaints at the United Nations. Even Iran, not usually known as a feminist bastion, joined the chorus of condemnation. "Through their fossilized policies they stop girls from attending school, stop women from working outside the home—and all in the name of Islam," raged Ayatollah Ahmad Jannati, one of the country's most powerful clerics, in a Friday sermon at Tehran University. He accused the Taliban of "defaming Islam" by "committing violence, narrow-mindedness and limiting women's rights." "What could be worse?" he demanded.

The Afghan group tried to defend itself and its policies. The Sunni Muslims of Taliban could hardly care less about the opinions of an Iranian Shiite, but they know they can't rebuild their country without Western help. Nevertheless, the signals from the group were contradictory at best. "We are not against women's education," Shir Mohammad Stanekzai, a senior official in Taliban's Foreign Ministry, assured a press conference last week. "According to Islamic rules, education is a must for men and women." The schools will reopen when the curriculum is cleansed of "Russian" influences, he insisted. The group's supreme leader, Mullah Mohammad Omar, issued a decree promising that working women would be paid their

normal salaries while staying home. (It was anyone's guess where the nearly destitute country would get enough cash for such an extravagance.) And the Taliban's acting education minister, Syed Ghiasuddin, delivered a two-hour Friday sermon of his own at a mosque in Kabul, expounding on his group's view of a woman's place. "It is like having a flower, or a rose," he said. "You water it and keep it at home for yourself, to

look at it and smell it. It is not supposed to be taken out of the house to be smelled."

Few Afghan women would be alive today if they were such delicate blossoms. After nearly two decades of relentless and indiscriminate warfare, Kabul alone has a population of war widows estimated to be as high as 50,000. Until now they have managed to feed and shelter themselves and their children. International aid groups are wonder-

ing whether the new regime will let them go on helping those women survive and support their families. "How can we live like this?" asks one Kabul woman, keeping a nervous lookout to be sure the bearded militiamen don't catch her publicly talking to a man. She says her brother lost a leg in the war; her husband has been missing in action for the last three years. The Taliban has shut down practically all relief efforts involving

The Afghan Solution

Foreign opportunists have devastated my native country for years. I am cheering for the Taliban.

BY LAILI ZIKRIA HELMS

I AM AN AFGHAN-AMERICAN woman who has worked with the Afghan resistance for more than a decade. Call me crazy, but I've been elated for the last two weeks, watching the Taliban advance. They aren't perfect, but they are genuine Afghans, and they are cleaning out the remnants of the foreign-inspired groups that have been making life hell in Afghanistan. That is good news for every Afghan, man or woman.

For all of Afghanistan's divisions, it has a common national spirit. As a 12-year-old tomboy in 1976, I attended Lycée Malalai, a school named for the Afghan Joan of Arc. I'd lived in the West, heard Biblical fables, learned Koranic verses and knew that only bad Muslims hated. My major preoccupations were whittling the perfect slingshot, balancing the perfect kite and generally learning enough to join the nomads of Afghanistan. I was ready to run away with them if anyone tried to make me leave the country I considered paradise.

After the 1979 Soviet invasion, as executive director of Friends of Afghanistan, I worked with delegations of Afghan mujahedin. The groups were all contemptuous of each other. Pakistan deter-

Helms: Women's advocate as Taliban supporter

mined their diplomatic agenda, bought their tickets and paid their hotel bills.

Only after I went to Peshawar, Pakistan, in 1988 did I meet Afghan women. Some worked in the city, a staging ground for Afghan aid, and others lived in the sprawling refugee camps. Rural and urban alike, the women found refugee life demeaning. It could also be frightening. Shortly after my American husband and I arrived, we received a computer printout of a skull and bones that warned: "We will kill you and your Afghan wife. Together or one by one. O.K."

Mujahedin competed for cash from foreign extremists trying to generate a Pan-Islamic movement. After the

1989 Soviet withdrawal, well-worn bags filled with cash, once meant for arms, began to finance dogma. Translations from Muslim Brotherhood publications preached anti-Western values to the Afghans and attacked the traditional tribal networks that posed the greatest challenge to these outsiders. Afghan women became pawns in this struggle. Their status as the crucible of Afghan culture diminished.

Though the factional leaders claimed to respect Afghan women, not one of them took a stand against the growing number of *fatwas* against women. An all-black *hijab*, the veil worn in Iran and Sau-

di Arabia, became a mandatory uniform. Women's projects unwilling to bow to the dogmatists were closed down. Western aid agencies had to accept the trend or face the prospect of failing to reach women and children.

The Taliban now represent a chance for the country to reclaim its own culture. They are not out to impress a world that brought suffering to their country. What impressed me about them was the dignity with which they addressed me—a far cry from the flippant attitude of the Peshawar-based mujahedin. The Taliban are not grabbing for money, but have preferred to go without rather than grow dependent on foreigners. The Taliban's respect for private and national property is a big change from the greed of their predecessors. They have shown grace by not declaring themselves rulers. Rather, they are implementing a process that leads to a just government. The women's clinics I'd monitored in rural Afghanistan continue to function, under much improved conditions. The Taliban promise that once schools are rid of foreign influences, women's education will be restored.

The Soviet invasion and its aftermath brought two foreign ideologies to Afghanistan: communism and Pan-Islamism. Neither of these placed any value on the core ingredients of Afghan culture: dignity and virtue. The Taliban movement, as harsh as it may seem now, represents hope for a peaceful Afghanistan.

HELMS is a women's advocate living in New Jersey.

Harsh medicine: A health clinic in the Afghan countryside

women in the capital, including Save the Children-sponsored classes on avoiding land mines. The International Red Cross, which has been feeding roughly a quarter of Kabul's population, has been forced to send its women workers home.

Most aid workers in Kabul still hope to make peace with the militants. The Taliban's decrees haven't been wildly different from the earliest restrictions imposed by the mujahedin when they overthrew the communists in Kabul four years ago. "They're saying things in the heat of the moment," says Gordon Adam, a consultant for an Afghan educational program run by the BBC. "This is the kind of thing people drunk on power do initially. They will moderate their views. We shouldn't be stampeded into some kind of panic reaction."

Some relief administrators say they have already seen indications that Taliban is softening its stance. According to Elizabeth Winter, chairperson of the British Agencies Afghanistan Group, an umbrella group of nongovernment organizations, the Taliban government in rural parts of Herat province has begun letting women work outside their homes in such occupations as health education and animal husbandry. Progress like that may be slim comfort to women who used to be university professors. But Winter insists it is progress.

Even so, the immediate trend seems to be away from moderation, not toward it. The Taliban's origin is a mystery. Many Afghans say the group began two years ago

Fear and confusion over the new regime's edicts have kept many women doctors and nurses away from their jobs

among a group of religious students who set out to avenge the rape of a local woman by a gang of mujahedin. Emboldened after killing the rapists, the students went on to seize control of Kandahar. The new group's appeal to common decency attracted thousands of young Afghans who were fed up with the banditry and treachery of other mujahedin factions. Foreign relief agencies in Kandahar say the group never kept women aid workers from doing their jobs—even in male-dominated fields like civil engineering. But the closer the group approached the capital, some observers say, the stricter its policies became.

Are the Scriptures on Taliban's side? Asked about his group's attitude toward women, a fighter named Abdul Bari gives a terse reply: "The holy Koran says, 'Woman, thy place is in thy home.'" End of topic. In places like Kuwait women cannot vote; in Saudi Arabia they are forbidden to drive cars—but no one prevents them from having jobs. In rural Pakistan, where many Taliban members attended religious schools, most women's social roles and dress these days are all but indistinguish-

able from those ordained by the new regime in Kabul.

Yet Pakistan's own prime minister, Benazir Bhutto, is a woman who was educated at Harvard and Oxford. Women in many other Muslim countries say sexual discrimination has no place in their religion. The first wife of the prophet Muhammad, a widow named Khadija, was a successful caravan operator in Mecca. His favorite wife, Aisha, directed troops in battle from the back of a camel. "It is not un-Islamic to utilize the brains and energy that God has given women to build a nation, especially one that has been decimated by a long war," says Sharifah Hapsah, vice president of Malaysia's National Council of Women's Organizations. It's an open question whether Afghanistan's new rulers will discover constructive roles for women outside the home. The only certainty is that if half the population is kept from helping, the whole effort is doomed.

With ROD NORDLAND and TONY CLIFTON in Kabul. SUDARSAN RAGHAVAN in Herat, CARLA POWER in New York and ROY MOREAU in Bangkok

The Great Buddhas Wait, Knowing Nothing Lasts

By JOHN F. BURNS

BAMIYAN, Afghanistan, Oct. 15 — In the last 50 years, the Great Buddhas of Bamiyan have had a violent journey to great turbulence in this valley high in the Hindu Kush.

First, there was the occupation of the Bamiyan Valley by the Soviet troops, who swept into Afghanistan in 1979. Then there was the ebb and flow of the armies of the Afghan mujahideen, the zeal-styled holy warriors who drove the Russians out before falling to fighting among themselves. More recently, there has been the arrival of a new wave of refugees from the fighting, mainly from the Hazara minority who have been persecuted in the valley for centuries.

With an impassiveness enhanced when a 13th-century Afghan king ordered their Mongol-like faces sliced off, the two massive sandstone Buddhas, 140 and 125 feet high, have seen marauding armies many times in the 1,700 years they have stood here. In the 14th century, Genghis Khan passed through Bamiyan on his conquest of Asia, and punished the people here for their resistance by killing men, women and children.

But even if nothing in recent times has matched that calamity, there is something, especially melancholy about the state of the Buddhas now.

The restoration work under way in the 1970's, led by Indian archaeologists, has become a distant memory, and the Buddhas have resumed the flaking and crumbling that began wasting their primal glory, and the red and blue and gold embellishments that were the pride of the ancient Buddhist world, centuries before the passage of Genghis Khan.

High atop the sandstone massif where the Buddhas are carved, the twin barrels of an anti-aircraft gun and a fluttering flag testify that Bamiyan, and the Buddhas, are still captive to the current Afghan war.

Below, in the niche where the larger of the two Buddhas stands, caves that once served as homes for Buddhist monks are now stacked with artillery shells. Twisted remnants of Soviet pontoon bridges are used to shore up parts of the niche wall around the Great Buddha's feet.

In smaller niches set back from the Buddhas, mujahideen warriors have inscribed their names. "Abul Ghani was here," one wrote in Persian, the language of the Tajik minority in Afghanistan. A few feet away, the wax of war blew about in the autumn gusts, pieces of shrapnel from broken sandbags miding in the air with their application forms for the mujahideen battalions that once massed here.

Farther along the sandstone face,

A new wave of refugees have sheltered near the Great Buddhas of Bamiyan, which have witnessed countless wars over their 1,700 years. Hazara men wash clothes near one of the Buddhas, which soar more than 120 feet.

refugee families have moved into smaller caves that once housed lesser Buddhas of their own. For those too poor to build new walls and doors across the mouths of the caves, there are screens of sagging sackcloth, and wood fires belching black smoke into the pristine mountain air.

Mostly, the refugees are families from Kabul, the Afghan capital, where Karte Seh, a sprawling suburb that was home to tens of thousands of Hazaras, was blasted to rubble in the fighting in the last three years.

"We are living like animals," said a young Muslim woman who gave her name as Masalia, squatting on the ground with a baby before the cave that is now her home.

With the first snow cresting the peaks of the 18,000-foot mountains that cradle Bamiyan, where Islam supplanted Buddhism more than 1,000 years ago, Masalia said she and others living in the cave feared the onset of winter.

"Only God can save us," she said. Before the Soviet occupation, the Buddhas were one of the greatest attractions in Central Asia. Each year,

tens of thousands of people came here from all over the world. So few foreigners now reached Bamiyan during the years of war, and so few Afghans who are not invading troops or war refugees, that new visitors become celebrities.

Local residents say a wave of joy spread through the valley this month at the arrival of a Japanese man who was taken to be the first tourist since 1978. The enthusiasm waned when it turned out the visitor was a reporter for Asahi Shimbun, the Japanese newspaper.

The 150-mile journey along dirt roads from Kabul can take days. The valleys are a patchwork of ethnic fiefs, with Hazara militias here, Tajik militias there, many guarded at checkpoints by boys, barely teenagers, waving Kalashnikov rifles.

For the two million Hazaras in Afghanistan, Bamiyan's remoteness is both a blessing and a curse. As Shia Muslims, with antecedents that go back to Mongols who settled here after Genghis Khan, they have grown hardy in the struggle to survive in a country where 85 percent of the

For the Hazaras, Bamiyan's remoteness is a blessing and a curse.

country's 18 million people are Sunni Muslims.

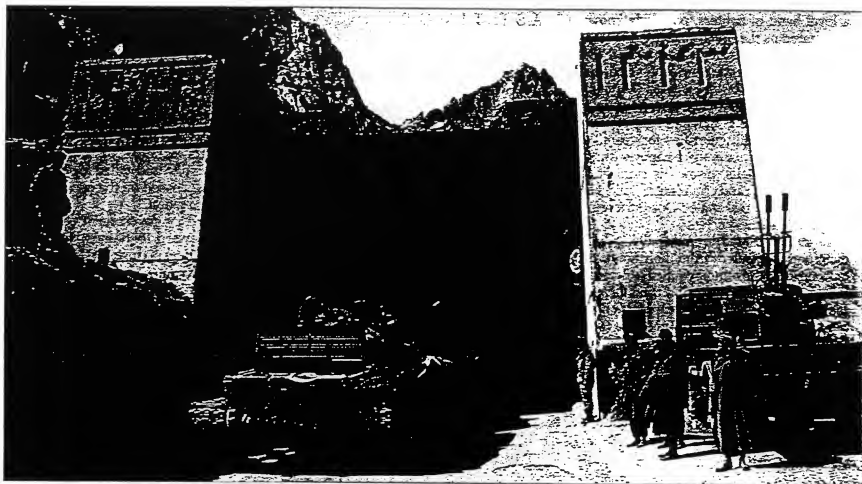
The destruction of Karte Seh, the Hazara district of Kabul, mostly by the forces of Ahmad Shah Massoud, a Tajik leader, was one recent disaster. The capture of Kabul three weeks ago by the Taliban, a Sunni movement that has been hostile to Hazaras, was another.

Now the council of elders who lead the Hazara Wabdat, the largest of several Hazara political factions, has decided that Bamiyan is the only safe redoubt.

The new Bamiyan, already building, will have an airport, a university and a new bazaar. According to Ayyatollah Mir Hussein Parvian, a Muslim cleric who is on the Wabdat council of elders, the Hazaras, who have close religious and political ties with Iran, will also encourage links to the West, especially a renewed flow of tourists.

"If you want to know why the Iranian ayatollahs are angry with the West, you must ask them," Ayyatollah Parvian said. "As for Wabdat, we want good relations with the whole

Splendid isolation: Forces loyal to Abdul Rashid Dostum standing guard at the Salang Tunnel, the gateway to their stronghold

AFGHANISTAN

Enemies of Enemies

An old pillager becomes a new pillar of resistance

By STEVE LEVINE

A MONTH AGO, AFGHANS SAW ABDUL Rashid Dostum as rapacious and unpredictable—the worst of their many warlords. Then came the Taliban militia, sweeping out of the south to seize the capital, Kabul, and impose a radical vision of Islam on most of Afghanistan. Now Dostum has been reborn as a savior, or at least a lesser evil. In his northern stronghold last week, Dostum signed an agreement to unite with the former government forces of Ahmed Shah Massoud, who had abandoned the capital to the Taliban. Massoud decisively repelled a Taliban advance last week, and his new ally of convenience promised to back him up militarily if need be. “My forces haven’t attacked the Taliban—yet,” the bearish General Dostum told NEWSWEEK. “If Massoud comes under too much military pressure, if he comes under too heavy an attack, I will support him.”

The myriad armies and shifting fronts of the Afghan civil

war had resolved into a simple equation: the Taliban on one side—and everybody else on the other. The tens of thousands of troops under Dostum and Massoud are fighting for the traditions of the north—Dostum is an ethnic Uzbek who receives strong support from neighboring Uzbekistan—against the southern Pushtun leaders of the estimated 25,000-strong Taliban, which receives backing from Pakistan.

The two sides also have competing visions of Islam in their areas of control. From their roots in religious schools of the rural south, the Taliban is rapidly turning

the clock back to the seventh century and the dawn of Islam, requiring women to wear the veil, men to grow beards, and rejecting much of the modern world—including television. By comparison, Dostum’s capital, Mazar-i-Sharif, has become a haven of freedom and tolerance for Afghans fleeing the Taliban. Young women—wearing veils only if they choose—have flooded the city; some 1,800 of them attend the only university in the country still open to female students.

Mazar-i-Sharif is a bustling stop on the re-emerging trade routes between South Asia, the Middle East, Central Asia and China. The bazaars overflow with imports from all over the world, with many of the goods flown in via Abu Dhabi, a tax-free zone, aboard Dostum’s own Balkh airline. Shoppers can find lightweight satellite telephones, VCRs, French perfume, skin lotion and cologne—even Russian vodka and German beer. “In Kabul, the Taliban

spend their time bursting into people’s homes and taking their cassettes and movies,” said local merchant Mohammad Zafar. “What kind of crazy government is that? This is a move backwards. With Dostum, look how free it is.”

Few could have foreseen Dostum’s rehabilitation. During the late 1980s and early 1990s, Dostum was a general in the communist regime. He led

Reborn: Dostum

ASIA/PACIFIC

Harsh Taleban's Losing Battle for the Hearts and Minds of Kabul

By John F. Burns
New York Times Staff Writer

KABUL — The boy standing on a chair beside a busy intersection was a victim of a Taliban attack. He was shot in the chest by a 19-year-old youth beside him on another chair, the boy had been caught in the crossfire of a Taliban attack on a palace. The punishment was to stand in humiliation for hours, their faces smeared with mud, and then to be crowded as a busy Kabul intersection.

Such scenes have become part of life under the Taliban movement that seized power in Afghanistan last month. But by ordering such punishments, the Taliban are undermining their own popularity and unity, which has contributed to undermining its power in Kabul villages and towns and villages north of the capital.

that have helped swing the scales against the Taliban. It was evident from the crowd that gathered during the punishment of the Taliban army collector that there were some in the crowd who were angry. In some villages, enraged men have attacked Taliban fighters with flintlock rifles, killing several. In one village, they under Taleban has been punishment of a hand or foot, sometimes after the execution of a prisoner, has been boiling oil.

But most bystanders seemed more shocked by the Taliban's actions. They mocked behind their backs on every street corner, a common sight, but only when out of earshot of the brotherhood of Taleban with their shoulders. And outside the capital, where Taleban has never gained the control it has

male doctors and nurses about anything except medical matters. "It is absurd," said a doctor, "to see a society where a physician despite the fighters lurking in the passageway."

To many, the Taliban's approach has been a step backward. They have been announcing new rules based on interpretations of the Koran when its spirit is to be relaxing before opposing troops.

But the culture minister in the Taleban government, Abdul Wahid Mangesh, said in an interview Monday that Taleban was committed to pressing ahead with the new society, regardless of the pressures.

"If we were going to compromise on anything, it would be on the point of not coming to Kabul in the first place," he said. "We are not going to compromise on the point of not coming to Kabul in the first place."

Far from eating up as popular and military pressure mount, Taleban has pushed ahead toward its goal of a pure Islamic society. After barring women from working and girls from going to school, Taleban has now barred women and girls from using public bathhouses — for decades the only place where women could bathe in warm water. The bathhouses have always been rigidly segregated by sex.

Another new restriction for women has been imposed in the few hospitals where women are still permitted on a tight roster basis that allows them to do their jobs only once every few days. General Masoud has said that he regrets the Taliban's largest, women on the medical staff have been restricted to treating only women and forbidden to talk to

UN Warns Kabul on Sex Bias

The Associated Press

UNITED NATIONS — The UN Security Council warned the Islamic fundamentalist Taleban militia in Afghanistan on Tuesday that it must end its policy of sex discrimination and allow women to work and study in order to receive international relief aid and called on all sides in the country to negotiate peace.

In a unanimous resolution, the council also urged the Taleban to stop supporting the warring parties and urged them to stop sending weapons into the country. It also urged the Taleban to stop supporting the warring parties and urged them to stop sending weapons into the country. It also urged the Taleban to stop supporting the warring parties and urged them to stop sending weapons into the country.

Taleban fighters, who captured Kabul last month, have forbidden women from working outside the home. They have also forbidden women from attending school. The council said that the Taleban's policy of sex discrimination was a violation of human rights and that it was a barrier to the delivery of international relief aid.

The council also urged the Taleban to stop supporting the warring parties and urged them to stop sending weapons into the country.

closed to half the population is violation of UN principles. In the resolution, co-sponsored by Russia, the United States, Germany and the former Soviet Union, the council also called on the Taleban to "cease all armed hostilities, to renounce the use of force and to negotiate peace."

Attack on Kabul Is Prepared

Troops loyal to Ahmed Shah Masoud, the military strongman of the deposed Kabul government, were seen in advance of a planned attack on the Taleban militia defending the capital, Agency France-Press said. An officer in the army of the former government, speaking on condition of anonymity, said the order to prepare for an attack had been given. He said the order to prepare for an attack had been given. He said the order to prepare for an attack had been given.

Earlier Tuesday, the Afghan fiction by the Taleban militia. The Taleban militia had been ordered to stop supporting the warring parties and urged them to stop sending weapons into the country.

An Afghan woman walking past a destroyed tank on the street for villagers from the area. Fighting between Taleban militia and government forces has driven villagers from the area.

JHT 24.10.96

Iran Curiously Passive as Conflicts Rage on Borders

By Joseph Fitchett
International Herald Tribune

PARIS — The Islamic regime in Tehran, long viewed as a regional threat, appears to be losing its ability to influence developments on its own borders, Western officials said Wednesday.

As the latest sign, they cited Iran's minimal involvement, covert or otherwise, in the secessionist battles for power under way both in Afghanistan and in Iraq.

Despite claims that Iran has been funneling aid to its Kurdish protégés in northern Iraq and to foes of Taliban in the battle for Kabul, these experts unanimously assess Iranian involvement as almost inconsequential — "some money, a handful of advisers,

a little, very little material," according to a U.S. official.

As the Afghan struggle boiled up, Iran has not played its best card, a charismatic warlord, Imam Khomeini, who is a leader of Afghanistan's small Shi'ite Muslim minority, who feel kinship with Iran.

Instead of letting him boost his own stature and Iranian influence by joining the war, Tehran has kept him bottled up in his Iranian refuge, effectively sidelining Iran in the Afghan crisis.

Iran's passivity reflects Tehran's worsening domestic situation. Its armed forces decaying, its economic horizons buried in debt, its population deeply disaffected, the mullahs' regime has little scope for international action, according to the Western officials.

No one predicts an imminent change of regime or an

end to Tehran's terrorist campaign against opposition figures, but Iran's lack of any overarching, proactive foreign policy was articulated, often in quite similar terms, by a half-dozen Western and Arab specialists. All asked for anonymity because their private views diverge significantly from their own governments' public assessments of Iran's role as a potential regional threat.

If outsiders have been slow to recognize Tehran's problems in trying to export its revolutionary power, it is partly because the most powerful obstacle blocking the expansion of Iranian influence is a religious antagonism dividing Shi'ite Muslims, who rule in Iran, from Sunni Muslims. Sunni Islam is the dominant creed

See IRAN, Page 12

IRAN: A Curious Passivity Envelops Tehran as Conflicts Rage on the Nation's Borders

Continued from Page 1

in the Arab world from Iraq to Algeria and in most Islamic states in central Asia, including both Afghanistan and Pakistan as well as former Soviet republics south and east of the Caucasus mountains.

It is a ferocious antagonism that has kept Iran bottled up. Any doubts about the sectarian hostility's political reality should have vanished with the casualties — in the millions — of the protracted Iran-Iraq war in the 1980s, a British government expert said: "Troops on both sides saw the other as anathema and themselves as martyrs."

Even religious fundamentalism does not bridge the divide, however. Like-minded Shi'ite and Sunni Islamists may appear to the West. The Shi'ite radicals look to Iran while Sunni fundamentalists turn to Egypt's Muslim Brotherhood or similar movements in Pakistan.

The toll of the Iran-Iraq bloodletting

has demoralized Iran's armed forces and Revolutionary Guards. Engineers apparently have reached the limit of what canalizing can do to salvage some of Iran's U.S.-made arsenal.

Economically, the U.S. embargo has deterred foreign companies from risking their U.S. interests by investing in Iran. "The country has become unbankable," a financial specialist said. Investors might have been readier to defy the unilateral U.S. sanctions if Iran had not accumulated \$30 billion in unpaid bills in the early 1990s.

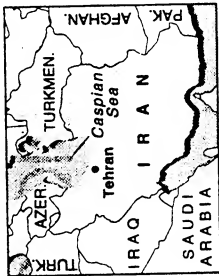
Iran's isolation may deepen if Taliban, a Sunni Muslim movement backed by Pakistan, takes over Afghanistan, whose location makes it the Iranian gateway to oil-rich former Soviet republics such as Kazakhstan.

"The mullahs are amazingly myopic and parochial about Central Asia, which is really Tehran's backyard and where Iran was naturally positioned to become

the western linchpin of the system that eventually will carry the tremendous outflows of oil," a U.S. specialist said. Agreeing, an oil adviser to European governments said that Iranian territory was the natural route for pipelines from the vast oil reserves starting to enter production in Kazakhstan and Azerbaijan. But Iran was barred from consideration by high-level U.S. pressure, experts said, adding that Tehran also failed to make its own case cogently.

Increasingly, Tehran seems on the defensive even in local situations that it used to manipulate easily — for example, turmoil in the Kurdish region of neighboring Iraq. Nowadays, the experts said, Tehran fears that any meddling could backfire if Iraq started falling apart.

Already, the Iranian authorities are having trouble controlling the country's own Kurds. Revolutionary Guards, once feared, hesitate to venture out at night in Kurdish areas. And Tehran is anxious to

U.S.-engineered boycott on any Iranian role in providing secure exit routes for oil. Iran's regional tensions. For example, oil interests in Pakistan and Saudi Arabia have voiced interest in the idea that someday a pacified Afghanistan could carry pipelines from Kazakhstan to Pakistan's ports.

Dismissed as "a pipe dream" by an oil specialist, Iran's quest for access to Central Asia's wealth has underscored its isolation, the U.S. official said.

Afghanistan Crumbles in Unstable Central Asia

By Robert D. Kaplan

JHT 24.10.96
extended their empire southward, while in India the Moguls gave way to the Sikhs and then to the British.

By the 20th century, Afghanistan emerged in an arid no-man's land between the Russian and British empires as a fragile coalition of Pathans, Uzbek-dominated Turkic tribes and Persian-influenced Tajiks. The reasons for Afghanistan's existence diminished somewhat after the collapse of British rule in India in 1949, and dramatically after the fall of the Soviet Union.

The Taliban religious movement, which has captured the capital, Kabul, is composed entirely of Pathans, who had been deserting anti-Soviet militias in droves since 1992, preferring tyranny to anarchy. Taliban's extremist brand of Islam has been influenced by similar movements in Pakistan, where millions of Afghans have spent the last decade in crowded refugee camps.

Because Taliban's troops have been so strongly influenced by the experience in Pakistan, they have less in common with Afghanistan's other ethnic groups than ever before.

The Uzbeks, who control the northwest and are led by General Abdul Rashid Dostum, and the Tajiks, led by Ahmed Shah Masoud in the northeast, have been influenced by renewed ties with their respective ethnic compatriots in the former Soviet Union.

Afghanistan is less and less a meaningful state. But Pakistan, Uzbekistan and Tajikistan themselves are weak states, with their own muddled national identities. Pakistan is riddled by religious and ethnic violence. Two of Uzbekistan's major cities, Samarkand and Bukhara, are dominated by ethnic Tajiks. Almost a quarter of Tajikistan's population is ethnically Uzbek.

Central Asia looks more like a medieval map, in which geography and ethnicity — defined by highly ambiguous and ever shifting centers of power

— will matter increasingly more, and fixed borders will matter less.

Pakistan's relation with Taliban is an illustration. Pakistani security services, cooperating with the Islamic movement, have reopened a traditional caravan route through southern Afghanistan to Iran. Thus although Pakistan is unraveling as a state, it is increasingly able to exert its influence on the region.

In the new Central Asia, power will not be defined by a country's borders. Influence will not be exerted as much within states as within ethnicities and clans, and no ethnic group may be strong enough to dominate. If a balance among weak groups can emerge, perhaps some semblance of a normal economy can establish itself.

For the people of a crumbling Afghanistan, that is the only hope.

The writer, author of "The Ends of the Earth: A Journey at the Dawn of the 21st Century," contributed this comment to The New York Times.

Kabul refugees forced back by Taliban guards

Daily Telegraph By Alex Spillius in Kabul 17/10/96

THE Taliban Islamic militia and the Uzbek warlord Abdul Rashid Dostum held talks yesterday to try to end the Afghan factional war.

The peace talks, in the northern town of Mazar-i-Sharif, were also attended by Karim Khalili, leader of the Hezbi-Wahdat faction representing Shia Muslims.

They followed an ultimatum delivered to the Taliban by a third factional leader, General Ahmed Shah Masoud, telling the group to leave the capital, Kabul, or face a bloodbath.

Massoud, commander of the former government's forces, said the Islamic fundamentalists "risked bloodshed and destruction" if they remained in the capital they captured less than three weeks ago.

Many Kabulites are not waiting to find out if his threat is carried out.

Hundreds of vehicles loaded with people and their belongings tried to leave the city for the north yesterday, only to be turned back at a Taliban checkpoint a few miles beyond the city.

Those that were not squashed inside the buses gripped anything solid on the outside, or perched on roof racks, with their worldly goods in sacks between their legs.

Market traders with boxes of fruit decided to quit Kabul without trying to sell anything.

The Taliban guards said they were being turned back for their own safety. Only a

few lucky ones were allowed through, opting to try to make their way through the lines of the advancing army rather than sit waiting for Kabul to burn.

One minibus was full of Hazaris, Shia people from the province of Bamyan, who said they could not bear the prospect of life under the fundamentalist Sunni Taliban.

A man travelling with his wife and three children said: "We are tired of all these different rulers. There is always fighting."

He had closed his vehicle spare parts shop and had no work to go to. "At least we can have peace," he said.

Others were Tajiks — Massoud's ethnic group — who also feared for their lives. "They will fight soon, I know they will," said a young man standing by a bus, a young daughter in each hand. "If we are in the city the Taliban will hurt us Tajiks."

The immediate Taliban response to Massoud's threat was a single air raid on the town of Jabul Seraj. According to a BBC reporter on the scene, it caused little damage, but thousands of civilians left the area.

The verbal retort was predictably bullish. Amir Mo'taqi, Minister of Information and Culture, said: "This type of ultimatum has no significance. Killers will not be allowed to return to the streets of the city."

"We have the power to defend Kabul and its people, with the aid of God."

AFGHANISTAN

The Return of the Lion

Russia's finest troops couldn't defeat Ahmed Shah Massoud. Can the Taliban hope to do any better?

BY STEVE LEVINE

AHMED SHAH MASSOUD HAS RETURNED to the house his grandfather built in Afghanistan's forbidding Panjshir Valley. The house overlooks the river in Jangalak, a mud-and-straw village of roughly 200 inhabitants about 100 kilometers north of Kabul. The Lion of the Panjshir, as the mujahedin commander was known during the Russian occupation, came back to his old stronghold last month, bringing his library of 3,000 or so volumes with him. But he's not here to read or to stay. Massoud's troops have already begun their drive to retake the capital from the Islamic radicals of the Taliban militia. With his troops poised on Kabul's outskirts last week, the former Afghan defense minister warned the city's new rulers to leave or be ready to die. "You can call this more or less an ultimatum," he told NEWSWEEK.

Massoud doesn't make idle threats. Other Afghan forces may be better armed than his, but no one equals his military skill. He had never lived in the Panjshir when he took refuge in his family's ancestral valley after the 1978 communist takeover. But the inhabitants liked the young former engineering student's style. He rallied them to the resistance cause and organized his recruits into small, mobile guerrilla units. Unlike most other mujahedin, Massoud's fighters developed the knack of operating effectively far from their homes. It was a vital skill: the Soviets began destroying entire villages in their effort to eradicate local resistance. All told, Moscow sent seven major expeditions with some of its best equipment and fighters to capture the valley during the 10-year occupation. Each time they returned to their bases in defeat.

Massoud's battlefield brilliance eventually brought him to an arena where he had no skill whatever. In 1992, three years after the Russians finally quit and went home,

their Afghan puppet regime fell, and Massoud rode triumphantly into Kabul. He and other mujahedin leaders spent the next four years alternately trying to kill one another and attempting to form a working government together. It's hard to say which did more damage: the shooting or the governing. Massoud's aides complain that some

ans may be harsh, but many Afghans liked the peace the Taliban brought with them.

Yet the Taliban's pretensions of Islamic "purity" gall Massoud. Five times a day his men pause from their duties to prostrate themselves in prayer, just as the Taliban's fighters do. His brand of Islam is far from permissive. His enemies have hated him not for his ideology but for thwarting their hunger for power. Most Afghan leaders don't conceal their cutthroat ambition. The rival mujahedin leader Gulbuddin Hekmatyar spent three years besieging and bombarding his former comrades in arms in Kabul until they finally agreed to make him prime minister. His men had begun ambushing and killing Massoud's fighters even before the Russians left Afghanistan. Yet when Kabul fell to the Taliban, Massoud helped spirit Hekmatyar out of Kabul to safety.

Vague plans: Massoud himself shows scant interest in power. Sometimes he talks to friends about what he would do if peace came: perhaps start a small business, he says, or maybe run for Parliament. Last week he expressed vague intentions of doing a better job in Kabul if he succeeds in driving the Taliban out. "We will try to solve our problem through negotiation," he says. "Let the people make their own destiny."

Still, his military thinking seems as keen as ever. The less experienced Taliban commanders hooted contemptuously at how swiftly he pulled his force north out of Kabul last

Leave or be ready to die: Often outgunned, but seldom outsmarted

former mujahedin leaders ran their ministries as personal fiefdoms, robbing their enemies, enriching their friends and feeding their own lust for power. The public's anger at such abuses helped win recruits for the Taliban's reformist cause. The Islamic law espoused by the former seminari-

month. But he got his men out as a unit. They hauled as much armor and munition as possible into the Panjshir Valley and then dynamited the entrance, sealing it off against any attempt to pursue them. They regrouped and waited. Down the highway toward Kabul, war-weary villagers first appeared to welcome the advancing Taliban fighters as bringers of peace. But after only a few days under the militia control, the locals rose up against the harsh new rulers. Massoud's forces pushed southward again, driving the Taliban back to the outskirts of Kabul. Late last week heavily armed troops loyal to another of Massoud's old enemies, Gen. Abdul Rashid Dostum, joined forces with him and pushed on toward Kabul. Massoud may succeed in moving his book collection back to the capital. But peace still seems far away.

ASIA/PACIFIC

In Afghan Village Destroyed by the Taleban, Loathing Simmers

By John F. Burns
New York Times Service

SAR CHESHMA, Afghanistan — In a country where at least 10,000 villages have been bombed, shelled and burned into rubble, the razing of one more hamlet can pass almost unnoticed. For hundreds of thousands of Afghan families who have lost their homes, the anonymity of the loss only adds to the pain.

So when a battered Kabul taxi arrived here Thursday, the handful of people remaining abandoned for a moment their rush to board trucks waiting to carry them away as refugees, and told outsiders how Sar Cheshma had died. The villagers' story has been a familiar one in the 18 years that Afghanistan has been at war. The twist this time was that the men who destroyed Sar Cheshma were the turbulent warriors of the Taleban, the ultra-conservative Muslims who

have imposed a medieval social order across much of Afghanistan.

Two years ago, the Taleban sprang from religious schools with a promise to suppress the carnage that has killed an estimated 1.5 million Afghans and driven millions of others from their homes. The villagers of Sar Cheshma say 30 Taleban fighters swept in at dawn Tuesday, then spent several hours pouring canisters of gasoline into the 120 courtyard houses and setting them on fire.

Sar Cheshma lies barely five miles from the northern outskirts of Kabul, where Taleban forces are fighting a village-by-village battle with the forces of Ahmed Shah Masoud, a less conservative Muslim leader whose troops used to base to fire on the Taleban.

A young mother and her three sons were killed by a Taleban rocket fired when the Masoud forces were in the

village. There were no further deaths. But in one mud-walled courtyard after another, little remains but buckled bed frames, melted kitchen utensils and charred piles of grain.

"Are we not humans?" sobbed a 45-year-old woman named Narwaz. Beside her, a villager named Khairuddin, 55, waved a bloodied *burqa*, the head-to-toe shroud that the Taleban force told women to wear outside their homes.

The garment was all that remained of his daughter, the woman killed with her sons in the Taleban rocket attack.

Another man, Najmuddin, 30, held a metal bowl piled high with ashes of a copy of the Koran that he said had been in his family for generations.

"Tyrants! Tyrants!" he shouted, referring to the Taleban. "This is the book of God. Kill us if you must, but don't burn our holy book!"

The shock of what happened here

appeared to be all the greater among the villagers because the perpetrators were the Taleban.

When they emerged as a fighting force in 1994, the Taleban presented themselves as the harbingers of a new Afghanistan, modeled on the teachings of the Koran and inspired by a burning zeal to reunify the country.

From their original base in the southwest city of Kandahar, they swept east and west, suppressing local militias that had reduced much of the country to anarchy. The Muslim clerics who led the Taleban promised that their forces would set new standards of decency in the fighting.

Taleban units appear to have avoided raping and pillaging in the manner of most of the other Afghan forces that have fought in the civil war. But they have become widely hated for the strict social order laid down by the Taleban leaders, which bans women from working outside

the home and girls from going to school, and requires men to grow beards.

Since Kabul fell to the Taleban four weeks ago, there has been a series of uprisings against them in towns and villages north of the capital. Now the Taleban have gone a step further, using tactics indistinguishable from those of other forces that have contributed to the country's destruction.

On Saturday, two days after the attack on Sar Cheshma, Taleban jets bombed Kalakan, a village under the control of Mr. Masoud's forces about 10 miles farther north. According to an account by a reporter for the BBC who visited the village, the bombing killed 20 civilians.

In the case of Sar Cheshma, the Taleban attack was the latest in a series of disasters. The residents have repeatedly found themselves in the middle of the fighting because of the village's strategic position, hard up against the

extraterritorial application of U.S. hostility toward Iran.

The people of Afghanistan need urgent and effective international assistance to overcome the vicious cycle of violence that has entrapped them for so long. Mutually reinforcing efforts by all states concerned, the United Nations and the Organization of the Islamic Conference still represent the only viable approach to the Afghan crisis. Iran welcomes any international initiative to stop the violence and preserve the political independence and territorial integrity of Afghanistan.

In this context, Iran supports the UN initiative to convene an international meeting of states concerned with Afghanistan in the near future as a first step and believes the regional meeting on Afghanistan just held in Tehran can lay the groundwork for this UN initiative.

The writer, ambassador and permanent representative of the Islamic Republic of Iran to the United Nations, contributed this comment to *The Washington Post*.

From Tehran, a Call for the U.S. to Help Rescue Afghanistan

NEW YORK — Notwithstanding all mediation efforts in Afghanistan in the past few weeks, the situation has taken a turn for the worse. The peculiar relationship of the United States and Iran, among other considerations, has had an unsettling impact on Afghanistan since the civil war began in 1992.

It hurts Iran not only politically but also psychologically that Afghanistan continues after almost five years to be engulfed in chaos and senseless violence. Turnmoil at Iran's eastern borders, the millions of Afghan refugees in Iran and the overall uncertainty associated with foreign intervention in Afghanistan give rise to considerable political concern in Tehran. The horror of Afghans killing Afghans is a source of pain for Iran, which is bound to Afghanistan by common religion, culture, language and history.

Iran's effort to promote negotiations to abandon the use of force and to help set in place a mechanism for establishing a broad-based government is public knowledge. Iran has pursued this policy on the premise that a stable and prosperous Afghanistan is not only overdue and deserved, but also in the best interest of Iran's national security.

On the other hand, several U.S. administrations have spared no effort in using U.S. diplomatic and financial influence to frustrate any positive result that may derive from Iran's mediation. This policy is justified in the context of the larger U.S. policy to attempt to isolate and contain Iran at all costs.

This is the strategic scheme of American foreign policy managers: If a semblance of security can be maintained in Afghanistan, then the proposition to build a gas and oil pipeline from the Caspian Sea through Afghanistan and Pakistan to the Indian Ocean gains credibility. By marginalizing Iran in Afghanistan and by passing Iran as a route for an oil and gas pipeline, U.S. strategists assume they stand a better chance of containing Iran.

However, the fallacy of this

failing in its attempts to offset Iran's efforts to work with its neighbors near and far in the region to return peace and security and to promote economic development. Whether in Afghanistan, Tajikistan or in Azerbaijan and Armenia, Iran's efforts at conciliation for political settlement of disputes invariably have faced overt and covert U.S. sabotage.

The Islamic Republic of Iran is a stable and independent country, striving to fulfill its share of responsibility to promote regional cooperation, stability, economic development and prosperity. Sadly, however, the results of the U.S. policy toward Iran have been continued violence and bloodshed for the people of these troubled spots along with diminished opportunities to settle regional disputes. In turn, the credibility of which would be an expeditious, dignified and voluntary return of more than 1.5 million Afghan refugees.

Whatever faults Iran perceives in U.S.-Iran policy, inconsistency is surely not one. The United States has been un-

scheme is twofold: (1) It presumes that peace and security can be maintained in Afghanistan by use of force in defiance of broad support from all Afghan groups, and (2) It misperceives Iran's foreign policy objectives. Iran not only welcomes but also actively seeks a durable peace and security through a reasonable compromise among all factions and ethnic groups.

Even so, should Afghanistan provide a more feasible transit route from Central Asia to Pakistan and international waters, Iran certainly would not consider that a loss, but rather a positive step toward promoting economic development and strengthening stability in Afghanistan. Such progress would serve Iran's long-term interest in many ways, the most evident of which would be an expeditious, dignified and voluntary return of more than 1.5 million Afghan refugees.

Whatever faults Iran perceives in U.S.-Iran policy, inconsistency is surely not one. The United States has been un-

standing all mediation efforts in Afghanistan in the past few weeks, the situation has taken a turn for the worse. The peculiar relationship of the United States and Iran, among other considerations, has had an unsettling impact on Afghanistan since the civil war began in 1992.

It hurts Iran not only politically but also psychologically that Afghanistan continues after almost five years to be engulfed in chaos and senseless violence. Turnmoil at Iran's eastern borders, the millions of Afghan refugees in Iran and the overall uncertainty associated with foreign intervention in Afghanistan give rise to considerable political concern in Tehran. The horror of Afghans killing Afghans is a source of pain for Iran, which is bound to Afghanistan by common religion, culture, language and history.

Iran's effort to promote negotiations to abandon the use of force and to help set in place a mechanism for establishing a broad-based government is public knowledge. Iran has pursued this policy on the premise that a stable and prosperous Afghanistan is not only overdue and deserved, but also in the best interest of Iran's national security.

On the other hand, several U.S. administrations have spared no effort in using U.S. diplomatic and financial influence to frustrate any positive result that may derive from Iran's mediation. This policy is justified in the context of the larger U.S. policy to attempt to isolate and contain Iran at all costs.

This is the strategic scheme of American foreign policy managers: If a semblance of security can be maintained in Afghanistan, then the proposition to build a gas and oil pipeline from the Caspian Sea through Afghanistan and Pakistan to the Indian Ocean gains credibility. By marginalizing Iran in Afghanistan and by passing Iran as a route for an oil and gas pipeline, U.S. strategists assume they stand a better chance of containing Iran.

However, the fallacy of this

REGIONAL

AFGHANISTAN

Hanging Fire

The victorious Taliban have stamped their hardline Islamic-fundamentalist authority on Kabul, but the civil war is far from over. The spectre of ethnic division continues to haunt the country.

By Ahmed Rashid in Islamabad

The words "Kabul has fallen" have been heard at regular intervals throughout Afghanistan's bloody history—and on each occasion, they have sent ripples of anxiety across Central and South Asia. Those ominous words rang out yet again on September 27, as the hardline-Islamic Taliban militia seized the ancient city from the forces of President Burhanuddin Rabbani. Once more, the reverberations could be felt far beyond Afghanistan's borders.

Amid the trepidation, however, there was a tinge of hope. Afghanistan-watchers as far afield as Washington speculated that the Taliban may finally have a shot at controlling the whole country—and thereby, perhaps, ending the civil war. Kabul itself greeted its new masters with a measure of optimism—at the very least, many Kabulis reasoned, the daily shelling of the city would end.

But in Afghanistan, optimism is very often misplaced. Although the Taliban control much of Afghanistan (see map on page 18), their enemies are far from vanquished. And even in areas where the militia hold sway, traditional ethnic rivalries make reconciliation improbable, if not impossible. Besides, the Taliban's fundamentalist Islamic agenda is unlikely to go down well with the cosmopolitan population of Kabul. Indeed, some analysts predict Afghanistan will be torn apart before peace arrives.

"The Taliban are hopelessly inflexible and reject alliances across the ethnic and political divide," says a senior Western diplomat in Islamabad. "They want to impose their own rule everywhere, and that's a recipe for further disaster."

For Kabulis and Afghanistan's neighbours alike, the first days of Taliban rule offered disquieting insights into the mili-

tia's Islamic agenda. The Taliban's day of victory was marked by an execution of chilling brutality. Seizing the former Soviet-backed President Najibullah and his brother from their refuge in Kabul's United Nations compound, militia fighters beat them senseless, then strung their bodies from a gatepost by the Presidential Palace.

Najibullah's abduction from the UN's protection made it clear that the Taliban play by their own rules. As one of the group's leaders told the REVIEW: "We believe in Allah, not international diplomacy."

The day after Najibullah's hanging, the provisional Taliban government imposed strict Islamic law on the city—just as it had previously done in Herat and Kandahar. Women were forbidden to work and girls' schools were closed. Male civil servants were ordered to grow

Burhanuddin Rabbani is down, but not necessarily out.

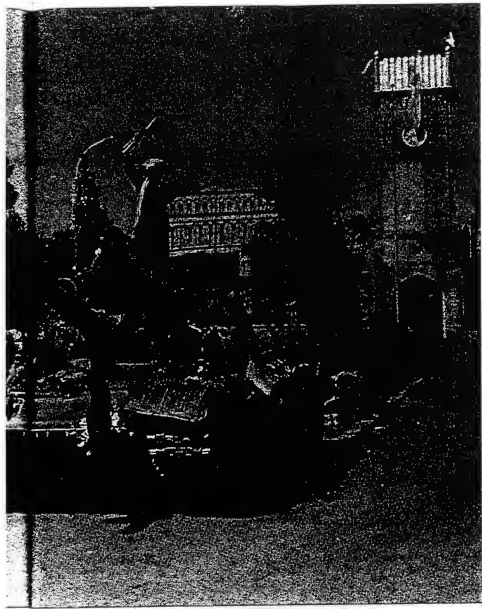
Kabul's new conquerors.

beards. Music, dancing, television, gambling and games such as soccer and kite-flying were banned. Analysts predicted these measures would soon provoke resistance from Kabulis, whose wartime hardships have been tempered by social freedoms.

The capital is also likely to be riven by ethnic and linguistic divisions. "The Taliban all speak Pushto, the language of the Pashtuns, while the Kabulis are mostly Persian speakers," says an Afghan analyst in Peshawar. "There is great potential for conflict."

Ethnic rivalries will also play out across the country. The Taliban are predominantly Pashtuns, while forces aligned with newly ousted President Burhanuddin Rabbani and his military chief, Ahmad Shah Masud, are Tajiks. The army of independent warlord Gen. Rashid Dostam is predominantly Uzbek. The Shia Hazara community, which holds a small chunk of central Afghanistan and opposes the Sunni Pashtuns, could forge an alliance with the Taliban's other enemies, analysts say.

The forces opposed to the Taliban are in full flight, but they are not quite down

the *madrassas*—Islamic schools—and refugee camps of Baluchistan and Pakistan's North-West Frontier Province, few believed the Taliban leaders' pledges to end the civil war and impose strict Islamic law across the country.

But, fired by religious zeal, the militia swept through much of southern and western Afghanistan within a year, conquering the major cities of Herat and Kandahar. Arriving at the gates of Kabul last summer, they laid siege to the city, shelling it almost daily.

Initially, the attacks from the northern, southern and western approaches to Kabul were repelled by Masud's well-entrenched troops. Then, on August 25, the Taliban launched a surprise offensive against the eastern city of Jalalabad.

The Jalalabad Shura, or ruling council, which had previously remained neutral in the Kabul-Taliban conflict, collapsed into bitter infighting. One faction wanted to welcome the militia while the other supported the Kabul regime. The pro-Taliban elements won out, and the militia marched into Jalalabad on September 10 without firing a shot.

Within a few days, the fighters were headed for Sarobi, 70 kilometres east of Kabul and defended by fighters loyal to Prime Minister Gulbuddin Hekmatyar—a rival Pashtun leader who had joined hands with Rabbani earlier this year. Sarobi, too, fell without a fight on September 25, as Hekmatyar's troops deserted to the Taliban.

That left Kabul wide open from the east for the first time. The same evening, the Taliban mounted a lightning offensive, covering 70 kilometres in just 12 hours, to arrive at the gates of the capital. Afghan sources say Masud saw the writing on the wall and began to withdraw his forces on September 26. With no serious opposition, the militia swept into the city. For the umpteenth time in Afghanistan's history, Kabul had fallen. ■

AFGHANISTAN

Nervous Neighbours

Taliban victory forces regional realignment

By Ahmed Rashid in Islamabad

Badly mauled by the Taliban, Ahmad Shah Masud's army has been forced back to the Panjshir Valley, north of Kabul, where he launched the first rebel action against the communist government in Kabul in 1978. Masud, defence minister in the ousted government of President Burhanuddin Rabbani, "is now starting from scratch all over again," says an Afghan source. "He will never give up."

Rabbani has declared the Taliban government illegitimate and vowed to "continue resistance until we remove it." But the Rabbani-Masud combine's ability to resist depends on international and regional support, and whether the Taliban are recognized abroad as the legitimate government of Afghanistan. And so far, other than Pakistani support, there are no signs of that happening. In fact, Russia, Iran and Uzbekistan have expressed "deep concern" about the takeover of Kabul. Indeed, almost every country in the region, and some beyond, has its own axe to grind in Afghanistan:

- The United States, according to a confidential State Department memo, believes India, Russia and Iran will rally around Masud. Although no longer a major player in Afghanistan, the U.S. is keen to offset Iranian influence in the region. As such, it will be torn between supporting Pakistan, which is backing the Taliban, and not antagonizing Masud supporters India and Russia. In short, the U.S. is unlikely to have a coherent policy towards Afghanistan, especially in election year.

Washington's request that the Taliban form a representative government is unlikely to be fulfilled, as the movement seems determined to exert total control over the whole country.

- Iran is nervous for several reasons. The Taliban are not only Sunni but militantly anti-Shia and may well threaten the Shia Hazaras in central Afghanistan. Iran considers itself the protector of the Hazaras, who have fought against the Taliban. "This is a disaster and we strongly regret it," said Iranian President Hashemi Rafsanjani. "We have repeatedly advised the Afghans that war is not the right way to solve their problems, but unfortunately

and out. Rabbani and Masud have retreated to the northeastern provinces, from where they will seek to fight back with venom. In the north, Dostam is likely to mount stiff resistance to the militia. Both Masud and Dostam have been supplied with weapons, fuel and cash from Russia, Uzbekistan, India and Shia Muslim Iran—all of whom are fearful that the Taliban have Islamic-expansionist ambitions.

Those supplies will now come in handy. "We have enough fuel, ammunition, weapons and stocks of food in readiness outside the city to carry out a guerrilla war for more than a year if we ever have to leave Kabul," a senior officer of Masud's army told the REVIEW in June.

For the moment, however, the Taliban have the upper hand—and the psychological advantage. The group's administrative prowess may be in doubt, but its militias have, after shaky beginnings, proved to be fearsome fighters and shrewd strategists.

Indeed, the Taliban have clearly come a long way in the two years since their formation. When they first poured out of

they don't let go."

Iranian Foreign Minister Ali Akbar Velayati has met with his Russian counterpart Yevgeny Primakov at the United Nations, increasing speculation that Russia and Iran would coordinate a strategy to counter the Taliban. Iranian officials at the UN voiced fears that the Hazaras would be at risk. The Taliban have so far not captured the Hazaras' main stronghold of Hazarajat.

Iran has also supplied arms and cash to Rabbani, but that would be difficult to do now because there is no direct land link between Masud's forces and Iran. However, supplies could be redirected through Central Asia and Russia.

But Teheran holds one trump card against the Taliban: Ismael Khan, the former governor of Herat and western

will also determine the degree of support from the Central Asian Republics.

● India is convinced the Taliban is a Pakistani creation, and will strongly support Masud and any new opposition alliance. Indian diplomats fled Kabul just before the takeover because they feared reprisals from the Taliban, who are strongly anti-Hindu. The Taliban have also supported the uprising in Indian Kashmir and India fears they may provide sanctuary and training to Kashmiri rebels. India will be a prime diplomatic mover to build a regional alliance grouping New Delhi, Moscow and Teheran to block the Taliban and support Masud.

India expressed grave concern about the Taliban takeover. "Pakistan will now have more time to destabilize Kashmir because they don't have to work on the

with a purely pro-Pashtun policy then it can expect retribution from Masud and regional countries.

● Uzbekistan's President Islam Karimov has clandestinely supported his fellow Uzbek, Gen. Rashid Dostam, with tanks, aircraft and technical personnel. Karimov believes the six semi-autonomous, Uzbek-dominated provinces in northern Afghanistan provide a buffer against the spread of Islamic fundamentalism from Afghanistan. Karimov is likely to encourage Dostam to link up with Masud to better resist any Taliban attempts to conquer the north.

Uzbekistan, like the other four Central Asian Republics, fears an Afghanistan dominated by the Pashtun-fundamentalist Taliban. If the Taliban are prepared to be flexible enough to offer Dostam autonomy in the north, then they may find an ally in the Uzbek leader. But such flexibility is not expected of the Taliban, as any degree of Uzbek autonomy goes against their principles of a unified Islamic state.

○ Turkmenistan, heavily dependent on Russian troops for its own security, was closely allied to Herat strongman Ismael Khan. The government was unnerved by Taliban occupation of Herat and other provinces adjoining Turkmenistan. A significant Turkmen population in western Afghanistan has historically been victimised by the Pashtuns, and Turkmenistan feels it is their only protector.

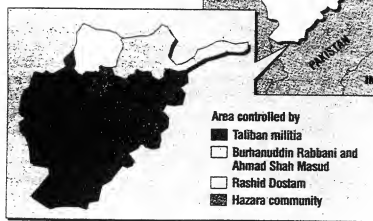
● Tajikistan, racked by civil war and with a government wholly backed by Russian troops, has been sympathetic to fellow Tajiks led by Rabbani in Afghanistan. Masud and Rabbani had developed close links with the Dushanbe government, but they also have strong links with the Islamic opposition in Tajikistan that is attempting to overthrow the government of President Imomali Rakhmanov. If Russia decides to rearm Masud's forces, then Moscow will insist that Masud drop his support for Tajikistan's opposition forces and ally himself wholly with President Rakhmanov. In the short term, Masud would probably be prepared to do so because of his plight.

Many Afghan Tajiks also support the idea of a greater Tajikistan—amalgamating Tajik areas of Afghanistan with Tajikistan. That could become a real option if the Taliban force the Tajiks into a corner. However, Masud, an Afghan nationalist, opposes the idea.

Some 15,000 Russian troops on the Tajik-Afghan border have been placed on high alert. "The situation right now in Afghanistan greatly worries us. It obliges us to reinforce our external border," said Tajik President Rakhmanov. ■

SPLINTERED LANDSCAPE

Who controls what in fractured Afghanistan

Back to square one: Ahmad Shah Masud looks north for support.

Afghanistan, and a Masud ally who was ousted by the Taliban last year. Ismael Khan still commands 8,000 men now camped in eastern Iran. Herat's Persian speakers are already seething against the Pashtun Taliban government and a major insurrection is reportedly being planned. If Iran judges the time is ripe, it could launch Ismael Khan back into Herat.

At the same time Iran's relations with Pakistan, already strained because of Islamabad's support for the Taliban, could degenerate further. Despite numerous meetings their conflict of interest in Afghanistan, heightened by the fall of Kabul, prevents real rapprochement.

● Russia has backed Rabbani's government in Kabul and fears a Pakistani-backed Pashtun movement such as the Taliban would be expansionist, threatening Russia's soft Central Asian underbelly.

If Moscow decides to up the ante in Afghanistan, it will be relatively easy to continue supplying Masud's forces through Uzbekistan and Tajikistan. The degree of support that Russia provides

Afghan front," said Indian Foreign Secretary Salman Haider.

● Pakistan is the only regional ally the Taliban can count on. A high-level Pakistani diplomatic mission soon will visit Kabul, the first such delegation to do so. The strong Pashtun lobby in Pakistan wants to help the Taliban rebuild Afghanistan's infrastructure to forge links between Peshawar and Kabul. These Pakistani Pashtuns are also heavily linked to smuggling between Pakistan, Afghanistan, Iran and Central Asia and have been one of the Taliban's principal financial backers.

Islamabad is expected to quickly help to rebuild the Peshawar-Jalalabad-Kabul and Quetta-Chaman-Kandahar roads in the south and restore electricity and telephone lines. But it will have to temper its support to avoid antagonising India, Iran and Central Asian states. Pakistan will urge the Taliban to seek a settlement with the Tajiks and Uzbeks, but the Taliban have almost never listened to political advice from Pakistan. If Pakistan goes

Pak students enter Afghanistan to join Taliban

News 2/9-96

From Behroz Khan

Ahmad Jan also informed that due to directives from Taliban high command more than 2,000 Afghan students studying in different Madris in the Frontier were sent to war fronts in the last two weeks. The examinations being conducted every six months, Ahmad Jan said, were postponed as the leadership chose to call the students to Afghanistan.

"The students were given the incentive to directly appear in the examinations on their return from the war fronts after two-three months," Ahmad Jan said.

In a relevant move, Taliban forces overran the military base of Hezb-i-Islami (Khalis) in Zierok area of Pakhtia province forcing its commander Sarfaraz alias Paray to take shelter in North Waziristan Agency. Locals informed that huge fire and blasts were witnessed at the military base destroying much of the arms and ammunition which was stored there since long.

Ahmad Jan claimed that eight tanks were captured and a similar number of fighters were arrested from Hezb-i-Islami in the fighting. Taliban, he said, attacked the base after Paray failed to surrender as he had already agreed the time the students militia took control of most of Pakhtia.

The move is also seen in the context of Taliban sending threat to Nangrahar Shura, headed by Khalis commander Haji Abdul Qadeer who has still not sided with any one in the Rabat-Taliban bloody clashes for the control of Kabul. Ahmad Jan said Paray did not fulfil his promise to hand over heavy weapons to Taliban which necessitated the action against the rebel.

PESHAWAR: Pakistani students were driven in several pick ups to Khost province of Afghanistan Saturday as part of reinforcements to Taliban Islamic Movement forces to fight against the Kabul government.

It is for the first time that students of Jamia-i-Nizamia, Mambai-Ulum and other religious schools (madris) in the two agencies of south and north Waziristan were allowed by parents to fight beside Taliban. They were, however, stopped at Ghulam Khan check post by the Pakistani guards from crossing the Pak-Afghan border in the morning before allowing them to slip into Afghanistan in the evening.

"Five pick ups with more than 15 persons aboard each vehicle were stopped at the check post but were later permitted to go the other side of the border", informed sources told The News.

Pakistani students, specially of the religious schools and activists of the religio-political parties took active role in the Afghan fighting against the Soviet forces and are still involved in the fictional fighting among mujahideen groups.

"We do not encourage Pakistani students to join us. Taliban would not like to see their Pakistani brethren tortured and brutalised by the opponents in case of their arrest in the fighting," said Taliban's Peshawar-based spokesman Maulvi Ahmad Jan.

He also confirmed the stoppage of the Pakistani students at Ghulam Khan saying it was totally their own initiative to fight along Taliban and not on Taliban request.

Afghan women march in protest against Taliban

Taliban favour Zahir's role

News 5/9-96

AFP

ISLAMABAD: The Taliban militia Wednesday said it would welcome former Afghan king Zahir Shah playing a role in the establishment of Islamic law and peace in the war-ravaged country.

"We invite not only Zahir Shah but also other Afghan personalities living in Europe to return and help establish peace and Islamic order in Afghanistan," said a Taliban leader, Amir Khan Muttaqi.

Muttaqi said the former king and all his family members "are welcome to visit Taliban-held areas in Afghanistan."

"Peace, justice and order prevail in our areas because we have introduced a system of governance based on Islamic principles," said Muttaqi, who is in charge of the information wing of the Islamic militia.

Muttaqi did not spell out what specific role or position Taliban

leadership had in mind for the ex-king in case he returned to Afghanistan.

The Zahir Shah option was revived by US Congressman Dana Rohrabacher who said last week during a visit here peace could be quickly restored in Afghanistan under an administration led by the former king.

The Republican congressman said he would brief the former monarch living in Rome about his talks with Pakistani officials and representatives of Afghan factions.

Following Rohrabacher's statement, a spokesman of the Pakistani Foreign Office said Islamabad was not "averse" to the idea of return of Zahir Shah to power in Afghanistan if it would bring peace to the country.

The proposal has been put forward in the past by various quarters but was strongly opposed then by most Afghan mujahideen factions.

KABUL: Some 200 Afghan women marched through the streets of Kabul yesterday, to protest against the Taliban, accusing the Islamic militia of violating rights of women.

The marchers, led by the Afghan Women's Islamic Movement (AWIM), delivered a protest note to the United Nations local office.

"(Afghan) Women have been faced with gross violations of human rights," said the note, from AWIM chairman Amina Safi Afzali.

The protest march was organised to coincide with the first anniversary of the Taliban's September 1995 capture of the western provincial capital of Herat.

In Herat, as in other provinces under Taliban control, the Taliban militia has reportedly closed girls' schools and banned women — with the exception of some medical and health workers — from public workplaces. The protest letter, addressed to UN Secretary General Boutros Boutros-Ghali demanded the UN officially condemn the Taliban for alleged violations of women's rights, particularly in Herat. It also demanded the UN revive education for women in areas under Taliban control and ban foreign interference in Afghanistan's internal affairs. — AFP

News 5/9-96

Afghan opium production 10 times higher

VIENNA (AFP) — Opium production in Afghanistan has stabilised for the first time since 1978, although it remains 10 times higher than it was then, the UN International Drug Control Programme (UNIDCP) said Wednesday.

The Vienna-based organisation said in a statement that the stabilisation was probably due to a drop in opium prices after markets in western Asia, western Europe and North America reached saturation point.

A government-led anti-drug campaign and poor weather conditions further brought crop production down to 2,200 tonnes in 1995, 1,200 tonnes less than the year before.

Along with Burma, Pakistan remains the world's largest producer of opium and of its derivatives, with 55,000 to 58,000 hectares (136,000 to 143,000 acres) of opium poppy fields.

The UNIDCP said that Afghan authorities, aided by a series of bilateral and multilateral programmes, would need to increase efforts in order to bring the level of opium production down to about 200 tonnes a year, where it stood before the Afghan war broke out in 1978.

Taliban take over Kunar without resistance

News 23/9-96

From Rahimullah Yusufzai

JALALABAD: Taliban captured Kunar province Saturday night to complete their recent military sweep in eastern Afghanistan and take their tally of provinces under their control to seventeen.

Kunar fell when Taliban fighters led by their military commander Mullah Borjan entered the provincial capital, Asadabad, at 7:45 pm Saturday night. Surprisingly, the Taliban didn't meet much resistance all the way to Asadabad.

During a trip to Khewa, the last town in Nangrahar province on the edge of Kunar, this scribe saw seven tanks, some military vehicles and mortars and ammunition captured by Taliban. The expensive Land Cruiser owned by pro-Kabul commander Hazrat Ali, who offered brief resistance to Taliban in Khewa and his native Darra-i-Nur valley, was also captured by Taliban. The rotting body of a pro-government soldier killed in fighting with the advancing Taliban was laying unclaimed near Abdulkhel on the road to Kunar.

Later in the afternoon, a delegation of elders arrived from Kunar to reclaim the body for burial.

Earlier, the Taliban handed over four bodies of pro-government soldiers killed in fighting at the mouth of Darra-i-Nur to their relations. Khewa and Darra-i-Nur fell Saturday afternoon, enabling the Taliban to break through the government frontline and head for Asadabad. Taliban fighters arriving from Kunar valley told The News that they received a warm welcome instead of any resistance at roadside towns like Kuz Kunar, Nurgal, Chowki and Asadabad.

They said the Taliban crossed Kabul river Sunday morning to occupy Marawara and Sarkani districts on the border with Pakistan. They added that Taliban were now heading for Pech valley, a stronghold of the Jamaat-ud-Da'awa-wa-Sunnah party which earlier dominated the pro-Kabul administration in Kunar. They claimed that the former Kunar governor had sent a message from

Continued on Page 9

Continued from Page 1

Pech valley that he was prepared to surrender to Taliban.

In Darra-i-Nur, women took refuge in mosques when Taliban entered the valley and held copies of the Holy Quran in their hands to seek protection. Mullah Abdul Ghani, a Taliban commander said they told the women and their menfolk that Taliban would protect their life and honour even at the cost of their own lives. He said pro-Kabul commander Hazrat Ali had warned the people in Darra-i-Nur that Taliban would rape their women and loot their houses.

This correspondent also saw delegations of people from Khewa, Darra-i-Nur and lower Kunar valley arriving for meeting with Taliban officials to assure them of their all-out cooperation. Most of these delegations complained that their former mujahideen rulers committed every crime against the population and had turned into criminals.

Meanwhile, government warplanes bombed Taliban positions on the Jalalabad-Kabul highway and in Laghman province. There were also

reports of fighting on the Sarobi frontline where the Taliban from their bases in Spine Thana were confronting government troops entrenched near Wrekhum Tangi. Taliban officials in Jalalabad also denied government claims that their troops had advanced up to the Surkhakan bridge on the Jalalabad-Kabul road and contended that instead they have broken through the government frontline near Mashali Kotal.

AFP adds: The Afghan Islamic Press (AIP) said at least five people were killed in two days of clashes between the Islamic militia and pro-government elements at Khewa just outside Kunar.

The dead included a pro-government commander, identified as Sher Afzal, the private information service said. Taliban's next major target is expected to be Sarobi, a strategic stronghold of the Kabul coalition government of President Burhanuddin Rabbani and Prime Minister Gulbuddin Hekmatyar. Sarobi is only 70 kilometers (43 miles) east of Kabul.

Taliban sources said a top council of the militia had not yet given a final signal for a full-fledged assault

on Sarobi, where the government forces have been beefing up their defences.

Meanwhile, the key city of Jalalabad, capital of Nangrahar, has come under air strikes twice by government jets in the past week, which reportedly left 14 people dead. The Taliban official in Kandahar said there were no casualties in the last raid on Friday as the bombs landed in an unpopulated area in the outskirts of Jalalabad.

"The illegitimate government will not be able to intimidate us by carrying out such raids," the official said. The recent surge in fighting has put UN mediation efforts in Afghanistan on hold and renewed Kabul's claims that Pakistan is providing support to the Taliban, sparking fresh tensions between Islamabad and the Afghan government.

Pakistan last week postponed a visit by a senior official to Kabul to pave the way for reopening the Pakistani embassy which had been burned in September 1995 in a mob attack. Relations between the two neighbors had been improving following the visit of a high-level Afghan delegation here in August.

10

News

22/9-96

Afghanistan committee report

Prof Shameem Akhtar

The members of the Afghanistan Committee set up by the Amnesty International's Karachi Group, met the local-based Afghan Mujahideen factions and the Afghanistan Consul General of the Islamic Republic of Afghanistan and presented to them copies of the AI's report on the human rights situation in the areas under their control in that embattled country.

We met representatives of the Taliban on July 5 and 19, 1996, the last meeting being a follow-up of the lapidation on July 11, of an Afghan couple for adultery in Kandahar. We conveyed to the local representatives of the faction, Khair Mahmoodullah, Amnesty's grave concern over the lynching of the accused, a punishment which was in flagrant violation of the norms of civilised behaviour. But he justified the punishment on the basis of the Qur'aan and Hadith, arguing that it had public sanction behind it. When we pointed out to him that the stoning to death of the adulterers and adulteresses was nowhere prescribed in the Qur'aan, Mahmoodullah shifting the ground, invoked the Hadith and the precedent during early Islam. He, however, conceded that the jurists in Islam differed on this point but there was consensus among the ulema in Afghanistan that such punishment was mandatory. In the ensuing argument, the Taliban spokesman also conceded that though the Taliban would mete out this punishment to culprits in Afghanistan, it could not necessarily be enforced in other Islamic countries where the public opinion was not prepared for corporal punishment.

A more sensible view was expressed by the Hezb-i-Islami (Hekmatyar group) representative, Ali Jan, on Hudood in our separate meeting with him on July 15. He observed that the amputation of limbs and lapidation had not been ordered by the Hezb authorities and such penalties had been deferred until the establishment of a full-fledged Islamic social order. Citing the precedent of Hazrat Umar, Ali Jan asked: how can the state amputate the limbs of a thief if it cannot provide the basic necessities of life to the individual? Developing the argument Ali Jan raised the question of economic rights of the individual such as the right to work, free medical treatment, housing and educational facilities for all and suggested that the Amnesty also monitor them as it does the cases of physical torture, suppression of dissent, extra-judicial killings and detention without trial.

Ali Jan and Mahmoodullah both categorically denied the Amnesty's allegations that their regimes had perpetrated the above-mentioned offences and invited the Amnesty International's representatives to visit the areas under their control. Mahmoodullah, the local Taliban chief, particularly mentioned the treatment of the prisoners of war by his group, adding that they are not fettered or chained and are well looked after. This could be verified, he said, by independent observers on the spot. He again assured us that the Taliban would be very happy to arrange visits by such observers. We then brought up the question of the seven members of the Russian crews captured last fall by downing the Ilushyn 76, a Russian cargo plane, carrying arms and ammunition from Tatarstan to Kabul. Mahmoodullah recalled with bitter-

ness the fate of hundreds of thousands of Afghans missing in action and believed to be still in the custody of the Russians. He said that once the Russians account for those missing Afghans, the rescue of the seven Russian crewmen held as hostages could be arranged.

We requested the Afghan Consul General, Mr. Basheer Ahmad, the Taliban and Hezb spokesmen, Mahmoodullah and Ali Jan respectively, to establish human rights liaison groups under their jurisdiction in order to compare notes with Amnesty International and other human rights groups on the one hand and to take appropriate action to prevent the rights violations on the other. They all agreed in principle on the proposal.

We raised the question of discrimination against women in the name of the Shariah. They all denied it and explained that they were opposed to permissiveness, promiscuity, immodesty and alcoholism, but favoured the right to education and employment of women. According to them, the Afghan women could work as teachers, doctors and public servants while observing the Hejab. Mahmoodullah informed us that women prisoners were kept separately and under the supervision of the jailers of their sex. Ali Jan, the Hezb representative, said that under Islamic law, men and women were enjoined mutual rights and obligations, none being superior to the other on grounds of gender alone. He, however, deplored the slanted reporting by Western media of the closure of cinema houses by the fiat of the Afghan Prime Minister, Mr. Hekmatyar. In fact the government had banned the exhibition of films regarded as obscene by the Afghan standards. The cinema

as such was a useful medium which could be utilised for dissemination of information, promotion of education and social and moral uplift of the community. Therefore, the films which do not transgress the limits of decency and public morality are permissible.

The Afghan Consul General, whom we met on July 10, lamented the negative role of the Western media which seek to tarnish the image of the Afghan government because of its adherence to Islam. He, however, agreed to convey the Amnesty's concern to his government about the human rights situation under Kabul's jurisdiction and offered to co-operate with the Amnesty Group.

We have succeeded in establishing a rapport with the Afghan Consulate and the Mujahideen groups based in Karachi namely, Hezb-e-Islami and Taliban. We found them quite receptive to the Amnesty's point of view while denying their complicity in human rights violations in their areas. We called their attention to the charter of human rights in Islam proclaimed by the 1983 OIC summit, a document which is broadly identical with the Universal Declaration of Human Rights. They expressed their whole-hearted acceptance of the Islamic human rights charter, a useful frame of reference which can serve as a realistic basis for violations in Afghanistan. For no Mujahideen faction can reject the OIC human rights declaration.

We recommend that our committee should remain in constant touch with the local Afghan Consulate and the Mujahideen representatives in Karachi to keep the dialogue going since this exercise may have a sobering influence on them.

Kabul, Ningarhar shoora join hands against Taliban

FP
8/9-96

KABUL (AFP) — The ruling council of eastern Ningarhar province has dispatched troops to join pro Kabul factions defending their territory against a Taliban militia advance, an official spokesman said Saturday.

"Ningarhar troops have been deployed in Hesarak to prevent the Taliban's forward march through their territory," said Hamed, press spokesman for the Kabul prime ministry office.

Hamed confirmed that the Taliban on Thursday captured Azra, district centre of the adjacent province of Logar.

Azra had been defended by Ahmadzai tribal militia forces loyal to the Hezb-i Islami faction of Prime Minister Gulbuddin Hekmatyar.

With the fall of Azra, the Taliban are now expected to advance on Hesarak, a district in western Ningarhar, which controls access to the national highway connecting Kabul with Ningarhar's provincial capital Jalalabad.

The Taliban have a choice of two potential targets on the highway: Jalalabad near the Pakistan border or the district centre of Sarobi, about 75 kilometres (45 miles) west of Kabul.

The response of the shoora of Jalalabad — which until now has remained neutral in the war between the Taliban and Kabul — was officially a result of its declared commitment to preventing any aggressor from crossing its territory to attack another faction.

But a Kabul delegation headed by Deputy Prime Minister Outbuddin Hilal, which recently visited Jalalabad, may have applied some pressure on Hajji Abdul Qadir, the Ningarhar shoora leader, to climb down from the fence and declare his allegiance in the current power struggle.

In last week's Jalalabad visit, Hilal was accompanied by Abdul Rahman, the personal representative of Ahmad Shah Masood, the military strongman behind Afghan President Burhanuddin Rabbani.

The district of Hesarak is now defended by a combined force made up from the Ningarhar shoora and the Islamic Army of Afghanistan, the latter being units of Hekmatyar's Hezb-i-Islami and Masood's own mujahideen.

The prime ministry spokesman said the defeat of the Hezb-i-Islami defenders at Azra

was due to the "treachery" of an Ahmadzai tribesman called Naim Khan Kuchi, a member of the Azra shoora.

Naim Kuchi allegedly joined the Taliban because of the recent "humiliation" he suffered at the hands of Kabul authorities in an unsuccessful dispute over his claim to a ministerial post.

Meanwhile, in fighting southwest of the capital Friday night, Kabul government forces claimed to have captured four hilltop posts from the Taliban, according to Hamed.

He said 11 Taliban were captured alive along with a number of assorted small arms and heavy weapons.

The fighting apparently was on high ground to the east of the Taliban-controlled provincial capital of Maidan Shahr, which is located about 35 kilometres (20 miles) from Kabul.

Government jets flying from Badgam airbase north of Kabul were heard early Saturday morning streaking across the city skies on bombing raids against the Taliban bases south of Kabul.

The road between Kabul and Maidan Shahr was reported closed to civilian traffic because of the fighting.

5,000 Afghans take refuge in Pakistan

News 18/9-96
From Rahimullah Yusufzai

PESHAWAR: More than 5,000 Afghans have taken refuge in Pakistan during the past week in the wake of fighting in the neighbouring Nangarhar province of Afghanistan.

Rustam Shah Mohmand, commissioner Afghan refugees, NWFP, told The News here Tuesday that between 700 to 800 families had entered Pakistan despite the closure of Torkham checkpoint on Pakistan's border with Afghanistan.

He said the Afghan refugees were presently putting up with relations and friends in and around Peshawar. He said a number of refugees had approached his office to be accommodated in Soviet refugee camps. However, he didn't expect a large influx of refugees due to the closure of Torkham border and also because peace was fast returning to Nangarhar.

Taking the average family size to be of seven persons, the 800 newly-

arrived Afghan refugee families make up about 5600 people. It was learnt that most of these families managed to enter Pakistan through unofficial crossing-points on the long Pak-Afghan border.

Majority of the new arrivals couldn't bring most of their belongings as they fled the fighting triggered by Taliban's capture of Nangarhar and subsequent bombing of Jalalabad by Kabul regime warplanes. Family members of the deposed ruling mujahideen Shura in Nangarhar, fearing reprisals, also escaped to Pakistan.

According to official figures more than one million Afghan refugees still live in Pakistan, mostly in NWFP and Baluchistan. Over a million refugees were reported to have returned home after the collapse of Dr Najibullah's government in Kabul in April 1992. Pakistan received its first batch of Afghan refugees in 1978 when communists captured power in Afghanistan but

the influx grew after Soviet invasion of the country in December 1979.

Meanwhile, a meeting held in Peshawar has decided to establish on emergency basis a new camp for the fresh arrivals at Nasir Bagh near Peshawar. Nasir Bagh already hosts a sprawling refugee camp where Afghans, who fled to Pakistan after the Soviet military intervention in their homeland and those who escaped after installation of an Islamic regime in Kabul in 1992, live side-by-side.

The Peshawar meeting, held in the office of commissioner, Afghan refugees, NWFP, was also attended by UNHCR's Islamabad mission chief, J Moucht, and his staffers. An official handout said the UNHCR agreed to provide tents, etc to meet the requirements of new refugees. It said the non-governmental organisations (NGOs) would be requested to provide food and other basic assistance to the refugees to be settled in Nasir Bagh.

119

Najibullah: his rise and fall

News 1/10-96

Mansoor Akbar Kundi

The dawn of September 28 saw the Taliban capture Kabul, the seat of government in Afghanistan. It also witnessed the end of the ex-President of Afghanistan Dr. Najibullah and his brother. Both were assassinated by the Taliban in a most dastardly manner, their bodies desecrated and hung up for display.

Dr. Najibullah who was the President of Afghanistan for six years from August 1986 to April 1992, when the People's Democratic Party of Afghanistan (PDPA), later on named as Watan Party, lost control of the country. Since his resignation from office in April 1992, he was sheltering in the Afghan capital in the UN premises. He was given refuge by the UN envoy in Afghanistan, Benon Sevon for supporting the UN peace mission and resigning for the smooth transfer of power to Mujahideen. His safety sought by the UN, was assured by the rival Rabbani and Heikmatyar forces.

Dr. Najibullah was a medical doctor by profession. He belonged to a Pashto speaking tribe of Sulaimankhel, was born in Zabul Province but grew up in Kabul. He studied in Kabul University and in the USSR. He was among the thirty founding members of the PDPA in 1965 who gathered on the new year's day in Taraki's house to form the party, founder of which was late Noor Mohammad Taraki. Najibullah remained active in student politics and led a number of student and PDPA rallies against the King Zahir's inadequate democratic reforms, and later on against President Mohammad Daoud, for which he was jailed twice. He was known as an intelligent and a capable troubleshooter among the PDPA leaders.

Dr. Najibullah was a soft spoken and charismatic personality. He was known to have played an important role in influencing government officials — all who worked underground for the Saur revolution. Saur revolution (name of the month in Afghan calendar in which it took place) in April 1978 marked the beginning of a new dawn of socialist democracy against the traditional injustice of Afghan monarchy under Zahir Shah, and authoritarianism under Sardar Daoud.

Soon after the Saur revolution, his role became eminent in the new administrative setup. Dr. Najibullah belonged to the *Parcham* (flag) section of the PDPA, which was divided into two factions: *Parcham* and *Khalq* (masses). The division occurred in 1968 over the policy matters. The group which supported cooperation with King Zahir Shah was called *Parcham*, the those who did not were named as *Khalq*. The death of Noor Mohammad Taraki and Hafizullah Amin, both from the *Khalq* faction, strengthened the *Parcham* leaders position in top command as Babrak Karmal, being of senior in rank in the Politburo became Secretary General of the party and President of Afghanistan. Najibullah was also a member of the Politburo.

Babrak Karmal, a *Parchami*, soon after stepping into power, assigned Najibullah an important position in the Khad (*Khidmat-i-Elelat-i-Dowlati*), the Afghan intelligence agency. He was promoted Director of the Khad in 1981. Najibullah is believed to have promoted other *Parchamis*, and Khad was zealous in suppressing the opposition. Because of the growing role of Najibullah in Khad, there was a bitter rivalry between Najibullah and Sayed Muhammad Gulabzai, a *Khalq* sympathiser, who was minister of interior and commander of *Sarandoy* (defenders of the revolution) the National Gendarmerie. In 1985, Najibullah was promoted to the secretary of the PDPA Central Committee. The one senior to him in party rank was Keshtmand, a Hazara, however, was not acceptable to the Pashtoons and other nationalities. In his new capacity, Najibullah was able to exercise party authority over all security organs/agencies, and all important appointments in defence and interior ministries needed his approval.

Najibullah restructured good relations with the Soviet Union, and succeeded in getting funds for development. He groomed a number of persons, known among them was Rashid Dostum who was given important assignments in defence forces. He was put in charge of the commission designed for the recruitment of tribesmen for the Afghan defence forces. Dostum was provided funds and moral support by the regime to recruit a large number of tribesmen from his native

province Jowzjan. Despite the fact that Najibullah met resistance from his Pashto speaking generals for allowing someone to recruit a non-Pashto speaking militia, nonetheless, Najibullah ignored them.

Najibullah, compared to Babrak Karmal, believed in conciliation for resolving the Afghan counter-revolution, but it was too late for him. In January 1987, he offered his programme of "national reconciliation". It involved three main elements: a six-month unilateral ceasefire; formation of a government of national unity including representatives of the opposition; and return of refugees in Pakistan. It was under Najibullah, that in November 1987 a new constitution for Afghanistan was framed making Islam the official religion.

Although the withdrawal of Soviet forces made the Najibullah regime more vulnerable to the Mujahideen attacks, the PDPA forces did better beyond expectations in repulsing the attacks. The failure of the Mujahideen in Jalalabad and Kunar had raised the PDPA forces' profile, till 1992, when Dostum and other generals defected. Dostum's defection came in February 1992. His joining the Massoud-Rabbani forces was a major blow to the Najibullah regime, as Dostum had served as his trusted man. Two factors are accountable for Dostum's defection: First, the differences between the two had widened after Najibullah showed his reluctance to provide funds for the continuance of his militia because of the Soviet withdrawal from Afghanistan.

Second, Dostum seemed ambitious for a future role in the new setup after the collapse of the PDPA regime, for which he had worked clandestinely with the Rabbani forces, for big share in power. Najibullah branded him as the most volatile and least trusted to his own benefactor.

The hanging in public of Najibullah is a sad end for a person who was an appointed president and a highly intelligent man. He was reputed to understand the Afghan nation better than any other leader. Upon his resignation on April 17, 1992, he was granted asylum in the UN compound in Kabul, guaranteed by the mujahideen leaders, but the Taliban showed scant respect for this pledge.

The writer is Chairman, political science department, Balochistan University.

UNSC bars meddling in Afghanistan

UNITED NATIONS (AFP) — The UN Security Council on Saturday called on "all states" to refrain from interfering in the internal affairs of Afghanistan following the capture of Kabul by the Taliban Islamic militia.

In a formal statement reflecting a consensus among all 15 members, the council also expressed "dismay at the brutal execution by the Taliban" of former Soviet-backed president Najibullah.

The council expressed concern at the violation of UN premises in Kabul. Najibullah and his brother Shapour Ahmedzai were forcibly taken from the UN compound and summarily executed following the fall of Kabul to the Taliban early Friday.

Their battered bodies were hung in a central Kabul square on public display.

The statement called on "all states to refrain from interfering in the internal affairs of Afghanistan."

This was seen as an indirect message to neighbouring Pakistan, which denies backing the Taliban, but also to India, Iran and Russia which were considered close to the coalition government of President Burhanuddin

Rabbani. The Afghan government fled north ahead of the Taliban offensive on Kabul. It called for an immediate end to the fighting, and for a political dialogue aimed at achieving national reconciliation.

A report from Kabul said United Nations special envoy for Afghanistan, Norbert Hohl, ended preliminary talks with the new Taliban rulers of Kabul Sunday, as the city came to grips with its new Islamic regime.

Hohl emerged from talks with members of the ruling council and was tight lipped about the discussions.

He declined to say if he had protested against the execution of former communist president Najibullah by the Taliban religious militia last Friday.

"I think all necessary has been said," was his only comment. On the Taliban's ban on women working outside the home, Hohl said the issue had been discussed two weeks ago with the Taliban in their southern headquarters Kandahar.

"You will understand that on my first visit to Kabul I could not discuss all these issues in detail," he said.

Taliban reverse anti-women laws

Frontier Post 2/10-96

KABUL (AFP) — Kabul's new Taliban leadership Tuesday unveiled a dramatically softer policy on women in the city it seized five days ago, and was conciliatory towards its main military rival.

A top militia official said in the first press conference since the Taliban overran the Afghan capital Thursday, that women would be allowed to go to school and could eventually return to work in government offices.

Girls were told not to come to school and women ordered home from work after the Taliban swarmed into the once relatively liberal city. The move drew furious but muted criticism from Kabul's worried residents, thousands of whom have fled the city fearing a religious crackdown.

"According to Islamic rules, education is a must for women and is not limited for either men or women," caretaker deputy foreign minister Sher Mohammed Stanakzai said.

"We are not against women's education. They can get education and nobody will be there to stop them," he told journalists, adding that reports of a permanent Taliban ban on educating girls and working women were part of a "big rumour."

The bearded and turbaned deputy minister, a former mujahideen fighter under ex-president Burhanuddin Rabbani who the Taliban deposed last week, significantly softened the religious movement's stance on Kabul women earning a living.

He said the thousands of women working in government departments here had "just been stopped from working for a short time" and that they were being paid while staying at home.

Woman doctors and nurses had continued to show up at private and state hospitals since the Taliban take-over, wearing "proper dress according to Islam."

But, he said, females will have to stay away from schools and government offices until officials decide how girls should be educated, until "preparations" had been made for men and women to work in the same premises and until the military situation had improved.

"It will take some time to prepare our offices to provide conditions for women to work in government offices," he explained adding that the "previous system here was against Islamic rules and regulations."

Girls' schooling and working women have been outlawed in the 75 percent of the country that Stanakzai said, the Taliban controlled, while women — apart from essential medical staff — have been told to stay at home.

About 30,000 Kabul women are the sole breadwinners in their families, while tens of thousands work to help boost their husbands' meagre incomes.

Meanwhile women who have been all but absent from Kabul's unusually quiet streets since the Taliban took over were free to leave to roam round the city as long as they dressed suitably and kept their heads properly covered. The High Court will decide later what constitutes suitable dress.

Turning to the stand-off between the Taliban militia — who swept northwards towards the territory of ex-communist general Abdul Rashid Dostam after seizing Kabul — Stanakzai was surprisingly conciliatory about the man on whom the Taliban earlier this year imposed a "fatwa" of Jihad, or holy war.

Stanakzai said the Taliban had "no problem" with the northern warlord and that an alleged ultimatum ordering his forces to clear the strategically crucial Salang pass for them to enter his territory or face attack, was forged.

(Continued on Page 2)

Najibullah laid to rest in Gardez

KABUL (AFP) — Afghanistan's last communist president, who was shot and hanged by the Taliban militia when they seized Kabul four days ago, was buried in his home town east of here Monday, sources said.

Najibullah's mutilated body was handed over to the head of his Ahmedzai tribe in Kabul on Sunday and taken to his home town of Gardez in Paktia province, about 100 kilometers (60 miles) southeast of here, a relative and aid agency officials and family friends said.

He and his brother were handed over to his tribe at a Red Cross hospital and was driven down to Paktia in one of two mini-buses carrying a small group of mourners to the funeral, former family friend Engineer Aman told AFP.

"The funeral was attended by hundreds of tribe members, but Najib's wife and children were apparently not able to attend the service," Aman added of the family who live in the Indian capital Delhi.

The funeral service apparently defied a national Taliban ban announced earlier Monday on marking Najibullah's death with prayer services.

The International Committee of the Red Cross here confirmed the corpses had been handed over to the Ahmedzai tribe by the new Taliban administration, but said the ICRC was not involved in the transfer.

Earlier on Monday, the Taliban strongly defended their summary execution of Najibullah, saying he did not deserve a defence as he was a crooked KGB stooge, and outlawed prayer services to mark his death.

"Since he was corrupt, a member of the KGB and an adulterer, he did not have the right to a defence and was already condemned to death," a newly set-up "religious police" department said, according to Radio Kabul.

The station also announced a ban on Afghan paying their final respects to Najibullah, toppled by the mujahideen government of now ousted president Burhanuddin Rabbani in 1992 and incarcerated here under UN supervision.

"The execution of Najib by the Taliban is supported and therefore nobody is allowed to offer funeral prayers for him anywhere in the country," the Taliban controlled state radio station said.

Najib's execution without trial triggered reactions of outrage from Russia and Iran and was condemned by the United Nations Security Council as well as by a host of western governments.

Dostam sending team to Kabul for talks

ISLAMABAD (AFP) — The faction of northern Afghan warlord, General Abdul Rashid Dostam, will send a delegation to Kabul this week for talks with the Taliban Islamic militia, a party spokesman said here late Tuesday.

The spokesman, Maulvi Baq Turkistani, told AFP he would personally lead the three-member delegation which will include a representative of the Afghan Shiite faction, Hezb-i-Wahdat.

He said the delegation would leave for Kabul in the next two or three days for talks with the hardline Taliban who seized the capital on Friday.

tunnel, 120 kilometers (75 miles) north of here, and is facing off thousands of his troops who are trying to prevent the Taliban advancing to his base at Mazar-i-Sharif.

Travelers reaching here from the Salang said Tuesday the area was calm but tense, and that the Taliban appeared to want to head to Mazar-i-Sharif, the last remaining major city in the country not under their control.

But Stanakzai was less forgiving to deposed president Burhanuddin Rabbani's military strongman Ahmad Shah Massoud, who reportedly fled to the Panjshir valley north of here just ahead of the Taliban seizure of Kabul.

"We have to clear Massoud's forces from the Panjshir as they are a danger and hope this will be done soon," he said as his fighters massed at the mouth of the narrow valley Massoud defended during the Soviet invasion of Afghanistan.

He blamed Rabbani and ousted premier Gulbuddin Hekmatyar as well as other former mujahideen leaders for leading the country to war and ruin through infighting following the fall of the last communist regime here in 1992.

"Finally we have taken action against the former Jihad leaders who could sort out their problems among themselves, who brought bloodshed to our country and had that destroyed it."

(Continued from Page 1)

"We do not know who wrote that letter," he said. "Whoever handed over that letter is the enemy of both us and General Dostam."

"We hope our problem with him will be solved through negotiations because we do not want to fight any more and we know that General Dostam doesn't want to fight either," he said.

The militia has since Sunday been massing near the Salang

Amirul Momineen

The Taliban chief is a veteran of the mujahideen war against communists, who says he was forced to pick up the gun again because of the conduct of his former comrades in arms. Rahimullah Yusufzai profiles Mulla Muhammad Umar

Two years ago, Mulla Mohammad Umar was an unknown man outside his close circles in Mewand district of Kandahar province in southwestern Afghanistan. Today he is probably the most powerful leader in the country.

As the founder of the Taliban Islamic movement, the 35-year old Umar has been named *Amirul Momineen* (head of the believers) by his followers and is commander of their Mohammedi Lashkar (troops). His word is final and almost a law in the movement even though he prefers working through an elaborate Shura (council) that remain perpetually in session over cups of unsweetened tea.

Mulla Umar was born in Nodah village in Kandahar but his family now lives in Singesar village in Kashihe Nakhud area of Mewand district of Kandahar province. The family, very poor and humble in its origins, once shifted to Tarnikut, capital of the neighbouring Uruzgan province, in search of livelihood before settling in Singesar.

A tall, stockily-built man, Mulla Umar lost his right eye during the Afghan "jihad". He was wounded four times fighting the Red Army and Afghan communists, earning the reputation of a crack marksman who accounted

for many tanks with his rocket-launchers.

Mulla Umar fought under commander Nek Muhammad of Hizb-i-Islami (Khalis) during the war. But he says he gave up the gun and returned to his madressa once the mujahideen Islamic government was installed in Afghanistan.

He regrets having left his religious education incomplete due to the war and still calls himself a *talib* (the one who seeks) rather than a *mulla* (the one who gives). But his followers insist on calling him a Mulla and also add 'Akhund' to his name as a mark of respect.

Mulla Umar is a rather shy man, shunning the limelight and staying away from journalists. He likes to listen rather than talk, often sitting quiet in a corner as Taliban leaders discuss important issues. Diplomats, leaders of other parties and journalists often complain that he declined to meet them. But once in the company of Taliban, Mulla Umar is a different man, feeling relaxed and cracking jokes. He has a peculiar sense of humour and loves to relate stories of battles fought and won.

A very simple man with few needs and no particular taste in matters of food and dress, Mulla Umar is alarmingly careless about his security. In Kandahar, he was often found sitting cross-legged among common Taliban in the lawns of the Governor's House as more and more people came in and joined in. He is asked to lead prayers in the mosque or anywhere else if time demands. He isn't the greatest of orators and his study of religion and the world may be limited, but he inspires confidence of his people due to his piety and the strength of his belief.

Little is known about Mulla Umar's family life. He told this correspondent last year that he

had one son. Both his house and madressa are made of mud. Once the Taliban achieved power and confiscated property and vehicles from defeated mujahideen commanders, Mulla Umar was provided an expensive Landcruiser with tinted glasses for his use. Unlike most other Taliban and mujahideen leaders, Mulla Umar never migrated to Pakistan during the war, fighting it out on his homeland against the Soviet invaders and their Afghan allies.

According to Mulla Umar, he spent many agonising days before deciding to pick up the gun again — this time to fight the mujahideen. He says the decision was forced on him because stories of their loot and plunder and moral degradation had almost become unbearable. To make matters worse, certain notorious commanders like Nadir Jan, Saleh and Daro Khan having bases near Mulla Umar's village crossed all limits when they started abducting and raping women.

There are also stories galore how some commanders fought each other with tanks over the possession of handsome young boys. With only about 30 like-minded colleagues, he launched a movement that was open only to Taliban and which aimed at restoring peace in Afghanistan and enforcing an Islamic system.

"Fighting people who have brought sufferings on the Afghans and violated Islamic teachings is also a jihad and this is what we are doing at present. I am ready to sacrifice everything in completing the unfinished agenda of our noble jihad and fulfil the aspirations of martyrs. The Taliban would fight until there is no bloodshed in Afghanistan and Islam become a way of life for our people," explained Mulla Umar in a talk with this correspondent last year. It was his first and only interview with a journalist.

OSCE blames Taliban for drug trade in Europe
NEW 1/10-96

He also called on the United States and Saudi Arabia to explain their policy towards the militia. Willy Wimmer, deputy speaker of the OSCE parliamentary assembly and a member of German parliament, said Taliban "drug cartel" was smuggling heroin into Europe via Hamburg and had become a major threat to Europe. Taliban drug barons "clearly enjoyed the support of Russian troops in Afghanistan's border region with Tajikistan", he noted.

"The US and Saudi Arabia owe us some explanations on the issue," Wimmer urged. "You can't yourself organise the dangers that threaten you and then have to resort to violent means to fight against them. Taliban have waged their two-year war against Kabul regime with the material support of Pakistan and the tacit backing of the US which perceived them as a counterweight to Iran. Sudan has also supported the militia."

Fall of Kabul sparks

concern across the world
NEW 28/9-96

AP

UNDATED: The capture of the Afghan capital by the Taliban spread waves of apprehension across the region Friday, while Western capitals expressed particular regret over the summary hanging of former communist president Najibullah.

Russia voiced "alarm" at the development, while India said it would adopt a wait-and-see attitude, despite its mistrust of what it sees as Pakistani "interference" in the region and its concern that Islamabad might now turn its attentions to Kashmir. Iran described the new situation in Afghanistan as a "disaster." The United States called on the Taliban militia to work with other groups but deplored the execution of Najibullah, as did France.

Britain voiced concern over continued fighting in Afghanistan but withheld comment on the death of Najibullah.

INDIA: Indian foreign secretary Salman Haider said New Delhi would wait for a clearer picture to emerge in Afghanistan before taking a position. In the meantime "we are taking stock of an extremely fluid evolving situation." Before reaching, "we have to see what shape Afghanistan takes," Haider said.

Asked about alleged Pakistani backing for the Taliban, Haider said: "Our position on this is well known and has been made clear on many occasions. A settled Afghanistan provides potential access to the Central Asian republics but that is a theoretical possibility."

A foreign ministry official said: "Pakistan will now have more time to destabilise Kashmir because they don't have to work on the Afghan front."

IRAN: Iranian President Ali Akbar Hashemi Rafsanjani voiced deep regret at the continued fighting in Afghanistan, though he made no mention of the fall of Kabul. "We have re-

peatedly advised the Afghans that war is not the right way to solve their problems but unfortunately they don't let go," he said. "The situation in Afghanistan has turned into a complicated and insoluble issue in the region, and we will, for years to come, witness the homelessness and misery of the people there," he added. "This is a disaster and we strongly regret it."

UNITED STATES: In Washington, an official said the White House called on the Taliban militia to "move quickly to form a representative interim government" that would include other factions.

Deploing the death of Najibullah, he said it was "unfortunate that things had to start out this way" and called on Taliban "to respect the rights of all Afghans."

RUSSIA: Moscow, which provided military support for Najibullah's communist regime during the late 1980s, said it "wishes with alarm the danger that this conflict poses to the international community and its destabilising effect on the situation in the region."

The Taliban victory, the foreign ministry said, "aggravates the crisis into which Afghanistan has been plunged through internal armed conflict."

Moscow called for a ceasefire and a halt to all outside interference in Afghanistan and urged the UN "to face up to the Afghan conflict and play an effective role as a key impartial mediator."

UN: The United Nations in Geneva described the abduction of Najibullah from a UN compound in Kabul and his subsequent killing as a violation of international law that would jeopardise further efforts to bring peace to the region. A spokesman for the UN Special Mission for Afghanistan, Norbert Hall, in Islamabad, said, the killing of Najibullah would jeopardise "all the efforts which are being made to secure a peaceful settlement of the conflict."

Aid agencies for Taliban compromise on women rights

9/10-96 F P

KABUL (AFP) — Kabul's aid community Tuesday demanded the new Taliban administration here allow women to return to work or humanitarian projects in the capital would be forced to close.

In a "cordial" 90 minute meeting with Taliban acting Foreign Minister mullah Mohammad Ghous, United Nations and non-governmental aid agency officials aired their concerns about the strict stance the Taliban has imposed on women.

"As a last resort we will have to stop all of our programmes here unless the Taliban allow women to return to work," Sue Emmott of the British aid group OXFAM told reporters.

"Our principles and mandate will remain unchanged, and we will support our female staff, who feel the Taliban treat them like animals."

Many humanitarian projects are dependent on female staff and access to women, in particular those which target the capital's widows.

Kabul, which fell to the Islamic militia on September 27 has an estimated 30,000 widows who are the sole bread-winners for their families.

According to the officials, Ghous was "astonished" at the level of international concern for "such a small percentage of the

working population."

Ghous also told a committee formed by aid agencies to voice concerns over women, that the Taliban were still getting to grips with governing a modern capital city.

But he assured them that the issue would be raised at the highest level within the Taliban movement here.

The officials said Ghous had given his assurance that working women would continue to be paid until the issue was solved, and women could return to work once peace and security could be guaranteed.

However, the minister gave no details of a timetable for allowing women back into the workplace.

The committee also expressed concern that the international donor community may pull the plug on projects in Afghanistan in reaction to the strict form of Islamic law being enforced in Taliban-controlled areas.

"We are committed to working together, and I hope donors can see this," the local head of United Nations High Commissioner for Refugees, Torry Pitzner, told reporters.

"We have recognised the need for dialogue and hope the issue can be resolved in two weeks time," he added.

A second meeting on the issue is scheduled to take place in sev-

en days, but aid groups are expecting a drawn-out process of negotiations and no sudden change in Taliban policy.

The Taliban have issued a string of decrees governing the behaviour and appearance of Kabul residents since overthrowing the city.

The issue of women has triggered alarm here and around the world, culminating in a warning by the United States and the United Nations on Monday that international aid to Afghanistan was in jeopardy if the Taliban fail to review their policy on women.

But the regime's acting Information and Culture Minister Amir Khan Mutaqi Tuesday dismissed the call as "unfair" and said he doubted UN and other aid agencies would halt operations here over the issue.

"I think it's unjust when other countries seek to find pretexts not to help the people of Afghanistan," he said.

"We have saved our Afghan sisters from war and corrupt people and I do not know why the international community has expressed such concern while we are helping our sisters," he added.

He said most Afghans were "happy with our Islamic regime" and said his government was "following its own Islamic principles which are not against UN principles."

Taliban say no to Western values for women

ISLAMABAD (AFP)

Afghanistan's Taliban movement Tuesday responded to US and UN criticism of its treatment of women, saying it cannot allow western values to prevail in its Islamic society.

"Afghan society is different from western society, and western countries should not judge the Taliban's action by their own standards," Taliban spokesman Wakil Ahmad told Afghan-Islamic Press (AIP), a private news service.

The UN and Washington should "understand us and our religious and cultural values," he said.

The fundamentalist Taliban militia imposed strict Islamic law after taking over Kabul on September 27, closing girls' schools and banning women from employment.

US State Department spokesman Nicholas Burns said in Washington on Monday that "the Taliban directives threaten to generate international isolation, which would deny Afghanistan the international assistance it so badly needs after so many years of war."

"Human rights in Afghanistan, and particularly the status of women, is a major concern of the United States," Burns added.

UN Secretary General Boutros Boutros-Ghali in a statement also warned that discrimination against women could have "serious repercussions" on the UN ability to deliver relief and reconstruction aid to Afghanistan.

Both cited women's right to education and to work as international norms.

Wakil described as "unjustified" the threatened restriction of aid.

The Taliban policies, based on Afghan customs, traditions and Islamic teachings, have not been properly reflected by the media, which have carried some "misleading" reports, Wakil said.

FP 9/10-96

Khamenei terms Taliban un-Islamic, backed by US

News 8/10-96

Iran has supported the ousted government of President Burhanuddin Rabbani and was hostile to the Sunni fundamentalist Taliban. Iran's media has accused the Taliban of being manipulated by Pakistan and the United States.

On Sunday, Iranian Foreign Minister Ali Akbar Velayati said prospects for peace in Afghanistan were poor without a broad-based government in Kabul.

"Any government, any new government in Afghanistan should be a broad-based government. No ethnic group can run that country without an active contribution from the other ethnic groups. And no religious group can run the country without a contribution from the others," Velayati said.

"We are not very optimistic about the future of Afghanistan if this trend continues," he said in comments broadcast on Iranian television.

Not only did Americans not condemn them (Taliban) but they also stood behind them... Some politicians implied the purpose of Americans support for that group was to confront Iran," Khamenei said.

TEHRAN: Iran's spiritual leader Ayatollah Ali Khamenei blasted on Monday Afghanistan's headline Taliban movement as "un-Islamic" and said it was backed by the United States.

"In Iran's neighbourhood, unfortunately, un-Islamic and unacceptable deeds are done in the name of Islam by a group whose knowledge of Islam is questionable," Khamenei was quoted as saying by state-run Tehran radio. Khamenei, who was addressing clergymen in Tehran, criticized what he called U.S. support for the Taliban. The group captured the Afghan capital Kabul last month and has taken control of about two-thirds of the country, imposing strict Islamic code.

123

Taliban defeat Dostum forces in Badghist province

News 26/10-96

From Behroz Khan

PESHAWAR: The Taliban on Friday claimed the fall of western Badghist province to the students militia defeating Gen Rashid Dostum forces in Murghan and Ghurmach areas after a fierce fighting.

"The retreating Dostum's forces left behind 20 dead bodies, eight tanks and 15 military vehicles," informed Taliban spokesman Maulvi Haqani from Kandahar.

Dostum-led Junbish-i-Milli's spokesman in Islamabad Gen Painda, however, neither confirmed nor denied the claim saying no contact has been established with Mazar-i-Sharif due to the official holiday on Friday.

Fighter jets of the Uzbek warlord, Taliban spokesman said, bombed the

areas which came under Taliban control in Friday's fighting injuring one Talib. Haqani also said 110 Dostum's fighters were arrested and one of his commander Hayatullah was also among the dead.

Murghan and Ghurmach areas are on the border with Fariab province which is under Dostum's control bringing Taliban face to face with forces loyal to the northern warlord.

"The defection of Masood top three commanders to Taliban had left us with the only option to extend our writ to the whole of Badghist," said Taliban Peshawar-based spokesman, Maulvi Abdul Hakim.

Dostum's forces had to pull back to the neighbouring Fariab province

Continued on Page 2

Continued from Page 1

controlling almost half of Badghist which served as buffer between Taliban and Dostum, the spokesman said.

Taliban lost interest in negotiations initiated by Islamabad that could broker an agreement between Dostum and the students militia when reports of Dostum-Masood joint attack on Kabul were confirmed. "There is no need of talks when they (Dostum and Masood) have decided to fight against us," said Taliban official spokesman Maulvi Wakil Ahmad in a recent interview.

Badghist was jointly run by Taliban and Dostum through a neutral administration, headed by Governor Mulla Badar, a former loyalist of Governor Herat, Ismail Khan. Taliban claimed Badar, Gulbuddin Tank, a former Hezb-i-Islami (Khalis) commander and the three unnamed Masood commanders defected to the students militia.

The fall of Badghist to Taliban indicated that after tasting defeats on the northern fronts near Kabul, the students militia has opened the new front in the west of the country. The development is likely to add to Iran's worries as the province share borders with Herat and Farah provinces.

Reports suggest that Dostum was under pressure as far as the defence of Fariab was concerned due to his

strained relation with Gul Muhammad Pahlawan, the younger brother of late Rasul Pahlawan. The Pahlawans belonged to Fariab and are believed to have developed soft corner for Taliban after the assassination of Rasul Pahlawan who served as the deputy to Dostum. Gul Muhammad Pahlawan, sources said, was not happy with Dostum for joining hands with Ahmad Shah Masood, who is held responsible for the elimination of Rasul Pahlawan.

Haqani also denied that Taliban refused to welcome the delegation led by US envoy to Kabul Lee Coldren, director of the State Department's office on Pakistan, Afghanistan and Bangladesh. "No one has contacted us. There is no question of refusal," the spokesman said.

AFP Adds: The Taliban jets on Friday bombed Jabul Saraj, a town held by the former Afghan government's top military commander, but there was little fighting around the frontlines north of Kabul.

The Taliban jets attacked early in the morning and then twice in the afternoon, but failed to interrupt Friday prayers there, attended by former defence minister Ahmed Shah Masood, an AFP correspondent reported. Two bombs fell on the outskirts of Jabul Saraj, 77 kilometres north of Kabul, which Masood is now using as his headquarters, but no injuries were reported.

Dostum troops join fray against Taliban

live in Afghanistan and the emergence of a group of rebels doesn't raise questions about its legitimacy," Velayati told a news conference in Tehran.

As pressure built on the fundamentalist Taliban, who captured Kabul on September 27 after government forces loyal to former defence minister Ahmed Shah Masood fled to the north, the militia warned it would strike back if warlord Dostum's troops joined the ex-government forces.

Acting Minister of Information and Culture Amir Khan Mutlaqi said if Dostum attacked the Taliban alongside forces of the ousted government, the Taliban would have no choice

Holl met for three hours with northern warlord Abdul Rashid Dostum and Pakistani mediator Naseerullah Babar in Mazar-i-Sharif, Dostum's stronghold, and said they had had "tough and very intensive discussions on the issue of a ceasefire."

But the talks failed, he said, and "for the time being, to be honest, there is no guarantee of success."

In another development, Iranian Foreign Minister Ali Akbar Velayati said his country still recognized Afghanistan's ousted government and called the Islamic Taliban militia a "group of rebels."

"We consider (former President Burhanuddin) Rabbani's government as the only legal representa-

tion of the Afghan people," he said, "and we will continue to support it."

The Taliban militia vowed to fight back and UN special envoy to Afghanistan Norbert Hott admitted failure in his attempt to broker a ceasefire agreement, saying "there is no guarantee of success."

Taliban ban journalists from frontlines

KABUL (AFP) — Foreign journalists have been banned from covering frontline fighting between the Taliban religious militia and the forces of ousted president Burhanuddin Rabbani north of Kabul, Taliban troops said.

Taliban guards gave no reason for the restriction on journalists except that they had "orders" from above.

It was the first time since Afghan factional fighting began in April 1992 that journalists were prevented from covering frontline action.

"The free limit of our travel now appears to be the checkpoint at the entrance to Chatikar," far south of the fighting in the Panjshir Valley and the Salang in northern Afghanistan, said a contract photographer.

No official reason was immediately given to journalists for the restrictions on travel to the northern frontlines.

Taliban close women's bath

KABUL: Kabul's new fundamentalist Taliban rulers have shut down the city's usually-bustling women's bath houses, branding them an "un-Islamic institution," local residents said Saturday. The Taliban-controlled Kabul municipality last week sent a letter to the city's 32 public baths reserved for women, ordering them to close their doors with immediate effect, a bath house owner told AFP. "We were told in the letter to close down because women going to public baths is un-Islamic as far as the Taliban are concerned," Mohammed Hassan said.

"One bath was fined 81 dollars by the Taliban two days ago for violating the order and opening its doors to women," he said. No Taliban official was immediately available for comment on the closure or on why the baths are deemed to be un-Islamic, but locals said the baths were probably frowned upon because it invited women to wander the city "unescorted and unnecessarily."

Other sources however said that a handful of women's communal baths in west Kabul had flouted the order, which came as the first signs of winter began to take their grip on the battered Afghan capital. The order to shut down the baths, a feature of every day life for most residents of Kabul which had been deprived of running water and electricity for more than three years, has outraged women here. "I don't know how I'm going to be able to wash myself and have a warm bath now in the absence of electricity and running water in my house," a 60-year-old woman who refused to be identified said. —AFP

NEWS 20/10-96

World agency threatens to suspend aid to Afghanistan

FP 27/10-96

KABUL (AFP) — A major international humanitarian agency on Saturday threatened to suspend aid projects affected by a Taliban ban on women working and girls going to school.

Save the Children also called on other aid groups to halt educational and non-emergency aid projects in areas of Afghanistan where women are discriminated against in schools and offices.

"Save the Children cannot discriminate either with regard to employment opportunities provided to men and women or educational opportunities offered to girls and boys," the group said in a statement. "Unless the present discriminatory policies change, Save the Children will have to suspend those programmes directly affected by official restrictions on women's employment and girls' education."

"We strongly urge all Afghan parties to ensure equal opportunity for employment and education in order that all Afghans — men, women, boys and girls — may continue to actively participate in the country's development," it added.

The call came a month after the ultra-fundamentalist Taliban overran the once relatively modern Afghan capital, imposing their strict brand of Islamic law on the city.

The militia captured the Afghan capital on September 27 after the ousted government of ex-president Burhanuddin Rabbani fled the city. The Islamic soldiers had laid siege to the city for 11 months.

One of the warriors' first acts was to close girls' schools and ban women from working, while ordering females to fully cover themselves when going out, but not to leave their homes "unnecessarily."

The move put tens of thousands of women — many of them the sole breadwinners of their families — out of work and halted learning for the capital's girls and sparked alarm among Kabulis and the world community.

The call by Save the Children, which runs mine awareness as well as school education programmes for children, comes after several other groups, including the United Nations, suspended aid programmes which were dependent on women's labour or which

worked in girls' education.

The United Nations High Commissioner for Refugees, the British-based aid group Oxfam as well as several other international aid agencies have all been forced to halt projects here until key female staff can come back to work.

Save the Children repeated a call to all aid agencies to adopt a united stand against sex discrimination in Afghanistan, two-thirds of which is controlled by the two-year-old Taliban movement.

The aid group — which has British, US and Swedish branches operating in Afghanistan — called on its aid colleagues to support its stand and to suspend programmes where females are denied access to education and work by the authorities.

It urged the international community to ensure the right of women to study and work on the same basis as men, their right to work outside the home and their right to a safe and secure environment.

The group also added that it would continue try to develop programmes all over Afghanistan in a bid to help the impoverished country's children.

Large number of Afghan refugees entering Pakistan

KARACHI: The United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) has observed a sharp rise in the number of Afghan refugees crossing into Pakistan, says a USIS report issued here Wednesday.

An average of 125 new arrivals were crossing into Pakistan each day in early October, but on October 26 border monitors reported that 440 people crossed and the number doubled again on October 28 when 870 crossed into Pakistan, said UNHCR monitors on the Pakistan borders.

UNHCR spokesperson Miss Ruth Marshal said an increasingly large proportion of the refugees are coming from Kabul. The refugees are citing a number of reasons for their departure, most prominent of which is fear of conscription. Other major reasons for leaving are the renewed fighting in Kabul and the restrictions imposed by the Taliban on social role of the female folk.

Marshal pointed out that the figures still remain relatively low by Afghan standards. She noted that although over 10,000 people are believed to have crossed into Pakistan since Jalalabad fell, only around 3000 have been forwarded for assistance. UNHCR says it is also receiving reports of groups of displaced people in northern Afghanistan, mostly from front-line towns and villages just to the north of Kabul.

Last week two UNHCR convoys reached Kabul carrying humanitarian supplies including blankets, quilts, kitchen sets and other household items, and winter clothing. —AP/News 11/1-96

(25)

Landmine casualties rise in Kabul after Taliban's take-over

News 5-96
APP

KABUL: Up to one person an hour is killed by landmines and shells in battered Kabul, demining experts said Monday, with deaths and injuries from the weapons increasing since the Taliban militia ousted the Afghan government in September.

Still more worrying is that children are the main victims of mines and unexploded ordnance (UXO) which cause horrifying injuries if they fall to kill, the US-based aid agency Save the Children added here.

"The number of mine and UXO blast victims has increased dramatically by more than 300 percent in October from the previous month," the agency's field director Zabiullah Asmat said.

"Of all mine and UXO-related injuries and deaths in Kabul in the past six months, 37 percent occurred in October."

"Children account for the majority of victims — in October alone 86 of the 85 people killed and injured were children," he added.

Eleven civilians — including nine children — died in blasts in the city last month, while 74 people were injured, he said. The figure for September was three dead and six wounded.

Ninety-four percent of reported victims of UXOs — shells, rockets, bombs and bullets fired but not detonated — in October were children, the agency said in a statement.

"The rise in casualties is a disaster and is a matter of enormous concern to us and the whole community," Asmat said.

The staggering rise came in the first month after the Islamic Taliban militia stormed the Afghan capital they had been besieging for nearly a year as the ex-government fled the city.

The massive increase was due to civilians moving back into former frontline areas following the ousting of the last regime and to Kabulis throwing away weapons and ammunition under a Taliban crackdown on unauthorised arms.

"Children are going to areas which were until recently frontlines to collect firewood and scrap metal to sell, and very often they accidentally pick up unexploded shells or step on mines," he said.

"The onset of winter has meant that many more people, especially children, are foraging for firewood, and extremely dangerous activity in the mine-infested city," Save the

Children (USA) added in a statement.

In addition, Kabul was in October littered with ordinance discarded by nervous residents fearing they could be caught by the Taliban with illegal weapons, the aid group said.

Kabul is believed to be the most mined capital on earth with 22 square kilometers of the largely destroyed city covered with the deadly weapons.

Half of them are laid in residential areas.

Huge — and unknown — quantities of UXO and an estimated 10 to 15 million landmines litter the war-torn country, the second most densely mined in the world after Cambodia, demining experts say.

They claim one Afghan victim every hour or about eight thousand a year, usually with catastrophic effects.

If they are not killed by the blast, victims' limbs are wrenched off, their bodies hideously disfigured and most often their chances of marriage and earning a living are permanently dashed.

The International Committee of the Red Cross fits more than 4,000 artificial legs and arms at its four prosthetics centres in Afghanistan.

Thousands more of the country's estimated 400,000 mine victims from 18 years of constant war hobble through the country's dusty streets on crutches or drag themselves on their hands.

Save the Children ran a mine awareness campaign for children in Kabul until they were forced to suspend it after the Taliban banned women from working and girls from schools where the programme was operating.

Various sides in Afghanistan's seemingly interminable civil war have laid mines across most of the country's territory since war broke out after the Soviet invasion of 1979.

The Taliban have deemed mines 'un-Islamic,' while the ex-government of president Burhanuddin Rabbani publicly backed a global ban on the production of landmines during an international conference earlier this year aimed at outlawing the weapons.

However, Save the Children said, there is evidence that fresh mines have been laid in the recent spate of fighting for Kabul.

The British mine clearance agency Halo Trust estimates that it will take up to 50 years to fully clear Afghanistan of all its mines, not counting the new ones laid daily.

Afghan refugees influx increases

A camp set up in Herat last Wednesday is already full and UNHCR has agreed with the local Taliban authorities to place the camp at the disposal of new arrivals. That camp, too, is now filling up fast which was normally used by returning refugees from Iran. Among the displaced are a considerable number of Afghan nomads, known as Koochls.

Those arriving in Herat speak of heavy shelling and aerial bombardments as many left their homes so hurriedly that they were not able to bring any belongings with them. Some of the women and children are reported to be in poor condition. Many of the Koochls have lost their livestock upon which their livelihood depends.

A 22-truck U.N. convoy was sent from Herat to Qala-i-Nau on Saturday, carrying 400 family tents and 7,500 blankets from UNHCR and UNICEF stocks in the city. 140 metric tonnes of food provided by the World Food Programme and 5 MT of UNICEF high protein biscuits.

Alghan refugees in Pakistan and 1.4 million in Iran. Their presence dates back to the Soviet occupation of Afghanistan as well to the more recent rounds of fighting among different Afghan factions.

The press release says that between 40,000 and 50,000 people have been displaced over the past one week by fierce fighting between the Taliban and the combined forces of General Dostum and Ahmed Shah Massoud in north-western Afghanistan. The figures were provided by UNOCHA and UNHCR staff based in the region.

Around 45,000 people from small towns and villages in front line areas in Badkhi province have fled to Qala-i-Nau, capital of Badkhi. Another 2,000 to 3,000 people have already proceeded further south to Herat, the main city in western Afghanistan which was captured by the Taliban in September 1995. More people are arriving in Herat every day, some after walking for several days and nights.

From Bohroz Khan

PESHAWAR: The UNHCR on Monday put the daily arrival of the registered number of Afghan refugees in Pakistan between 600 to 700 excluding those refugee families taking shelter with relatives in the country.

The majority of the refugees are from Kabul as citizens of the war-torn Afghan capital fled in a large number when forces loyal to Taliban Islamic Movement took control of Kabul on September 27. The number of fleeing Afghan families increased in October due to the advance of anti-Taliban forces from the north to retake the country's capital from the students militia. According to the figures released by UNHCR around 16,000 people have so far crossed into Pakistan since the start of Oct.

Afghans still constitute the world's single largest refugee population for the fourteenth year in succession. Although approximately 3.8 million have returned home, since 1989, there are still more than 11 million

Concern over plight of Afghan women

Bureau Report

PESHAWAR: The Afghan Women Council has expressed concern over the plight of women in the ongoing factional fighting among various groups to gain powers.

Fatana Ishaq Gillani, president of AWC said that a large number of Afghan women have fled Kabul after Taliban took over the capital imposing strict rules, specially on women. She said that women suffered the most in the Afghan as they lost their homes, children and dear ones due to fighting and the severe bombing. Taliban, she said were implementing strange laws about purdah forcing the population to take shelter either in the north of the

country or cross over into Pakistan.

She said that the condition of the newly arrived Afghan families was miserable as they were unable to pay huge rents for houses in Peshawar. Fatana said that the world community should take notice of the situation as more families were expected to desert Kabul due to the fall of winter and the continuing fighting.

People, she said were complaining that no salaries were being paid to the government employees for the last three months. She said it was astonishing that military support was being provided to the warring factions in Afghanistan but no heed was paid to the plight of the poor Afghan population.

World moot on future of aid programmes in Afghanistan

ISLAMABAD (AFP) — The United Nations has called a conference to highlight a growing refugee crisis in Afghanistan, where tens of thousands of people remain out of reach of aid programs, a UN agency said Thursday.

The UN is particularly concerned with the huge number of people who have fled their homes because of fierce fighting north of Kabul and in northwestern Badghis province, the UN Office for Coordination of Humanitarian Assistance to Afghanistan (UN-OCHA) said.

The conference, scheduled for December 2 and 3 in Peshawar, Pakistan, comes as agencies grapple with serious political and military problems in the war-ravaged country.

The already vast humanitarian needs will become "even more acute" as winter approaches, particularly for Kabul's one million inhabitants, the office said.

15/11-96

The Peshawar conference will attempt to help international aid agencies decide how best to focus on emergency relief, food security, demining and human rights, including those of women, UN-OCHA said.

It will also launch an appeal for aid to Afghanistan for 1997. Yasushi Akashi, UN under-secretary general, and Norbert Holl, head of the UN special peace mission to Afghanistan, are expected to attend.

One of the most pressing problems are the hundreds of refugees running away from fighting in northwest Afghanistan and reaching the Taliban-held city of Herat.

An official for the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) said around 4,000 people had reached Herat by Tuesday.

Some 9,000 have abandoned their homes and belongings and are wandering around northern

Afghanistan in groups as they search for safety in a country wracked by years of civil war, UN sources said.

The UNHCR and UNOCHA reported last week that between 45,000 and 50,000 had been uprooted by the fighting between the Taliban Islamic militia and the combined forces of northern Uzbek warlord General Abdul Rashid Dostam and the ousted Kabul government's military commander, Ahmad Shah Masood.

They include 45,000 people from towns and villages in frontline areas in Badghis province, fleeing southwards to the town of Qila-i-Nau.

People going to Qila-i-Nau and Herat were being supplied blankets, tents and food by the UN agencies.

Around 15,000 people have crossed into Pakistan since early October, the majority of them from Kabul, which was seized by the Taliban on September 27.

Amnesty seeks halt to HR abuses in Afghanistan

News 19/11-96

From Rahimullah Yusufzai

PESHAWAR: The Amnesty International has called upon world governments meeting in New York in UN-sponsored talks on Afghanistan to halt the human rights abuses inflicted by all warring factions on the Afghan people.

In a major report released on Monday, the London-based organisation in particular documented human rights abuses by the Taliban. "The document 'Afghanistan: Grave abuses in the name of religion,' details reports of indiscriminate killings, arbitrary and unacknowledged detention of civilians, physical restrictions on women for reasons of their gender, the beating and ill-treatment of women, children and detainees, deliberate and arbitrary killings, amputations, stoning and executions.

"Like the other factions before them, the Taliban have brought a new layer of suffering to the people of Afghanistan," report said. "As the Taliban consolidate their hold on the government of Afghanistan, and seek

recognition from the international community, they must be reminded of the responsibilities and obligations that come with this in the field of human rights," it added.

The report alleged that scores of women were beaten in the streets by the Taliban guards for not wearing veil or for exposing their ankles, while dozens of men were beaten to force them to attend Friday prayers in the mosque. Thousands of women were physically restricted to their homes under Taliban edicts that physical assault by the Taliban guards if they leave home without a reason acceptable to them. It claimed a woman, Turpeki, was shot by Taliban guard for appearing in public in Farah city on July 14. The report alleged that a man was killed in Kabul in October for not attending prayers in a mosque.

The Amnesty International report maintained that scores of people were killed deliberately and arbitrarily on suspicion of anti-Taliban activity. It said torture and ill-treatment of de-

tainees was routine, with some prisoners being held in metal containers for months. It alleged that dozens of people were subjected to punishments, such as amputation and stoning, ordered by the Taliban courts. It added that over a dozen people were believed to have been 'executed'.

The report was critical of governments which armed the armed Afghan factions and then left the Afghan people to their own fate. "These are the same governments that have fuelled the conflict in Afghanistan for years through support for their favoured factions. The time has come for them to clean up the human rights catastrophe they have helped create," it stressed.

The Amnesty International reiterated its calls for the Taliban and other warring factions to end the cycles of abuse and rebuild respect for human rights in Afghanistan. It urged the international community to ensure that the warring factions receive no military equipment or training that could be used to abuse human rights.

FP Money buyers in a fix as 5/10-96 Afghan govt bans 10,000 notes

By MOHAMMAD KHURSHID

PESHAWAR — The decision of Taliban government to ban 10,000 afghani note issued by the Rabbani government has created a stir on the currency markets both in Afghanistan and Pakistan.

The people having these notes stand to lose millions. Complete confusion prevailed on the city currency market, with money-changers in a fix what line they should take after the abrupt decision of the government of Afghanistan. Some expressed the hope that the Taliban government would reverse the decision as, according to them, if the step is not reversed, people would lose millions of rupees. President of the Afghanistan government Maulvi Ihsanullah on Monday, while presiding over a meeting, announced the decision of banning 10,000 afghani notes. According to Maulvi

Ihsanullah, these notes were issued illegally and the Taliban government was not bound to honour the illegal issuance of notes.

Meanwhile, talking to The Frontier Post, a local currency dealer said that this act of Taliban would bring miseries to thousands of people.

According to him, people had purchased the Afghan currency in the hope that its spot rate would increase after installation of a strong government in Kabul. "But now the Taliban government's decision has ruined the hope of the people, as they have to suffer losses to the tune of millions. According to him, it would be better if the government gave time to the people before taking this drastic decision which would make many people bankrupt.

Reports from across the border said the people were disappointed

by this decision. "What will we eat after banning of the note of 10,000 denomination. People were hard saying in Jalalabad and other cities of Afghanistan."

They also asked for time for the disposal of these notes before imposition of ban on them.

Talking to The Frontier Post on telephone from Bajaur Agency, Shahzada a currency dealer, said that this decision of the Afghan government would particularly affect the people of tribal areas as they had bought millions of afghani. He demanded of the Afghan government to reverse this decision.

Regardless of the repetition, the president of Afghan Bank stood firm on this decision. "Issuance of notes on very large scale has ruined the economy of Afghanistan and we have no other option but to ban these notes", he said.

FP 24/11-96 Taliban to allow girls education when specific system evolved

KABUL (AFP) — The education of Afghan girls has not been banned by the Taliban movement, but only suspended until a segregated system can be organised, the religious militia's education minister said Saturday.

"Lady teachers and girl students will be given permission to return to school when a specific program has been organised for them by the Taliban," explained Education Minister Maulavi Abdul Salam Hanifi.

No elaboration of this "specific program" was given by the minister, except that it must meet the approval of Afghanistan's highest ruling Taliban authorities, based in the southern capital Kandahar.

He stated that under the Taliban, girls up to the age of nine were permitted to go to coeducational schools, but from age 10 they must be segregated from the boys.

"According to Islam the illegal

mixing of men and women leads to moral corruption," stated Maulavi Hanifi.

He elaborated that moral corruption can lead to "fornication" which can result in the worst of sexually-transmitted illnesses, AIDS.

He stressed that the education of girls was neither prohibited under Islam nor by the Taliban, merely that boys and girls over the age of nine could not attend mixed schools. "Islam is not against education for anybody, but Islam is against corruption within the education system," Hanifi said.

He added that under the new system, which would be implemented when there was "perfect security" in Kabul, girls would be taught by women teachers and boys by men teachers.

The Taliban toppled President Burhanuddin Rabbani September 27, but still face a military threat from a coalition alliance of ex-

Kabul government troops and Uzbeks under northern warlord, ex-communist General Abdul Rashid Dostam.

Infantry fighting north of Kabul has stagnated on two frontlines, but exchanges of artillery-fire and air-raids are still common.

The Education Minister declared that if there was any shortage of teachers due to the fact that women could not teach boys and vice versa, it would be made up from the intake of fresh trainees.

"We will have enough teachers. The new graduates from the teachers training colleges and various university institutes will meet any shortages," he stated.

The future status of girl students and women teachers under the Taliban will not become clear for some time yet; all schools in Kabul are currently closed for the winter recess, and will re-open after the Afghan New Year in mid-March 1997.

Taliban intensify prayer roundups

KABUL: Taliban fighters armed with machine guns and lengths of hose-pipe on Friday appeared to intensify their weekly drive to force Kabul residents into the city's main mosque, witnesses said.

The stepped up effort came exactly six weeks after the Islamic warriors burst into the city, toppling the government of president Burhanuddin Rabbani and imposing strict Islamic rule here.

"For some reason they seem to have got serious again this week about making people offer prayers in mosque," student Sayed Agha said.

"There was no violence, but there was certainly more pressure than in the past few weeks, although it was not as strong as on the first Friday after the Taliban arrived here," he added.

About 20 Islamic fighters patrolled the streets near the battered capital's main Pul-Khush mosque ahead of Friday prayers in the domed 18th century building, prodding and sometimes dragging passers by inside. One fighter dragged an old man into the mosque by his beard after he resisted the order to offer prayers, while a handcuffed man who was being pushed through the streets on a cart was also ordered inside.

Other pedestrians and motorists were herded into the building as they passed or were told to leave their vehicles or market stalls to attend the prayers session. —AFP

Caretaker govt decides go slow on Afghanistan

From Rahmullah Yusufzai

PESHAWAR: The caretaker government has decided to give up the high profile role played by former interior minister Naseerullah Babar in trying to secure a ceasefire and settlement of the Afghan problem.

Informed sources said there were no immediate plans to send an emissary to Afghanistan to meet the leaders of warring Afghan groups. They said there were also no plans to resume Babar's shuttle diplomacy to mediate a ceasefire between the Afghan parties.

Gen Rasheed Dostum had announced the day Benazir Bhutto's government was dismissed by President Farooq Leghari that Babar would be visiting Mazar-i-Sharif to resume his peace mission. But events in Pakistan overtook Babar's peace mission and all the ground work done by him to effect a ceasefire between the Taliban and the rival alliance led by Dostum and Ahmad Shah Masood came to nought.

It may be added that the Foreign Office was almost kept out of Babar's peace mission as the former interior minister took it upon himself to mediate a ceasefire. Official sources said Pakistan would now wait for results of UN special envoy Dr Norbert Hol's latest peace initiative. They said Pakistan would support Dr Hol's efforts to bring the warring groups to the negotiating table and encourage an intra-Afghan dialogue.

Dr Hol, who left for the US Wednesday to attend the UN conference on Afghanistan, recently travelled to Kandahar and Mazar-i-Sharif for talks with the Taliban and Dostum-led alliance to convince them for a ceasefire and peaceful solution. He also invited Taliban's acting foreign minister Mulla Mohammad Ghous and Dostum's special representative in Pakistan, Gen Painda, to Islamabad for talks.

When schools resume in the Afghan New Year following their closure for the coming winter, girls and boys from the age of 10 and above will also be segregated for education.

Radio Shariat has also issued a ban on the use of recycled paper for making packets for wrapping fruits, sweets and cakes sold in the bazaar, as in some cases the paper wrappings contain verses from the Holy Quran.

Foreign institutions in the country are asked to observe the cross.

Pakistan hands over machinery to Taliban

F.P. Bureau Report

QUETTA — The government of Pakistan representative on Wednesday handed over machinery amounting to Rs 50 million to the representatives of Taliban in Chaman, the border town between Pakistan and Afghanistan, confirmed official sources here.

The sources said that Arif Mahmood, director general of foreign ministry for Afghanistan and Central Asian States formally handed over the machinery to Mula Hamid Akhonzade, minister of re-construction, Maulvi Baz Muhammad minister for logistic and Haji Atiqullah, director general of national highways of Taliban government.

Besides the provision of machinery, the government of Pakistan will also provide about Rs 100 million to Taliban government for the construction of 100 kms highway between Chaman and Kandhar as the first phase agreement has been signed between both governments. According to the agreement Pakistan will supply machinery and financial assistance to Taliban's government for the construction of Chaman-Kandhar-Herat and Torighandl highway to connect Pakistan by road with Turkmenistan. PP 19/12-86

Afghan women warned not to enter foreign offices

FP 9/12-86

ISLAMABAD (AFP) — Afghan women were warned Sunday by the Taliban religious movement that they were forbidden to enter foreign agency offices in Kabul. "All Muslim sisters are asked not to enter and work in foreign institutions," declared the Taliban's official Radio Shariat. "If they are caught they will be severely punished," it added.

The Taliban, who captured Kabul September 24, short after banned Afghan women from working in the offices of any foreign agency, which in addition to a multitude of NGOs includes the United Nations and the Red Cross.

Hekmatyar joins anti-Taliban pact

ISLAMABAD (AFP) — Ex-Afghan prime minister Gulbuddin Hekmatyar Wednesday joined the anti-Taliban alliance which named northern warlord Abdul Rashid Dostam vice president, the Afghan Islamic Press (AIP) reported.

No comments were immediately available from Hekmatyar's Hezb-i-Islami which has so far remained aloof from the anti-Taliban grouping.

The alliance agreed that Dostam's mainly Uzbek militia would be considered part of the Afghan armed forces, the Pakistan-based private news agency said.

Rabbani remains president of the war-torn country while Dostam, retaining his status as chief of the administration in northern provinces under his control, will work as his deputy. AIP said quoting sources close to Dostam.

AIP said the decisions were taken at a meeting of the Supreme Council for the Defence of Afghanistan which Dostam

formed after the Taliban seized Kabul on September 27.

The strict Islamic Taliban militia, who now control around two-thirds of Afghanistan, are currently battling against the opposition coalition.

The anti-Taliban alliance also includes pro-Iranian Shiite faction of Hezb-i-Wahdat headed by Karim Khalili. Its meeting in Dostam's stronghold, Mazar-i-Sharif, in northern Afghanistan Wednesday, was attended by representatives of both Rabbani and Hekmatyar, the agency said.

AIP said the alliance conceded Dostam's demand for six ministerial slots in the new set up. It did not say if Hekmatyar would regain his prime ministership.

Dostam's faction will get foreign and defence portfolios and four other ministerial posts to be decided later, it said.

The former government of Rabbani still retains its seat in the United Nations and is recognised by Iran and some neighbouring Central Asian republics.

Babrak: failed revolutionary

Rahmullah Yusufzai

The former Afghan president Babrak Karmal died in Moscow on December 2, 68 days after the execution of his one-time rival and successor, Dr Najibullah. He died a peaceful death after a protracted illness unlike Dr Najib, who was tortured and shot dead by the Taliban before his body was dangled for public display in a crowded square in Kabul. But as was the case during their life times when Dr Najib emerged victorious in a long drawn-out power struggle with Karmal, even in death the former managed to eclipse the latter because he attracted widespread sympathy of his people after suffering a violent end at the hands of the Taliban. On the other hand, Karmal died far away from Afghanistan in Russia, a country which brought him into power in Kabul on December 27, 1979.

The 67-year old Karmal, who ruled Afghanistan for about seven years, was never able to remove the stigma from himself as a man who paved the way for the Red Army troops of the then Soviet Union to occupy Afghanistan. As Moscow so often claimed in those turbulent Cold War days, the Soviet forces had entered Afghanistan on the invitation of Kabul, which until December 27, 1979 was headed by President Hafizullah Amin. It was only after his murder that the leadership passed to Karmal. As proved by subsequent events, the nationalist Amin never invited the Red Army troops to his country and was made to pay with his life for resisting the Soviet occupation of his homeland. It thus fell to Karmal's lot to 'invite' the Soviet troops to first instal and then sustain him in power for seven long years. It was not without reason that the Afghan mujahideen and other nationalist Afghans named him Shah Shuja, a reference to the Afghan king who 140 years ago was installed on the throne of Kabul by the British Imperial power during the first Anglo-Afghan War. For the proud Afghans, both Shah Shuja and Babrak Karmal sold their souls and their country to alien powers for the sake of some temporal glory.

It would be pertinent to recall how Karmal, a bright lawyer with progressive views, degenerated from a man of the masses to a hated president. Like so many well-known leftists all over the world, Karmal was born in a wealthy family. His father, Mohammad Hussain, was an army general who served as governor of Paktia province in southern Afghanistan and was close to the royal family. Karmal was educated in the best institutions, among them the Amani Lycee. He was an urbanite and spoke Dari (Afghan Persian), even though in later years he claimed to be a Pashtun.

Babrak Karmal was active in student politics, espousing progressive causes and often coming into conflict with the Islamists and nationalists at the Kabul University. He added Karmal, which meant a friend of the workers, to his name to show his commitment to his leftist cause. When the People's Democratic Party of Afghanistan (PDPA), the country's first communist party was founded in Kabul on January 1, 1965, Karmal was one of its founders along with such stalwarts as Noor Mohammad Taraki, Amir Akbar Khyber, Dastagir Panjsheri and Sulaiman Iqbal. But the inherent contradictions in the party's structure and ethnic biases soon led to a split and the PDPA was divided into Khalqi and Parcham factions. Karmal led the Par-

chamis, who mostly comprised Persian-speaking urbanites, pragmatic in their approach and deemed closer to Moscow. The Khalqis, who were led by Taraki and in later years along with him by Amin, were dominated by Pashtuns and had in their ranks a large number of rural cadres. Its approach was dogmatic, keen on sweeping reforms without consideration for the backlash it could trigger in a conservative Afghan society. Karmal's personality clashes with Taraki, an idealist writer, and Amin, an ambitious teacher-turned-politician, also widened the gulf between the Parcham and Khalqi and over the years the two factions graduated into full-fledged parties with rival agendas.

The two factions reunited shortly before staging the coup and launching the Saur Revolution. The PDPA captured power through a bloody coup d'etat on April 27, 1978, eliminating President Sardar Mohammad Daoud and members of his family, the change signalling an end to the five-year old republican regime. But it wasn't surprising when the PDPA again split into the highly antagonistic Parcham and Khalqi factions not long after coming to power. As the military officers who played a crucial role in making a success of the coup were Khalqis, the top slot in Afghanistan's first ever communist government went to Khalqi leaders with Taraki becoming the president and Amin his deputy. Karmal too was made a deputy to Taraki, a rank equal to Amin, who in subsequent years became Karmal's enemy number one. In fact, it was obvious from the first day that real power in the PDPA regime was being wielded by the Khalqis and that the Parchamis felt ignored and bypassed. A few months later, matters came to a head and Taraki-Amin shunted out the Parchamis from the government after accusing them of planning a counter-coup and sent them to distant capitals around the world as ambassadors. Karmal was packed off to Prague and Dr Najib to Tehran.

Karmal waited for his opportunity as he knew that the Soviets were fed up with Amin, who in the meanwhile had allegedly manoeuvred to eliminate Taraki to become Afghanistan's president. His chance came on December 27, 1979 when the Brezhnev-led Communist Party politburo in Moscow decided that it must intervene to save a crumbling communist regime in Afghanistan and prevent a US-backed takeover by Afghan mujahideen that could threaten its southern borders and incite Islamist revival in its Central Asian republics. The 120,000 Soviet soldiers who entered Afghanistan in that cold December month were to stay there for the next ten years. As every Afghan would tell you at that time, Karmal came riding on one of the Soviet tanks to be installed as the Afghan president. Despite his best efforts to tone down the reforms introduced by his dogmatic Khalqi predecessors and appeal to the patriotism of the Afghan people to fight the mujahideen 'miscreants' aided and abetted by imperialist Americans and Pakistani Punjabis, Karmal was never able to win the trust of the proud Afghans. In their eyes, he was a traitor who brought Russian occupation troops to their motherland and heaped sufferings on his own people. It was a crime they could never condone.

Karmal as president was very different from the Karmal of yesteryears. As a young man, he was a firebrand centre willing to take on the Islamists, royalists and nationalists. He twice won seats in

the parliament from his constituency in Kabul and fearlessly spoke out his mind in parliamentary debates. Many Afghans still remember how he and his long-time female colleague, Anahita Ratebzad, provoked the ire of Islamists and tribal parliamentarians, including Maulvi Mohammad Nabi Mohammadi, one day and got beaten up right inside the parliament. It was indeed a difficult task to espouse leftist ideas in a country ruled by a monarch, Zahir Shah, and later by a ruthless president, Sardar Daoud, and where the conservative clergy enjoyed considerable influence. But he refused to be cowed down and remained firm in his views even after having lost power and having seen the collapse of communism in the world.

When Karmal was forced to resign as president in the summer of 1986, it was announced that he was keeping bad health. But the main factor which led to his exit was political. His government failed to broaden its base or effectively quell the mujahideen uprising. He was also losing his touch with the people and pictures from that period show him uncomfortably trying to embrace the huge, turbaned Afghan tribal elders clad in shawl-kameez quite in contrast with his own three-piece Western suits. He had gradually backtracked on the Khalqi reforms, like land and irrigation reforms, literacy drives for both men and women, an end to usury and women rights. But this was an exercise in futility because the perception among most Afghans by then was that any reform being pushed by the PDPA regime was communist and Moscow-inspired and, therefore, it ought to be opposed. Islam had become a rallying cry for the opposition and the mujahideen, funded and armed by the so-called free world, were the standard-bearers of this battle-cry.

Karmal had love-hate relationship with Pakistan. He made Islamabad a target of his fiery speeches because all his troubles in the battleground stemmed from the fact that his armed opposition was headquartered in Pakistan. At times, he offered an olive branch to Pakistan, which obviously wasn't in a position to accept it given its total commitment to the mujahideen cause and the US. But it was ironical for a Pakistan-hater like Karmal to allow his daughter, named Anahita after his loyal female friend and one of his ministers Anahita Ratebzad, to marry a Pakistani lawyer, Safdar Khan from Pirpai village (also Maj Gen Naseerullah Babar's village) in Nowshera district. It was obviously a love-marriage and Karmal didn't want to stop the couple from marrying despite his misgivings about Pakistan. The couple now lives in Russia.

One of his last acts that could arouse some sympathy for him among his people was his will that he be buried in Afghanistan. For the past ten years he lived mostly in Russia and in Halratan, a town in Afghanistan controlled by former communist militia general, Abdur Rasheed Dostum, on the border with Uzbekistan. The fact that he lived in Halratan, and his younger step-brother Mahmud Baryalay often travelled to Dostum's headquarters, Mazar-i-Sharif, gave rise to speculation that Karmal was advising Dostum in government affairs. Whatever the truth, Karmal has ensured through his will that he considered himself a true Afghan who preferred to be buried in his own country rather than elsewhere. He probably thought this act would reduce the hatred which most Afghans still feel for the former communist president of Afghanistan.

OIC to keep Afghanistan's seat vacant

JAKARTA (AFP) — Foreign Ministers of the Organization of the Islamic Conference (OIC) Monday ruled to keep the Afghanistan's seat vacant in the face of rival claimants, an Indonesian senior official said.

The ministers adopted a decision to keep the Afghan chair vacant, without prejudice to the question of recognition of the government of Afghanistan, said Izhor Ibrahim, director general of political affairs at the Indonesian foreign ministry.

He said that the decision was effective only for the duration of the meeting.

"The conference does not take side with whichever sides ... there should not be any interpretation that there is a recognition of any of the parties," Ibrahim told a press briefing at the end of the first day of the five day meeting of the 24th Islamic Conference of Foreign Ministers.

Envoys from the two rival factions in Afghanistan, that of former president Burhanuddin Rabbani and that of the Taliban, have not been admitted to the proceedings of the conference here.

"We are certain that we can contribute in the margin of this conference ... we would like the plenary (session) to adopt a resolution in our favor," Rabbani's envoy A. Farhadi, said earlier Monday on the margin of the conference.

The Afghan seat at the conference has been left vacant because of the constant fighting in the country where the Taliban Islamic militia now controls two thirds of the country including the capital Kabul which it captured September 27 after driving Rabbani's forces north.

The representative of the Taliban movement was also at the conference, but could not be immediately reached for comment.

Taliban approve Pak-C. Asia rail, gas pipeline projects

KABUL (DPA) — The Taliban militia Sunday approved rail and gas pipeline projects linking Pakistan with Central Asia, the Afghan Islamic Press (AIP) agency reported.

AIP said the projects were approved in talks between Pakistani foreign secretary Najmuddin Sheikh and the Taliban leadership in Kandahar, southern Afghanistan.

Sheikh arrived in Kandahar earlier Sunday after talks with Taliban's rivals in Mazar-i-Sharif in northern Afghanistan on Saturday, the agency said.

AIP quoted Taliban deputy foreign minister Mullah Abdul Jaleel as saying that agreement was reached on payment of royalties and the use of Afghan labour in the construction of the pipeline and the railway between Turkmenistan and Pakistan.

Alghan cites on the route will

Earlier reports had cited the American Delta oil company as pioneering the project. In another development, the Taliban leadership nominated Abdul Hakeem Mujahid as Afghanistan's ambassador to the United Nations. Mujahid will fly to New York from Jakarta where he was assisting Taliban foreign minister Mullah Mohammad Ghous at the Organisation of Islamic Conference (OIC) ministerial meeting, AIP said.

Though the Taliban militia controls more than two-thirds of Afghanistan, including the capital Kabul, it is not recognised internationally as the legitimate government. FP 9/12-96

UNHCR resumes operations in Kabul

NEWS 10/12-96

From Ismail Khan

PESHAWAR: The United Nations High Commissioner for Refugees announced Wednesday it is preparing to fully resume its operations in Kabul, after the Taliban released all four of its staff members without charges.

"The release has brought an end to a standoff between the UNHCR and the Taliban which had brought the UNHCR's programmes in Kabul to a grinding halt.

The UNHCR had already brought most of its relief operations on hold since November 21 due to the loss of its seven female Afghan staff after the Taliban put ban on women taking up jobs. In the wake of the arrest of four male staff members, it applied full brakes to its programmes.

A UNHCR press release said one of its driver who had been abducted by a group of armed Taliban on October 26 was released from jail on Tuesday. The arrest, it said, unlike others, might have been a private initiative by a local commander to use the driver as a bargaining chip in prisoners' exchange.

The other three, UNHCR local

staff, who were arrested by the Taliban immediately after they left the office in Kabul on November 12, have also been released without any charges.

"We are hoping this marks a new beginning," the press release quoted Sri Wijeratne, Chief of UNHCR's Afghanistan operation. It adds as Wijeratne saying "We've now received firm assurances from the Taliban authorities that they will ensure the security of our staff in future. It is important that we all cooperate to alleviate the miserable conditions under which so many of Kabul's inhabitants are living."

At a recent meeting with UN officials in Kandahar, senior Taliban authorities have assured to do their utmost to solve the issue of arrested staff as well as the future security of UN employees working in Taliban-controlled areas.

In an apparent softening of the Taliban's stand on working women, the UNHCR press release said it has also received encouraging indications that some of its female staff might be authorised shortly to begin vitally needed work in the field.

Pakistan, Afghanistan reach understanding on gas pipeline

ISLAMABAD: Pakistan and Taliban delegations held talks in Kandahar, Afghanistan, on laying of a regional gas pipeline and carrying out road repairs for a smooth traffic between Kandahar and Chaman, said Foreign Office sources here Monday.

Pakistan's delegation led by Foreign Secretary Najmuddin Sheikh flew to Kandahar Sunday to have an exchange of views with the Taliban side led by their leader Mullah Muhammad Omar on issues of mutual interest and steps to further cement the ties between the two countries.

Pakistani delegation comprising Additional Secretary Iftikhar Murshad, Director General Arif Ayub and other officials after holding talks returned the same evening.

"This was a routine trip and there was no formal discussion between the two sides," said the sources.

He said no formal agreement was signed but Taliban leader told Pakistani side they would allow the laying of gas pipeline through their territory.

The sources said the idea of the gas pipeline was still in its embryonic stage as no feasibility report had yet been prepared. Both sides also had an informal discussion on the Afghan crisis, said the sources.

Foreign Secretary Najmuddin Sheikh told Taliban leader that Pakistan wanted a peaceful solution to Afghan crisis in accordance with the aspirations of the Afghan people.

Pakistan fully supports the UN Secretary General Special Representative Dr Norbert Holli's efforts for restoration of peace in the war-shattered country, said the sources. —

APP News 10/12-96